

Základní škola T. G. Masaryka Velim

**Školní vzdělávací program pro základní
vzdělávání**

Školou k životu

Platnost od 1. 9. 2007
(vydal: Mgr. Petr Karpeta)
Aktualizace k 1. 9. 2023:

Mgr. Alena Holzbauerová
ředitelka školy

Obsah

1. Identifikační údaje.....	5
2. Charakteristika školy.....	6
2.1. Úplnost a velikost školy	6
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	6
2.3. Dlouhodobé projekty	6
3. Charakteristika ŠVP	8
3.1. Zaměření školy	8
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	14
3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	15
3.5. Začlenění průřezových témat	16
4. Učební plán	21
4.1. Tabulace učebního plánu – 1. stupeň	21
4.2. Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň.....	21
4.3. Tabulace učebního plánu – 2. stupeň	22
4.4. Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň.....	22
5. Učební osnovy.....	23
5.1. Jazyk a jazyková komunikace	23
5.1.1. Český jazyk a literatura	25
5.1.2. Anglický jazyk	59
5.1.3. Další cizí jazyk	73
5.1.3.1. Německý jazyk	73
5.1.3.2. Ruský jazyk	79
5.2. Matematika a její aplikace.....	86
5.2.1. Matematika.....	87
5.3. Informatika	118
5.3.1. Informatika	119
5.4. Člověk a jeho svět	122
5.4.1. Prvouka.....	138
5.4.2. Přírodověda	148
5.4.3. Vlastivěda.....	154
5.5. Člověk a společnost.....	159
5.5.1. Dějepis.....	161
5.5.2. Výchova k občanství	167

5.6. Člověk a příroda	176
5.6.1. Fyzika	178
5.6.2. Chemie	185
5.6.3. Přírodopis	190
5.6.4. Zeměpis	198
5.7. Umění a kultura	214
5.7.1. Hudební výchova.....	216
5.7.2. Výtvarná výchova	228
5.8. Člověk a zdraví.....	248
5.8.1. Výchova ke zdraví.....	250
5.8.2. Tělesná výchova	263
5.9. Člověk a svět práce	288
5.9.1. Pracovní činnosti	289
6. Hodnocení výsledku vzdělávání žáků	305
6.1. Pravidla pro hodnocení žáků	305
Příloha č. 1 – Seznam zkratk průřezových témat	310
Příloha č. 2 – Předmět speciálně pedagogické péče	311

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: ŠVP ZV – Školou k životu

Údaje o škole:

název školy Základní škola T. G. Masaryka Velim
REDIZO 600045455
IČO 70989656
adresa školy K Sídlišti 563, 281 01 Velim
ředitelka Mgr. Alena Holzbauerová
Kontakty:
telefon 321 763 113
e-mail zs.velim@velim.cz
www www.zs.velim.cz
fax 321 763 113

Zřizovatel: Obec Velim
adresa zřizovatele nám. Obránců míru 120, 281 01 Velim
Kontakty:
telefon 321 763 001
e-mail ouvelim@velim.cz
www www.velim.cz
fax 321 763 220

Zpracováno podle RVP ZV
Platnost od 1. 9. 2007 (aktualizováno 1. 9. 2023)

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola T. G. Masaryka Velim je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je Obec Velim. Do devíti ročníků základní školy dochází v posledních letech celkem přibližně 300 žáků. Absolutní většina žáků je z Velimi a Vítězova, část žáků dojíždí z obcí Pňov-Předhradí a Nové Vsi. Výjimečně školu navštěvují i žáci z jiných obcí.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor základní školy tvoří ředitel, zástupce ředitele, přibližně patnáct učitelů, dvě vychovatelky školní družiny a podle zájmu a potřeby vedoucí kroužků v rámci školního klubu. Sbor je smíšený s velkou převahou žen. Je věkově pestrý. Ve škole pracují jak pedagogové mladí, tak i velice zkušené kolegyně.

Velice dobrá je situace s odbornou kvalifikací pedagogů. Pedagogický sbor je stabilizován.

2.3. Dlouhodobé projekty

Žijeme kulturně

- Klub mladého diváka
- Vánoční besídka žáků 9. ročníku
- Mikulášská nadílka v MŠ a na I. stupni ZŠ
- Filmová a divadelní představení v Kolíně

Rozvíjíme výtvarné schopnosti

- Keramické dárky pro prvňáčky a odcházející devátáky (Keramický kroužek)
- Výtvarná výzdoba DPS ve Velimi (Výtvarný kroužek)

Poznáváme kraj

- Praha a její památky (5. ročník)
- Život lidí dříve (6. a 7. ročník)
- Krkonoše – výstup na Sněžku (8. a 9. ročník)

Ochrana životního prostředí

- Den Země
- Sběr starého papíru

Prezentace dovedností

- Vánoční a velikonoční výstavy dětských výrobků
- Halloween – výstava dýní
- Předvánoční akademie žáků I. stupně

Sociálně patologické jevy

- Návštěvy K-centra v Kolíně
- Účast v programu Úřadu práce Kolín – volba povolání
- Účast v projektu „Primární prevence“ – OPS Prostor

Žijeme v kolektivu

- Velimween – průvod masek obcí
- Netradiční oslavy Dne učitelů
- Účast žáků a učitelů na letním pobytovém táboře v Horním Bradle

Posilujeme fyzickou kondici

- Vánoční laťka (soutěž ve skoku vysokém)
- Mikulášský turnaj ve stolním tenisu
- Duatlon (triatlon)
- Velim cup (tradiční fotbalový turnaj škol pořádaný školou)
- Cykloturistika
- Plavecký výcvik žáků I. stupně
- Aerobik
- Břišní tance
- Sportovní zápasy mezi žáky a učiteli

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

- Cílem práce školy je vytvořit ve škole prostředí, kde bude dětem věnována kvalitní péče, při níž budou respektovány individuální potřeby žáků
- Společně se zákonnými zástupci žáků a za podpory zřizovatele chceme vytvořit školu, ve které se budou žáci cítit bezpečně a spokojeně
- Výsledkem naší práce má být rozvoj kompetencí, které jsou nezbytné pro život v Evropě ve 21. století
- Výsledkem působení školy by měl být člověk, který dostal možnost všestranně se rozvíjet, využívat svých schopností a dovedností, který je schopen uplatnit se v současné společnosti
- Vzhledem k současným potřebám znalosti cizích jazyků bude kladen důraz na kvalitu i rozsah jazykového vyučování. Budou podporovány formy a metody výuky, které umožní absolventům školy komunikaci alespoň v jednom cizím jazyce
- Další prioritou bude vzdělávání v oblasti komunikačních a informačních technologií. Chceme dokázat, aby všichni absolventi byli schopni využívat ICT zařízení k získávání informací i ke komunikaci
- Chceme zajistit výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu
- Prostředky a postupy vedoucí k dosažení stanovených cílů:
 - Využívání forem a metod práce, které preferují získávání znalostí a dovedností dobře uplatnitelných v praxi
 - Zavádění efektivních metod, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými chceme vést žáky k týmové práci, ke vzájemné pomoci a respektu
 - Využívání různých zdrojů informací
 - Výchova k uvědomělému dodržování stanovených pravidel
 - Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i o děti nadané a mimořádně nadané vycházející z koncepce společného vzdělávání
 - Motivovat žáky pro celoživotní učení
 - Učit žáky využívat znalosti a dovednosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech pro vlastní rozvoj i pro životní a profesní orientaci
 - Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické i duševní zdraví a být za ně odpovědný

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělání vyžaduje na 1. i 2. stupni podnětné a tvůrčí prostředí, které stimuluje nejschopnější žáky, povzbuzuje méně nadané, chrání a podporuje slabé a zajišťuje, aby se každé dítě prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjelo.

Základní vzdělání má žákům pomoci utvářet a rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout základ všeobecného vzdělání. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Osvojování klíčových kompetencí je dlouhodobý proces započatý už v předškolním vzdělávání, pokračující ve školním procesu a dotvářející se v průběhu celého života. Úroveň klíčových kompetencí dosažených základním vzděláním není konečná, ale stává se základem pro celoživotní učení a vstup žáka do života a pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. stupeň

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, psaní
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k učení
- plánuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu učení
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k logickému a kritickému myšlení
- vede žáky k autoevaluaci
- využívá skupinové práce, vede žáky ke kooperaci

Žák:

- kriticky myslí, užívá logické myšlení
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů a převádí do praxe
- volí vhodné způsoby řešení
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky ke kultivovanému a výstižnému projevu
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi žáky

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle písemně i ústně
- jeho projevy jsou výstižné a kultivované
- rozšiřuje si slovní zásobu
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vytváří pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům a kultuře

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí)
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a kultuře a zapojuje se do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií a rozlišování, pro jakou činnost či řešený problém je použit
- vede žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků
- upozorňuje na nutnost kritického hodnocení informací, dat i nových technologií
- poučí žáky o situacích ohrožujících bezpečnost – dat, zařízení, sdílení informací, duševního a tělesného zdraví člověka

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie k usnadnění a zkvalitnění své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

2. stupeň

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit informace
- zadává úkoly pro samostatnou práci žáků
- vede žáky k užívání odborné terminologie
- k aplikaci osvojených pravidel
- k využití osvojených vědomostí v mezipředmětových vztazích
- zařazuje metody, při kterých docházejí ke způsobům řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volit různé postupy
- zadává úkoly s využitím informační technologie
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací na základě jejich propojení
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace získané z různých zdrojů
- připravuje žáky na celoživotní učení
- vede žáky k ověřování výsledků
- k sebehodnocení
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků

Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje informace
- osvojuje si základní pojmy

- využívá prostředků výpočetní techniky
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich
- učí se přesně a stručně vyjadřovat
- zdokonaluje svůj grafický projev
- rozvíjí abstraktní a logické myšlení
- využívá svých poznámek k řešení úkolů
- uvádí historické dění do souvislostí
- propojuje získané vědomosti s poznatky z různých vzdělávacích oblastí
- má pozitivní vztah k učení
- zná a používá textové zdroje učení
- samostatně vyhledává informace na internetu
- porovnává a hodnotí získané poznatky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volit různé postupy
- zabývá se náměty, názory a zkušenostmi žáků
- využívá problémové úkoly
- vede žáky k plánování postupů
- podporuje samostatné a tvořivé myšlení
- volí metody, při kterých k postupům a závěrům přicházejí žáci sami
- umožňuje žákům pracovat s odbornou literaturou a internetem
- na chybě žáka ukazuje cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k řešení problému a jeho dotažení do konce
- využíváním skupinové práce vede žáky ke kooperaci
- spolupracuje se žáky při řešení problémových situací při vyučování i mimo něj
- dává žákům možnost obhajovat svá rozhodnutí

Žák:

- vyhledává informace sloužící k řešení problémů
- využívá získaných poznatků k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a vybírá nejvhodnější způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje
- prostřednictvím systematickosti, vytrvalosti, přesnosti a sebekontroly posiluje důvěru ve vlastní schopnosti
- učí se na rozboru problémů vyvozovat metody a postupy řešení
- odhaduje a vyhodnocuje správnost výsledků, volí neoptimálnější postupy
- vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- učí se chápat, že v životě se setká s více postupy řešení, z nichž všechny mohou být správné
- vzájemně si radí a pomáhá s ostatními spolužáky
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
- využívá získaná poznání při vlastní tvorbě

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žáci mohli spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k osvojení jazyka jako prostředku k vyjádření názoru
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi sebou vzájemně

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- vede žáky k zdůvodňování a vytváření hypotéz
- vede žáky ke komunikaci prostřednictvím moderních technologií (e-mail)
- snaží se žáky účinně zapojit do diskuse
- vede žáky k formování a zevšeobecnování jejich myšlenek
- vede žáky k asertivní komunikaci
- vede žáky k naslouchání a respektování názorů druhých

Žák:

- formuluje a vyjadřuje myšlenky v logickém sledu a kultivovaně, ústně i písemně
- zvládá běžnou mezilidskou komunikaci písemnou i verbální
- v diskusi vhodně obhajuje svoje názory
- bere v úvahu názory druhých
- využívá různých komunikačních zdrojů
- rozumí různým typům textů a záznamů
- komunikuje s učitelem i ostatními spolužáky na odpovídající úrovni
- různými způsoby si rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k práci ve skupině a respektování jednotlivých členů skupiny
- toleruje individuální odlišnosti žáků
- vyžaduje dodržování pravidel chování
- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- vede žáky k prezentaci vlastních myšlenek a respektování názorů druhých
- vede žáky ke kritickému hodnocení, věcné argumentaci
- podporuje u žáků snahu poradit a pomoci slabším
- zadává takové úkoly a takovým způsobem, aby mohli žáci spolupracovat
- vede žáky k rozdělení, plánování a časovému rozvržení zadaných úkolů
- přispívá k utváření a upevňování dobrých mezilidských vztahů
- vede žáky k pocitu odpovědnosti
- učí žáky přijímat rozličné role ve skupině
- využívá metod dramatické výchovy k sociálnímu učení
- vede žáky k ochotě pomoci a o pomoc v případě potřeby požádat
- pracuje s chybou žáka jako s možností, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- spolupodílí se na utváření přátelské atmosféry v kolektivu
- ve skupině se dělí o pomůcky a získané materiály
- oceňuje úspěchy svých spolužáků
- získává sebedůvěru při vystupování na veřejnosti
- pomáhá slabším spolužákům
- respektuje autoritu
- utváří si pozitivní představy o sobě samém
- hodnotí a porovnává práci svou a svých spolužáků
- přispívá k diskusi celé třídy
- ovládá a řídí svoje chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- dovede posoudit vliv osobních vlastností na dosažení individuálních i společných cílů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k chápání jazyka jako sjednocujícího prostředku
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k respektování a hlubšímu poznání názorů lišících se od jejich vlastních
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- zajímá se o to, jak žákům vyhovuje způsob jeho výuky
- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel
- vede žáky k úctě ke svátkům a národním tradicím

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání tradice a kulturní dědictví
- váží si umění a literatury
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- podílí se na vytváření vlastních školních tradic
- formuje svoje volní a charakterové vlastnosti
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- je schopen vcítit se do situace druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému násilí
- chápe základní ekologické a environmentální problémy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- přijímá odpovědnost v rámci třídní samosprávy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- systematicky vede žáky k plnění všech povinností
- vyžaduje dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům prezentaci výsledků jejich práce
- vede žáky k profesní orientaci
- vyžaduje účinné a bezpečné užívání různých pracovních materiálů
- vede žáky k efektivní práci
- zadává práci tak, aby žáci měli možnost sami si zorganizovat a navrhnout postup a časový rozvrh práce

Žák:

- dodržuje hygienu práce
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- rozhoduje se o dalším vzdělání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
- chápe podstatu a rizikovost podnikání
- vytváří si pozitivní vztah k manuální činnosti
- koncentruje se na správné provedení a dokončení pracovního výkonu
- využívá všech znalostí získaných v různých předmětech
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel:

- vysvětluje význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- vede žáky k využívání digitálních technologií a rozlišování, pro jakou činnost či řešený problém je použit k usnadnění a zkvalitnění své práce
- vede žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků, učí je vytvářet a upravovat digitální obsah
- upozorňuje na nutnost kritického hodnocení informací, dat i nových technologií
- poučí žáky o situacích ohrožujících bezpečnost – dat, zařízení, sdílení informací, duševního a tělesného zdraví člověka a o etickém jednání v digitálním prostředí

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V naší škole jsou vzděláváni také žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou integrováni v rámci běžných tříd na základě koncepce společného vzdělávání.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření PLPP. Vytváří ho s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů. S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

O podpůrném opatření Pedagogická intervence rozhoduje ředitel školy na základě návrhu učitele, který shledá, že žák nenaplnuje očekávané vzdělávací výstupy, a po případné schůzce osob

účastnících se výchovně vzdělávacího procesu (žák, zákonný zástupce žáka, třídní učitel, další učitelé, školní poradenský pracovník, ředitel školy), kde jsou probrány návrhy podpůrných opatření. Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání a zapojení v kolektivu. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučující průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb. Škola předá školskému poradenskému zařízení Plán pedagogické podpory.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně se poskytují na základě doporučení ŠPZ a zákonný zástupce žáka dává škole informovaný souhlas. Na základě diagnostiky jsou plánovány a využívány vhodné metody a formy výuky. Realizujeme různé učební styly, uplatňujeme princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu, umožňujeme žákovi používat potřebné pomůcky, učebnice, používáme vhodné formy komunikace, respektujeme individuální pracovní tempo, spolupracujeme se ŠPZ, podporujeme specifické nadání a talent vhodnou nabídkou a metodami práce. V případě doporučení ŠPZ poskytuje škola hodinu Předmět speciálně pedagogické péče, který má přispět ke zlepšení aktuálních obtíží žáka.

Na základě doporučení ŠPZ lze poskytovat žákům s potřebami podpůrných opatření 3. - 5. stupně asistenta pedagoga.

Vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka, zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ Individuální vzdělávací plán (IVP). Ten povoluje na základě žádosti zákonného zástupce žáka ředitel školy. IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, dále jsou v něm uvedeny informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě výstupů ze vzdělávání žáka. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka. Za jeho vytvoření zodpovídá třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. S IVP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s IVP jmenovaní potvrdí svým podpisem. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování IVP a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka a škole poradenskou podporu.

V případě podpůrného opatření spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

3.4. Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

O podpůrném opatření Pedagogická intervence rozhoduje ředitel školy na základě návrhu učitele, který sledá, že žák naplňuje očekávané vzdělávací výstupy nad očekávání, a po případné schůzce osob účastnících se výchovně vzdělávacího procesu (žák, zákonný zástupce žáka, třídní učitel, další učitelé, školní poradenský pracovník, ředitel školy), kde jsou probírány návrhy podpůrných opatření. Zjišťování nadání a mimořádného nadání žáka provádí ŠPZ na návrh učitele nebo zákonného zástupce. Pro tyto žáky může být vypracován IVP, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření ŠPZ. Nadání a mimořádně nadání žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Při zjištění nadání či mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce. Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření PLPP žáka. PLPP vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka. S PLPP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně PLPP vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce PLPP průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytovaných podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci ŠPZ. Škola PLPP předá ŠPZ. ŠPZ může doporučit vzdělávání mimořádně nadaného žáka dle IVP. IVP povoluje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce žáka. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se ŠPZ výchovný poradce. S IVP seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s IVP jmenovaní potvrdí svým podpisem. Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce IVP průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v ŠVP aktuální okruhy problémů současného i budoucího světa a stávají se důležitou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi, umožňují propojení se vzdělávacími obsahy oborů, tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání a dávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku. Jejich nadpředmětový charakter pozitivně ovlivňuje proces osvojování klíčových kompetencí.

Konkrétní realizace jednotlivých průřezových témat na naší škole je podrobně rozepsána v následujících tabulkách. Každému tématu je věnována samostatná tabulka, ve které je popsáno jeho zařazení do výuky. Toto začlenění je provedeno zejména integrací do jednotlivých předmětů a je popsáno v následujících tabulkách:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tematického okruhu OSV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	M, Prv, Čj, Tv, Pč, Vv	M, Prv, Čj, Pč, Vv	Aj, Prv, Čj, Vv	Aj, Čj, In, Prv, Vv	Aj, Čj, In, Prv, Vv	Aj, M, In, D, F, Př, Z, Vv, Vz, Tv, Pč	Aj, M, Vo, Př, F, Z, Nj, In, Vv, Tv, Pč	Aj, M, F, Př, Z, Vv, Tv, Nj, In	Aj, M, F, Př, Z, Vv, Vz, Tv, Pč, Nj, In
Sebepoznání a sebepojetí	M, Prv, Čj, Tv, Pč, Vv	M, Prv, Čj, Pč, Vv	Prv, Čj, Vv	Aj, Čj, Vl, Vv	Aj, Čj, Prv, Vv	Aj, Vz	Aj, Vo, Vz, Nj, Rj, Vv	Aj, Vz, Nj	Aj, Vo, Vz, Nj, In
Seberegulace a sebeorganizace	M, Prv, Čj, Tv, Pč	M, Prv, Čj, Tv, Pč	Prv, Čj, Tv	Aj, Čj, Tv, In	Aj, Čj, Tv, In	Aj, M, Z, Vz, Tv, Pč	Aj, M, Vo, Z, Tv, Pč	Aj, M, Vo, Ch, Z, Vz, Tv	Aj, M, Vo, Z, Vz, Tv, Pč
Psychohygiena	M, Prv, Čj, Tv, Pč	M, Prv, Čj, Tv, Pč	Aj, Prv, Čj	Aj, Čj, Tv, In	Čj, Tv, Prv, In	M, Z, In, Tv	M, Z, Tv, In	M, Př, Z, Tv, In	M, Z, Vz, Tv, In
Kreativita	M, Prv, Čj, Vv, Tv, Pč	M, Prv, Čj, Vv, Pč	Aj, Prv, Čj, Vv, Pč	Aj, In, Čj, Vv, Pč	Aj, In, Čj, Vv, Tv, Pč	Aj, M, In, D, F, Př, Z, Vv, Vz, Tv, Pč	Aj, M, F, Př, Z, Tv, Pč, Nj, In, Vv	Aj, M, F, Z, In, Hv, Vv, Vz, Tv, Pč, Nj	Aj, M, Vo, Př, F, Z, In, Hv, Tv, Pč, Nj, Vv
Poznávání lidí	M, Prv, Čj, Tv, Pč, Vv	M, Prv, Čj, Pč, Vv	Aj, Prv, Čj, Vv	In, Čj, Vv	In, Čj, Vv	Aj, D, Z, Vz, Tv, In	Aj, M, Z, Vz, Tv, Nj, Rj, In	Z, Tv, Nj, Rj, In	Aj, D, Z, Vz, Tv, Nj, Rj, In
Mezilidské vztahy	M, Prv, Čj, Tv, Pč, Vv	M, Prv, Čj, Tv, Pč, Vv	Prv, Čj, Tv, Vv	Aj, Čj, Tv, Prv, Vl, Vv, In	In, Čj, Vv	Aj, In, D, Vo, Čj, Z, Vz, Tv	Aj, Vo, Čj, Z, Vz, Tv, Nj, In	Aj, Vo, Ch, Čj, Př, Z, Vz, Tv, Nj, In	Aj, D, Ch, Čj, Př, Z, Vz, Tv, Nj, Rj, In
Komunikace	M, Prv, Čj, Tv, Pč, Vv	M, Prv, Čj, Pč, Vv	Prv, Čj, Tv, Vv	Čj, Tv, Prv, Vl, Vv, In	Aj, In, Čj, Tv, Prv, Vv	Aj, M, In, D, Vo, Př, Z, Vz, Tv, Pč	Aj, M, Př, Z, Vv, Vz, Tv, Pč, Nj, Rj, In	Aj, M, Ch, Př, Z, Vz, Tv, Pč, Nj, Rj, In, Vv	Aj, Ch, Čj, Př, M, Z, In, Vv, Vz, Tv, Pč, Nj, Rj
Kooperace a kompetice	M, Prv, Čj, Tv, Pč	M, Prv, Čj, Tv, Pč	Prv, Čj, Tv, Pč	Čj, Tv, Pč, In	Aj, Čj, Tv, Pč, In	Aj, M, Vo, Z, Tv, Pč, In	Aj, M, Z, Tv, Pč, Nj, In	Aj, M, Ch, Z, Vz, Tv, Nj	M, Ch, Z, Hv, Vz, Tv, Pč, Nj, In
Řešení problému	M, Prv, Čj, Tv, Pč	M, Prv, Čj, Pč	Prv, Čj	Čj, Prv, In	In, Čj, Prv	M, In, Čj, Př	Aj, M, Čj, Př, Z, Vz	Aj, M, Čj, Z, Vv, Vz	Aj, M, Vo, Čj, Př, Z

rozhodovací dovednosti						Z, Tv, Pč, Vv	Tv, Pč, In, Vv	Tv, Pč, In	Vv, Vz, Tv, Pč, In
Hodnoty, postoje, praktická etika	M, Prv, Čj, Tv, Pč	M, Prv, Čj, Tv, Pč	Prv, Čj, Tv, Pč	Čj, Tv, Pč, In	In, Čj, Tv, Prv	M, In, Vo, Čj, Z, Vz, Tv	Aj, M, Vo, Čj, Z, Tv, In	M, Ch, Čj, Z, Vz, Tv, Pč, In	Aj, M, D, Vo, Ch, Čj, Př, Z, Vz, Tv, In

VÝCHOVA DEMOKRATICKEHO OBCANA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tem. okruhu VDO	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	M, Prv, Čj, Tv, Vv	Prv, Tv, Vv	Prv, Tv, Vv	VI, Tv, Vv, In	M, VI, Tv, Pč, In, Vv	D, Vo	D, Z	M, D, Z	M, D, Z
Občan, občanská společnost a stát		Prv	Prv	VI, In	VI, In	D, Vo, In	Aj, D, Vo	D, Vo, Z	D, Vo, Z
Formy participace občanů v politickém životě			Prv	VI	VI	D, Vo	D	D, Vo, Z	D, Z
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI	D, Z	D, Z	D, Vo, Z	D, Ch, Z

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tem. okruhu VMEGS	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Prv, Čj, Hv	Prv, Čj	Aj, Hv	Aj, VI, Čj, Hv, In	Aj, In, VI, Čj, Hv	Aj, In, Čj, Př, Hv	Aj, Z, Hv, Vv, Nj, Rj, In	Aj, M, D, Vo, Čj, Z, Hv, Nj, Rj, In	Aj, D, Čj, Z, Nj, Rj
Objevujeme Evropu a svět			Aj, Prv	M, VI, In	Aj, In, VI	Aj, M, D	Aj, D, Z, Rj, Nj, In	D, Z, Nj, Rj	M, D, Z, Nj, Rj
Jsme Evropané				VI	VI	M, D, Tv	M, D, Čj, Z, Tv	M, D, Vo, Ch, Čj, Z, Tv, Pč, In	M, D, Ch, Z, Tv

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
Název tem. okruhu MuV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Prv, Hv	Prv	Prv, Čj	VI, Čj, Hv, Pč, In	Aj, Čj, Pč, VI, In	D, Vo, Z, Hv, Vv, Tv	D, Z, Vv, Tv, Nj	Aj, D, Z, Hv, Vv, Tv, Nj, In	Aj, D, Z, Hv, Vz, Tv, Nj, Vv
Lidské vztahy	Čj, Vv	Tv, Vv	Prv, Čj, Vv	Čj, Vv	Aj, Čj, Vv	D, Z, Hv, Tv, Pč	D, Vo, Z, Hv, Tv, Pč, Nj	D, Pč, Z, Hv, Tv, Nj	Aj, D, Z, Hv, Tv, Pč, Nj
Etnický původ	Prv, Hv	Prv	Prv	VI	Hv, VI	M, D, Z, Hv	D, Vo, Z, Hv	Aj, M, D, Pč, Z, Pč, Rj	D, Čj, Z
Multikulturalita		Čj		Čj, In	Hv, In	D, Hv, Vv	Aj, D, Hv, Vv, Nj	M, D, Z, Hv, Nj, In, Vv	Aj, Čj, Z, Hv, Nj, Vv
Princip sociálního smíru a solidarity						D	D, Vo	M, Z	D, Z

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tem. okruhu EV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Prv, Vv	Prv, Vv	Prv, Vv	Přv, Vv	Aj, Přv, Vv	M, Z, Vv, Pč	M, Př, Z, Pč, Vv	Aj, M, Z, Vv	M, Př, Z, Vv, Pč
Základní podmínky života			Prv	Přv, VI, Vv	Vv	M, D, Př, Z, Pč	M, D, Př, Z, Pč, Vv	M, D, Ch, F, Z, Pč, In	M, D, Ch, Př, Z, Pč
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Prv	Přv, VI, In	In, VI	Aj, M, D, Čj, Z, Vv, Tv, Pč	Aj, M, D, Vo, Z, Tv, Pč	Aj, M, D, Ch, F, Z, Tv	M, D, Ch, Př, Z, Tv, Pč
Vztah člověka k prostředí	Prv, Tv, Vv	M, Prv, Tv, Vv	M, Prv, Tv, Vv	M, VI, Tv, Vv, In	In, Tv, Vv	M, D, Vo, Z, Vv, Pč	M, D, Vo, Z, Vv, Vz, Pč, In	Aj, M, D, Ch, F, Př, Z, Vv, Pč	M, D, Ch, Př, Z, Vv, Pč

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tem. okruhu MV	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			Čj	Aj, Čj, In	In, Čj, Hv	M, Z, In	M, Čj, Př, Z, In	Aj, M, Z, In	M, Ch, Př, Z, Hv, In

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Čj, In	Čj, In	M, Vo, Čj, Př, Z, Hv, In	M, Př, Z, Hv, In	M, Z, Hv, In	M, D, Ch, Čj, Z, Hv, In, Vv
Stavba mediálních sdělení				Čj	Čj	Čj, Hv, In	In	Z, In	M, Čj, Z, Rj, In
Vnímání autora mediálních sdělení		Hv		In	In	Hv, In, Vv	Hv, In, Vv	Hv, In, Vv	Hv, In, Vv
Fungování a vliv médií ve společnosti	Vv	Hv, Vv	Hv, Vv	Hv, Vv, In	Vl, Hv, In, Vv	Vo, Čj, Vz, In	Hv, Vz, In	Hv, Vz, In	D, Ch, Čj, Hv, In
Tvorba mediálního sdělení			Aj	Aj, Čj, In	Aj, Čj, In, Vv	Aj, Pč, In, Vv	Aj, Pč, Vv	Aj, In, Vv	Aj, Čj, Pč, In, Vv
Práce v realizačním týmu					Čj	Vv			In

Použité zkratky jednotlivých předmětů:

Čj – Český jazyk a literatura

Aj – Anglický jazyk

Nj – Německý jazyk

Rj – Ruský jazyk

M – Matematika

In – Informatika

Prv – Prvouka

Přv – Přírodověda

Vl – Vlastivěda

D – Dějepis

Vo – Výchova k občanství

Ch – Chemie

F – Fyzika

Př – Přírodopis

Z – Zeměpis

Hv – Hudební výchova

Vv – Výtvarná výchova

Vz – Výchova ke zdraví

Tv – Tělesná výchova

Pč – Pracovní činnosti

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu – 1. stupeň

Vzdělávací oblasti (obory)	1.	2.	3.	4.	5.	ŠVP
Jazyk a jazyková komunikace						42 + 9
Český jazyk a literatura	7 + 2	7 + 3	7 + 1	7 + 1	5 + 2	33 + 9
Anglický jazyk			3	3	3	9
Matematika a její aplikace						20 + 4
Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informatika						2
Informatika				1	1	2
Člověk a jeho svět						11 + 3
Prvouka	2	2	2 + 1			6 + 1
Přírodověda				1	1 + 1	2 + 1
Vlastivěda				1 + 1	2	3 + 1
Umění a kultura						12
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví						10
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce						5
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
CELKEM ZÁKLADNÍ	18	18	21	22	25	102
CELKEM DISPONIBILNÍ	2	4	3	4	1	16
CELKEM V ROČNÍKU	20	22	24	26	26	118

4.2. Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Volná disponibilní časová dotace 16 h je na prvním stupni plně využita pro povinné vyučovací obory (Český jazyk a literatura – 9 h, Matematika – 4 h, Prvouka – 1 h, Vlastivěda – 1 h, Přírodověda – 1 h). V případě žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka může být využita k realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka.

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů.

4.3. Tabulace učebního plánu – 2. stupeň

	6.	7.	8.	9.	ŠVP
Vzdělávací oblasti (obory)					
Jazyk a jazyková komunikace					33 + 3
Český jazyk a literatura	4 + 1	3 + 1	4	4 + 1	15 + 3
Anglický jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk		2	2	2	6
Matematika a její aplikace					15 + 3
Matematika	3+1	4	4 + 1	4 + 1	15 + 3
Informatika					4 + 1
Informatika	1	1	1	1 + 1	4 + 1
Člověk a společnost					10 + 1
Dějepis	2	2	2	1	6 + 1
Výchova k občanství	1	1	1	1	4
Člověk a příroda					20 + 6
Fyzika	1 + 1	1 + 1	2	1	4 + 3
Chemie			2	2	4
Přírodopis	1 + 1	2	2	1 + 1	6 + 2
Zeměpis	2	1 + 1	1	2	6 + 1
Umění a kultura					9 + 1
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	5 + 1
Člověk a zdraví					10 + 2
Výchova ke zdraví	0 + 1	1	1	0 + 1	2 + 2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Člověk a svět práce					3 + 1
Pracovní činnosti	1	1	0 + 1	1	3 + 1
CELKEM ZÁKLADNÍ	24	24	26	24	104
CELKEM DISPONIBILNÍ	5	6	5	8	18
CELKEM V ROČNÍKU	29	30	31	32	122

4.4. Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Volná disponibilní časová dotace 18 h na druhém stupni je využita následovně: Český jazyk a literatura - 3 h, Matematika – 3 h, Informatika – 1 h, Dějepis – 1 h, Fyzika – 3 h, Přírodopis – 2 h, Zeměpis – 1 h, Výtvarná výchova – 1 h, Výchova ke zdraví – 2 h, Pracovní činnosti – 1 h. Jako Další cizí jazyk si žáci vybírají mezi Německým a Ruským jazykem. V případě žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka může být využita k realizaci vzdělávacího obsahu Češtiny jako druhého jazyka.

Výuka je realizována převážně formou klasických vyučovacích hodin, některá témata jsou realizována formou projektů nebo exkurzí.

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve vzdělávacím procesu, neboť dobré jazykové vzdělání a jazyková kultura patří k podstatným znakům všeobecné kulturnosti a vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje v oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve výuce Českého jazyka a literatury jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Osvojení a užívání českého jazyka jako jazyka mateřského v jeho mluvené i písemné podobě otevírá cestu k poznání a pochopení přírodních i společenských skutečností a duchovního bohatství minulosti i dneška. Vytváří se tak předpoklady k úspěšnému dorozumívání s lidmi tím, že učí interpretovat jejich vyjádření a reagovat na ně, učí však také porozumět sám sobě, své roli v různých komunikačních situacích, nalézt vlastní místo mezi vrstevníky i ve společnosti. Vede k formování hodnotové orientace a k citlivému a esteticky účinnému vnímání okolního světa i sebe sama.

V komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát a mluvit a rozhodovat se na základě přečteného i vnímaného textu. Žáci se učí výstižně formulovat a sdělovat své myšlenky, prožitky a pocity, rozumět různým typům textů, jež se vztahují k nejrůznějším situacím ve škole i mimo ni, analyzovat je a kriticky posuzovat jejich obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat a hodnotit také formální stránku textů a jejich výstavbu.

V jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka a k poznávání a rozlišování jeho dalších forem. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvíjení potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy a jejich shody a odlišnosti, třídít je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora i formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené jako doplňující obor vzdělávací oblasti Umění a kultura.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického akulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho/jí bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho/jejích nejnaléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a umí tyto výrazy a fráze používat. Umí představit sebe a ostatní a klást jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky umí odpovídat. Dokáže se jednoduchým způsobem domluvit, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu/jí pomoci.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

U žáků s nedostatečnou znalostí vyučovacího jazyka je důležité rozvíjet jejich jazykové kompetence tak, aby bylo možné je plnohodnotně zapojit do výuky v běžných třídách. Druhý jazyk se oproti cizímu jazyku liší především významem v životě žáka, neboť jde o jazyk, na kterém je žák závislý z hlediska školní docházky a integrace do společnosti. V souvislosti s tím jsou v případě druhého jazyka také zvýšené nároky na míru rozvoje sociokulturní kompetence. Výuka se zpočátku zaměřuje především na výuku základních jazykových funkcí (pozdravy, poděkování, prosba apod.) a kompenzačních strategií (umí říct, že nerozumí, požádat o zopakování). Z komunikačního hlediska převládá v první fázi vyučování obvykle výuka mluvení a poslechu nad výukou čtení a psaní a výuka základní slovní zásoby nad výukou gramatiky. Specifikem češtiny jako druhého jazyka je především to, že je žák vystaven silné potřebě naučit se už na velmi nízké úrovni pokročilosti specifickou slovní zásobu, která je určující pro školní prostředí. Rozdíl mezi druhým a cizím jazykem je v neposlední řadě také v tom, že žák je velmi záhy vystaven různým variantám češtiny jak na rovině slovní zásoby, tak stylistické a fonetické.

5.1.1. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. ročníku 9 h, ve 2. ročníku 10 h, ve 3. a 4. ročníku 8 h a v 5. ročníku 7 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Český jazyk a literatura:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- vede k využívání různých zdrojů informací – např. slovníky, encyklopedie
- vede k rozvíjení čtenářských schopností, logickému myšlení, k srozumitelnému vyjadřování
- reprodukce literárního textu, dramatizace
- vede k osvojení kultivovaného písemného projevu

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, VMEGS, MeV, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke stálému zdokonalování čtení, psaní
- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k učení
- plánuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu učení
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k logickému a kritickému myšlení
- vede žáky k sebeevaluaci
- využívá skupinové práce, vede žáky ke kooperaci

Žák:

- kriticky myslí, užívá logické myšlení
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů a převádí do praxe
- volí vhodné způsoby řešení
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky ke kultivovanému a výstižnému projevu
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi žáky

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory souvisle písemně i ústně
- jeho projevy jsou výstižné a kultivované
- rozšiřuje si slovní zásobu
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vytváří pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům a kultuře

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí)
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a kultuře a zapojuje se do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k efektivnímu a smysluplnému využití digitálních technologií pro usnadnění komunikace a zkvalitnění výsledků práce
- dává žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- vede žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení, a k využívání grafických organizérů pro třídění a uspořádání informací
- učí žáky využívat navigace v různých prostředích obrazovky (např. šipky, mapy stránek, nelineární navigace)
- klade důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporuje žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici
- vede žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi
- učí žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdělení výsledků samostatné nebo společné práce

- motivuje žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- umožňuje žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vede žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství

Žák:

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním, včetně návyků spojených s používáním digitálních technologií
- využívá digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení
- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických
- vyhledává základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnává informace z různých zdrojů
- využívá vybrané formy elektronické komunikace, respektuje pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. a 9. ročníku 5 h týdně, v 7. a 8. ročníku 4 h týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, knihovně a učebně informatiky.

Předmět je formálně členěn na tři okruhy – jazykovou výchovu, slohovou a komunikační výchovu a literární výchovu.

Cílem výuky je rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství, chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání, vnímání a postupné osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci byli schopni číst s porozuměním, porozumět informacím a pracovat s nimi, vnímat umělecká díla a získávat vztah k umění, používat jazyk v podobě mluvené i psané, aby získávali sebedůvěru při vystupování na veřejnosti.

Vyučovací předmět je těsně spjat s dějepísem, výtvarnou výchovou, hudební výchovou a informatikou.

V předmětu se kromě vlastního vzdělávacího obsahu realizují části obsahů průřezových témat: OSV, VMEGS, MuV, MeV, EV.

Upřednostňovanou formou realizace předmětu je vyučovací hodina. Na výuku v běžných vyučovacích hodinách navazují akce vztahující se k předmětu-např. návštěva divadelních a filmových představení, literárně-dramatické pořady, účast žáků na akcích pořádaných Klubem rodáků a přátel Velimi, pravidelné příspěvky žáků do Velimských novin.

Jako stěžejní metody výuky volíme ty, které podporují samostatnost a spolupráci dětí, vlastní aktivitu a tvořivost, utřídění informací a hledání jejich souvislostí, vyhodnocování a řešení problémů, formulování a ověřování vlastních názorů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit informace
- zadává úlohy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel
- vede žáky k využití osvojených vědomostí z jazykového vzdělávání i v jiných oblastech

Žák:

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků

- osvojuje si základní jazykové a literární pojmy
- zná textové zdroje (učebnice, encyklopedie, knihy, časopisy) učení
- využívá prostředků výpočetní techniky
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využívá problémové úlohy

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k osvojování jazyka jako prostředku k vyjádření názoru

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- naslouchá promluvám druhých lidí, bere v úvahu jejich názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke skupinové práci a k respektování ostatních členů skupiny
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dodává žákům sebedůvěru, zajímá se o jejich názory
- toleruje individuální odlišnosti, respektuje osobnost žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- při práci ve skupině se dělí o pomůcky a materiály
- oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci
- věcně argumentuje
- získává sebedůvěru při vystupování na veřejnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k chápání jazyka jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- váží si umění a literatury
- má pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- podílí se na vytváření vlastních školních tradic (besídky, výstavy, příspěvky do novin)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- systematicky vede žáky k řádnému plnění všech povinností
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák:

- dodržují hygienu práce
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby nových digitálních obsahů
- navozuje různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem, ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváří příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vede je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- vede žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vede žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

Žák:

- odlišuje v písemných a mluvených projevech a v textech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení
- odlišuje v písemných a mluvených projevech komunikační záměr partnera
- odlišuje v písemných a mluvených projevech fakta od názorů a hodnocení, informace vždy ověřuje pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji
- všímá si obsahové vyváženosti informací, které žáci získali a využívají je k utváření postojů a názorů, které sdělují dál
- rozpoznává prvky záměrné manipulace v interpersonální, skupinové a mediální komunikaci a zaujímá k ní kritický postoj
- zapojuje se aktivně a odpovědně do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór, diskusi řídí, snaží se porozumět názorům partnerů v komunikaci, respektovat jejich různost
- vyhledává informace za pomoci klíčových slov nebo jiných vhodných strategií, posuzuje spolehlivost informací, zachycuje myšlenky z informačních zdrojů strategiemi, které jsou pro daný úkol či záměr vhodné a odpovídají i žákovu učebnímu stylu
- využívá argumentace z různých zdrojů při konstruování sdělení ostatním (například formou mluvních cvičení, referátů) nebo sdělení ve třídě či jiném pracovním týmu

- při vlastní autentické, tvořivé, psané nebo mluvené komunikaci adekvátně a vědomě užívá prostředky spisovného jazyka, ale také dialektu, obecné češtiny nebo sociolektů, a to podle prostředí, komunikačního záměru a situace
- zdůvodní užití různých jazykových prostředků ve svém mluveném i písemném projevu včetně elektronické komunikace

1. ROČNÍK – DOTACE: 7 + 2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Zná jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká Jednotlivá písmena a hlásky správně přečte, vysloví a napíše Skládá slabiky, slova Čte slabiky, slova Hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací Rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat Správně sedí při psaní, dodržuje hygienické návyky spojené se psaním Rozlišuje psací a tiskací písmena Napíše psací písmena velké a malé abecedy Napíše slabiky, jednoduchá slova a věty Píše diktát jednotlivých slov a vět	Izolace hlásek Sluchová analýza a syntéza hlásek, slabik, slov Manipulace s písmeny a slabikami Čtení: <ul style="list-style-type: none"> - praktické (technika čtení, pozornost, plynulost) - věcné – čtení s porozuměním, vyhledávání a klíčová slova Naslouchání <ul style="list-style-type: none"> - praktické - věcné Mluvený projev – základní techniky Písemný projev – hygienické návyky a technika psaní
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, ES	

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Tvoří smysluplné věty Zdramatizuje jednoduchý text Vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy Naučí se zpaměti básničku (minimálně 4 verše) Básničku recituje	Poslech literárních textů Zážitek čtení Tvořivá činnost s literárním textem – přednes, reprodukce, dramatizace, výtvarný doprovod Základní literární pojmy – pohádka, hádanka, rozpočítadlo, kniha, čtenář, divadlo, herec, báseň
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ES, LV	

2. ROČNÍK – DOTACE: 7 + 3, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Zvládne správné tvary písmen abecedy, opis a přepis jednoduchých textů Čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu Dbá na správnou intonaci Naslouchá přednesu Přečtený text vypráví	Čtení – praktické a věcné Naslouchání – praktické a věcné Písemný projev – žánry – adresa, vypravování, blahopřání, omluva, dopis, popis Mluvený projev – základní komunikační pravidla, mimika, gesta, intonace
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ES	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Rozlišuje a vyjmenuje samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky Zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek Rozdělí slova na slabiky Rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě Pozná a rozlišuje probrané slovní druhy Ze slov tvoří smysluplné věty Rozlišuje vlastní jména osob a zvířat Pozná párové souhlásky – spodobu na konci slov Pozná konec věty a začátek věty následující Věty začíná velkým písmenem Zná a správně používá interpunkční znaménka Rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací Seřadí věty v textu Spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojky Porovnává významy slov	Zvuková stránka jazyka Slovní významy a tvoření slov Slovo, slabika, hláska, písmeno Samohlásky a souhlásky Abeceda Spodoba znělosti Tvarosloví – slovní druhy, spojky, předložky, podstatná jména, slovesa, přídavná jména Druhy vět Středník, uvozovky Tvrdé a měkké souhlásky, psaní ě, ů, ú Vlastní jména Slova nadřazená, podřazená a souřadná Slova protikladná Věta jednoduchá a souvětí

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk Spisovně se vyjadřuje ve větách Je schopen vyjádřit svůj názor, pocity Podle obrázkové osnovy vypráví děj	Základní literární pojmy – báseň, pohádka, spisovatel, básník, rým, verš, přirovnání Tvořivé činnosti s literárním textem, poslech Poslech literárních textů
pokrytí průřezových témat: PM	

3. ROČNÍK – DOTACE: 7 + I, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<p>Zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení Čte potichu i předčítá nahlas Orientuje se v textu Využívá četbu jako zdroj poznatků Rozumí jednoduchým písemným pokynům přiměřené složitosti Čte s porozuměním Reprodukuje text Orientuje se v textu slyšeném i čteném Seřadí obrázky a vypravuje podle osnovy Věrohodně popíše předmět Zvládne telefonovat Napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici Kontroluje vlastní písemný projev Dbá na úpravu v sešitě</p>	<p>Čtení – praktické, věcné Naslouchání – praktické, věcné a aktivní Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu, pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování Písemný projev – dopis, zpráva, popis, otázky a odpovědi, vypravování, společenský styk a jeho forma Psaní</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KD, LV, KČPPMS</p>	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<p>Rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř i na konci slov Umí pravopis znělých a neznělých souhlásek Zná obojetné souhlásky Umí vyjmenovaná slova a jejich pravopis Pozná podstatné jméno Určí rod a číslo podstatných jmen, seznámení s pády Rozlišuje názvy obcí a ulic, správně je píše Pozná sloveso Určuje osobu, číslo a čas sloves Určí slovní druhy Zná příklady slov souznačných, nadřazených, podřazených a protikladných a používá je ve větě Zná abecedu a seřadí slova podle abecedy Spojí věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami nebo jinými spojovacími výrazy</p>	<p>Spodoba znělosti Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Podstatná jména Slovesa Ostatní slovní druhy Slova souznačná, podřadná, nadřazená, protikladná Abeceda Věta jednoduchá, souvětí Stavba slova – kořen, část předponová, část příponová</p>

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Přednáší text z paměti, přiměřeně věku Vyjádří pocity z přečteného textu Rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších Rozlišuje pohádku od ostatních vyprávění Pracuje tvořivě s literárním textem	Přednes Zážitekové čtení a naslouchání Základní literární pojmy Poslech literárních textů
pokrytí průřezových témat: KD, LV	

4. ROČNÍK – DOTACE: 7 + 1, POVINNÝ**KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA**

výstupy	učivo
Čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu i nahlas Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta Vede správně dialog a telefonický rozhovor Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích Píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení Kontroluje vlastní písemný projev Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti Seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace	Čtení Vyjadřovací schopnosti Adresa Vyplňování tiskopisů Vypravování Členění textu Dopis Popis Oznámení Sestavení osnovy

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS, IVMSR, SMS, TMS

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Rozliší větu jednoduchou a souvětí Určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché Rozpozná slovní druhy Seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem Z vět jednoduchých vytvoří souvětí Rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená Používá slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená Rozlišuje slova ohebná a neohebná Rozlišuje předpony a předložky a správně je píše Určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) Zná vzory podstatných jmen Skloňuje podstatná jména podle vzorů Píše správně zeměpisné názvy Pozná zvratná slovesa, neurčitek Časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím Vyhledává v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) Správně píše skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně	Věta, souvětí Slovo Slovní druhy Stavba slova Podstatná jména Slovesa Abeceda skupiny bě – bje, pě, vě – vje, mě – mně Základní skladební dvojice

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Přednáší z paměti texty přiměřené věku Čte a drammatizuje přečtené texty Vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je	Čtení a drammatizace Poezie, próza, divadlo, film
pokrytí průřezových témat: ES, KD, LV, PM	

5. ROČNÍK – DOTACE: 5 + 2, POVINNÝ

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo

<p>Čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti potichu i nahlas</p> <p>Rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává</p> <p>Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení</p> <p>Reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta</p> <p>Dokáže rozpoznat manipulativní komunikaci v reklamě</p> <p>Vede správně dialog a telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku</p> <p>Volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>Rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>Píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>Kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>Sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti</p>	<p>Čtení</p> <p>Vyjadřovací schopnosti</p> <p>Reprodukce textu</p> <p>Recitace</p> <p>Dětský časopis</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ES, KD, LV, KČPPMS, IVMSR, SMS, TMS, PRT</p>	

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

výstupy	učivo
<p>Rozliší zvukovou a grafickou stránku slova, odůvodní a správně napíše</p> <p>Určí všechny slovní druhy</p> <p>Podstatná jména skloňuje podle vzorů</p> <p>Určí druhy přídavných jmen</p> <p>Zná gramatiku měkkých a tvrdých přídavných jmen</p> <p>Pozná základní druhy zájmen a číslovek</p> <p>Časuje slovesa ve všech časech</p> <p>v oznamovacím způsobu</p>	<p>Předpony s-, z-. vz-</p> <p>Předložky s, z</p> <p>Zdvojené souhlásky nn, jj...</p> <p>Skupiny bě/bje; vě /vje; pě , mě/mně</p> <p>Slovní druhy</p> <p>Podstatná jména</p> <p>Přídavná jména</p> <p>Slovesa</p> <p>Přímá řeč</p> <p>Skladba</p>

Pozná všechny slovesné způsoby Rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary Pozná zvrátané sloveso Zná pojem přičestí minulé a vytvoří ho Rozpozná přímou řeč a větu uvozovací Používá přímou řeč ve vypravování Pozná podmět a přísudek Užívá shodu přísudku s podmětem Určí větu řídicí a závislou Určí větu hlavní a vedlejší Správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky	Souvětí Vlastní jména názvy
---	--------------------------------

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

výstupy	učivo
Přednáší z paměti texty přiměřené věku Čte a dramatizuje přečtené texty Vyjádří své dojmy z četby a zaznamená je Tvořivě pracuje s jednoduchým literárním textem podle pokynů učitele Volně reprodukuje text Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Četba literárních děl Poezie, próza, divadlo, film
pokrytí průřezových témat: KD, LV	

6. ROČNÍK – DOTACE: 3 + 2, POVINNÝ

OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE

výstupy	učivo
Vymezí pojem jazyk, vysvětlí vznik jazyka a jeho vývoj Rozpozná jazyk spisovný a nespisovný, uvede příklady, kde a kdy se užívá spisovný jazyk Definuje, co je nářečí a obecná čeština, uvede, čím se liší od spisovného jazyka Naučí se pracovat s jazykovými příručkami, v Pravidlech českého pravopisu se orientuje podle obsahu, dokáže vyhledat zadaná slova, rozumí informacím uvedeným u jednotlivých hesel, využívá příručku ke správnému pravopisu a výslovnosti Najde poučení o zadaných pravopisných jevech	Jazyk a jeho útvary Nářečí a obecná čeština Jazykové příručky

<p>Ve Slovníku spisovné češtiny se také orientuje podle obsahu, využívá seznam zkratk, zjišťuje významy slov, dokáže vysvětlit údaje u jednotlivých hesel, rozšiřuje si vlastní slovní zásobu Orientuje se i ve Stručné mluvnici české</p>	
pokrytí průřezových témat: FVM	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
<p>Rozpozná znělé a neznělé souhlásky, vysvětlí spodobu znělosti, uvede příklady se souhláskami párovými lišícími se znělostí U slov označí hlavní a vedlejší přízvuk Znázorní větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích</p>	<p>Spisovná výslovnost Slovní přízvuk Zvuková stránka věty</p>

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
<p>Vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné, uvede znaky, podle kterých jednotlivé slovní druhy rozpozná Orientuje se v textu a správně určí slovní druh podle významu v dané větě Vyhledá v textu podstatná jména, určí u nich pád, číslo, rod a vzor Vysvětlí, co jsou PJ konkrétní a abstraktní, rozliší PJ konkrétní či abstraktní podle významu Vyhledá PJ hromadná, pomnožná a látková a vysvětlí jejich zvláštnosti Rozliší a správně píše PJ obecná a vlastní Píše pravopisně správně koncovky PJ, bezpečně odůvodňuje pomocí vzorů Skloňuje vlastní jména osobní a místní podle příslušných vzorů, uvede příklady příjmení, která se nesklonují, doplní uvedená jména do zadaných vět ve správných tvarech V textu vyhledá přídavná jména, určí u nich pád, číslo a rod, rozpozná přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací Orientuje se v textu a správně píše velké, nebo malé písmeno Vyhledá jmenné tvary přídavných jmen a píše je pravopisně správně</p>	<p>Druhy slov Podstatná jména Skloňování vlastních jmen osobních a místních Přídavná jména Jmenné tvary přídavných jmen Skloňování přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích Stupňování přídavných jmen Zájmena Číslovky Slovesa</p>

<p>Koncovky odůvodňuje správným tvarem vzoru a píše je pravopisně správně</p> <p>Převede přídavná jména z jednotného čísla do čísla množného, i v případě, kdy dochází ke změně souhlásky</p> <p>Vysvětlí pojem stupňování, tvoří tvary 2. a 3. stupně, pozoruje tvary 2. stupně, vyvodí a odůvodní vzniklé skupiny souhlásek</p> <p>Uvede příklady zesilování a zeslabování pomocí různých příslovcí</p> <p>Vyjmenuje druhy zájmen, pro každou skupinu uvede charakteristické znaky, vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu</p> <p>Správně skloňuje a píše tvary zájmena já, ten, náš, on, ona, ono, můj, tvůj, svůj, její</p> <p>Rozliší druhy číslovek, vyhledá je v textu, rozpozná číslovky určité a neurčité, pro každou skupinu uvede charakteristické rysy</p> <p>Uvede příklady, kdy se nepíše tečka za číslovkou řadovou</p> <p>Čte letopočty různým způsobem</p> <p>Číslovky skloňuje, uvede vzory, podle kterých se některé číslovky skloňují</p> <p>Vytvoří správný tvar jmen počítaných předmětů, i složitější číslovky napíše slovy</p> <p>Uvede charakteristické znaky sloves, vyjmenuje slovesné kategorie (osoba, číslo, způsob a čas), v textu vyhledá slovesa a jejich kategorie určí</p> <p>Tvoří infinitivy a naopak určité tvary podle zadaných kategorií</p> <p>Převede slovesné tvary z jednotného čísla do množného čísla, z oznamovacího způsobu do podmiňovacího způsobu atd.</p>	
---	--

SKLADBA

výstupy	učivo
<p>Ve větě vyhledá podmět a přísudek, uvede charakteristické znaky základních větných členů, rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony, vyjmenuje sponová slovesa a v textu si je uvědomí, nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak</p> <p>Rozpozná větu s nevyjádřeným podmětem, u vyjádřeného podmětu uvede,</p>	<p>Základní větné členy</p> <p>Shoda přísudku s podmětem</p> <p>Rozvíjející větné členy</p> <p>Předmět</p> <p>Příslovecné určení místa, času, způsobu, míry</p> <p>Přívlastek</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí</p>

<p>jakým slovním druhem je vyjádřen Vyhledá věty s několikanásobným podmětem Vysvětlí pravidlo shody přísudku s podmětem (či s několikanásobným podmětem) a použije ho, správně zdůvodní koncovky Vymezí charakteristické znaky předmětu, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen Vyvodí, jak se na předmět ptáme, vyhledá v textu předměty Vyjmenuje druhy příslovečných určení, rozpozná je v textu, zeptá se na ně Vymezí charakteristické znaky přívlastku, uvede, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen, rozliší přívlastek shodný a neshodný, vyjádří přívlastek shodný neshodným a naopak Rozpozná větu jednoduchou od souvětí, ovládá správnou interpunkci v jednodušších souvětích</p>	
--	--

VYPRAVOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Vymezí pojem vypravování, v ukázkách vyhledá charakteristické rysy a prostředky k oživení děje, stupňuje napětí a používá přímou řeč, reprodukuje přečtený příběh Orientuje se v daném textu, nahradí slova výstižnějšími, rozvíjí a obohacuje svoji slovní zásobu, odstraňuje opakování slov, podle své fantazie dokončí načaté vypravování Zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech), samostatně napíše vypravování, text člení do odstavců.</p>	<p>Časová posloupnost vypravování Osnova vypravování</p>
pokrytí průřezových témat: MV	

POPIS

výstupy	učivo
<p>Popíše jednoduchý předmět Při popisu postupuje podle zvoleného pořádku (např. od celku k částem, od důležitého k méně důležitému)</p>	<p>Popis předmětu Popis osoby Popis děje</p>

<p>Pracuje s textem, vymýšlí synonyma, obohacuje svou slovní zásobu Práci rozčlení do odstavců, dbá na návaznost, výběr pojmenování a rozmanitost sloves Rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy a nahradí je plně spisovnými Jednoduchým způsobem popíše kamaráda Dbá na pestrost použitých sloves Používá přirovnání a rčení Z ukázek vyvodí charakteristické rysy Vysvětlí rozdíl mezi vypravováním a popisem děje Sestaví osnovu popisu Vybírá výstižná, popřípadě i odborná slova Obohacuje si slovní zásobu</p>	
---	--

ZPRÁVA A OZNÁMENÍ

výstupy	učivo
<p>Rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky Vyhledá v tisku zprávu a oznámení a dané znaky konkretizuje, najde příklad hodnocení a výzvy, samostatně napíše zprávu a oznámení</p>	Zpráva Oznámení

DOPIS

výstupy	učivo
<p>Uvede rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem, vyjmenuje části, které dopis obsahuje Pracuje s textem, obměňuje použité výrazy, odstraňuje opakování slov Napíše osobní dopis</p>	Osobní dopis Úřední dopis

LITERATURA A SKUTEČNOST

výstupy	učivo
<p>Zná pojem literatura, z vlastní zkušenosti uvede rozdíl mezi literaturou uměleckou a věcnou, formuluje dojmy ze své četby Navštíví školní knihovnu, orientuje se v knihovnickém systému</p>	Literatura Věcná a umělecká literatura Návštěva školní knihovny

LITERÁRNÍ DRUHY A ŽÁNRY

výstupy	učivo
<p>Rozliší lyriku, epiku a drama, pozná znaky poezie a prózy Objasní pojmy – sloka, verš a rým Pokusí se najít smysl básně Naučí se libovolnou báseň z paměti Vyjmenuje charakteristické znaky pohádky, přinese pohádkové knihy, uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek Čte s porozuměním, reprodukuje text Orientuje se v textu a vyhledá odpovědi na otázky Vysvětlí pojem bajka, uvede autory bajek Z textu vyhledá charakteristické rysy, zhodnotí jednání hlavních postav, jejich vztah k vrstevníkům, dospělým, věcem, zvířatům Vyvodí z textu charakteristické znaky pověsti, porovná pověst s pohádkou, najde pravdivé jádro, čte s porozuměním, zapamatuje si a stručně vypráví přečtenou pověst Zná hrdiny českých středověkých legend Z literárních ukázek vyvodí rozdíly mezi baladou a romancí, uvede autory balad a romancí</p>	<p>Lyrika, epika, drama Poezie, próza Lyrika Žánry lyriky – píseň, báseň, epigram Lidová tvorba Žánry epiky: Pohádky – klasické, moderní, české, cizí Bajky Pověsti – české, cizí, regionální Legendy Lyrickoepické žánry: balada a romance</p>

LITERATURA PRO MLÁDEŽ

výstupy	učivo
<p>Přečte s porozuměním ukázkou z oblasti dobrodružné literatury, sestaví osnovu dobrodružného příběhu, charakterizuje hlavní postavy, zhodnotí jejich jednání a popíše vztahy mezi nimi Přečte s porozuměním ukázkou z knih se zvířecím hrdinou, texty dokáže reprodukovat, vyhledá důkazy o vztahu člověka a zvířete Z vlastní čtenářské zkušenosti doplní další knihy z oblasti dobrodružné literatury Výstižně formuluje vlastní názory na četbu</p>	<p>Dobrodružná literatura Svět lidí a svět zvířat Jednání dětských hrdinů Filmová a televizní tvorba pro děti a mládež</p>
pokrytí průřezových témat: MV, ŘPRD, HPPE, ES, ŽP	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
<p>Odhalí odchylky některých tvarů podstatných jmen od tvarů vzorů (oči – oka...), rozliší slova podle významu a správně je skloňuje</p> <p>Vyjmenuje vztažná zájmena, vyvodí z tvarů zájmena jenž podobnost s tvary zájmen on (ona, ono), vytvoří správné tvary zájmena jenž a použije je v textu</p> <p>Odůvodní odlišnost tvaru po předložce</p> <p>Používá ve správných tvarech i ostatní vztažná zájmena, píše správně interpunkci</p> <p>Vyčasuje slovesa v přítomném čase</p> <p>Od sloves vytvoří správné tvary rozkazovacího způsobu (Nepros!, Nekaz!)</p> <p>Rozpozná několik typů tvoření přičestí minulého, tyto tvary správně používá</p> <p>Převeďte slovesa z času přítomného do času minulého</p> <p>Vyvodí podstatu rodu činného a trpného, uvede druhy vyjádření trpného rodu, rozliší použití zájmena se v trpném rodě a ve zvrtném slovese v činném rodě</p> <p>Tvoří tvary přičestí trpného, nahradí opisný tvar trpný zvrtnou podobou slovesa a naopak, převede věty se slovesy v činném rodě do trpného rodu</p> <p>Přídavná jména a příslovce rozvíjí různými příslovci, obohacuje si slovní zásobu, vyvodí, z čeho se příslovce tvoří, stupňuje příslovce</p> <p>Určí pády, se kterými se předložky pojí, užívá správné tvary po předložkách kromě a mimo, prohloubí si pravidlo psaní předložek s a z, správně používá slabičné nebo neslabičné podoby předložek</p> <p>Vyhledá ve Stručné mluvnici české poučení o kladení přízvuku na předložky, nahradí slova předložkovým spojením</p> <p>Z příkladů vyvodí, co všechno může spojka spojovat, vyjmenuje nejčastější spojky podřadící a souřadící, spojky dokáže v souvětích nahrazovat jinými spojkami, spojuje věty v souvětí, na základě získaných vědomostí zvládá interpunkci</p>	<p>Podstatná jména (odchýlené tvary označující části těla)</p> <p>Zájmena (skloňování a užívání vztažných zájmen)</p> <p>Slovesa</p> <p>Slovesný rod činný a trpný</p> <p>Příslovce</p> <p>Příslovečné spřežky</p> <p>Stupňování příslovci</p> <p>Předložky</p> <p>Spojky</p> <p>Částice</p> <p>Citoslovce</p>

<p>Rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slovním druhem, vytvoří věty s částicemi</p> <p>Rozpozná význam citoslovcí, nahradí citoslovce slovesem a naopak, apíše věty, v nichž užije citoslovce, zvládne interpunkci</p>	
--	--

PRAVOPIS

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podstatných jmen vlastních, uvede příklady</p> <p>Vysvětlí pravopis v několikaslovném vlastním názvu, uvede příklady</p> <p>Doplní v textu malé či velké písmeno (podle pravidel a významu), správně odůvodní</p>	Psaní velkých písmen ve jménech vlastních
pokrytí průřezových témat: JE	

SKLADBA

výstupy	učivo
<p>Z textu vyvodí podstatu věty jednočlenné a dvojčlenné, vyhledá v textu věty jednočlenné a dvojčlenné, rozliší věty dvojčlenné s nevyjádřeným podmětem, nahradí věty jednočlenné větami dvojčlennými a naopak</p> <p>Vysvětlí, co jsou větné ekvivalenty, a uvede příklady, rozpozná, který slovní druh je základem větných ekvivalentů v textu</p> <p>Vyjmenuje druhy vět (oznamovací, rozkazovací, tázací a přací), uvede příklady</p> <p>Upevní si učivo o otázkách zjišťovacích a doplňovacích</p> <p>Říká příklady vět zvolacích</p> <p>Uvede, čím může být vyjádřen přísudek, vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné se sponou, správně určí přísudek slovesný složený</p> <p>Vyjmenuje slovesa fázová a způsobová</p> <p>Uvede, podle kterých znaků pozná vedlejší větu přísudkovou, nahradí jmennou část přísudku vedlejší větou</p>	<p>Věta jednočlenná a dvojčlenná</p> <p>Větné ekvivalenty</p> <p>Druhy vět a větných ekvivalentů podle funkce</p> <p>Přísudek slovesný složený</p> <p>Věta jednočlenná a dvojčlenná</p> <p>Větné ekvivalenty</p> <p>Přísudek slovesný složený</p> <p>Vedlejší věta přísudková</p> <p>Podmět</p> <p>Vedlejší věta podmětná</p> <p>Předmět</p> <p>Vedlejší věta předmětná</p> <p>Příslovečné určení příčiny, účelu, podmínky, přípustky</p> <p>Vedlejší věty příslovečné</p> <p>Přívlastek postupně rozvíjející a několikanásobný</p> <p>Přívlastek volný a těsný</p> <p>Přístavek</p> <p>Vedlejší věta přívlastková</p> <p>Doplňek</p> <p>Vedlejší věta doplňková</p>

Uvede, čím může být podmět vyjádřen, vyhledá ve větách podměty a určí, zda jsou holé, rozvité nebo několikanásobné

Uvede, podle kterých znaků pozná vedlejší větu podmětnou, vyhledá v textu spojovací výrazy, nahradí podmětovou část věty větou vedlejší

Uvede příklady sloves předmětových a bezpředmětových

Uvede, podle kterých znaků pozná vedlejší větu předmětnou, vyhledá ji v textu, rozpozná ji od vedlejší věty podmětné, správně se zeptá, nahradí předměty větou vedlejší

Vyjmenuje druhy příslovečných určení, rozpozná je v textu, zeptá se na ně, vyjmenuje druhy vedlejších vět příslovečných, uvede, podle kterých znaků je pozná, vyhledá věty v textu a určí je, příslovečná určení nahradí vedlejšími větami, vyhledá nejčastější spojovací výrazy

Vyvodí rozdíl mezi přívlastkem několikanásobným a postupně rozvíjejícím, rozpozná je a píše správně interpunkci

Z příkladu vyvodí přívlastek těsný a volný, rozliší je a píše správně interpunkci

Pozná v textu přístavek a píše správně interpunkci

Uvede, podle kterých znaků pozná vedlejší větu přívlastkovou, vyhledá v textu vedlejší větu přívlastkovou, shromáždí nejčastější spojovací výrazy, rozvíjí podstatná jména vedlejšími větami přívlastkovými

Vymezi charakteristické znaky doplňku, uvede, s čím tvoří skladební dvojici a čím bývá nejčastěji vyjádřen, vyhledá v textu doplňky, rozliší doplněk od přísudku jmenného se sponou

Píše pravopisně správně koncovky doplňků i přísudků

Uvede, podle kterých znaků pozná vedlejší větu doplňkovou, vyhledá v textu vedlejší větu doplňkovou, shromáždí nejčastější spojovací výrazy, vytvoří souvětí s vedlejší větou doplňkovou

výstupy	učivo
<p>Definuje, co je slovo, vysvětlí význam věcný a mluvnický, uvede příklad Vysvětlí pojem sousloví, vyhledá je v textu Rozpozná význam obrazný, vysvětlí význam některých rčení Vysvětlí pojmy a uvede příklady, objasní metaforu a metonymii, uvede příklady Objasní pojem synonymum a uvede příklady, k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak, uvede, jak se synonyma od sebe liší Vyjmenuje slova se slohovým zabarvením (hovorová, knižní, básnická...) Ke spisovným slovům uvede slova v obecné češtině nebo slova nářeční Vysvětlí pojem antonyma, uvede příklady Vysvětlí pojem homonyma, uvede příklady, významy těchto slov vyhledává ve slovníku Vyhledá odborné názvy v textu, vysvětlí pojem terminologie, uvede příklady terminologických sousloví z fyziky, dějepisu</p>	<p>Slovo, věcný význam slov, sousloví a rčení Slova jednoznačná a mnohoznačná Synonyma Antonyma Homonyma Odborné názvy</p>

VYPRAVOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Upevní si vědomosti z 6. ročníku Využije prostředky k oživení děje a stupňování napětí, správně píše interpunkci v přímé řeči, používá přirovnání a personifikaci, vyhledá a uplatní ve vypravování dějová slovesa Text vypravování rozčlení na odstavce, pracuje s osnovou Rozliší slova neutrální, kladně nebo záporně citově zabarvená, nespisovné výrazy nahradí spisovnými, pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky</p>	<p>Vypravování</p>
<p>pokrytí průřezových témat: MV</p>	

POPIS

výstupy	učivo
<p>V textu si všimne postupu při popisu, promyslí jeho stavbu a vypracuje osnovu, vyhledá slovesa, pracuje s textem, nahradí</p>	<p>Popis pracovního postupu</p>

opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími	
---	--

ŽÁDOST

výstupy	učivo
Vyhledá v textu podstatné části žádosti, najde zdůvodnění, uvede, proč se žádost píše, porovná texty žádostí ze současnosti a z minulosti, vyhledá odlišné formulace, formuluje žádost ústně i písemně	Ústní a písemná žádost

VÝPISKY

výstupy	učivo
Řekne důvod, proč se výpisky pořizují, uvede příklady, jak se mohou výpisky zaznamenávat, orientuje se v textu, dokáže vyhledat důležité údaje, udělá výpisky z časopisu, z učebnice	Výpisky Hlavní myšlenky textu
pokrytí průřezových témat: IVMSR, SMS	

LYRIKA

výstupy	učivo
Rozliší lyriku a epiku, objasní pojmy – sloka, verš a rým, vyjmenuje druhy rýmu, schematicky znázorní a dokáže na příkladech určit Vyhledá metafory, personifikaci, přirovnání, básnický přívlastek, alegorii, zvukomalbu Pokusí se najít smysl básně Vybranou báseň se naučí zpaměti Najde charakteristické rysy jednotlivých žánrů	Druhy lyriky Jazyk básně Rým, rytmus Žánry lyriky: elegie, sonet, pásmo, epitaf

EPIKA

výstupy	učivo
Rozpoznává rysy individuálního stylu autora Vysvětlí, proč vznikají mýty a báje, přečte několik ukázek, čte s porozuměním, dokáže reprodukovat text a najít hlavní myšlenku, uvede příklady mýtů a bájí, zná některá úsloví z bájí.	Epika veršovaná, psaná prózou Hrdina, vypravěč Epické žánry: mýty, báje, bible, pověst, povídka, román, cestopis, fejeton, životopis

<p>Uvede dvě části, z kterých se skládá bible, seznámí se s jejím obsahem, vyjmenuje několik postav, o kterých se v bibli píše, a stručně je charakterizuje, vypráví o stvoření člověka</p> <p>Upevní si učivo z 6. ročníku a vyjmenuje charakteristické znaky pověstí, uvede knihy pověstí, které četl, některou z nich přinese na ukázkou</p> <p>Z textu vyhledá charakteristické rysy povídky a vyvodí její typické znaky, charakterizuje hlavního hrdinu na základě vyhledaných údajů, rozliší povídky historické, humoristické, psychologické, science – fiction, detektivní, uvede známé české i světové autory povídek, uvede příklady dalších povídek, které četl, popřípadě přinese knížku na ukázkou</p> <p>Zná charakteristické rysy románu, významné české i světové romanopisce</p> <p>Najde ukázky cestopisu v umělecké i věcné literatuře</p> <p>Vyhledá fejeton, shromáždí jména autorů</p> <p>Vyhledá životopis v umělecké literatuře, ví, co je autobiografie</p>	
pokrytí průřezových témat: MV	

DRAMA

výstupy	učivo
Na základě návštěvy divadelního představení vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry, výstižně pojmy definuje, vyjmenuje nejznámější autory	Kompozice dramatu Monolog, dialog Tragédie Komédie
pokrytí průřezových témat: ŘPRD, HPPE	

8. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
V textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat, vytvoří náležité tvary a ověří je v Pravidlech českého pravopisu	Skloňování obecných jmen přejatých Skloňování cizích vlastních jmen Slovesný vid Přehled slovesných tříd a vzorů

<p>Vyskloňuje podstatné jméno idea a rozpozná, podle kterých vzorů se řídí jeho koncovky, podle slova idea tvoří tvary podobných slov, uvede příklady slov, která se neskloňují</p> <p>Vyhledá v textu cizí vlastní jména a shromáždí o nich informace, vyvodí, podle jakých vzorů se budou skloňovat, rozpozná jména slovanská a neslovanská, uvede příklady jmen, která se neskloňují</p> <p>Vysvětlí pojem slovesný vid, rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá, vytvoří vidové dvojice, vytvoří slovesné tvary v rozkazovacím způsobu a převede je do záporné podoby</p> <p>Vyjmenuje vzory každé slovesné třídy, popíše postup, podle kterého zařadí sloveso ke správnému vzoru, tvoří různé tvary sloves, ověří jejich správnost v Pravidlech českého pravopisu</p> <p>Rozliší tvary knižní a hovorové, vyjmenuje slovesa nepravidelná, tvoří od nich různé tvary</p>	
pokrytí průřezových témat: JE	

SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí, jak se vyvíjí slovní zásoba, vyjmenuje způsoby obohacování slovní zásoby, uvede příklady</p> <p>Vysvětlí pojem odvozování, vytvoří nová podstatná jména, přídavná jména a slovesa, uvede přechýlené tvary</p> <p>Vysvětlí pojem složenina, tvoří složeniny</p> <p>Vysvětlí zkratky v textu, vyvodí, jak vznikly, správně je napíše a správně je i přečte, vyvodí zkratkové slovo, uvede příklady zkratek i jiného druhu (např., atd., a dalších), vysvětlí jejich význam a správně je píše</p> <p>Vyhledá v textu cizí slova, vysvětlí jejich význam a určí, jak se liší od slov domácích, ve Slovníku spisovné češtiny zjistí, ze kterých jazyků byla do češtiny přejata uvedená slova, pojmenuje různé profese přejatými slovy, slova přejatá nahradí domácími</p>	<p>Slovní zásoba a způsoby jejího obohacování</p> <p>Tvoření slov: odvozování, skládání, zkracování, slova přejatá</p>

Vysvětlí pojem slovo mezinárodní a uvede příklad, uvede názvy vědních oborů a sportovních disciplín, použije výrazy domácí i přejatá, vyhledá v textu přejatá slova a rozpozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopise od slov domácích	
pokrytí průřezových témat: JE	

PRAVOPIS

výstupy	učivo
Správně píše přejatá slova	Pravopis přejatých slov

SKLADBA

výstupy	učivo
<p>Vymezí pojem několikanásobný větný člen, vyjmenuje významové poměry mezi jednotlivými členy, uvede nejčastější spojovací výrazy, příklady k jednotlivým typům a vysvětlí je</p> <p>Vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí mezi nimi významový poměr, správně doplní interpunkci</p> <p>Graficky znázorní stavbu věty jednoduché, rozliší větu jednoduchou od souvětí</p> <p>Vysvětlí pojem souvětí podřadné, rozliší větu hlavní a vedlejší, vysvětlí interpunkci</p> <p>Zopakuje si učivo ze 7. ročníku</p> <p>Vysvětlí, kdy jsou vedlejší věty souřadně spojené, znázorní je graficky, v běžných typech souvětí píše správně interpunkci</p> <p>Vyhledá souřadně spojené věty vedlejší a určí u nich významový poměr, rozpozná, kdy nejsou vedlejší věty souřadně spojené</p> <p>Vysvětlí pojem souvětí souřadné, vyhledá v textu souvětí souřadná, vyjmenuje významové poměry mezi větami hlavními, vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy, do textu doplní správně čárky a odůvodní je, některá souvětí znázorní graficky</p> <p>Rozebere složitá souvětí, rozliší věty hlavní a vedlejší, určí druhy vedlejších vět, mezi souřadně spojenými větami určí významový poměr a souvětí graficky znázorní</p>	<p>Několikanásobné větné členy (významový poměr)</p> <p>Věta jednoduchá a souvětí</p> <p>Souvětí podřadné</p> <p>Druhy vedlejších vět</p> <p>Souřadně spojené věty vedlejší</p> <p>Souvětí souřadné</p> <p>Interpunkce v souvětí</p>

CHARAKTERISTIKA

výstupy	učivo
<p>Rozliší, co patří do charakteristiky vnější a vnitřní, pracuje s textem, vyhledá pojmenování různých vlastností, nahradí je synonymy, obohacuje si slovní zásobu, uvede znaky, kterými se přímo popisuje vzhled</p> <p>Vysvětlí pojem nepřímé charakteristiky a uvede příklady, využívá rčení a přirovnání, vysvětlí různá přísloví a pořekadla</p> <p>Stručně charakterizuje svého kamaráda nebo sám sebe</p> <p>Pracuje s textem, vyhledá básnické obrazy, najde příklady subjektivně zabarveného popisu, vystihne osobní vztah jedince k popisované skutečnosti, porovná ukázky různých autorů</p>	Charakteristika vnější a vnitřní, přímá a nepřímá

LÍČENÍ

výstupy	učivo
<p>Vypracuje subjektivně zabarvený popis, použije personifikaci, přirovnání a metafory, pracuje podle předem připravené osnovy</p>	Subjektivně zabarvený popis Líčení

VÝKLAD

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí, co je výklad, a uvede, kde se používá, uvědomuje si nutnost přesného vyjadřování a používání termínů</p> <p>V textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu</p> <p>Upraví nepřesné formulace, kde by mohlo dojít k omylům, odstraní opakování vztahných vět, nevhodná předložková spojení a upraví pořádek slov</p> <p>Pracuje se Slovníkem cizích slov, vyhledá slova, kterým v textu nerozumí, slova přejatá nahradí českými ekvivalenty</p> <p>Vypracuje výklad, uvede knihy nebo časopisy, z kterých čerpal informace</p>	Jednoduchý výklad, referát

VÝTAH

výstupy	učivo
---------	-------

Porovná výtah a výpisky, pracuje s textem, podle osnovy dokáže shrnout obsah úryvku, zachytí nejdůležitější myšlenky textu Připraví výtah z textu, který si sám vybere	Výtah z odborného textu
pokrytí průřezových témat: KČPPMS	

ÚVAHA

výstupy	učivo
Z textu vyhledá znaky typické pro úvahu, porovná úvahu s výkladem, vytvoří otázky k danému problému, pracuje s textem, uvede příklady, jak začít úvahu	Úvaha
pokrytí průřezových témat: MV, ŘPRD	

SOUHRNNÉ POUČENÍ O SLOHU

výstupy	učivo
Postaví se k určitému problému, naznačí jeho řešení, prosadí své osobní názory a postoje Vyjmenuje základní styly podle funkce (prostě sdělovací, odborný, publicistický a umělecký) a uvede příklady Rozpozná základní styly podle formy (projevy mluvené a psané)	Funkční styly Projevy mluvené a psané

NEJSTARŠÍ LITERÁRNÍ PAMÁTKY

výstupy	učivo
Vyjmenuje nejstarší literární památky	Antická literatura Mimoevropská literatura

STARŠÍ ČESKÁ LITERATURA

výstupy	učivo
Přečte si ukázky ze starší české lyriky a vyhledá jazykové odlišnosti Poslechne si ukázky písní Hospodine, pomiluj ny a Svátý Václave Uvede základní údaje o Kosmově a Dalimilově kronice Charakterizuje dobu husitskou, uvede některá díla Jana Husa, vysvětlí jeho myšlenky, seznámí se s ukázkou chorálu Ktož jsú boží bojovníci	Počátky písemnictví u nás Literatura středověku Literatura husitství

LITERATURA HUMANISMU A RENESANCE

výstupy	učivo
Vyjmenuje názvy některých komedií a tragédií W. Shakespeara Charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J. A. Komenského, uvede jeho nejznámější díla, vysvětlí jeho myšlenky, pracuje s textem	Literatura humanismu a renesance ve světě Humanismus, renesance a baroko v české literatuře

KLASICISMUS A OSVÍCENSTVÍ VE SVĚTĚ

výstupy	učivo
Charakterizuje klasicismus a osvícenství a uvede hlavní představitele	Literatura období klasicismu Literatura období osvícenství
pokrytí průřezových témat: ES	

NÁRODNÍ OBROZENÍ

výstupy	učivo
Národní obrození časově zařadí, charakterizuje období, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla	Vědecká literatura národního obrození Divadlo v období národního obrození Poezie v období národního obrození Próza v období národního obrození
pokrytí průřezových témat: HPPE	

LITERATURA 19. STOLETÍ

výstupy	učivo
Charakterizuje romantismus a realismus, časově je vymezí Přečte si ukázky z děl světových autorů (Puškina, Huga, Dickense...), rozpozná základní rysy individuálního stylu autora, formuluje názory na umělecké dílo, autory časově zařadí a uvede základní literární směry Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování Jmenuje hlavní představitele a jejich díla Přečte si ukázky z Máje, vyhledá jazykové prostředky, naučí se úryvek zpaměti Seznámí se s ukázkami z děl Erbena, Čelakovského, Tyla, Němcové, Borovského, zhlédne některé adaptace literárních děl (např. Erbenovu Kytici)	Romantismus ve světové literatuře Realismus ve světové literatuře Česká literatura 1. poloviny 19. století Česká literatura 2. poloviny 19. století: májovci, ruchovci, lumírovci, realismus

Jmenuje hlavní představitele jednotlivých literárních skupin, zná některá jejich díla	
pokrytí průřezových témat: MV	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

OBECNÉ POUČENÍ O JAZYCE

výstupy	učivo
<p>Vyjmenuje slovanské jazyky východní, západní a jižní a uvede u nich, které používají azbuku a které latinku, porovná některá slova ve slovanských jazycích, vyhledá shodné a odlišné prvky, vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (románské a germánské) Popíše vznik českého jazyka a jeho vývoj, na ukázkách z Dalimilovy kroniky, Postily, Hájkovy Kroniky české, Komenského Labyrintu a z textu J. Jungmanna vyhledá důkazy vývoje Vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy a uvede příklady Shrne dosavadní vědomosti, rozliší jazyk spisovný a nespisovný, pozná podle znaků obecnou češtinu a některá nářečí</p>	<p>Řeč, jazyk Projev mluvený a psaný Jazyky slovanské Vývoj českého jazyka Útvary českého jazyka</p>
pokrytí průřezových témat: Ko, ES, PM	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
<p>Rozpozná samohlásky, souhlásky znělé a neznělé, vysvětlí spodobu znělosti, ve slovech podtrhne hlavní a vedlejší přízvuk, znázorní větnou melodii u vět oznamovacích, rozkazovacích a tázacích, vysvětlí význam vhodného tempa v mluveném projevu</p>	<p>Hláskosloví Spisovná výslovnost Přízvuk Větná melodie</p>

SLOVNÍ ZÁSoba A TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
<p>Upevní si vědomosti z předchozích ročníků Bezpečně rozpozná kořen slova, předponu, příponu a koncovku, vysvětlí</p>	<p>Stavba slova Tvoření slov Slovo, sousloví Jádro slovní zásoby Slova jednoznačná, mnohoznačná</p>

<p>pojmy slovotvorný základ a základové slovo Vytvoří slova příbuzná, odliší zkratková slova a zkratky, vytvoří slova složená, vytvoří slova přechylováním, vyhledá ve Slovníku spisovné češtiny nejznámější zkratky vědeckých titulů a vysvětlí je Vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná, uvede příklady Rozpozná slova jednoznačná a mnohoznačná, v textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma a vysvětlí rozdíly mezi nimi, uvede příklad sousloví Rozliší metaforu a metonymii, uvede příklady, vyhledá v textu odborné názvy a rozliší, zda jsou domácí, nebo cizí, zda jednoslovné, nebo víceslovné</p>	<p>Synonyma, antonyma, homonyma Odborné názvy Slova domácí, mezinárodní</p>
---	---

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
<p>Rozliší slovní druhy, u PJ určí správně pád, číslo, rod a vzor, rozliší PJ konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková Vyhledá přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací, určí u nich pád, číslo, rod a vzor, správně je stupňuje Vyjmenuje druhy zájmen, vyhledá zájmena v textu a určí jejich druh, určí pád a, pokud je to možné, i číslo a rod Rozliší číslovky určité, neurčité, druhy číslovek, kde je to možné, určí pád, číslo a rod, skloňuje číslovky dvě, obě, tři, čtyři..., zapíše slovy i složitější číslovky Zopakuje si slovesné třídy a jejich vzory, vyhledá v textu slovesa a určí jejich vzory, bezpečně pozná činný a trpný rod, rozpozná opisný tvar trpný a vyjádření zvratnou podobou slovesa, uvede příklad, kdy se jedná o činný rod vyjádřený zvratným slovesem, převede slovesné tvary z rodu činného do trpného a naopak, bezpečně určí vid. Tvoří vidové dvojice, u sloves určí osobu, číslo, čas, způsob, rod, třídu, vzor a vid, slovesné tvary převede do minulého času a správně napíše koncovky</p>	<p>Jména a jejich druhy Slovesa a jejich tvary Přechodníky</p>

Rozpozná v textu přechodníky, rozliší přechodník přítomný a minulý, vyhledá koncovky, kterými je tvořen	
--	--

PRAVOPIS

výstupy	učivo
Zopakuje si a upevní vědomosti z předchozích ročníků Píše správně velké a malé písmeno, orientuje se v základních pravidlech psaní velkých písmen	Psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech

SKLADBA

výstupy	učivo
Charakterizuje větu jednoduchou, vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů, objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání a uvede příklady Vyjmenuje, čím může být vyjádřen přísudek, uvede příklady, vyjmenuje slovesa sponová, fázová a modální, rozliší druhy přísudku, přísudek jmenný se sponou nahradí slovesným a naopak Zopakuje si a upevní učivo o rozvíjejících větných členech, každý větný člen charakterizuje, vyhledá v textu a blíže ho určí, vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, a uvede příklady, graficky znázorní stavbu věty Rozpozná větné členy holé, rozvité a několikanásobné, objasní pravidlo shody přísudku s několikanásobným podmětem Upevní si učivo o větách jednočlenných, dvojčlenných a větných ekvivalentech, navzájem je nahradí, odliší od sebe samostatný větný člen a osamostatněný větný člen, uvede příklady, pozná ve větě elipsu (výpustku) Charakterizuje souvětí, rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí počet vět, spojí věty v souvětí podle zadaných podmínek, nahradí větný člen vedlejší větou a naopak, u souřadného souvětí určí významový poměr, uvede nejčastější spojovací výrazy, doplní správně interpunkci	Věta jednoduchá Skladební dvojice Shoda, řízenost, přimykání Sponová slovesa Rozvíjející větné členy Věta jednočlenná, dvojčlenná, větný ekvivalent Samostatný větný člen, vsuvka, oslovení, věta neúplná Souvětí Souvětí souřadné a podřadné Složité souvětí Hlavní zásady českého slovosledu

<p>Graficky znázorní složité souvětí souřadné, graficky znázorní i složité souvětí souřadné se souřadně spojenými větami vedlejšími, určí druhy vět vedlejších, uvede příklad, píše správně čárky, graficky znázorní složité souvětí podřadné</p> <p>Zná tři činitele, které ovlivňují pořádek slov ve větě (významový, mluvnický a zvukový), rozliší východisko a jádro výpovědi, opraví pořádek slov ve větě</p> <p>Vysvětlí pojem příklonky, vyhledá je v textu</p>	
---	--

LÍČENÍ

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí pojem líčení, pracuje s textem, sestaví osnovu, text rozčlení do odstavců, využívá synonyma</p> <p>Vyhledá výrazy líčící krásu místa a vztah k němu, uvede příklady vizuálních, sluchových, hmatových i čichových vjemů</p> <p>Vypráví dojmy z některého uplynulého dne nebo ze zimní či jarní přírody</p> <p>Napíše líčení</p>	Líčení

TISKOPISY

výstupy	učivo
<p>Vyplní poukázku, průvodku a podací lístek, vysvětlí, kdy který tiskopis použije</p> <p>Uvede, kterou činnost může vykonat pomocí mobilního telefonu</p> <p>Vyplní objednávku, uvede příklady, co lze na objednávku zakoupit</p>	<p>Vyplňování tiskopisů</p> <p>Objednávka</p>

ŽIVOTOPIS

výstupy	učivo
<p>Z textu vyvodí všechny důležité části, vyjmenuje je, pracuje s textem, odstraní neobratná vyjádření nebo opakující se slova, v umělecké literatuře vyhledá příklad životopisu, shromáždí patřičné údaje a napíše životopis</p> <p>Zjistí za pomoci rodičů (prarodičů), kam až sahá paměť jejich rodiny, napíše svůj</p>	<p>Vlastní životopis</p> <p>Umělecký životopis</p> <p>Profesní životopis</p> <p>Strukturovaný životopis</p>

životopis, vyplní profesní životopis, zná pojem strukturovaný životopis	
--	--

ÚVAHA

výstupy	učivo
Vyhledá důležité myšlenky, hodnotící prostředky, subjektivní postoje autora a vyjádří se k nim podle svých zkušeností, nahlas uvažuje nad různými problémy Napíše úvahu na libovolné téma	Úvaha
pokrytí průřezových témat: MV, ŘPRD, HPPE	

PUBLICISTICKÉ ÚTVARY

výstupy	učivo
Vyjmenuje některé publicistické útvary, zná odlišnosti mezi nimi Vyhledá fejeton v tisku, formou fejetonu reaguje na aktuální témata Vymezí charakteristické znaky proslovu, uvede, při jakých příležitostech se pronáší, vyhledá zvláštní obraty a výrazy, uvede, z jakých částí se proslov skládá, připraví si krátký proslov, dbá na zřetelnost, tempo, melodii, též na vystupování Vyjmenuje charakteristické znaky diskuse, vytvoří rozmanitá zahájení diskuse, nahradí nevhodně užitá slova, vybere si téma ke společné diskusi	Fejeton Proslov Diskuse
pokrytí průřezových témat: Ko, IVMSR, SMS, FVM, TMS	

LITERATURA PŘELOMU 19. A 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
Pozná znaky symbolismu, dekadence, zná pojem prokletí básníci	Světová literatura Česká literatura: generace buřičů, moderní směry, próza, drama

LITERATURA MEZIVÁLEČNÁ

výstupy	učivo
Uvede nejznámější představitele meziválečné literatury (Šrámka, Wolkra, Seiferta, Nezvala, Halase...), přečte si ukázky z jejich básní, pracuje s textem, vyhledá básnické prostředky, rým..., vyvodí témata básní	Poezie Próza Drama

<p>Přečte si ukázky z knih, které se vztahují k 1. světové válce (Hašek, Šrámek, John...), vyjádří hlavní myšlenky a popíše vážnost situace, pracuje s textem, vysvětlí pojmy satira, situační a slovní humor</p> <p>Uvede nejznámější představitele prózy do roku 1945 (Vančura, Čapek...), přečte si ukázky z jejich tvorby a pracuje s textem, charakterizuje postavy, dobu a prostředí, vztahy mezi lidmi</p> <p>Shrne vědomostí o Osvobozeném divadle</p> <p>Doplní informace o díle K. Čapka, vyjmenuje jeho divadelní hry a objasní hlavní myšlenky, charakterizuje postavy</p>	
pokrytí průřezových témat: HPPE	

LITERATURA PO ROCE 1945

výstupy	učivo
<p>Do časové přímky zařadí autory (Seiferta, Závadu, Halase, Holana, Hrubína...), přečte si ukázky z děl a pracuje s textem, uvede témata, vysvětlí hlavní myšlenky, charakterizuje postavy</p> <p>Rozliší literaturu hodnotnou a konzumní</p> <p>Uvede autory, kteří odešli po roce 1968 do exilu a publikovali v zahraničí (Škvorecký, Kundera, Lustig, Vaculík...), přečte si ukázky z jejich děl a pracuje s textem, opírá se o historické události</p> <p>Vysvětlí pojem samizdat, uvede důvody, proč tato literatura vznikla, vyjmenuje některá díla a jejich autory</p> <p>Uvede nejznámější světové autory 20. století, vyjmenuje jejich díla</p> <p>Vysvětlí pojem absurdní drama, uvede autory</p>	<p>Poezie</p> <p>Próza</p> <p>Samizdatová poezie, próza a drama</p> <p>Světová literatura 20. století</p>
pokrytí průřezových témat: ES, EP	

SOUČASNÁ LITERATURA

výstupy	učivo
<p>Vyjmenuje některé současné autory (Viewegha, Škvoreckého, Žáčka, Šabacha...)</p> <p>Pokusí se sestavit chronologickou řadu literárních autorů, uvede autory, kteří</p>	<p>Poezie</p> <p>Písňové texty</p> <p>Próza</p> <p>Drama</p>

<p>dosáhli mezinárodního věhlasu a kdo je nositelem Nobelovy ceny Přečte si ukázky z některých děl, charakterizuje hlavní postavy, prostředí, vysvětlí hlavní myšlenky, formuluje vlastní názory na četbu, zná termín autorské divadlo</p>	
---	--

5.1.2. Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve 3. až 5. ročníku 3 h týdně.

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost roditelých mluvčích. Hojně jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím napsů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Učebnice i pracovní sešity jsou koncipovány pro stávající časovou dotaci tří vyučovacích hodin týdně, od 3. do 5. ročníku. Učebnice obsahuje nejen přehledy gramatiky a slovník, ale i četná cvičení k prohloubení získávaných znalostí a některé texty z různých oblastí života dětí a lidí z anglicky mluvících zemí. Seznamuje je tak s životem, některými zvyky a povinnostmi nejen jejich vrstevníků.

Formy realizace:

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz také na samostatnou práci a skupinovou práci žáků, jakož i práci se slovníkem. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty. Žáci mají možnost účastnit se olympiád apod.

Místo realizace: v jazykových učebnách, v učebnách informatiky.

Dělení klasické: na skupiny v rámci ročníku.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, EV, VMEGS, MeV, MuV

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 3 h týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí

- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování porozumění k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, VMEGS, MeV, MuV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné činnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace a které umožňují více pracovních postupů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k sebehodnocení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení
- vyhledává a třídí informace
- propojuje získané poznatky do širších celků
- porovnává získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade vhodné otázky, nabízí vhodné způsoby řešení
- učitel umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žák:

- je schopen pochopit problém
- využívá získané vědomosti k aplikaci na různých variantách řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích
- vede žáky k vyjadřování vlastního názoru, sebeovládání a asertivní komunikaci

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazovým materiálům a zvukům a reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení společných úkolů
- vytváří podmínky pro hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu

- je schopen sebekontroly
- přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žák:

- respektuje názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žák:

- je schopen efektivně organizovat svou práci
- dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vede žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Žák:

- napíše jednoduché texty v elektronické podobě, vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro daný jazyk
- vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů
- reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě
- využívá digitální technologie pro usnadnění práce

Formy realizace:

Vyučovací hodina – skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými

materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Olympiády

Místo realizace v jazykových učebnách a v učebnách informatiky

Dělení – na skupiny v rámci ročníku.

3. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

INTRODUCTION	
výstupy	učivo
Je motivován ke studiu anglického jazyka Uvědomuje si rozdíly mezi češtinou a angličtinou (jména, hlásky, slovní zásoba)	Hláška x písmeno Různá jména

HELLO	
výstupy	učivo
Pozdraví, odpoví na otázku „Jak se máš?“ Vyjádří souhlas a nesouhlas Poznává a pojmenuje základní barvy Naučí se abecedu Počítá do 10 Recituje básničky, zpívá písničky	Pozdravy Abeceda Barvy Číslovky do 10

FAMILY	
výstupy	učivo
Ukáže členy své rodiny na fotografii a pojmenuje je Odpoví na otázku „Who is it?“ Zvládá základní školní pokyny Vyjádří základní pocity	Rodina Školní pokyny „He is...“ „She is...“

ANIMALS	
výstupy	učivo
Pojmenuje a ukáže na obrázku typická domácí a exotická zvířata	Slovní zásoba k tématu zvířata „I can see...“

TOYS	
výstupy	učivo
Poznává a vyjmenuje běžné hračky Vyjádří, které hračky vlastní	Hračky „I've got a...“ „It's...“

BODY	
výstupy	učivo

Pojmenuje části těla (člověk, zvíře) Tvoří jednoduché věty k popisu těla	Části těla „has got“ x „hasn't got“
---	--

SCHOOL

výstupy	učivo
Pojmenuje školní potřeby a určí jejich počet a barvu Pojmenuje věci ve třídě	Školní potřeby a věci ve třídě

LET`S PLAY

výstupy	učivo
Používá základní slovesa pohybu Umí vyjádřit základní pocity a potřeby	Slovesa pohybu Časování slovesa být v 1. a 3. os. č. j.

DAYS OF THE WEEK

výstupy	učivo
Vyjmenuje dny v týdnu Orientuje se ve slovní zásobě o počasí	Dny v týdnu Počasí Časování slovesa „to be“

OUTDOORS

výstupy	učivo
Pojmenovává přírodu a okolí Rozšiřuje si slovní zásobu o počasí	Slovní zásoba – příroda Vazba „There is/ are“

FOOD

výstupy	učivo
Pozná základní druhy jídla Vyjádří, co má a nemá rád	Jídlo „My favourite...“ „I like...“ „I don't like“

CLOTHES

výstupy	učivo
Dokáže popsat své oblečení	Oblečení Přítomný průběhový čas („I am wearing“)

THE BEACH

výstupy	učivo
Rozšiřuje si slovní zásobu o přírodě a osvojuje si další slovní zásobu spojenou s pobytem na pláži	Přivlastňovací zájmena Jednoduché větné konstrukce

pokrytí průřezových témat: RSP, PL, K, TMS, OES, PH, ES

4. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

TRANSPORT

výstupy	učivo
Vyjmenuje dopravní prostředky, umí vyjmenovat přídavná jména spojená s dopravními prostředky Umí použít frázi it's a spolu s přídavným a podstatným jménem Řekne několik vět o dopravních prostředcích	Dopravní prostředky, přídavná jména spojená s dopravními prostředky It's a (přídavné jméno + podstatné jméno)

HOME

výstupy	učivo
Vyjmenuje místnosti v domě, popíše dům a zahradu, vyjmenuje nábytek v domě Umí popsat vlastní dům/byt a svůj pokoj Pojmenuje druhy materiálů tříděného odpadu Umí použít předložky in a on (v a na) Umí tvořit věty začínající It's in/on the, In the... On the...	Místnosti v domě a nábytek Předložky in a on (v a na) It's in/on the... In the... On the...

GARDEN

výstupy	učivo
Umí vyjmenovat zvířata žijící v České republice Pojmenuje druhy pohybu zvířat Vyjmenuje roční období Umí vyjádřit, co zvířata umí a neumí (It can.../It can't...)	Zvířata v České republice Druhy pohybu zvířat Roční období Fráze It can.../It can't...

HELLO

výstupy	učivo
Vyjmenuje barvy Nazývá správně měsíce v roce Zjistí, kdy má kdo narozeniny (When's your birthday?), umí odpovědět se správnou předložkou (In June.) Vyjmenuje číslovky od 1 do 20	Barvy, měsíce, číslovky 1–20 Fráze Is it (a bike)?, krátká odpověď Yes, it is. / No, it isn't. Předložka in + měsíce

Umí se zeptat, zda je to nějaká věc (Is it a bike?) a stručně odpovědět (Yes, it is. / No, it isn't.)	
---	--

LET'S PLAY!

výstupy	učivo
<p>Umí vyjmenovat základní druhy sportu Vyjmenuje hudební nástroje Umí použít sloveso hrát (to play) ve spojení se sportem a hudebními nástroji Zjistí, zda spolužák něco umí (Can you play the piano?) Umí odpovědět na otázku, zda něco umí (Yes, I can. / No, I can't.)</p>	<p>Sporty, hra na hudební nástroje Sloveso to play Otázka Can you (play the piano)? Krátká odpověď Yes, I can. / No, I can't.</p>

CLOTHES

výstupy	učivo
<p>Umí pojmenovat základní druhy oblečení Vyjmenuje roční období Umí používat přítomný průběhový čas ve 3. osobě jednotného čísla Umí se zeptat, co dělá spolužák (What's he/she doing?) a odpovědět na tuto otázku (He's/She's skating). Zeptá se spolužáka, co nosí za oblečení (What's he/she wearing?) a odpovědět na otázku (He's/She's wearing a scarf).</p>	<p>Oblečení Roční období Otázka What's he/she wearing? Odpověď He's/ She's wearing...) Otázka What's he/she doing? Odpověď He's/She's...</p>

MY BEDROOM

výstupy	učivo
<p>Umí vyjmenovat vybavení jednotlivých místností v domě/bytě Zná předložky vedle, pod, na, v (next to, under, on, in) Umí se zeptat, kde něco je (Where's the lamp?) Odpoví na otázku Kde je...? pomocí místních předložek (It's under the table.)</p>	<p>Vybavení pokoje Místní předložky (next to, under, on, in) Otázka Where's the...? Odpověď It's under/next to...</p>

WILD ANIMALS

výstupy	učivo
<p>Vyjmenuje exotická zvířata a části jejich těl</p>	<p>Exotická zvířata Části těl zvířat Otázka Has it got ... Odpověď Yes, it has./No, it hasn't.</p>

Zeptá se na vlastnictví a krátce odpoví (Has it got red wings? Yes, it has./No, it hasn't.)	
--	--

CAMPING

výstupy	učivo
Vyjmenuje jídlo na piknik Zná názvy denních jídel Zjistí libost či nelibost a vyjádří svou (Do you like...? Yes, I do./No, I don't.) Sestaví jídelníček a napíše, co má rád/a	Některé druhy jídla a pití Sloveso like Otázka Do you like...? Odpověď Yes, I do. No, I don't.

HOLIDAYS

výstupy	učivo
Pochopí smysl a význam svátků Pojmenuje nadpřirozené bytosti a vánoční předměty Zazpívá vánoční píseň	Halloween, Bonfire Night, Christmas, St. Valentine's Day, Easter, Mother's Day

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, ES, TMS, SRaSO, KČPPMS, MV, PH

5. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

INTRODUCTION

výstupy	učivo
Správně používá pozdravy a jednoduché seznamovací fráze Zná všechna písmena abecedy a umí je správně vyslovit Používá anglické číslovky a počítá jednoduché příklady Orientuje se v základní slovní zásobě týkající se dlouhodobých časových údajů Rozšiřuje slovní zásobu týkající se školního prostředí	Pozdravy Základní slovíčka k tématu škola Abeceda Číslo Měsíce a roční období Rozkazovací způsob Osobní zájmena

MY SCHOOL

výstupy	učivo
Seznámí se s různými národnostmi Představí se Zjistí zájmy a dovednosti spolužáků a vyjádří je	Národnosti Osobní informace Koníčky Školní budova Sloveso „to be“

Dokáže pojmenovat jednotlivé místnosti ve škole	Zjišťovací otázky Množné číslo Vazba „there is/are“
--	---

MY FAMILY

výstupy	učivo
Umí pojmenovat členy rodiny Umí popsat člena rodiny	Členové rodiny Vlastnosti Sloveso „to have got“ Přídavná jména

DAILY ROUTINE

výstupy	učivo
Používá názvy školních předmětů. Vyrobí a popíše svůj školní rozvrh hodin Rozumí užití předložek „in, on“ Jmenuje části dne Zeptá se a řekne, kolik je hodin, a zná anglické zkratky (am, pm) Popíše aktivity v průběhu dne s použitím frekvenčních příslovcí Sestaví jednoduchý týdenní plán svých činností a popíše	Přítomný čas prostý Rozvrh hodin Předložky „in, on“ Dny v týdnu Aktivity v průběhu dne

MY HOME

výstupy	učivo
Správně pojmenuje různé místnosti v domě Zná základní slovní zásobu týkající se nábytku Popíše svůj dům nebo byt	Základní slovní zásoba týkající se popisu domu Zájmena Místní předložky Sloveso „have to“

CLOTHES

výstupy	učivo
Popíše, co někdo právě má/nemá na sobě Řekne, co se nosí na pláž a na hory Zapojí se do dialogu Čte jednoduchý text a krátce reprodukuje jeho obsah	Části oblečení Přítomný čas průběhový („wear“) Can/can't

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, ES, K, TMS, KD, Ko, LV, SRaSO

MOVING SCHOOL

výstupy	učivo
Dokáže vést jednoduchý seznamovací rozhovor Zná základní rozdíly mezi britskou a americkou angličtinou Osvojuje si další slovní zásobu ze školního prostředí Umí hovořit o svých koníčcích	Seznamovací dialogy Rozšířená slovní zásoba k tématu škola Vazba there is/are Přítomný čas prostý – „Present Simple“ Slovesa pohybu – „verbs“

LET'S PLAY THE BALL!

výstupy	učivo
Dokáže představit třetí osobu Dokáže interpretovat sporty svých spolužáků Umí vyjmenovat sportovní pomůcky a přiřadit je ke sportu Dokáže požívat přídavná jména spojená se sportem Orientuje se ve sportech v zahraničí	Sloveso need/need to Spojky and, but, because Příslovce „Adverbs of degree“ Volnočasové aktivity Pozvánka

FOODIES

výstupy	učivo
Ovládá slovní zásobu na téma jídlo Orientuje se v problematice počítatelných a nepočítatelných podstatných jmen Dokáže určit konkrétní jídlo dle popisu Umí zformulovat otázky Zvládá číst text	Kolik „How much/How many“ Počítatelná a nepočítatelná podstatná jména „Countable/Uncountable“ Ovoce a zelenina – slovní zásoba Vaření „Cooking“ Psaní textu

THE ANIMAL WORLD

výstupy	učivo
Orientují se v problematice zvířat Zvládají vystupňovat přídavná jména Dokáží popsat konkrétní zvíře Umí geograficky zařadit zvířecí druhy Dokáží z videa zjistit informace	Popis zvířat „Description“ Přídavná jména „Adjectives“ „Comparative/Superlative“ Projekt „My favourite animal“ „Fill the gap“

NEW YORK CITY

výstupy	učivo
Umí vyhledat informace o konkrétním městě a transformovat je do vlastního textu Orientuje se v plánu města	Zajímavá místa v New Yorku Přídavná jména „Adjectives“ Místa ve městě „Places in the city“ Slovesa was/were

Dokáže použít minulý čas ve větě Pozná rozdíl mezi slovesy Dokáže vyhledat informace v textu	Koncovka -ed Nepravidelná slovesa
---	--------------------------------------

TEEN IDOLS

výstupy	učivo
Orientuje se ve filmové problematice Zvládá popsat svůj oblíbený film Dokáže vyjádřit pocity Umí použít minulý čas ve větách Umí použít pravidelná a nepravidelná slovesa ve správném kontextu	Druhy filmů „Kind of film“ Přídavná jména „Adjectives“ Nepravidelná slovesa „Irregular verbs“ Otázky „WH- questions“ Project „My favourite film star“

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, ES, K, TMS, KD, Ko, LV, SRaSO

7. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

MY LAST WEEKEND

výstupy	učivo
Dokáže použít minulý čas ve větách Umí odpovědět na otázky v minulém čase Zvládne stručně popsat děj filmu Je schopen napsat deníkový zápis	Slovní zásoba k tématu: místa Gramatika – minulý čas: was/were Práce s videem – získat informace a odpovědět na otázky Projekt: My Diary

BE CREATIVE!

výstupy	učivo
Dokáže popsat základní informace o Kanadě Zvládne porovnat věci mezi sebou Umí napsat používaná slovesa v minulém čase Je schopen zhodnotit své silné a slabé stránky	Reálie – Kanada Slovní zásoba: kreativní aktivity + charakterové rysy Porovnání – Comparative Nepravidelná slovesa Přídavná jména – schopnosti

ONCE UPON A TIME

výstupy	učivo
Ovládá části těla Orientuje se v problematice pohádkových a fantazy postav Dokáže přeložit text z pohádkové knihy Umí vyjmenovat základní pojmy z tématu: Harry Potter	Slovní zásoba: části těla Rozdíl mezi minulým časem prostým a průběhovým Popis osoby Projekt: Vytvoř svůj vlastní fantazy charakter

Zvládá popis osoby	
--------------------	--

LET'S CELEBRATE

výstupy	učivo
Dokáže naplánovat párty Zvládá porovnat české a americké svátky a oslavy Dokáže popsat své oblíbené tradice Je schopen vytvořit pozvánku	Slovní zásoba: jídlo a pití na párty Reálie: USA Porovnání minulého a přítomného času Projekt „Invitation card“

THE PELICAN STATE

výstupy	učivo
Umí se orientovat ve státech USA Zvládne charakterizovat jeden americký stát Dokáže správně určit světové strany a zapojit je do vět Je schopen popsat prázdninové aktivity	Budoucí čas Slovní zásoba: věci na prázdniny a kempování Pohyb na mapě Poslech + orientace v textu

A TRIP TO SCOTLAND

výstupy	učivo
Orientuje se v geografii Velké Británie Zvládá rozpoznat britský a skotský přízvuk Dokáže vyjádřit své potřeby Umí naplánovat vícedenní výlet	Reálie: Skotsko Užití will/won't ve větách Slovní zásoba: počasí Vazba would like – rád bych Projekt: My Trip Abroad

pokrytí průřezových témat: SaS, K, ES, OES, TMS, PL, MV, Ko, OOSS, RSP, KaK, PM, SRaSO, ŘPRD, HPPE, ŽP

8. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

MY SEPTEMBER

výstupy	učivo
Dokáže poznat a popsat místa v Brně Vyzná se v problematice počasí – dokáže popsat rozdílné druhy Osvojuje si rozdíly mezi použitím různých způsobů budoucího času Umí hovořit o svých plánech	Reálie – Brno Rozšířená slovní zásoba k tématu počasí Vazba – „Going to“ Budoucí čas – tvořený pomocného slovesa will Slovní zásoba – osobní růst

WHAT'S NEXT!

výstupy	učivo
---------	-------

Dokáže napsat a přečíst číslovky a převádět jednotky Dokáže porovnat co je větší a menší ve větách Umí vytvořit podmínkovou větu a začlenit ji do reálného života Orientuje se v pasivních větách, chápe význam mezi aktivním a pasivním použitím Vytvoří projekt na zadané téma	Velké číslovky, procenta, jednotky rozlohy, převody jednotek Porovnání: „more than/less than“ Podmínkové věty – First Conditional Opakování – Trpný rod Projekt: Recyklace a obalové materiály
---	--

FRIENDS 4 EVER?

výstupy	učivo
Ovládá nepravidelná slovesa Orientuje se v problematice přátelství a dokáže sestavit věty na toto téma Vytvoří překládové věty v předpřítomném čase Umí zformulovat věty: Nerad bych, Dávám přednost Zvládá popsat osobu	Slovní zásoba: „Friendship verbs“ Nepravidelná slovesa – Past Simple/Past Participle Předpřítomný čas – Present Perfect Vazba: „Would rather, would prefer“ Popis osoby

HIRE ME

výstupy	učivo
Orientují se v problematice předpřítomného času Zvládá překládat věty s použitím „still, yet, already, since, for Dokáže popsat konkrétní pracovní pozici Natočí video s žádostí o brigádu v zahraničí	Slovní zásoba: práce a pracovní místa Present Perfect: still/yet/already Present Perfect: since/for Projekt „Application video“

FEELING SICK

výstupy	učivo
Umí tvořit podmínkové věty v minulosti Orientuje se v tématu nemocí – dokáže je podle popisu pojmenovat Zvládne si po telefonu zařídit schůzku s doktorem Vytvoří zdravý jídelníček	If + Past Simple Slovní zásoba: zdravé a nezdravé chování, nemoci Schůzka u doktora Poslech + orientace v textu

ONLY IN THE UK

výstupy	učivo
Orientuje se v geografii Velké Británie	Reálie: Britské ostrovy Opinions – názory

Zvládá popsat rozdíl mezi českými a britskými stereotypy Dokáže vyjádřit své názory Umí použít slovesa muset ve větách a přiřadit správný kontext	Slovní zásoba: stereotypy Be allowed to – mít povoleno Slovesa: „have to/must“ – muset
--	--

pokrytí průřezových témat: SaS, PL, KD, SRaSO, K, Ko, TMS RSP, MV, ŘPRD, ES, PM, TMS, LV, HPPE

9. ROČNÍK – DOTACE: 3, POVINNÝ

FUTURE CAREERS

výstupy	učivo
Dokáže vyjmenovat všechny typy vzdělávání Vyzná se v problematice přijímacího řízení – dokáže popsat rozdílné druhy Osvojuje si rozdíly mezi použitím různých způsobů budoucího času Umí hovořit o svých plánech	Rozhodovací proces – jak vybrat školu Rozšířená slovní zásoba k tématu škola Budoucí čas – tvořený pomocného slovesa will/going to Slovní zásoba – typy škol, osobnostní charakteristika Realie – světové školy

FOOD AND CATERING

výstupy	učivo
Dokáže vyjmenovat různé světové kuchyně a přiřadit k nim typické jídlo Dokáže si objednat jídlo v restauraci Orientuje je v pasivních větách, chápe význam mezi aktivním a pasivním použitím Vytvoří projekt na téma – Menu	Slovní zásoba – jídlo a pití Porovnání: “cheap/expensive“ Podmínkové věty – First Conditional Opakování – Trpný rod Projekt: Menu v restauraci

PLANS FOR THE WEEKEND

výstupy	učivo
Ovládá volnočasové aktivity Dokáže si naplánovat volný čas Vytvoří překládové věty v předpřítomném čase Umí zformulovat věty: Nerad bych, Dávám přednost Zvládá popsat osobu	Slovní zásoba: „Leisure verbs“ Řízené rozhovory o volném čase Předpřítomný čas – Present Perfect Vazba: „Would rather, would prefer“ Popis osoby

PUBLIC TRANSPORT

výstupy	učivo
---------	-------

Orientuje se v problematice předpřítomného času Dokáže si online objednat lístek Umí zpracovat informace z videa a použít je do rozhovoru Dokáže napsat esej	Slovní zásoba: veřejná doprava Present Perfect: still/yet/already Present Perfect: since/for Projekt: Výhody a nevýhody veřejné dopravy
---	--

ACCOMODATION

výstupy	učivo
Umí tvořit podmínkové věty v minulosti Orientuje se v tématu ubytování – typy Zvládne si po telefonu objednat ubytování v hotelu Dokáže napsat recenzi na ubytování	If + Past Simple Slovní zásoba: ubytování Check-in/Check-out Poslech + orientace v textu

AIRPORT

výstupy	učivo
Orientuje se v geografii Velké Británie Zvládá popsat rozdíl mezi českými a britskými stereotypy Dokáže si koupit letenku a odbavit se na letišti Umí vyjádřit, co je povoleno a co není	Reálie: Britské ostrovy Sloveso: „Prefer“ Slovní zásoba: cestování „Be allowed to“ – mít povoleno

pokrytí průřezových témat: SaS, PL, KD, SRaSO, K, Ko, TMS RSP, MV, ŘPRD, ES, PM, TMS, LV, HPPE

5.1.3. Další cizí jazyk

5.1.3.1. Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Německý jazyk (DCJ) se vyučuje v 7. až 9. ročníku 2 h týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování porozumění k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VMEGS, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné činnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace a které umožňují více pracovních postupů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k sebehodnocení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení
- vyhledává a třídí informace
- propojuje získané poznatky do širších celků
- porovnává získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade vhodné otázky, nabízí vhodné způsoby řešení
- učitel umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žák:

- je schopen pochopit problém
- využívá získané vědomosti k aplikaci na různých variantách řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích
- vede žáky k vyjadřování vlastního názoru, sebeovládání a asertivní komunikaci

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazovým materiálům a zvukům a reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení společných úkolů
- vytváří podmínky pro hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- je schopen sebekontroly
- přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů

- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žák:

- respektuje názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žák:

- je schopen efektivně organizovat svou práci
- dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Žák:

- napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Formy realizace:

Vyučovací hodina – reálie, skupinová práce, dialogy, poslech, četba, reprodukce textu (ústní, písemná), výklad, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), písemný projev, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Olympiády – školní kolo, okresní kolo

Místo realizace v jazykových učebnách a v učebnách informatiky

Dělení – na skupiny v rámci ročníku.

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

Učivo

- **zvuková a grafická podoba jazyka** – základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- **slovní zásoba** – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- **tematické okruhy** – domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, dny v týdnu

- **mluvnice** – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

DEUTSCH ODER WAS?	
výstupy	učivo
Je motivován ke studiu německého jazyka Uvědomuje si rozdíly mezi češtinou, angličtinou a němčinou (hlásky, jména, slovní zásoba)	Němčina jako cizí jazyk Internacionalismy Zajímavosti v německy mluvících zemích

MEIN PROFIL. WER BIST DU?	
výstupy	učivo
Dokáže pozdravit, představit se, vést jednoduchý rozhovor Pojmenuje barvy Umí napočítat do 20 Naučí se abecedu Vyhláskuje své jméno Používá základní slovesa v jednotném čísle Tvoří základní otázky	Pozdravy Barvy Číslovky do 20 Abeceda Osobní údaje slovesa wohnen, kommen, heißen a sein v jednotném čísle Otázky s tázacím zájmenem Předložky in a aus

ICH MAG DAS!	
výstupy	Učivo
Dokáže pojmenovat hudební nástroje Pojmenuje volnočasové aktivity Časuje pravidelná slovesa v jednotném čísle Časuje sloveso „mít rád“ Tvoří zápor Tvoří zjišťovací otázky Zná základní spojky	Hudba a hudební nástroje Volnočasové aktivity Jednotné číslo pravidelných sloves v přítomném čase Mögen v jednotném čísle Zápor s nicht Zjišťovací otázky Spojky und, aber, oder

WIR SIND DER „GLOBUS“	
výstupy	učivo
Používá číslovky do 2000 Zná a dokáže pojmenovat různé země a jazyky Zjistí osobní údaje ostatních Časuje pravidelná slovesa v množném čísle Používá přivlastňovací zájmena můj, tvůj a německé zájmeno man Dokáže vytvořit věty s nepřímým slovosledem Umí vyjádřit 2. pád osobních jmen	Číslovky do 2000 Jazyky a země Kontaktní údaje osob Slovesa v množném čísle Přivlastňovací zájmena mein/e, dein/e Zájmeno man Sloveso sprechen Nepřímý slovosled 2. pád osobních jmen

MEINE SCHULE. WAS HAST DU AM MONTAG?

výstupy	učivo
Pojmenuje místnosti ve škole Zná školní předměty a dokáže vytvořit rozvrh hodin Umí pojmenovat dny v týdnu Rozlišuje časovou souslednost Používá člen určitý Časuje sloveso mít Používá základní časové předložky	Místnosti ve škole Školní předměty Rozvrh hodin Dny v týdnu Zuerst – dann – danach Člen určitý Sloveso haben Am + den Um + přesný čas Von – bis Von + osobní jména Slovesa reden, unterrichten, rechnen

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, MV, Ko, KaK, KD, LV, PM, ES, OES

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ**WAS BRAUCHST DU HEUTE?**

výstupy	učivo
Pozná školní pomůcky Rozšíří si slovní zásobu ohledně barev Používá člen neurčitý Tvoří zápor „žádný“ Zná 4. pád Vytvoří množné číslo u známých slovíček Vyká	Školní pomůcky Barvy Člen neurčitý Zápor s kein 4. pád Množné číslo Vykání Předložky für, in

SCHON WIEDER EINTOPF!

výstupy	učivo
Dokáže pojmenovat potraviny Používá příslovce času Dokáže vyjádřit, co by chtěl Popíše, že někde něco je Časuje některá silná slovesa Používá osobní zájmeno ono jako neurčitý podmět	Jídla a nápoje Rozhovory ve školní jídelně Immer – oft – manchmal – selten – nie Sloveso möchten + 4. pád Es gibt + 4. pád Silná slovesa nehmen, essen Osobní zájmeno es

MEIN ALLTAG. DAS IST MEINE FAMILIE

výstupy	učivo
Pojmenuje členy rodiny a jejich povolání Pojmenuje domácí mazlíčky	Rodina Povolání

Zná přivlastňovací zájmena v jednotném čísle Používá osobní zájmena ve 4. pádě Seznámí se s novými slovesy Vytvoří podstatná jména s koncovkou -in v ženském rodě	Domácí mazlíčci Přivlastňovací zájmena v jednotném čísle Osobní zájmena ve 4. pádě Slovesa arbeiten, starten a finden Silná slovesa fahren, schlafen, waschen Podstatná jména s příponou -in
--	---

WIR HABEN STURMFREI

výstupy	učivo
Pojmenuje části domu Dokáže nazvat domácí práce Pojmenuje nábytek Seznámí se s přivlastňovacími zájmeny v množném čísle Používá příslovce místa Seznámí se s dalšími modálními slovesy Tvoří rozkaz Odpoví na otázku „Kde?“	Místnosti v domě Domácí práce Nábytek Přivlastňovací zájmena v množném čísle Příslovce místa Způsobová slovesa müssen a können Slovesa putzen a gießen Rozkazovací způsob Wo? + 3. pád

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, MV, Ko, KaK, KD, LV, PM, ES, OES

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

SO IST MEIN TAG

výstupy	učivo
Popíše svůj den včetně rituálů a hygienických návyků Určuje čas Časuje slovesa s odlučitelnou předponou Odpoví na otázky: „Kam?“ a „S kým?“ Časuje další způsobová slovesa, sloveso pomáhat a zvrtné sloveso potkat se	Ranní rituály Denní rozvrh Určování času Schůzka Slovesa s odlučitelnou předponou Wohin? + 4. pád Mit wem? – Mit + osobní jména Způsobová slovesa dürfen a wollen Sloveso helfen Sloveso sich treffen v 1. os. mn. č.

MEINE PLÄNE. WIR FAHREN NACH BERLIN

výstupy	učivo
Seznámí se s hlavním městem Německa Pojmenuje dopravní prostředky Popíše cestu Orientuje se ve městě dle navigace ostatních	Reálie: Berlín Dopravní prostředky Popis cesty Orientace ve městě Mit + 3. pád Wohin? – Zu + 3. pád

Tvoří minulý čas sloves být a mít v jednotném čísle Odpovídá na otázky „Kam?“	Préteritum sloves haben a sein v č. j. Wohin? – In + 4. pád
--	--

ICH HABE GEBURTSTAG

výstupy	učivo
Napiše pozvánku a potvrdí či odmítne pozvání Pojmenuje různé druhy oblečení Pojmenuje dárky Sepíše blahopřání Používá osobní zájmena ve 4. pádě množného čísla Počítá pořadí Tvoří budoucí čas Ptá se „Který?“ Používá ukazovací zájmena Používá některá slovesa pojící se se 3. a (nebo) 4. pádem Používá proto	Pozvánka Příslib/odmítnutí Oblečení Dárky Blahopřání Osobní zájmena ve 4. pádě mn. č. Řadové číslovky Sloveso werden Tázací zájmena welcher, welche, welches Ukazovací zájmena der, die, das Slovesa stehen, passen a gefallen + 3. pád Für + 4. pád Deshalb Slovesa schenken a wünschen + 3./4. pád

ENDLICH FERIEN!

výstupy	učivo
Napiše datum Popíše počasí Pojmenuje roční období Pojmenuje typy prázdninových brigád Tvoří minulý čas sloves být a mít v množném čísle Odpovídá na otázky „Kdy?“ „Kam?“	Datum Počasí Roční období Prázdninové nabídky Préteritum sloves haben a sein v č. mn. Wann? – Am/am/um/von–bis Wann? – Vor, nach + 3. pád Wohin? – Nach + místní názvy

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, MV, Ko, KaK, KD, LV, PM, ES, OES

5.1.3.2. Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Ruský jazyk (DCJ) se vyučuje v 7. až 9. ročníku 2 h týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí

- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka a práce s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování porozumění k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VMEGS, MuV, MeV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.

Kompetence:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné činnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace a které umožňují více pracovních postupů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k sebehodnocení

Žák:

- poznává smysl a cíl učení
- vyhledává a třídí informace
- propojuje získané poznatky do širších celků
- porovnává získané výsledky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade vhodné otázky, nabízí vhodné způsoby řešení
- učitel umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žák:

- je schopen pochopit problém
- využívá získané vědomosti k aplikaci na různých variantách řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích
- vede žáky k vyjadřování vlastního názoru, sebeovládání a asertivní komunikaci

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazovým materiálům a zvukům a reaguje na ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení společných úkolů
- vytváří podmínky pro hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vede žáky k tomu, aby hodnotili své činnosti
- podněcuje žáky k argumentaci

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu

- je schopen sebekontroly
- přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vede žáky k diskusi
- vede žáky ke vzájemnému naslouchání si

Žák:

- respektuje názory ostatních
- se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- napomáhá při cestě ke správnému řešení
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

Žák:

- je schopen efektivně organizovat svou práci
- dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a zpracování informací, samostatnému vyhledávání a snaze posoudit důvěryhodnost cizojazyčného informačního zdroje
- vede žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu, případně bez opory o jiné zdroje (např. vlastní video nebo prezentace vlastních fotografií)
- vede žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vede žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vede žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi
- vede žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami

Žák:

- napíše jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Formy realizace:

Vyučovací hodina – reálie, skupinová práce, dialogy, poslech, četba, reprodukce textu (ústní, písemná), výklad, samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), písemný projev, hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty

Olympiády – školní kolo, okresní kolo

Časová dotace – další cizí jazyk 2 hodiny týdně od 7. do 9. ročníku

Místo realizace v jazykových učebnách a v učebnách informatiky

Dělení – na skupiny v rámci ročníku.

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO RUSKÉHO JAZYKA

výstupy	učivo
<p>Nacvičí výslovnost hlásek odlišných od češtiny, seznámí se s prvními ruskými slovy a jejich výslovností. Porovná písmena latinky a azbuky. Umí pozdravit v různou denní dobu, představit se. Reaguje na jednoduché pokyny. Správně položí otázku s tázacím zájmenem. Správně položí otázku bez tázacího zájmena. Porozumí mluvenému projevu rodilých mluvčích, zapíše česky obsah slyšeného textu.</p>	<p>Hlásky a slabiky odlišné od češtiny.</p> <p>Seznámení s azbukou. Pozdravy, jednoduché pokyny.</p> <p>Otázka s tázacím zájmenem. Otázka bez tázacího zájmena. Základní poučení o přízvuku.</p>

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
<p>Rozliší přízvučné a nepřízvučné slabiky. Správně čte a píše písmena azbuky. Přečte první texty, čte s porozuměním, řekne několik souvislých vět o každém tématu. Správně čte nepřízvučné a, o, e a jotované я, е, ё, ю. Správně vyslovuje a čte párové tvrdé a měkké souhlásky. Zvládá intonaci oznamovací věty. Vyslovuje správně tvrdé л a měkké ъ, ы, ш, ч, ц, ж, щ. Vysvětlí funkci měkkého znaku. Aplikuje správně pravidla o přízvuku, v textu pozná pohyblivý přízvuk. Čte se správnou výslovností – ого.</p>	<p>Čtení nepřízvučného a, o, e, jotovaného písmene я, е, ё, ю.</p> <p>Azbuka.</p> <p>Čtení a výslovnost párových tvrdých a měkkých souhlásek.</p> <p>Intonace oznamovací věty.</p> <p>Výslovnost tvrdého л a měkkého ъ, ы, ш, ч, ц, ж, щ.</p> <p>Функцие ъ.</p> <p>Pohyblivý přízvuk.</p> <p>Čtení – ого.</p> <p>Правопис ги-, ки-, хи-.</p>

ŘEČOVÉ SITUACE

výstupy	učivo
<p>Umí říci, co dělá rád. Pojmenuje správně členy rodiny, umí pojmenovat domácí zvířata podle obrázků. Vyjmenuje vybraná povolání. Umí pojmenovat vybavení třídy, školní předměty a pomůcky. Popíše správně činnosti ve škole. Vyjmenuje předměty ve škole.</p>	<p>Sloveso любить.</p> <p>Нры, druhy sportu.</p> <p>Rodinní příslušníci.</p> <p>Domácí zvířata.</p> <p>Povolání.</p> <p>Škola, slovesa vyjadřující činnosti ve třídě, školní předměty, školní potřeby.</p> <p>Dotazy na činnost ve škole.</p> <p>Dotazy a odpovědi o předmětech ve škole.</p>

<p>Zvládá situace při představování a seznamování. Reaguje správně na pozdravy při setkání a loučení. Umí vyjádřit přání. Vyjádří, kdo má co a koho rád. Popíše vybavení bytu, jednotlivé pokoje.</p>	<p>Dotaz a odpověď: Kdo je tu? Kdo je tam? Kdo je to? Jak se kdo jmenuje, odkud kdo je, kolik je komu let. Seznamování, představování. Pozdravy při setkání a loučení. Vyjádření přání. Kdo má co a koho rád. Byt a jeho vybavení.</p>
--	--

MLUVNICE

výstupy	učivo
<p>Umí vyjmenovat, přečíst i napsat základní číslovky 1–12. Dá počítaný předmět po číslovkách 2, 3, 4 do správného pádu. Používá správně tvary sloves. Používá správně tvary sloves minulého času.</p>	<p>Číslovky 1–12. Počítaný předmět po číslovkách 2, 3, 4. Tvary základních sloves: хотеть, жить, читать, делать, играть, есть, ехать, быть. Minulý čas sloves. Vyjádření záporu.</p>

pokrytí průřezových témat: SaS, ES, OES, PL, Ko

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
<p>Aplikuje při psaní pravopis ки-, ги-, хи- a záporné částice не Správně vyslovuje částici тся, ться u sloves Pronese rozkazovací větu se správnou intonací</p>	<p>Pravopis ги-, ки-, хи- Pravopis záporné částice не u sloves Výslovnost zvrtné částice – тся, ться Intonace rozkazovací věty</p>

ŘEČOVÉ SITUACE

Výstupy	učivo
<p>Je schopen vést rozhovor a souvisle hovořit v rámci běžných situací každodenního života. Umí vyjádřit omluvu, poděkovat. Správně určí čas, označuje denní dobu. Umí vyjmenovat i napsat jednotlivé dny v týdnu, měsíce a roční období. Popíše, jak kdo vypadá, kdo je komu podobný.</p>	<p>Vyjádření omluvy, poděkování. Vyjadřování časových údajů, denní doba. Dny v týdnu. Názvy měsíců, roční období. Popis osoby. Vzhled a vlastnosti člověka. Činnosti. Jídlo, nápoje, potraviny. Barvy. Oblečení a obuv.</p>

<p>Popíše svůj charakter i charakter jiného člověka. Je schopen písemně zformulovat běžné typy sdělení. Klade otázky a odpovídá na ně, popíše sám sebe, co dělá, použije správně ve větách dosud probrané jevy. Dokáže navázat základní společenskou komunikaci. Popíše, co dělá na jaře, v létě, na podzim, v zimě. Vypráví o sobě a svých volnočasových aktivitách Umí pojmenovat základní potraviny, jídlo. Reaguje správně na otázku: Что ты любишь есть? Что было на обед, ужин, завтрак? Odpovídá správně na dané otázky. Popíše barvy jednotlivých kusů oblečení. Pojmenuje názvy obchodů, řekne, co v nich koupí.</p>	<p>Názvy obchodů, zboží. Komunikace při nakupování.</p>
--	---

MLUVNICE

<p>Výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Časuje slovesa, pozná rozdíl v koncokách sloves 1. a 2. časování, časuje zvrtná slovesa. Časuje a používá slovesa pohybu. Umí použít 2. a 3. pád osobních zájmen. Skloňuje zájmena кто, что, какой, какая, какие. Používá správně příslovce. Používá správně základní číslovky v ústní i písemné formě. Používá správně tvary год, года, лет.</p>	<p>Slovesa 1. a 2. časování, zvrtná slovesa. Slovesa pohybu. 2., 3. pád osobních zájmen Zájmena какой, какая, какие, кто, что Přídavná jména utvořená od podstatných jmen. Příslovce. Základní číslovky 10–100, 900, 1000. Vyjádření roků – 1 год, 2 года, 5 лет.</p>

REÁLIE

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Popíše s pomocí mapy Rusko, zná a ukáže nejvýznamnější pohoří, řeky, velká města. Tradiční ruská jídla. Přečte a přeloží pohádku, převypráví text, zná hrdiny ruských lidových pohádek.</p>	<p>Základní geografické údaje týkající se Ruska. Časová pásma. Ruská kuchyně. Pravidla stolování. Ruské lidové pohádky.</p>

pokrytí průřezových témat: PL, Ko, ES, OES, EP

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA

výstupy	učivo
Správně píše jména příslušníků národů Písemně formuluje sdělení, respektuje základní pravopisné normy	Pravopis jmen příslušníků národů

ŘEČOVÉ SITUACE

výstupy	učivo
Je schopen jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejlépe normě vést souvislý rozhovor Pozve ke společné činnosti, přijme i odmítne pozvání Vyjmenuje různé názvy obchodů Zvládá komunikaci při nakupování. Vyjádří potřebu něco mít, něco udělat Vyjmenuje své zájmy Poblahopřeje k Novému roku a k Vánocům	Dotazy a odpovědi týkající se: rodinných vztahů, národností, zaměstnání, cestování jak kdo vypadá, jak je oblečen městské dopravy žádostí o pomoc počasí Zjišťování, či jsou věci Zjišťování příčiny Pozvání ke společné činnosti Přijetí, odmítnutí pozvání Názvy obchodů, komunikace při nakupování Vyjádření potřeby něco mít, něco udělat Zájmové činnosti Blahopřání k Novému roku a k Vánocům

MLUVNICE

výstupy	učivo
Umí tvořit tvary slovesa быть Převéde slovesné tvary z času přítomného do budoucího Používá slovesné vazby odlišné od češtiny Časuje slovesa se změnou kmenové souhlásky Rozliší slovesný vid Užije česká modální slovesa мám, musím, smím, nesmím Vyjádří potřebu, nutnost něco udělat Správně skloňuje podstat. jména rodu mužs., žens. a střed. v jednot. čísle i množném čísle Dokáže uvést příklady nesklonných podstat. jmen Po záporu нет používá správně 2. pád podstat. jmen Skloňuje příd. jména podle vzoru новый	Časování slovesa быть Budoucí čas sloves Slovesné vazby odlišné od češtiny – работать кем, стать кем, понимать кого, заниматься чем, увлекаться чем, ждать кого Časování sloves se změnou kmenové souhlásky Slovesný vid Vyjadřování českých modálních sloves: мám, musím něco udělat, smím, nesmím Vyjádření potřeby, nutnosti něco dělat ve všech časech: надо/нужно Skloňování podstatných jmen rodu mužském a ženském v jednotném čísle: магазин, портфель, школа, неделя, фотография Skloňování podstatných jmen rodu středního v jednotném čísle: место, здание Skloňování podstat. jmen v množném čísle

Skloňuje osobní zájmena a tázací zájmena чей, чья, чьё, чьи Při určení časového úseku užívá předložky с – до	Nesklonná podstat. jména Zápor нет s 2. pádem podst. jmen Skloňování přídavných jmen podle vzoru НОВЫЙ Skloňování osobních zájmen Tázací zájmena чей, чья, чьё, чьи Určování časového úseku с – до
---	--

REÁLIE

výstupy	učivo
Zná základní ruské reálie, umí se v nich orientovat Získá postoje vedoucí k vytváření porozumění mezi národy, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů	Kreml Mapa Evropy – státy Evropy Ruská národní jídla Tret'jakovská galerie, Velké divadlo Sběratelství Petra I. Slavení Vánoc a Nového roku u nás a v Rusku, porovnání Dědy Mráze, Mikuláše, Santa Clause Psaní adresy v Rusku, oslovení v dopise, jeho ukončení Názvy ruských obchodů Ruské suvenýry

pokrytí průřezových témat: ES, PL, MV, Ko, OES, SMS

5.2. Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti

útvary, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrt, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

5.2.1. Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. ročníku 4 h, ve 2. až 5. ročníku 5 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Matematika:

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- čísla a početní operace – osvojení aritmetických operací v těchto složkách:
 - dovednost provádět operaci
 - algoritmické porozumění
 - významové porozumění
 - získávání číselných údajů
- závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů
- geometrie v rovině a prostoru – určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru
- nestandardní aplikační úlohy a problémy – uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Vyučovací předmět matematika je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, EV, VMEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- vede žáky k ověřování výsledků

Žák:

- učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mateřského jazyka včetně symboliky
- prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev
- rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zajímá se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti
- vede žáky k plánování úkolů a postupů
- zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodává žákům sebedůvěru

Žák:

- učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti
- učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky ke kultivovanému a výstižnému projevu
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Žák:

- učí se přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- vede žáky ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vytváří pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům a kultuře

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a kultuře a zapojuje se do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí
- vede žáky k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Žák:

- učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech.
- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- učí žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vede žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivuje žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klade důraz na používání kalkulátoru, např. při provádění kontroly odhadů

Žák:

- vyhledává, sbírá a třídí data i s použitím digitálních technologií; posuzuje úplnost dat s ohledem na řešený problém, chybějící data získá či vyhledá v doporučených zdrojích
- čte a sestavovuje jednoduché tabulky i za pomoci digitálních technologií a vytváří diagramy
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky, i s využitím digitálních technologií

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 4 h týdně, v 8. a 9. ročníku 5 h týdně.

Vzdělávání v matematice zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice, zeměpis – měřítko, výpočty, chemie – řešení rovnic, převody jednotek, ...)

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VDO, EV, VMEGS, MuV, MeV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Žák:

- je veden k osvojování základních matematických pojmů a vztahů postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Žák:

- zjišťuje, že realita je složitější než její matematický model
- provádí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézají různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikují a kombinují poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- vyhledává, vyhodnocují a zpracovávají data

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Žák:

- zdůvodňuje matematické postupy
- vytváří hypotézy
- komunikuje na odpovídající úrovni

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

- se zajímá, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Žák:

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

Žák:

- zdokonaluje si grafický projev
- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce

Kompetence digitální

Učitel:

- vytváří situace, kdy žákům využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vede žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

Žák:

- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, účelně používá digitální technologie při řešení rutinních výpočtů
- vyhodnocuje a porovnává soubory dat, prezentuje a interpretuje výsledky i za pomoci digitálních technologií
- načrtne a sestrojí rovinné útvary, účelně používá geometrický software
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používá geometrický software k manipulaci s modely těles

1. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<p>Zná číslice 1 až 20, napíše je a přečte je Zná význam méně, více, první, poslední, větší, menší apod. Seřadí čísla podle velikosti Zakreslí čísla do 20 na číselnou osu Zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > Zapiše, přečte, vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti bez přechodu přes desítku Provádí rozklad na desítky a jednotky Řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy</p>	<p>Přirozená čísla – počítání do dvaceti</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
Zná a používá matematické symboly +, -, =, <, > Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Orientuje se v čase Zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu	Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky, diagramy Základní jednotky – pasivně
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
Rozlišuje a pojmenuje jednoduché geometrické útvary Modeluje jednoduché geometrické útvary v rovině Pozná geometrická tělesa – krychle, koule Geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti, barev	Základní útvary v rovině – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník Základní útvary v prostoru – krychle, koule

2. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
Zapiše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes dvacítku Zapiše a přečte čísla do sta Zakreslí čísla do sta na číselnou osu Porovnává čísla do sta, seřadí je vzestupně i sestupně Sčítá a odčítá z paměti čísla do sta Počítá příklady se závorkami Provede zápis slovní úlohy, ve kterém aplikuje a modeluje osvojené početní operace Seznámí se s principem násobilky v oboru do 50	Přirozená čísla: počítání do dvaceti počítání do sta číselná osa slovní úlohy násobilka 0-5
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, VČP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
---------	-------

Orientuje se v čase Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel Zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami Zná mince a bankovky v hodnotě do sta korun	Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky, schémata Mince a bankovky Základní jednotky – prakticky
pokrytí průřezových témat: VČP	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
Zná pojem bod, přímka, čára, úsečka Narýsuje přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky Porovná úsečky podle velikosti Umí měřit délku úseček Zná jednotky délky – dm, cm, mm Pozná geometrická tělesa krychli, kvádr, kouli, válec, jehlan, kužel – nachází je v realitě Seznámí se s jednotkami hmotnosti a objemu	Základní útvary v rovině – bod, přímka, lomená čára, úsečka Délka úsečky, jednotky délky Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule, válec, jehlan, kužel – pasivně Jednotky hmotnosti a objemu

3. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
Sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti i písemně Řeší slovní úlohy do 100 Zapisuje a čte čísla do 1000 Porovnává, seřadí vzestupně i sestupně čísla do 1000, užívá a popisuje vztah rovnosti a nerovnosti Zobrazí čísla do 1000 na číselné ose Sčítá a odčítá z paměti i písemně Řeší slovní úlohy do 1000 Zaokrouhluje na desítky a sta Užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti Zná symboly pro násobení a dělení Násobí a dělí v oboru malé násobilky Řeší slovní úlohy v oboru malé násobilky	Přirozená čísla do 100 Přirozená čísla do 1000 Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) Početní operace s přirozenými čísly (písemné algoritmy) Malá násobilka Vlastnosti početních operací
pokrytí průřezových témat: VČP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Popisuje jednoduché závislosti z praktického života Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Jednotky času Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky a schémata, grafy, jízdní řády

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
Narýsuje a označí (bod, přímku, polopřímku, úsečku) Dokáže ve čtvercové síti zakreslit čtverec, obdélník a trojúhelník Měří a odhaduje délku úsečky Zná pojem průsečík a umí ho určit Rozezná osově souměrné útvary v rovině Pozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, koule)	Základní útvary v rovině – bod, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník Jednotky délky a jejich převody Osově souměrné útvary Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr, koule Vzájemná poloha dvou přímek v rovině

4. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ**ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE**

výstupy	učivo
Zapíše a přečte čísla do 10 000, 1 000 000 Sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000, 1 000 000 Zaokrouhluje na tisíce a provádí odhady Ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky Násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem Písemně dělí jednociferným dělitelem Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení Zná pojem zlomek Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, používá zápis ve formě zlomku Využívá názorných obrázků k určování 1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10 celku Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny	Přirozená čísla: počítání do 10 000 počítání do 1 000 000 násobení a dělení písemné algoritmy početních operací Zlomky: celek, část, zlomek polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky číselník, jmenovatel, zlomková čára

Porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny)	
pokrytí průřezových témat: OES, VČP	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
Orientuje se v čase Provádí jednoduché převody jednotek času Vyhledává, sbírá a třídí data Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Jednotky času Závislosti a jejich vlastnosti Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy	Slovní úlohy Prostorová představivost
pokrytí průřezových témat: OES, VČP	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
Pracuje s kružítkem Narýsuje trojúhelník, čtverec, obdélník, kružnici Vypočítá obvod rovinných útvarů a obsah čtverce a obdélníku Určí povrch kvádrů a krychle sečtením obsahů jeho stran Pozná a narýsuje pravoúhlý trojúhelník Určí vzájemnou polohu přímků v rovině, umí narýsovat kolmici, rovnoběžky, různoběžky Určí souřadnice bodu ve čtvercové síti Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru přeložením papíru	Základní útvary v rovině – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník, kružnice Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr Obvod a obsah obrazce Vzájemná poloha dvou přímek v rovině Osová souměrnost

5. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

výstupy	učivo
<p>Zapiše a přečte čísla do 1 000 000 Orientuje se na číselné ose v oboru do milionu Sčítá a odčítá z paměti i písemně do milionu Násobí deseti, stem, tisícem Zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce, provádí odhady a kontroluje výsledky Násobí písemně trojčiferným činitelem Dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem Řeší a tvoří slovní úlohy v oboru do milionu Zná římské číslice I až X, L, C, D, M Přečte číslo kapitoly a letopočet Zná pojem zlomek Vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje Pracuje s desetinnými zlomky Pracuje s desetinnými čísly (desetina, setina) Vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života Přečte, zapiše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu Porovná desetinná čísla v řádu desetin a setin Porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo znázorní na číselné ose, přečte, zapiše a porovná celá čísla v rozmezí - 100 až + 100 Nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě</p>	<p>Přirozená čísla: počítání do 1 000 000 Římské číslice Zlomky Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa, teploměr, model) Desetinná čísla Pojem desetinné číslo Porovnávání desetinných čísel Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) Celá čísla: číselná osa (kladná a záporná část) měření teploty, vyjádření dlužné částky</p>

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<p>Vyhledává, sbírá a třídí data Převádí jednotky času</p>	<p>Jízdní řády Práce s tabulkou a grafem</p>

<p>Vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji Pracuje s údaji v cenících Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	
---	--

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

výstupy	učivo
<p>Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost</p>
pokrytí průřezových témat: OSŠ	

GEOMETRIE V ROVINĚ A PROSTORU

výstupy	učivo
<p>Zná pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný Sestrojí obecný, pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný trojúhelník Sestrojí čtverec, obdélník, užívá jednoduché konstrukce Změří a vypočítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku Pozná a pojmenuje čtyřúhelníky Vypočítá povrch kvádrů a krychle Zná pojem objem těles kvádrů, krychle Zapíše, použije data z grafu ve čtvercové síti</p>	<p>Základní útvary v rovině – rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný, čtverec, obdélník, mnohoúhelník Jednotky délky a jejich převody Obvod a obsah obrazce Základní útvary v prostoru – krychle, kvádr</p>

6. ROČNÍK – DOTACE: 3 + 1, POVINNÝ

SHRNUTÍ, OPAKOVÁNÍ A PROHLoubENÍ UČIVA Z 1. - 5. ROČNÍKU

výstupy	učivo
<p>Přirozená čísla čte, zapisuje, zobrazuje na číselné ose, porovnává a zaokrouhluje Zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí na jeden až dva početní výkony s přirozenými čísly Používá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení</p>	<p>Přirozená čísla Početní operace s přirozenými čísly Desetinná čísla řádu desetin a setin Zlomek jako část celku Základní útvary v rovině Obvod a obsah obrazce Základní útvary v prostoru Povrch kvádrů a krychle</p>

<p>Orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času Čte, zapisuje, sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin Použije desetinná čísla na konkrétních modelech (hmotnosti, délky, peníze) Čte a zapisuje zlomky a sčítá zlomky se stejnými jmenovateli v jednoduchých případech Rozezná a popíše základní útvary v rovině (lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kruh, obdélník, kružnice, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník) Změří úsečku, odhaduje její délku a sestrojí úsečku dané délky, převádí jednotky délky Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce Sestrojí rovnoběžky a kolmice (pomocí trojúhelníku s ryskou) Určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu Vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku Řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým výpočtům obvodů a obsahů obdélníku a čtverce Rozeznává základní prostorové útvary (krychle, kvádr, hranol, válec, jehlan, kužel, koule) a nachází v realitě jejich reprezentaci Vymodeluje jednoduché těleso Sestrojí síť krychle Vypočítá povrch krychle a kvádrů sečtením obsahů jeho podstav a stěn Rozlišuje druhy čar Používá technické písmo k popisu geometrických útvarů</p>	<p>Základy rýsování</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, ŽP, KČPPMS</p>	

OSO VÁ SOUMĚRNOST

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Pozná shodné útvary, pomocí průsvitky umí určit, zda jsou dva rovinné útvary shodné</p> <p>Zná vlastnosti osově souměrnosti a osově souměrného útvaru</p> <p>Určí osově souměrný útvar, určí osy souměrnosti osově souměrných útvarů</p> <p>Sestrojí osu úsečky</p> <p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, zná a určí samodružný bod</p>	<p>Shodné útvary</p> <p>Osová souměrnost, osa souměrnosti</p> <p>Osově souměrné útvary, osa úsečky</p> <p>Konstrukce obrazu v osově souměrnosti, samodružný bod</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OES, ŽP	

DESETINNÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
<p>Čte a zapisuje desetinná čísla, zobrazí desetinné číslo na číselné ose</p> <p>Porovnává desetinná čísla</p> <p>Zaokrouhluje desetinná čísla na daný řád</p> <p>Provádí početní operace s desetinnými čísly písemně, v jednoduchých případech z paměti</p> <p>Písemně dělí přirozená čísla, kde dělenec je menší než dělitel</p> <p>Násobí a dělí desetinná čísla 10, 100, 1000</p> <p>Převádí jednotky délky a hmotnosti</p> <p>Používá vlastnosti sčítání a násobení desetinných čísel, vypočítá aritmetický průměr</p> <p>Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům s desetinnými čísly</p> <p>Provádí odhad a kontrolu výsledků řešení úloh</p> <p>Používá kalkulačku</p>	<p>Desetinná čísla</p> <p>Porovnávání desetinných čísel</p> <p>Zaokrouhlování desetinných čísel</p> <p>Sčítání a odčítání desetinných čísel, vlastnosti sčítání</p> <p>Násobení desetinných čísel 10, 100, 1000, převody jednotek délky a hmotnosti</p> <p>Násobení desetinných čísel, vlastnosti násobení</p> <p>Dělení desetinných čísel</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OES, ŽP, VČP, KČPPMS, IVMSR	

ÚHEL

výstupy	učivo
<p>Rozumí pojmu úhel, definuje ho a popíše, narýsuje úhel, graficky přenesení úhel a porovnává úhly</p> <p>Sestrojí osu úhlu, narýsuje úhel dané velikosti určené ve stupních, změří velikost úhlu pomocí úhlooměru</p>	<p>Základní poznatky o úhlu</p> <p>Rýsování, přenášení, porovnávání a shodnost úhlů</p> <p>Druhy úhlů</p> <p>Osa úhlu</p> <p>Velikost úhlu, jednotky velikosti úhlu, úhloměr, měření velikosti úhlu, rýsování</p>

<p>Používá jednotky stupeň, minuta, odhadne velikost úhlu, rozlišuje, pojmenuje a narýsuje druhy úhlů (přímý, pravý, ostrý, tupý) Písemně sčítá a odčítá velikosti úhlů udané ve stupních a minutách, graficky sčítá a odčítá úhly, násobí a dělí velikosti úhlů dvěma graficky i písemně Pozná dvojice vedlejších a vrcholových úhlů a umí určit jejich velikosti, dvojice souhlasných a střídavých úhlů a určí jejich velikosti Sestrojuje vybrané úhly pomocí kružítka a pravítka (60°, 45°, 30° a 15°)</p>	<p>úhlu dané velikosti, převádění jednotek velikosti úhlu Početní operace s velikostmi úhlů graficky i písemně Úhly vedlejší a vrcholové Souhlasné a střídavé úhly Konstrukce úhlů velikostí 60°, 45°, 30° a 15° pomocí kružítka (bez úhломěru)</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E	

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL

výstupy	učivo
<p>Zná pojem násobek a dělitel, používá znaky dělitelnosti, rozezná prvočísla a čísla složená, provádí rozklad čísla na součin prvočísel, určí všechny dělitele daného čísla Určí největšího společného dělitele dvou až tří čísel, určí nejmenší společný násobek dvou až tří čísel, určí čísla soudělná a nesoudělná Řeší jednoduché slovní úlohy vedoucí k určování násobků a dělitelů včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele, modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti přirozených čísel</p>	<p>Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10 Znaky dělitelnosti 4, 6, 9 Prvočísla a čísla složená Rozklad na prvočinitele Společný dělitel a největší společný dělitel Společný násobek a nejmenší společný násobek Čísla soudělná a nesoudělná Řešení slovních úloh</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, EP, E, ŽP	

TROJÚHELNÍK

výstupy	učivo
<p>Definuje a popíše trojúhelník, pojmenuje, popíše a znázorní základní pojmy v trojúhelníku (vrcholy, strany, vnitřní a vnější úhly, výšky, těžnice, těžiště, střední příčky...) Určí, popíše a znázorní různé druhy trojúhelníků podle stran a úhlů, zná jejich vlastnosti</p>	<p>Základní poznatky Druhy trojúhelníků Trojúhelníková nerovnost. Konstrukce trojúhelníku Vnitřní a vnější úhly trojúhelníku Střední příčky, těžnice, těžiště a výšky trojúhelníku Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná</p>

<p>Sestrojí trojúhelník ze tří stran a ověří si sestrojení pomocí trojúhelníkové nerovnosti</p> <p>Rozezná a dopočítá vnitřní a vnější úhly trojúhelníku</p> <p>Sestrojí střední příčky, těžnice a výšky trojúhelníku, zná vlastnosti těžiště a používá je, sestrojí kružnici trojúhelníku opsanou a vepsanou</p> <p>Uvědomí si vztahy mezi jednotlivými prvky trojúhelníku a získaných poznatků využije při řešení početních a konstrukčních úloh</p>	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ZPŽ, VČP	

KVÁDR A KRYCHLE

výstupy	učivo
<p>Charakterizuje kvádr a krychli a zná jejich vlastnosti, načrtne a sestrojí obraz kvádrů a krychle ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>Rozezná různá tělesa, která jsou zobrazena ve volném rovnoběžném promítání, popíše a narýsuje stěnové a tělesové úhlopříčky</p> <p>Zná jednotky objemu a vzájemně je převádí, odhaduje a vypočítá objem krychle a kvádrů, vypočítá povrch kvádrů a krychle</p> <p>Načrtne a sestrojí síť kvádrů a krychle a z ní těleso vymodeluje, načrtne a sestrojí nárys a půdorys kvádrů a krychle</p> <p>Řeší úlohy z praxe na výpočet objemu a povrchu kvádrů a krychle</p> <p>Přiřadí k sobě nárys, půdorys a volné rovnoběžné průměty různých předmětů</p>	<p>Základní vlastnosti kvádrů a krychle</p> <p>Zobrazení tělesa ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>Stěnová a tělesová výška</p> <p>Objem tělesa v krychlové síti</p> <p>Objemové jednotky a jejich převádění</p> <p>Objem kvádrů a krychle</p> <p>Síť kvádrů a krychle</p> <p>Povrch kvádrů a krychle</p> <p>Půdorys a nárys</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS	

ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Zopakuje si probrané učivo a systematicky si utřídí poznatky podle jednotlivých bloků učiva</p> <p>Řeší úlohy z učebnice určené k opakování a procvičení učiva</p>	<p>Opakování</p> <p>Úlohy k opakování a procvičení učiva</p>

Vytvoří si celkový náhled na matematické učivo	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS, IVMSR	

7. ROČNÍK – DOTACE: 4, POVINNÝ

SHRNUTÍ, OPAKOVÁNÍ A PROHLOUBENÍ UČIVA Z 6. ROČNÍKU

výstupy	učivo
<p>Sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osy souměrnosti osově souměrných útvarů</p> <p>Zapiše a uspořádá desetinná čísla na číselné ose, provádí s nimi početní operace a užívá je ve slovních úlohách</p> <p>Narýsuje úhel dané velikosti a sestrojí jeho osu, převádí jednotky velikosti úhlů, dopočítá vnitřní a vnější úhly trojúhelníku, úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné a střídavé</p> <p>Sestrojí některé úhly bez úhloměru pomocí kružítka a pravítka</p> <p>Určí a užívá násobky a dělitele přirozených čísel včetně nejmenšího společného násobku a největšího společného dělitele</p> <p>Sestrojí trojúhelník ze tří stran a ověří jeho sestrojení pomocí trojúhelníkové nerovnosti, sestrojí střední příčky, těžnice a výšky trojúhelníku, kružnici opsanou a vepsanou</p> <p>Vypočítá objem a povrch kváдру a krychle a užívá znalostí při řešení slovních úloh z praxe</p> <p>Sestrojí kvádr a krychli ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>Zná jednotky objemu a vzájemně je převádí</p> <p>Rozlišuje druhy čar</p> <p>Používá technické písmo k popisu geometrických útvarů</p>	<p>Osová souměrnost</p> <p>Desetinná čísla</p> <p>Úhel</p> <p>Dělitelnost přirozených čísel</p> <p>Trojúhelníky</p> <p>Kvádr a krychle</p> <p>Základy rýsování</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E, ZPŽ, ŽP, KČPPMS	

ZLOMKY

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Modeluje a zapisuje zlomkem část celku, rozšiřuje a krátí zlomek a uvede zlomek na základní tvar, vyjádří přirozené číslo zlomkem a obráceně, zapisuje zlomky jako celá čísla, zlomek jako desetinné číslo a obráceně</p> <p>Určí převrácené číslo k danému zlomku, společného jmenovatele dvou až tří zlomků</p> <p>Upraví smíšené číslo na zlomek a obráceně, porovnává zlomky a ověřuje jejich rovnost, znázorňuje zlomky na číselné ose a umí je uspořádat</p> <p>Provádí početní operace se zlomky, sčítá a odčítá dva až tři zlomky se stejnými a různými jmenovateli, sčítá a odčítá přirozená čísla a zlomky, smíšená čísla a zlomky</p> <p>Násobí dva zlomky, zlomek přirozeným a smíšeným číslem, násobí smíšená čísla</p> <p>Dělí zlomek zlomkem, zlomek přirozeným číslem, celé číslo zlomkem a zlomek smíšeným číslem</p> <p>Rozumí pojmu složený zlomek a upraví složený zlomek na základní tvar</p> <p>Řeší slovní úlohy se zlomky: vypočítá část z celku, celek z části a vyjádří část pomocí celku, užívá zlomky při řešení praktických situací</p>	<p>Zlomek jako část celku (opakování)</p> <p>Rozšiřování a krácení zlomků, základní tvar zlomku</p> <p>Čísla přirozená a zlomky, převrácené číslo, společný jmenovatel zlomků, smíšená čísla a zlomky</p> <p>Rovnost zlomků, porovnávání zlomků, uspořádání zlomků, znázornění zlomků na číselné ose</p> <p>Operace se zlomky: sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků, zjednodušení složeného zlomku</p> <p>Slovní úlohy se zlomky</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, ŽP</p>	

SHODNOST TROJÚHELNÍKŮ

výstupy	učivo
<p>Pozná shodné útvary, určí shodné trojúhelníky pomocí průsvitky, zná věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu) a používá je k zjištění shodnosti</p> <p>Sestrojí trojúhelník z daných prvků podle sss, sus a usu</p> <p>Dbá na kvalitu a přesnost rýsování a provádí ověření zkouškou</p> <p>Zapíše jednoduchý postup konstrukce</p>	<p>Shodnost trojúhelníků</p> <p>Věty o shodnosti trojúhelníků: sss, sus, usu</p> <p>Konstrukce trojúhelníků podle sss, sus a usu</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ZPŽ</p>	

CELÁ ČÍSLA

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Rozlišuje a zapisuje kladná a záporná čísla, zobrazuje kladná a záporná čísla na svislé a vodorovné číselné ose Chápe pojem opačné číslo a umí určit opačné číslo k danému číslu, dvojí význam znaménka minus Určí absolutní hodnotu daného čísla a chápe její geometrický význam Provádí početní operace s celými čísly – sčítá, odčítá, násobí a dělí celá čísla Provádí zpaměti jednoduché početní operace s celými čísly Násobí a dělí číslem (-1) Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematický aparát v oboru celých čísel Řeší slovní úlohy na užití celých čísel</p>	<p>Čísla kladná a záporná, číselná osa, porovnávání a uspořádání celých čísel Čísla navzájem opačná, absolutní hodnota Sčítání a odčítání celých čísel Násobení a dělení celých čísel</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, E	

STŘEDOVÁ SOUMĚRNOST A DALŠÍ SHODNOSTI

výstupy	učivo
<p>Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti Zná samodružný bod Používá středovou souměrnost v praxi Určí středově souměrný útvar a jeho střed Sestrojí obraz rovinného útvaru v posunutí, v otočení v kladném i záporném smyslu Určí shodné útvary pomocí průsvitky Sestrojí obraz rovinného útvaru ve shodném zobrazení s užitím soustavy souřadnic</p>	<p>Středová souměrnost, samodružný bod Útvary ve středové souměrnosti Otočení a posunutí Shodné útvary, shodnost</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, IVMSR	

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
<p>Zapíše, přečte a užije záporné desetinné číslo v praxi, zobrazuje racionální čísla na číselné ose, porovnává je a uspořádá Určí absolutní hodnotu racionálního čísla pomocí číselné osy Vyjádří racionální číslo zlomkem a desetinným číslem, vyjádří racionální číslo</p>	<p>Záporná desetinná čísla Racionální čísla, vyjádření zlomkem, zobrazení na číselné ose, porovnávání a uspořádání Sčítání a odčítání racionálních čísel Desetinný rozvoj racionálního čísla, periodická čísla Násobení a dělení racionálních čísel</p>

<p>zapsané zlomkem pomocí desetinného rozvoje Přečte a zapíše periodická čísla Sčítá, odčítá, násobí a dělí racionální čísla, řeší slovní úlohy na užití racionálních čísel Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace a v nich využívá matematický aparát v oboru racionálních čísel Používá vlastnosti sčítání a násobení racionálních čísel</p>	<p>Řešení slovních úloh v oboru racionálních čísel</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, ZPŽ</p>	

POMĚR, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Porovnává dvě veličiny poměrem, dělí celek na části v daném poměru, zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru, daný poměr zjednoduší krácením Pracuje s měřítkem map a plánů, využívá měřítko při zhotovení jednoduchých plánů a tematických map Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru Určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, grafem, rovnicí; určí, zda daná závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost a své rozhodnutí zdůvodní Zakreslí bod s danými souřadnicemi v pravouhlé soustavě souřadnic, přečte souřadnice bodu vyznačeném v pravouhlé soustavě souřadnic Narýsuje graf přímé a nepřímé úměrnosti Rozumí a využívá pojem úměra Řeší slovní úlohy pomocí vztahů přímé a nepřímé úměrnosti, řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky</p>	<p>Poměr, převrácený poměr, měřítko plánu a mapy Pravouhlá soustava souřadnic, osy souřadnic Přímá úměrnost, graf Nepřímá úměrnost, graf Trojčlenka, úměra</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E, ŽP, KČPPMS</p>	

ČTYŘÚHELNÍKY

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Charakterizuje rovnoběžník a zná jeho vlastnosti (strany, úhly, úhlopříčky, výšky), rozlišuje jednotlivé druhy rovnoběžníků (čtverec, obdélník,</p>	<p>Čtverec a obdélník Kosočtverec a kosodélník Rovnoběžník Obsah trojúhelníku</p>

<p>kosočtverec a kosodélník), zná, porovnává a rozlišuje jejich vlastnosti</p> <p>Sestrojí rovnoběžníky v jednoduchých případech, dopočítá vnitřní úhly rovnoběžníku, odhaduje a vypočítá obsah a obvod rovnoběžníku</p> <p>Odhaduje a vypočítá obsah trojúhelníku</p> <p>Rozpozná lichoběžník a popíše jeho vlastnosti, rozlišuje jednotlivé druhy lichoběžníků a zná jejich vlastnosti, sestrojí lichoběžník v jednoduchých případech</p> <p>Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtům obvodů a obsahů rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku</p> <p>Vyjmenuje vlastnosti deltoidu, sestrojí ho v jednoduchých případech a vypočítá jeho obvod a obsah</p> <p>Charakterizuje obecný čtyřúhelník a sestrojí ho v jednoduchých případech, vypočítá obvod a obsah obecného čtyřúhelníku, rozliší a znázorní základní druhy čtyřúhelníků, zná jejich základní vlastnosti</p> <p>Rozumí pojmu mnohoúhelník, rozezná a načrtne různé druhy mnohoúhelníků, vypočítá obsah mnohoúhelníku v jednoduchých případech, sestrojí pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník</p> <p>Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých praktických problémů</p> <p>Dbá na kvalitu a přesnost rýsování a provádí ověření zkouškou</p> <p>Zapíše jednoduchý postup konstrukce s použitím matematické symboliky</p>	<p>Lichoběžník</p> <p>Deltoid</p> <p>Obecný čtyřúhelník</p> <p>Čtyřúhelník</p> <p>Mnohoúhelníky</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, VČP, IVMSR</p>	

PROCENTA

výstupy	učivo
<p>Chápe pojem 1 % a užívá základní pojmy procentového počtu, určí kolik procent je daná část z celku, jak velkou část celku tvoří daný počet procent, celek z dané části a příslušného počtu procent</p>	<p>Pojem procento</p> <p>Výpočet procentové části</p> <p>Výpočet základu</p> <p>Výpočet počtu procent</p>

<p>Řeší slovní úlohy na výpočet počtu procent, procentové části a celku; řeší úlohy na procenta i pro případ, že procentová část je větší než základ Sestaví a čte sloupcové a kruhové diagramy, v nichž jsou jednotlivé položky vyjádřené v procentech Řeší jednoduché úlohy na výpočet úroků, seznámí se s pojmem leasing Chápe pojem promile a užije ho ve slovních úlohách</p>	<p>Sloupcový a kruhový diagram – užití ve slovních úlohách na procenta Úrok, jednoduché úrokování, leasing Promile</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, VČP, KČPPMS, IVMSR</p>	

HRANOLY

výstupy	učivo
<p>Rozezná a pojmenuje hranol, popíše a znázorní kolmé hranoly, zná jejich vlastnosti a uvede příklady hranolů z praxe Řeší úlohy na prostorovou představivost, určí vzájemnou polohu dvou přímk v rovině, přímky a roviny, vzájemnou polohu dvou rovin Zná a převádí plošné a objemové jednotky Narýsuje síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou a zhotoví model, vypočítá objem a povrch hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou Výpočet objemu a povrchu hranolu používá při řešení slovních úloh z praxe Zobrazí půdorys kváдру a krychle a porovná s obrazem ve volném rovnoběžném promítání</p>	<p>Pojem hranol, kolmé hranoly, základní vlastnosti Převádění jednotek obsahu a objemu (opakování) Objem hranolu Síť hranolu Povrch hranolu Zobrazení kváдру a krychle na dvě k sobě kolmé průmětny</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, VČP</p>	

ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Zopakuje si probrané učivo a systematicky si utřídí poznatky podle jednotlivých bloků učiva, řeší úlohy z učebnice určené k opakování a procvičení učiva, vytvoří si celkový náhled na matematické učivo</p>	<p>Opakování Úlohy k opakování a procvičení učiva</p>

pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS, IVMSR

8. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ

SHRNUTÍ, OPAKOVÁNÍ A PROHLoubENÍ UČIVA 7. ROČNÍKU

výstupy	učivo
<p>Provádí početní operace se zlomky, celými a racionálními čísly Řeší úlohy na poměr a úměrnost Vyhledá shodné trojúhelníky a shodnost použije, sestrojí trojúhelník zadaný podle sss, sus, usu Rozlišuje pojmy osová a středová souměrnost a používá je Rozdělí a popíše čtyřúhelníky, zná jejich vlastnosti, řeší konstrukční úlohy na sestrojení čtyřúhelníků Řeší úlohy na procenta Používá výpočet obsahu rovnoběžníku, lichoběžníku a trojúhelníku v praxi, vypočítá objem a povrch hranolu a výpočty použije v praxi Narýsuje hranol ve volném rovnoběžném promítání, používá různé druhy čar, používá technické písmo k popisu geometrických útvarů</p>	<p>Zlomky Celá a racionální čísla Poměr, přímá a nepřímá úměrnost Shodnost trojúhelníků Shodná zobrazení Čtyřúhelníky Procenta Hranoly Základy rýsování</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ES, E, ZPŽ, KČPPMS, IVMSR</p>	

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA

výstupy	učivo
<p>Rozumí pojmu druhá mocnina a odmocnina, zapíše a přečte druhou mocninu a odmocninu, vypočítá druhou mocninu jako součin dvou činitelů písemně a v jednoduchých případech z paměti Určí z paměti druhou odmocninu vybraných čísel, která jsou druhou mocninou celého čísla, druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a počítačky, používá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech</p>	<p>Druhá mocnina Určení druhé mocniny pomocí tabulek a počítačky Druhá odmocnina Určování druhé odmocniny pomocí tabulek a počítačky</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, VČP</p>	

PYTHAGOROVA VĚTA A JEJÍ UŽITÍ

výstupy	učivo
Rozliší v pravoúhlém trojúhelníku odvěsny a přeponu Rozumí odvození Pythagorovy věty, zná znění Pythagorovy věty a rozumí obrácené Pythagorově větě, využívá poznatků z Pythagorovy věty při výpočtech stran pravoúhlého trojúhelníku Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty v praxi, zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Pythagorova věta Výpočet délek stran pravoúhlého trojúhelníku Užití Pythagorovy věty v praxi
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ES, E, ŽP, KČPPMS	

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM A OPERACE S NIMI

výstupy	učivo
Vypočítá mocniny s přirozenými mocniteli: mocninu nuly, záporného a kladného čísla Zapíše dané číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti ve zkráceném tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 < a < 10$, n je celé číslo Určuje třetí a vyšší mocniny s pomocí počítačky Provádí základní početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem tj. sčítání, odčítání, násobení, dělení a umocňování Umocňuje součin a zlomek, má základní znalosti mocnin se záporným mocnitelem	Mocniny s přirozeným mocnitelem, mocnina nuly, záporného a kladného čísla Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Určování třetích a vyšších mocnin pomocí počítačky Operace s mocninami: sčítání, odčítání, násobení a dělení mocnin, umocňování součinu, zlomku a mocniny, mocniny se záporným celým mocnitelem
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, IVMSR	

KRUŽNICE A KRUH

výstupy	učivo
Zná, co je kružnice, kruh, poloměr, průměr, střed, hraniční a vnitřní bod, určí vzájemnou polohu kružnice a přímky, načrtne tečnu, sečnu a vnější přímku kružnice, vysloví jejich definici a charakterizuje pomocí vzdálenosti od středu Narýsuje tětivu kružnice a vypočítá její délku	Základní pojmy Vzájemná poloha kružnice a přímky Vzájemná poloha dvou kružnic Thaletova věta Délka kružnice Obsah kruhu

<p>Používá kružnici v jednoduchých konstrukčních úlohách Určí vzájemnou polohu dvou kružnic Určí vztahy mezi poloměry dvou kružnic a střednou Zná Thaletovu větu a sestrojí Thaletovu kružnici, používá Thaletovu větu v praxi Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodě kružnice a z daného bodu, který leží vně kružnice Vypočítá délku kružnice, obsah a obvod kruhu, řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům obsahu a obvodu kruhu a délky kružnice</p>	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ES, E	

VÝRAZY A JEJICH UŽITÍ

výstupy	učivo
<p>Přečte a zapíše číselný výraz, určí jeho hodnotu, rozumí pojmu výraz s proměnnou, přečte a zapíše ho, zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text, dosadí do výrazu s proměnnou a vypočítá jeho hodnotu Rozumí pojmu jednočlen a mnohočlen Sčítá a odčítá jednočleny a mnohočleny, násobí jednočlen jednočlenem, mnohočlen jednočlenem a mnohočlen mnohočlenem, určí opačný mnohočlen, dělí jednočlen jednočlenem a mnohočlen jednočlenem Zapíše výrazy s druhou mocninou a odmocninou, umocní výraz Upraví výrazy pomocí vzorců: druhá mocnina dvojčlenu $(a+b)^2$, $(a-b)^2$ a rozdíl druhých mocnin $(a+b) \cdot (a-b)$ Upraví výraz vytýkáním před závorku na součin jednodušších výrazů, používá vzorce ke zjednodušení výrazů $(a+b)^2$, $(a-b)^2$, $(a+b) \cdot (a-b)$</p>	<p>Číselné výrazy Výrazy s proměnnými, proměnná a výraz Mnohočleny, jednočlen a mnohočlen Sčítání a odčítání mnohočlenů, sčítání a odčítání jednočlenů Násobení mnohočlenů: násobení jednočlenu jednočlenem, mnohočlenu jednočlenem a mnohočlenu mnohočlenem Dělení mnohočlenu jednočlenem, dělení jednočlenu jednočlenem Výrazy s druhou mocninou a odmocninou, druhá mocnina dvojčlenu, rozdíl druhých mocnin Úpravy mnohočlenů na součiny</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

MNOŽINY, BODŮ DANÉ VLASTNOSTI

výstupy	učivo
<p>Rozumí pojmu množina, prvek množiny, množinový diagram, podmnožina, prázdná množina, konečná a</p>	<p>Množiny a podmnožiny Průnik a sjednocení množin Množiny bodů dané vlastnosti</p>

<p>nekonečná množina a pracuje s nimi v jednoduchých případech Určí průnik a sjednocení množin Rozumí pojmu množiny bodů dané vlastnosti Určí, načrtne a sestrojí množiny bodů dané vlastnosti</p>	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ZPŽ	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY

výstupy	učivo
<p>Umí jednoduché konstrukce: sestrojí osu úsečky a úhlu, rovnoběžky, kolmice, soustředné kružnice, tečnu ke kružnici, trojúhelník podle sss, sus, usu ... Řeší konstrukční úlohy na sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků zadaných různými prvky Zapíše jednoduchý zápis konstrukce pomocí matematické symboliky Používá při rýsování základní pravidla přesného rýsování, provádí ověření přesnosti zkouškou Provádí diskuzi při řešení konstrukčních úloh</p>	<p>Základní konstrukce Řešení konstrukčních úloh, konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků Konstrukční úlohy řešené pomocí množin bodů dané vlastnosti, další konstrukční úlohy</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E	

LINEÁRNÍ ROVNICE

výstupy	učivo
<p>Zapisuje a užívá vztah rovnosti, rozumí ekvivalentním úpravám Řeší lineární rovnice s jednou neznámou pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku řešení rovnice, provádí diskuzi řešení lineárních rovnic a umí určit počet řešení Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných Vyřeší daný problém aplikací získaných matematických poznatků a dovedností, užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací Řeší slovní úlohy vedoucí k řešení lineární rovnice s jednou neznámou, zdůvodní</p>	<p>Rovnost a její vlastnosti Lineární rovnice s jednou neznámou, ekvivalentní úpravy Slovní úlohy řešené lineárními rovnicemi s jednou neznámou, slovní úlohy na „pohyb“ a na „směsi“ Výpočet neznámé ze vzorce Lineární nerovnice s jednou neznámou</p>

<p>zvolený postup řešení, ověří výsledek řešení slovní úlohy Řeší jednoduché slovní úlohy na pohyb a na směsi Vypočítá hodnotu neznámé ze vzorce po dosazení číselných hodnot všech daných veličin Užívá a zapisuje vztah nerovnosti, řeší lineární nerovnice s jednou neznámou</p>	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, E, ZPŽ, ŽP	

ZÁKLADY STATISTIKY

výstupy	učivo
<p>Rozumí pojmu statistika, zná základní statistické pojmy: statistické šetření, soubor, znak, jednotka, četnost, modus, medián, aritmetický průměr Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jejich výsledek formou tabulky nebo diagramu (sloupcový, kruhový), přečte tabulky, grafy, diagramy a interpretuje jejich výsledky v praxi Určí četnost jednotlivých hodnot a zapíše ji do tabulky, určí z dané tabulky modus a medián Vypočítá aritmetický průměr Sestrojí různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech, vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data a soubory dat</p>	<p>Základní statistické pojmy, statistické šetření a četnost Aritmetický průměr, modus, medián Diagramy</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, EP, PM, PSSS, ZPŽ, KČPPMS, IVMSR	

VÁLEC

výstupy	učivo
<p>Znázorní a charakterizuje válec, sestrojí síť válce Převádí jednotky obsahu a objemu, vypočítá objem a povrch válce, řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtům objemu a povrchu válce</p>	<p>Základní pojmy Síť válce Převody jednotek obsahu a objemu (opakování) Objem válce Povrch válce Zobrazení válce na dvě navzájem kolmé průmětny</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, VČP	

ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Zopakuje si probrané učivo a systematicky si utřídí poznatky podle jednotlivých bloků učiva, řeší úlohy z učebnice určené k opakování a procvičení učiva</p> <p>Aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>Vytvoří si celkový náhled na matematické učivo</p>	<p>Opakování</p> <p>Úlohy k opakování a procvičení učiva</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS, IVMSR	

9. ROČNÍK – DOTACE: 4 + 1, POVINNÝ**SHRNUTÍ, OPAKOVÁNÍ A PROHLoubENÍ UČIVA 8. ROČNÍKU**

výstupy	učivo
<p>Určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a počítačky, využívá znalosti Pythagorovy věty při řešení úloh, provádí základní početní operace s mocninami, zvládá základní operace s mnohočleny</p> <p>Řeší jednoduché konstrukční úlohy na použití kružnice, používá Thaletovu kružnici, sestrojí tečnu ke kružnici, používá výpočet délky kružnice a obsahu kruhu při řešení slovních úloh</p> <p>Určí průnik a sjednocení množin a znázorní je pomocí množinového diagramu, řeší konstrukční úlohy pomocí množin dané vlastnosti, konstrukční úlohy na sestrojení trojúhelníků a čtyřúhelníků</p> <p>Řeší lineární rovnice s jednou neznámou pomocí ekvivalentních úprav, slovní úlohy pomocí sestavení a vyřešení lineární rovnice s jednou neznámou</p> <p>Určí základní statistické pojmy četnost, modus, medián a aritmetický průměr</p> <p>Řeší slovní úlohy na výpočet objemu a povrchu válce</p>	<p>Druhá mocnina a odmocnina</p> <p>Pythagorova věta</p> <p>Mocniny s přirozenými mocniteli</p> <p>Výrazy</p> <p>Kružnice a kruh</p> <p>Množiny bodů dané vlastnosti a konstrukční úlohy</p> <p>Lineární rovnice</p> <p>Statistika</p> <p>Válec</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, OES, KČPPMS	

LOMENÉ VÝRAZY

výstupy	učivo
Zná pojem lomený výraz, zapíše ho a určí podmínky, za kterých má smysl Určí společný násobek a společný dělitel výrazů, krátí a rozšiřuje lomené výrazy, provádí početní operace s lomenými výrazy: sčítá a odčítá dva až tři lomené výrazy, násobí a dělí dva lomené výrazy Převéde složený lomený výraz na násobení dvou lomených výrazů	Lomený výraz, smysl lomeného výrazu, definiční obor Společný násobek a dělitel výrazů Rozšiřování a krácení lomených výrazů Sčítání a odčítání lomených výrazů Násobení a dělení lomených výrazů Složený lomený výraz a jeho zjednodušování
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

LINEÁRNÍ ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI

výstupy	učivo
Řeší lineární rovnice se zlomky v oboru reálných čísel, jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech Řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli (úlohy o společné práci), zdůvodní zvolený postup řešení, ověří výsledek řešení slovní úlohy Užívá a zapisuje vztah nerovnosti, řeší lineární nerovnice	Lineární rovnice Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli Slovní úlohy o společné práci Lineární nerovnice
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ZPŽ, VČP	

PODOBNOST

výstupy	učivo
Určí podobné útvary, určí a použije poměr podobnosti, používá poměr podobnosti při práci s mapami a plány Zná věty o podobnosti trojúhelníků (sss, sus, uu) a aplikuje je Rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru, sestrojí rovinný útvar podobný danému (prakticky zvětšuje a zmenšuje) Rozumí pojům stejnohlé útvary, střed stejnohlosti a koeficient stejnohlosti, určí stejnohlé útvary, sestrojí k danému útvaru stejnohlý útvar	Podobnost rovinných útvarů, poměr podobnosti, určování podobných útvarů Užití podobnosti při práci s mapami a plány Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků a jejich užití Dělení úsečky v daném poměru Praktické zvětšování a zmenšování rovinných útvarů v daném poměru Stejnolehlé útvary
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E, ZPŽ	

FUNKCE

výstupy	učivo
<p>Zná základní pojmy z funkce: funkce, definiční obor a množina funkčních hodnot, závisle a nezávisle proměnná, graf, rozezná funkci od jiných vztahů Určí definiční obor a množinu hodnot funkce, sestaví tabulku a zakreslí graf dané funkce Chápe pojem lineární funkce, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce a zná jejich vlastnosti, rozlišuje lineární funkci a kvadratickou funkci Určí, kdy je lineární funkce rostoucí, klesající, konstantní a proč Vyjádří funkční vztah tabulkou, grafem a rovnicí Sestrojí graf lineární funkce, přímé úměrnosti $y = k \cdot x$, a nepřímé úměrnosti $y = k / x$ a kvadratické funkce $y = a \cdot x^2$ Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů, používá probrané funkce při řešení úloh z praxe</p>	<p>Pojem funkce, definiční obor a množina funkčních hodnot, závisle a nezávisle proměnná, graf funkce Funkce rostoucí, klesající a konstantní Lineární funkce Graf lineární funkce Přímá úměrnost jako zvláštní případ lineární funkce a její graf Nepřímá úměrnost a její graf Kvadratická funkce a její graf</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ZPŽ, VČP	

SOUSTAVY LINEÁRNÍCH ROVNIC SE DVĚMA NEZNÁMÝMI

výstupy	učivo
<p>Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou dosazovací, v jednoduchých případech soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými metodou sčítací a kombinovanou Provádí zkoušku řešení soustavy rovnic Graficky vyřeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, provádí diskuzi řešení soustavy dvou lineárních rovnic Řeší jednoduché slovní úlohy pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, ověří výsledek řešení slovní úlohy</p>	<p>Základní pojmy a metody řešení, metoda dosazovací, sčítací a kombinovaná Grafické řešení soustavy lineárních rovnic Slovní úlohy</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ŽP, VČP	

GONIOMETRICKÉ FUNKCE OSTRÉHO ÚHLU

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Zná základní pojmy z oblasti goniometrických funkcí, definuje goniometrické funkce ostrých úhlů jako poměry délek stran pravoúhlého trojúhelníku Určí hodnoty goniometrických funkcí pro ostré úhly a určí úhel pro známou hodnotu funkce pomocí tabulek a počítačky Sestrojí grafy funkcí sinus, kosinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu 0°-180° Používá goniometrické funkce sin a tg ostrého úhlu při výpočtech stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku, při řešení úloh z praxe, při výpočtech objemu a povrchu hranolu</p>	<p>Goniometrické funkce jako poměry délek stran pravoúhlého trojúhelníku Funkce $y = \sin x$ Funkce $y = \cos x$ Funkce $y = \operatorname{tg} x$ Řešení pravoúhlého trojúhelníku Slovní úlohy</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ZPŽ, ŽP	

JEHLAN, KUŽEL, KOULE

výstupy	učivo
<p>Vypočítá objem a povrch hranolu a válce, výpočty používá v praxi, převádí jednotky obsahu a objemu Popíše a znázorní jehlany a kužel, sestrojí síť jehlanu a kužele, vymodeluje jehlan a kužel Vypočítá objem a povrch jehlanu, kužele a koule v jednoduchých případech Užívá goniometrických funkcí sinus a tangens při výpočtech povrchu a objemu jehlanu a kužele v jednoduchých případech Výpočty objemů a povrchů jehlanu, kužele a koule používá při řešení úloh z praxe Vyjmenuje a pozná známé mnohostěny a Platonova tělesa</p>	<p>Opakování o tělesech: hranol, válec Jehlan, síť jehlanu Objem a povrch jehlanu Kužel, síť kužele Objem a povrch kužele Koule, objem a povrch Mnohostěny a Platonova tělesa</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ŽP	

FINANČNÍ MATEMATIKA

výstupy	učivo
<p>Zná základní pojmy z finanční matematiky: jistina, úrok, úrokovací období, úroková doba, úroková míra, věřitel, dlužník, úvěr, bankovní účet atd.</p>	<p>Peníze a inflace Jednoduché úrokování Určování počtu dní úrokové doby Složené úrokování</p>

<p>Určí počet dní úrokové doby, vypočítá úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře, určí hledanou jistinu, vypočítá úrok i hledanou jistinu po zdanění</p> <p>Provádí jednoduché a složené úrokování a řeší slovní úlohy z praxe</p> <p>Zná mince, bankovky a platební karty, rozliší valuty a devizy, rozumí převodům měn</p>	<p>Mince, bankovky, platební karty</p> <p>Valuty, devizy, převody měn</p>
--	---

pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KČPPMS, IVMSR, SMS

ZÁKLADY RÝSOVÁNÍ (V PŘÍPADĚ, ŽE SE NEVYUČUJE TECHNICKÉ KRESLENÍ)

výstupy	učivo
<p>Rozlišuje a narýsuje různé druhy čar a zná jejich užití, zná a umí použít technické písmo, zná základní pravidla rýsování</p> <p>Užívá kóty v jednoduchých případech ve strojírenství, zná užití kót ve stavebnictví, zobrazuje a kótuje ploché obrazce a předměty, hranaté i zaoblené s kulatými i čtvercovými dírami</p> <p>Sestrojí nárys a půdorys kvádru, krychle a válce (jehlanu, kužele) v jednoduchých případech, těles zobrazených ve volném rovnoběžném promítání</p> <p>Zná pojem bokorys a umí ho sestrojít, sestrojí nárys, půdorys a bokorys znázorněné součástky</p> <p>Řeší úlohy na prostorovou představivost</p>	<p>Druhy čar, technické písmo a základní pravidla rýsování</p> <p>Kótování</p> <p>Pravouhlé promítání na dvě navzájem kolmé průmětny</p> <p>Bokorys</p>

pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE

ZÁVĚREČNÉ OPAKOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Zopakuje si probrané učivo a systematicky si utřídí poznatky podle jednotlivých bloků učiva</p> <p>Řeší úlohy z učebnice určené k opakování a procvičení učiva</p> <p>Aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p> <p>Vytvoří si celkový náhled na matematické učivo</p>	<p>Opakování</p> <p>Úlohy k opakování a procvičení učiva</p>

5.3. Informatika

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj inforatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají inforatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na 1. stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují inforatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmicke postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení inforatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování. I na 2. stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním inforatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech

- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládnání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1. Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika je realizován ve 4. a 5. ročníku 1 h týdně. Při větším počtu žáků dochází k dělení do dvou skupin. Výuka probíhá v PC učebně, nebo v normální učebně za použití notebooků. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci.

Žáci jsou vedeni k porozumění tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývají se ovládním digitálních zařízení, prací ve sdíleném prostředí, prací s daty a informacemi a jejich kódováním a šifrováním, modelování pomocí grafů a schémat, základy robotiky se stavebnicí, základy programování.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: RSP, VMEGS, K, LV, Ko, KaK, PRT, TMS, VČP, PM, SaS, OSŠ, SRaSO, OES, OOSS, HPPE, JE, PSSS, ŽP, EP

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Žák:

- využívá zkušeností s jiným SW, spolupracuje s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- využívá svých poznámek při praktických úkolech
- pořizuje si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Žák:

- chápe, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

Učitel:

- komunikuje se žáky prostřednictvím e-mailu

Žák:

- využívá pro komunikaci na dálku vhodné technologie – některé práce odevzdá prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržuje vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech učí pracovat žáky v týmu

- vede žáky k tomu, aby si dokázali rozdělit a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram apod.

Žák:

- hodnotí práci svou i svých spolužáků
- je veden při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)

Žák:

- při zpracovávání informací kriticky posuzuje obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží na správné pracovní prostředí a dodržování hygieny při práci na PC

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií a rozlišování, pro jakou činnost či řešení problém je použit
- vede žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků
- upozorňuje na nutnost kritického hodnocení informací, dat i nových technologií
- poučí žáky o situacích ohrožujících bezpečnost – dat, zařízení, sdílení informací, duševního a tělesného zdraví člověka

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává a kriticky posuzuje data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie k usnadnění a zkvalitnění své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2.stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Informatika je realizován v 6. až 8. ročníku 1 h týdně, v 9. ročníku 2 h týdně. Při větším počtu žáků dochází k dělení do dvou skupin. Výuka probíhá v PC učebně, nebo v normální učebně za použití notebooků. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci.

Žáci jsou vedeni k rozvíjení porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Zabývají se prací s daty a informacemi a jejich kódováním a šifrováním, hromadným zpracováním dat, informačními systémy, modelování pomocí grafů a schémat, počítačem v síti, programováním robotické stavebnice a programováním. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá Informatika svým specifickým dílem.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: Ko, OOSS, RSP, SRaSO, ŘPRD, SaS, K, KD, JE, LV, PM, ŽP, KČPPMS, PRT, VČP, TMS, FVM, PSSS, PRT

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě

Žák:

- využívá zkušeností s jiným SW, spolupracuje s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- využívá svých poznámek při praktických úkolech
- pořizuje si takové poznámky, které mu pak pomohou při praktické práci s technikou
- zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení
- vede žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Žák:

- chápe, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi bude často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více

Kompetence komunikativní

Učitel:

- komunikuje se žáky prostřednictvím e-mailu

Žák:

- využívá pro komunikaci na dálku vhodné technologie – některé práce odevzdá prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci dodržuje vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech učí pracovat žáky v týmu
- vede žáky k tomu, aby si dokázali rozdělit a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram apod.

Žák:

- hodnotí práci svou i svých spolužáků
- je veden při vzájemné komunikaci k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...)

Žák:

- při zpracovávání informací kriticky posuzuje obsahy sdělení, ke kterým se může dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

Učitel:

- dohlíží na správné pracovní prostředí a dodržování hygieny při práci na PC

Žák:

- dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Kompetence digitální

Učitel:

- vysvětluje význam digitálních technologií pro lidskou společnost
- vede žáky k využívání digitálních technologií a rozlišování, pro jakou činnost či řešený problém je použit k usnadnění a zkvalitnění své práce
- vede žáky k vyjadřování se pomocí digitálních prostředků, učí je vytvářet a upravovat digitální obsah
- upozorňuje na nutnost kritického hodnocení informací, dat i nových technologií
- poučí žáky o situacích ohrožujících bezpečnost – dat, zařízení, sdílení informací, duševního a tělesného zdraví člověka a o etickém jednání v digitálním prostředí

Žák:

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

POČÍTAČ A ZDRAVÍ, BEZPEČNOST

výstupy	učivo
Zná řád učebny informatiky Zná základní bezpečnostní zásady při používání počítače Dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky Správně umístí monitor, správně se posadí při práci u počítače Zachovává dobré mravy při práci s počítačem a ví, jak ochránit svá osobní data	Bezpečnost při používání počítače Hygiena práce u počítače Bezpečný počítač Obecné bezpečnostní zásady a ochrana dat Etické zásady (netiketa) a právní normy související s informatikou

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – POČÍTAČ

výstupy	učivo
Zvládá nejzákladnější obsluhu počítače, umí počítač zapnout a vypnout Chápe základní počítačové pojmy, rozpozná a pojmenuje jednotlivé části počítačové sestavy Zjistí základní nainstalovaný software v počítači	Co je to počítač a z čeho se skládá Popis základních součástí počítače, pojmy software a hardware Přídavná zařízení – vstupní, výstupní Operační systém

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ

výstupy	Učivo
Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Pro svou práci používá doporučené aplikace, nástroje, prostředí Edituje digitální text, vytvoří obrázek Přehraje zvuk či video Uloží svoji práci do souboru, otevře soubor Používá krok zpět, zoom Řeší úkol použitím schránky Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
Pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace Rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken)

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

výstupy	učivo
Zná pojem informace Určí média pro přenos informací v historii Rozliší dobré a špatné informace Ví, kde hledat kvalitní informace Sdělí informaci obrázkem Předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel	Informace, informační společnost Historie informací (starověk, středověk, novověk) Práce s informacemi, informační zdroje a jejich kvalita, informační instituce Digitalizace, jednotky informace Piktogramy, emoji

Zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text Zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky Obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce
--	---

ÚVOD DO MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

výstupy	učivo
Pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty Pomocí obrázku znázorní jev Pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model

ÚVOD DO INFORMAČNÍCH SYSTÉMŮ

výstupy	učivo
Nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky Určí, jak spolu prvky souvisí	Systém, struktura, prvky, vztahy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ROBOTIKY SE STAVEBNICÍ

výstupy	učivo
Ví, co je algoritmus Používá logické myšlení k vyřešení problému Sestaví robota podle návodu Sestaví program pro robota Oživí robota, otestuje jeho chování Najde chybu v programu a opraví ji Upraví program pro příbuznou úlohu Pomocí programu ovládá světelný výstup a motor Pomocí programu ovládá senzor Používá opakování, události ke spouštění programu	Postup řešení daného problému Krokování Zápis algoritmu Sestavení programu a oživení robota Ovládání světelného výstupu Ovládání motoru Opakování příkazů Ovládání klávesnicí – události Ovládání pomocí senzoru

pokrytí průřezových témat: RSP, VMEGS, K, LV, Ko, KaK, PRT, TMS, VČP, PM, SaS, OSŠ, SRaSO, OES, OOSS, HPPE, JE, PSSS, ŽP, EP

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

POČÍTAČ A ZDRAVÍ, BEZPEČNOST

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Zná řád učebny informatiky Zná základní bezpečnostní zásady při používání počítače Při práci s počítačem ví, jak se chovat, aby nepoškodil počítač a neusnadnil přístup virům a nežádoucímu software Chápe, co může způsobit počítačový vir a zná prostředky prevence a ochrany proti němu Zná rizika virtuální komunikace, ví, jak se bezpečně chovat a co dělat v případě ohrožení</p>	<p>Bezpečnost při používání počítače Bezpečný počítač Počítačové viry a antivirové programy Obecné bezpečnostní zásady a ochrana dat Rizika virtuální komunikace</p>
--	--

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – POČÍTAČ, OVLÁDÁNÍ DIGITÁLNÍHO ZAŘÍZENÍ – OPAKOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Chápe základní počítačové pojmy, rozpozná a pojmenuje jednotlivé části počítačové sestavy Zjistí základní nainstalovaný software v počítači Má základní přehled o využití jednotlivých programů Pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží Dodržuje pravidla nebo pokyny při práci s digitálním zařízením</p>	<p>Co je to počítač a z čeho se skládá Popis základních součástí počítače, pojmy software a hardware Přídavná zařízení – vstupní, výstupní Operační systém Digitální zařízení</p>

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – PRÁCE VE SDÍLENÉM PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<p>Uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů Najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci Propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí Při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace U vybrané fotografie uvede, jaké informace z ní lze vyčíst V textu rozpozná osobní údaje</p>	<p>Využití digitálních technologií v různých oborech Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení (hlášení dialogových oken) Uživatelské jméno a heslo Osobní údaje</p>

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – PRÁCE S DATY

výstupy	učivo

Pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech Doplní posloupnost prvků Umístí data správně do tabulky Doplní prvky v tabulce V posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu
---	--

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

výstupy	učivo
Pomocí schématu a obrázku znázorní jev Graficky ztvární nápad nebo myšlenku Přehledně shrne určité téma	Schémata, obrázkové modely Pojmové a myšlenkové mapy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU

výstupy	učivo
Sestaví postup pro robota, aby došel k cíli Opraví chybný postup pro robota Přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí Přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici Sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	Základní ovládání robota Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání počátečního a koncového stavu Čtení a psaní kódu

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy V programu najde a opraví chyby Přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky Rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát Rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj Vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky Cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů Používá události ke spuštění činnosti postav Ovládá více postav pomocí zpráv Upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich kombinace Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů

Rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit	Programovací projekt
---	----------------------

UMĚLÁ INTELIGENCE A STROJOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
Seznámí se s pojmy Umělá inteligence a Strojové učení	Umělá inteligence Strojové učení

pokrytí průřezových témat: RSP, VMEGS, K, LV, Ko, KaK, PRT, TMS, VČP, PM, SaS, OSŠ, SRaSO, OES, OOSS, HPPE, JE, PSSS, ŽP, EP

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

POČÍTAČ A ZDRAVÍ, BEZPEČNOST

výstupy	učivo
Zná řád učebny informatiky Zná základní bezpečnostní zásady při používání počítače Dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky Zachovává dobré mravy při práci s počítačem a ví, jak ochránit svá osobní data Zná rizika virtuální komunikace, ví, jak se bezpečně chovat a co dělat v případě ohrožení	Bezpečnost při používání počítače Hygiena práce u počítače Bezpečný počítač Etické zásady (netiketa) a právní normy související s informatikou Rizika virtuální komunikace

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
Vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením Pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí Diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich Nainstaluje a odinstaluje aplikaci Uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory Vybere vhodný formát pro uložení dat Spravuje sdílení souborů Na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat	Pojmy: hardware a software Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Instalace aplikací Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Komprese a formáty souborů

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

výstupy	učivo
Rozpozná zakódované informace kolem sebe Zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer Zakóduje v obrázku barvy více způsoby Zakóduje obrázek pomocí základních geometrických tvarů Zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu Ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

výstupy	učivo
Popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují Pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

výstupy	učivo
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	Vytvoření programu Opakování Podprogramy

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – ZÁKLADY ALGORITMIZACE S ROBOTICKOU HRAČKOU

výstupy	učivo
Sestaví postup pro robota, aby došel k cíli	Základní ovládání robota

Opraví chybný postup pro robota Přečte postup pro robota a rozhodne, do jakého cíle dorazí Přečte postup pro robota a rozhodne o jeho startovní pozici Sestavuje různé postupy ke stejnému cíli	Hledání postupu k zadanému cíli Hledání nejkratší cesty Více cest vede k cíli Hledání počátečního a koncového stavu Čtení a psaní kódu
--	--

pokrytí průřezových témat: RSP, K, Ko, ŘPRD, ES, SMS, TMS, HPPE, OOSS, KČPPMS, IVMSR, VAMS, FVM, VMEGS, PH, PL, MV, LV, KaK, PRT, VČP, PM, SaS, OSŠ, SRaSO, OES, JE, PSSS, ŽP, EP

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

POČÍTAČ A ZDRAVÍ, BEZPEČNOST

výstupy	učivo
Zná řád učebny informatiky Zná základní bezpečnostní zásady při používání počítače Dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky Zachovává dobré mravy při práci s počítačem a ví, jak ochránit svá osobní data Zná rizika sociálních sítí	Bezpečnost při používání počítače Hygiena práce u počítače Bezpečný počítač Rizika používání sociálních sítí

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
Popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní Vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě Na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti	Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Typy, služby a význam počítačových sítí Domácí a školní počítačová síť Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – KÓDOVÁNÍ A ŠIFROVÁNÍ DAT A INFORMACÍ

výstupy	učivo
Ke kódování využívá binární čísla Zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer	Binární kód, logické A a NEBO Šifrování

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

výstupy	učivo

<p>Vysvětlí známé modely jevů, situací, činností</p> <p>V mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku</p> <p>Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy</p> <p>Pomocí orientovaných grafů řeší problémy</p>	<p>Standardizovaná schémata a modely</p> <p>Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu</p> <p>Orientované grafy, automaty</p>
--	--

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – PRÁCE S DATY

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi</p> <p>Zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</p> <p>Najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf)</p> <p>Odpoví na otázky na základě dat v tabulce</p> <p>Popíše pravidla uspořádání v existující tabulce</p> <p>Doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy</p> <p>Navrhne tabulku pro záznam dat</p> <p>Propojí data z více tabulek či grafů</p>	<p>Účel informačních systémů a jejich role ve společnosti</p> <p>Uživatelé, činnosti, práva, struktura dat</p> <p>Ochrana dat a uživatelů</p> <p>Data v grafu a tabulce</p> <p>Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce</p> <p>Kontrola hodnot v tabulce</p> <p>Filtrování, řazení a třídění dat</p> <p>Porovnání dat v tabulce a grafu</p> <p>Řešení problémů s daty</p>

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PODMÍNKY, POSTAVY A UDÁLOSTI

výstupy	učivo
<p>V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému</p> <p>Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná</p> <p>ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby</p> <p>Používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna</p> <p>Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav</p> <p>Vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech</p> <p>Diskutuje různé programy pro řešení problému</p> <p>Vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní</p>	<p>Opakování s podmínkou</p> <p>Události, vstupy</p> <p>Objekty a komunikace mezi nimi</p>

Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
---	--

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY

výstupy	učivo
Sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej Přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji Používá opakování, rozhodování, proměnné Ovládá výstupní zařízení desky Používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby

pokrytí průřezových témat: RSP, PH, PL, MV, Ko, HPPE, KČPPMS, IVMSR, FVM, K, KaK, ŘPRD, ES, OES, VČP, SMS, VAMS, TMS

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

POČÍTAČ A ZDRAVÍ, BEZPEČNOST

výstupy	učivo
Zná řád učebny informatiky Zná základní bezpečnostní zásady při používání počítače Dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky	Bezpečnost při používání počítače Hygienu práce u počítače Bezpečný počítač

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
Vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu Pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy Porovná různé metody zabezpečení účtů Diskutuje o cílech a metodách hackerů Vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	Fungování a služby internetu Princip e-mailu Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) Metody zabezpečení přístupu k datům Role a jejich přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy

	Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)
--	---

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – 3D TISK

výstupy	učivo
Vytváří jednoduché 3D modely Vytiskne model na 3D tiskárně	Úvod do 3D grafiky Tisk na 3D tiskárně

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – MODELOVÁNÍ POMOCÍ GRAFŮ A SCHÉMAT

výstupy	učivo
Pomocí ohodnocených grafů řeší problémy Pomocí orientovaných grafů řeší problémy Vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

výstupy	učivo
V tabulkovém procesoru vytvoří tabulku a s daty provádí výpočty a vytvoří graf Upraví text v buňkách Při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky Používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) Řeší problémy výpočtem s daty Připíše do tabulky dat nový záznam Seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) Používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy Ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat Používá a upravuje různé typy grafů Používá formuláře	Tabulkový procesor Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – VĚTVENÍ, PARAMETRY A PROMĚNNÉ

výstupy	učivo
V blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Po přečtení programu, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna Spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav Používá souřadnice pro programování postav Používá parametry v blocích, ve vlastních blocích Vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu Diskutuje různé programy pro řešení problému Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY

výstupy	učivo
Připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá Vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu

pokrytí průřezových témat: RSP, PH, PL, MV, Ko, HPPE, KČPPMS, IVMSR, FVM, ES, KD, PM, ZPŽ, K, ŘPRD, TMS, JE, SMS, VAMS

9. ROČNÍK – DOTACE: I + I, POVINNÝ

POČÍTAČ A ZDRAVÍ, BEZPEČNOST

výstupy	učivo
Zná řád učebny informatiky Zná základní bezpečnostní zásady při používání počítače Dodržuje hygienu, zná a dodržuje zásady při práci s počítačem, vytváří si správné návyky	Bezpečnost při používání počítače Hygienu práce u počítače Bezpečný počítač

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

výstupy	učivo
Diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu Zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE – PROJEKT – 3D TISK

výstupy	učivo
Vytváří jednoduché 3D modely Najde 3D model na internetu Vytiskne model na 3D tiskárně	Tvorba a úprava 3D modelů Tisk na 3D tiskárně

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ – PROJEKT – MULTIMEDIÁLNÍ PREZENTACE

výstupy	učivo
Projekt – Můj život	Multimediální prezentace

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – NÁVRH, TVORBA EVIDENCE A HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

výstupy	učivo
Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat Vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat Sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	Formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel Řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

INFORMAČNÍ SYSTÉMY – PROJEKT – HROMADNÉ ZPRACOVÁNÍ DAT

výstupy	učivo
Projekt – Moje firma	Tabulkový procesor

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ ROBOTICKÉ STAVEBNICE

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Podle návodu nebo vlastní tvořivosti sestaví robota Upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol Vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost Přečte program pro robota a najde v něm případné chyby Ovládá výstupní zařízení a senzory robota Vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota</p>	<p>Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot</p>
--	---

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVACÍ PROJEKTY

výstupy	učivo
<p>Řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému Po přečtení programu vysvětlí, co vykoná Ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby Diskutuje různé programy pro řešení problému Vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní Řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků Hotový program upraví pro řešení příbuzného problému Zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně</p>	<p>Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myši, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy</p>

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ – PROGRAMOVÁNÍ HARDWAROVÉ DESKY A ROBOTIKA

výstupy	učivo
<p>Připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá</p>	<p>Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu</p>

pokrytí průřezových témat: RSP, PH, PL, MV, Ko, HPPE, KČPPMS, IVMSR, FVM, K, RPRD, PRT, SaS, SMS, VAMS, TMS, KaK

UMĚLÁ INTELIGENCE A STROJOVÉ UČENÍ

výstupy	učivo
<p>Seznámí se s pojmy Umělá inteligence a Strojové učení</p>	<p>Umělá inteligence Strojové učení</p>

5.4. Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni. Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa.

Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech člověk a společnost, člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví. Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o

kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psych-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1. Prvouka

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Prvouka se vyučuje jako samostatný předmět v 1. a 2. ročníku 2 h týdně, ve 3. ročníku 3 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Prvouka

- Prvouka je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat...
- Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti...
- Žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i o poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.
- V oblasti dopravní výchovy navštíví dopravní hřiště.
- Vzdělávací obor Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů:
 - Místo, kde žijeme – důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
 - Lidé kolem nás – život v rodině a zaměstnání
 - Lidé a čas – orientace v dějích a čase
 - Rozmanitost přírody – roční období, přírodniny a známé vlastnosti přírodních látek
 - Člověk a jeho zdraví – elementární znalosti o lidském těle, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Žáci si osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Bezpečná hra, základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, obezřetné chování při setkání s neznámými jedinci, tísňové linky.

Vyučovací předmět Prvouka dále vede žáky k:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe a svých potřeb
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti

- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vyučovací předmět Prvouka je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VMEGS, MuV, VDO, EV
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení:

Učitel:

- vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavá a v čem by v budoucnu mohli uspět
- vede žáky k poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- vede žáky k upevňování preventivního chování
- učí žáky orientaci ve světě informací časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivuje žáky pro celoživotní učení
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu učení
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- vede žáky k logickému a kritickému myšlení
- vede žáky k sebeevaluaci
- využívá skupinové práce, vede žáky ke kooperaci
- využívá problémových úloh, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Žák:

- kriticky myslí, užívá logické myšlení
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů a převádí do praxe
- volí vhodné způsoby řešení
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky k používání správné terminologie, rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných
- jeho projevy jsou výstižné a kultivované
- rozšiřuje si slovní zásobu
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách

- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské:

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vytváří pozitivní postoj žáků k přírodě

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí)
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a kultuře a zapojuje se do kulturního dění školy

Kompetence pracovní:

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací a ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Žák:

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví, dodržuje zásady zdravé práce s digitálními technologiemi

- provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

I. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Orientuje se v nejbližším okolí školy Orientuje se bezpečně v budově školy Uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu při cestě do školy a ze školy Rozezná účastníky silničního provozu Zvládá základní techniku jízdy na kole	Škola – orientace ve škole, okolí školy; vyučování, prostředí třídy; bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace, silniční provoz, chodník, stezka pro chodce, silnice, přecházení, cesta do školy. Dopravní prostředky; osobní bezpečí, vhodná a nevhodná místa pro hraní, bezpečnostní prvky Domov – prostředí domova
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Toleruje přirozené odlišnosti spolužáků Rozeznává správné a nesprávné chování Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Pozná české mince a bankovky	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské a mezigenerační vztahy; život a funkce rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy; mezilidská komunikace, cizinec Chování lidí – kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování, práva a povinnosti žáků školy Věci kolem nás – běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby, pro zábavu; práce, zaměstnání; volný čas a jeho využívání Hotovost, způsoby placení
pokrytí průřezových témat: ES, KD, EP	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
Rozlišuje roční období, určuje měsíce, týdny, dny Určuje čas podle hodin Používá kalendář	Orientace v čase – určování času, denní režim; roční období; kalendář, rok, měsíc, týden, den

Uplatňuje elementární poznatky o lidových zvycích	
pokrytí průřezových témat: PL	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
Rozliší nejznámější rostliny a živočichy ze svého okolí Pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny Pojmenuje některá volně žijící zvířata Uvede příklady rostlin a živočichů v určitém prostředí Rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích Ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji	Rostliny, houby, živočichové – známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub; základní skupiny živočichů a jejich zástupců Rovnováha v přírodě – přírodní společenstva Rizika v přírodě
pokrytí průřezových témat: E, ŽP, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny Orientuje se mezi správnou stravou a méně správnou stravou, dodržuje pitný režim Určí a pojmenuje základní části lidského těla Uplatňuje způsoby bezpečného chování Rozpozná, na koho se obrátit v situaci osobního ohrožení Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných situacích Ví, kdy použít čísla tísňového volání 112, 150, 155, 158 Určí vhodná místa pro hru a trávení volného času	Péče o zdraví, správná výživa – zdravý životní styl; vliv stravování na zdraví; denní režim; osobní, intimní a duševní hygiena Lidské tělo, stavba těla, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, vývoj jedince Osobní bezpečí – bezpečné chování v různém prostředí; krizové situace; přivolání pomoci v situaci osobního či cizího ohrožení Situace hromadného ohrožení Vhodná a nevhodná místa pro hru Čísla tísňového volání Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, ŽP, VČP	

2. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
Orientuje se v nejbližším okolí školy Orientuje se bezpečně v budově školy Vyjádří, co pro něho znamená domov Pojmenuje nejdůležitější části a místa obce, umístění významných budov a objektů Charakterizuje nebezpečná místa Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce, rozezná vybrané značky pro chodce, uplatňuje pravidla správného cestování dopravními prostředky, používá bezpečnou cestu do školy	Škola – bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace; orientace ve škole; vyučování, učivo, prostředí; okolí školy Domov – domov a bydlení; orientace v místě bydliště Naše obec – název obce, její části; orientační body, významné budovy, objekty Osobní bezpečí, bezpečné chování v rizikovém prostředí, v silničním provozu, dopravní značky (stezka pro chodce, zákaz vstupu, chodník uzavřen), chodec Naše vlast – domov, státní symboly
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, OOS, ES	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Usiluje o dobré vztahy ve třídě Nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou Rozliší nevhodné chování Rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí Pojmenuje a přiblíží profese svých rodičů Rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku Uvede příklad využití platební karty, odhadne cenu základních potravin a celkovou cenu nákupu	Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny; příbuzenské vztahy v rodině, mezigenerační vztahy; funkce a život rodiny Soužití lidí – mezilidské vztahy; mezilidská komunikace, cizinec Chování lidí – kladné a záporné vlastnosti; pravidla slušného chování Věci a činnosti kolem nás – běžné činnosti v životě lidí; předměty denní potřeby a pro zábavu práce, zaměstnání; volný čas, jeho využití Bezhotovostní forma peněz, způsoby placení Rizikové situace, správné chování a předcházení konfliktům
pokrytí průřezových témat: KD, EP	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
Určuje čas podle hodin Poznává a prakticky využívá základní časové jednotky (hodina, minuta, sekunda), přítomnost, minulost, budoucnost Používá kalendář v souvislosti s ročními obdobími	Orientace v čase a časový řád – určování času pomocí hodin; určování dne a stanovení data, používání kalendáře; denní režim; roční období Generace – přítomnost, minulost, budoucnost

Určuje měsíce, týdny, dny	
---------------------------	--

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
Rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí Pozná a pojmenuje plody běžných druhů ovoce a zeleniny Pojmenuje některá volně žijící, domácí a hospodářská zvířata Rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích Uvede příklady výskytu rostlin a živočichů v určitém prostředí Dokáže se ohleduplně chovat k přírodě a ochraňovat ji	Rostliny, houby, živočichové – známé a snadno dostupné druhy rostlin a hub; základní skupiny živočichů a jejich poznávání Rovnováha v přírodě – přírodní společenstva Druhy plodů Druhy zeleniny Rizika v přírodě
pokrytí průřezových témat: E, ŽP, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Určí a pojmenuje základní části lidského těla Orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu života Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny Rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí Orientuje se mezi správnou a méně správnou stravou, dodržuje pitný režim Rozeznává nebezpečná místa ve svém okolí Zhodnotí vhodnost míst pro hru a trávení volného času, uvede možná nebezpečí i způsoby, jak jim čelit Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Uplatňuje způsoby bezpečného chování Rozpozná, na koho se obrátit v situaci osobního ohrožení Ví, kdy použít čísla tísňového volání 112, 150, 155, 158	Lidské tělo – stavba lidského těla; základní funkce, projevy a životní potřeby člověka; změny lidského těla v průběhu života; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce Péče o zdraví, správná výživa – zdravý životní styl; nemoci přenosné a nepřenositelné; vliv stravování na zdraví; výběr a způsob uchování potravin; osobní hygiena; pitný režim Osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí; krizové situace; přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení; bezpečné chování v silničním provozu Situace hromadného ohrožení Vhodná a nevhodná místa pro hru Čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

3. ROČNÍK – DOTACE: 2 + 1, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<p>Bezpečně se orientuje v místě svého bydliště Označí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo Rozpozná možná nebezpečí v nejbližším okolí Prokazuje v situaci dopravního hřiště bezpečné způsoby chování a jednání v roli cyklisty Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá Rozezná vybrané značky, ovládá pravidla jízdy na bruslích a koloběžce Uplatňuje bezpečné chování v dopravních prostředcích a na zastávkách Pojmenuje nejdůležitější části a místa města a umístění významných budov a objektů Rozliší, do kterého kraje ČR patří jeho bydliště Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě Vyhledá v místní krajině hlavní zeměpisné a přírodní dominanty, uvede jejich názvy Rozpozná a respektuje nebezpečí osamoceneného pohybu v krajině (srázy, vodní toky, hustý porost, proměnlivost počasí Orientuje se na vlastivědné mapě ČR a zná státy, se kterými ČR sousedí Rozlišuje některé státní symboly naší vlasti a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním</p>	<p>Domov – domov, bydlení; orientace v místě bydliště a v nejbližším okolí Město, kde žiji – název obce, její části; poloha obce v krajině; orientační body; význačné budovy, objekty, zajímavá místa; dopravní síť Chodec, cyklista – dopravní značky Na čem se jezdí (in-line brusle, skateboard, koloběžka) Pravidla chování na zastávce Předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) Místní krajina – zvláštnosti místní oblasti a příslušnost k větším územním celkům (Čechy, Morava, Slezsko) Okolní krajina – typy krajiny; vliv krajiny na život lidí; působení člověka na utváření krajiny a životního prostředí; názvy místních lokalit; voda v krajině; určování hlavních světových stran, jevy v přírodě, orientační body; ochrana životního prostředí; různé druhy plánů a map Naše vlast – orientace na vlastivědné mapě; sousední státy; státní symboly Jsme Evropané</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSS, OOS, POPŽ, OES	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<p>Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy Rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi</p>	<p>Rodina – postavení jedince v rodině; role členů rodiny; širší okruh příbuzenských vztahů v rodině; život a funkce rodiny;</p>

<p>Pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů Posoudí význam a potřebu některých povolání a pracovních činností Usiluje o dobré vztahy ve třídě Nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Respektuje odlišné názory a zájmy jiných Rozliší nevhodné chování, vyjádří svůj názor Na příkladech rozliší základní práva lidí (dítěte) Porovná přírodu a lidský výtvar Odlišuje výrobky průmyslu a zemědělské produkce Posoudí význam některých běžně používaných přístrojů Komunikuje pomocí telefonu Rozlišuje a využívá nejvhodnější způsoby odpočinku Zkontroluje vrácené peníze, vlastními slovy vyjádří, co je banka, správce peněz</p>	<p>rodinné prostředí; práce fyzická a duševní, zaměstnání Soužití lidí – mezilidské vztahy a komunikace; zásady opatrnosti, vstřícnosti, úcty, slušnosti a ohleduplnosti; lidská solidarita, principy demokracie Chování lidí – kladné a záporné vlastnosti lidí; pravidla slušného chování; národnostní menšina, cizinec Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte Věci a činnosti kolem nás – lidská činnost a tvořivost; přírodniny a lidské výtvary; hospodářský život; technika a informační technika Vlastnictví Banka jako správce peněz, úspory Forma a způsob placení</p>
pokrytí průřezových témat: KD, LV, EP	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<p>Poznává a prakticky využívá základní časové jednotky (hodina, minuta, sekunda) Orientuje se v čase, rozlišuje mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti Uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti Porovnává minulost a současnost – předměty denní potřeby, soužití, zvyky, tradice Pojmenuje některé významné rodáky a předky, kulturní nebo historické památky, významné události spjaté s místem, v němž žije</p>	<p>Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, generace Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předmětů denní potřeby; průběh lidského života Státní svátky a významné dny Regionální památky – doklady minulosti (lidové zvyky, tradice, památky); svědectví práce našich předků, významní rodáci; péče o památky Báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků; domov, vlast, rodný kraj</p>
pokrytí průřezových témat: PL, MV, Ko	

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodou Rozliší nejznámější rostliny ze svého okolí a určí je podle některých částí Pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby Vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů Určí některé typické znaky nejznámějších živočichů ze svého okolí Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí Pozoruje a rozliší rozmanitost života v jednotlivých ročních obdobích a pozorované jevy popíše, porovná Vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinku Ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji Vyjádří některá možná ohrožení přírody současným rozvojem civilizace Provede jednoduchý pokus u skupiny známých látek Určí společné a rozdílné vlastnosti známých látek Změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život člověka Vysvětlí význam půdy pro živé organismy Pozná běžné zástupce hornin a nerostů Posoudí Slunce jako zdroj tepla, světla, života, zdraví</p>	<p>Rostliny, houby, živočichové – známé a snadno dostupné druhy; znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů; význam v přírodě a pro člověka</p> <p>Rovnováha v přírodě – přírodní společenstva, ohleduplné chování k přírodě, ochrana přírody – odpovědnost lidí; ochrana a tvorba životního prostředí; ochrana rostlin a živočichů; likvidace odpadů; živelné pohromy, ekologické katastrofy</p> <p>Látky a jejich vlastnosti – třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvořiny, odpady); změny látek a skupenství; vlastnosti látek; porovnávání látek a měření základních veličin s praktickým užíváním základních jednotek</p> <p>Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody; oběh vody v přírodě; vlastnosti, složení a proudění vzduchu; jejich význam pro život</p> <p>Nerosty a horniny, půda – horniny a nerosty; vznik, složení a význam půdy, zvětrávání</p> <p>Vesmír a Země – význam Slunce pro živé organismy; den a noc, roční období</p>
pokrytí průřezových témat: E, ZPŽ, ŽP, VČP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>Určí a pojmenuje základní části lidského těla, orientuje se v jejich funkci Uvědomuje si biologické a psychické změny v dospívání Zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny Projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví Ošetří drobná poranění</p>	<p>Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy; pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou; změny lidského těla v průběhu života; životní potřeby člověka; základy lidské reprodukce, vývoj jedince</p> <p>Péče o zdraví, zdravý životní styl; nemoci přenosné a nepřenosné; osobní a duševní hygiena; drobné úrazy a poranění; pitný režim, vliv stravování na zdraví; prevence</p>

<p>Uvědomuje si důsledky krizových situací (šikana, týrání, sexuální zneužívání, atd.), je poučen o postupech při řešení těchto jevů</p> <p>Pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s užíváním návykových látek</p> <p>Rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná</p> <p>V případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné</p> <p>Reaguje odpovídajícím způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p> <p>V modelové situaci použije správný způsob komunikace s operátory tísňové linky</p> <p>Dokáže použít krizovou linku a nezneužívá ji</p> <p>V modelových situacích ohrožení bezpečí (neznámá místa, setkání s neznámými lidmi, kontakt se zvířaty, práce s elektronickými médii atd.) označí možná nebezpečí a diskutuje o účinných způsobech ochrany</p>	<p>nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních</p> <p>Návykové látky a zdraví – odmítání návykových látek; hrací automaty a počítače</p> <p>Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru; bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek;</p> <p>bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky); šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání; brutalita a jiné formy násilí v médiích;</p> <p>přivolání pomoci v situaci osobního nebo cizího ohrožení;</p> <p>linky důvěry; čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p> <p>Situace hromadného ohrožení</p> <p>Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, PH, PL, MV, Ko, ŘPRD</p>	

5.4.2. Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 2 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodověda:

Přírodověda je součástí vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, který je členěn do pěti tematických okruhů, v Přírodovědě se realizují tyto dva:

- Rozmanitost přírody – Země jako planeta sluneční soustavy, rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky, rovnováha v přírodě, vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů
- Člověk a jeho zdraví – lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce, péče o zdraví, první pomoc, odpovědnost

člověka za své zdraví, situace hromadného ohrožení, dopravní výchova (návštěva dopravního hřiště)

Vyučovací předmět Přírodověda je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k učení
- plánuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu učení
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k logickému a kritickému myšlení
- vede žáky k sebeevaluaci
- využívá skupinové práce, vede žáky ke kooperaci
- využívá problémových úloh, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Žák:

- kriticky myslí, užívá logické myšlení
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů a převádí do praxe
- volí vhodné způsoby řešení
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky k používání správné terminologie, rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných
- jeho projevy jsou výstižné a kultivované
- rozšiřuje si slovní zásobu
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům

- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vytváří pozitivní postoj žáků k přírodě

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí)
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a kultuře a zapojuje se do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke zkoumání přírody s využitím online aplikací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Žák:

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit
- porovná na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

4. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY

výstupy	učivo
<p>Pozná vybrané rostliny podle vnější stavby těla Charakterizuje základní rozdíly mezi dřevinami, bylinami, houbami Rozliší nejznámější listnaté a jehličnaté stromy Rozliší chráněné, jedovaté a léčivé rostliny Pozná okrasné, kulturní a plané rostliny Uvede příklady praktického využití hospodářsky významných rostlin Pozná zástupce nejznámějších skupin živočichů a určí je podle typických znaků, způsobu života a potravy Rozdělí organismy do známých skupin Posoudí význam zelených rostlin pro život ostatních organismů Rozlišuje živočichy podle základních rozdílů (savci, ptáci, plazi, ryby, obojživelníci, hmyz) Zná a rozliší přírodní společenstva v okolí školy a bydliště Objasní a porovná funkci různých typů ekosystémů, zná vzájemný vztah člověka a ekosystémů Ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji Uvědomuje si propojení neživé a živé přírody Zná princip rovnováhy přírody</p>	<p>Rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka Rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, přírodní společenstva, poznávání a pozorování života v různých biotopech (les, lidská obydlí, pole, louky, voda a její okolí) Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů Neživá příroda Voda, půda, vzduch, horniny, nerosty Látky a jejich vlastnosti – měření veličin</p>
pokrytí průřezových témat: E, ZPŽ, ŽP	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, uplatňuje bezpečné způsoby chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, rozezná vybrané dopravní značky Splňuje požadavky pro získání průkazu cyklisty, popíše výbavu cyklisty a jízdního kola</p>	<p>Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, pravidla silničního provozu Výbava jízdního kola a cyklisty Dopravní značky, druhy křižovatek, kruhový objezd, předcházení rizikovým situacím</p>

<p>Uvede základní ochranné prvky v silniční dopravě v roli chodce a cyklisty, cíleně je používá Charakterizuje bezpečné a ohleduplné jednání v prostředcích hromadné přepravy a při akcích školy je uplatňuje Dokáže řešit situace ohrožujících zdraví člověka a v modelových situacích simulujících mimořádné události Dokáže ošetřit drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc Uvede přírodní jevy i jiné situace, které mohou ohrozit lidské zdraví a životy, uplatňuje účelné způsoby chování, vymezí (vybere z příkladů) vhodný způsob ochrany V modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným</p>	<p>v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) První pomoc, drobné úrazy a poranění Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví Situace hromadného ohrožení Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, MV, Ko, ŘPRD	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ROZMANITOST PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<p>Objasní propojenost prvků živé a neživé přírody, zná princip rovnováhy přírody Porovná na základě vlastního pozorování základní projevy života na některých organismech Rozdělí organismy do známých skupin pomocí jednoduchých klíčů a atlasů Posoudí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a jejich možné dopady na životní prostředí i zdraví člověka Poukáže na problémy, ví, jak přispět ke zlepšení životního prostředí svého okolí Ohleduplně se chová k přírodě a ochraňuje ji Zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy Vysvětlí důsledky pohybu Země a Slunce pro život na Zemi Využívá poznatky o pohybech Země k objasnění střídání dne a noci a změn ročních období</p>	<p>Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva; počasí a podnebí; podnebné pásy Rostliny, houby, živočichové – třídění organismů podle znaků života, životních potřeb a projevů, průběhu a způsobu života, výživy, stavby těla; význam v přírodě a pro člověka Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy; úloha ZOO a botanické zahrady v ochraně přírody Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, význam Slunce pro živé organismy Látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství</p>

<p>Vyjádří příslušnost planety Země ke sluneční soustavě a k vesmíru Rozpozná skupenství látek a jejich změny Založí jednoduchý pokus, připraví a objasní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu a jeho pozorování popíše</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: E</p>	

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>Pojmenuje hlavní části lidského těla (nejdůležitější ústrojí, orgány a orgánové soustavy) Podporuje svůj zdravý způsob života na základě znalostí o lidském těle Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a vývoj dítěte před a po jeho narození Rozvrhne si učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb a dokáže brát ohled na nároky jiných osob Uplatňuje hygienické a preventivní postupy, které souvisí s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou V modelové situaci určí život ohrožující zranění Dokáže ošetřit drobná poranění a přivolat lékařskou pomoc Zvládá jednoduché způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích Řeší modelové situace osobního, cizího i hromadného ohrožení V modelových situacích prokáže schopnost vhodně reagovat na pokyny dospělých a jednat v souladu s pravidly ochrany V modelových situacích ohrožení bezpečí v běžných situacích volí správné situace ochrany, přivolání pomoci i pomoci jiným V modelových situacích (vycházka, výlet) vyhodnotí nebezpečná místa v silničním provozu a v hromadné dopravě (v méně známých místech obce, v neznámých místech mimo obec) a určuje vhodný způsob bezpečného chování Chová se správně jako chodec a cyklista, rozezná další dopravní značky, odhadne dopravní situace</p>	<p>Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa; strava, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních; osobní, intimní a duševní hygiena Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí, krizové situace – situace hromadného ohrožení, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci; šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Výbava jízdního kola</p>

5.4.3. Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje jako samostatný předmět ve 4. a 5. ročníku 2 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda:

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů, ve Vlastivědě se realizují tři okruhy:

- Místo, kde žijeme – chápání organizace života v obci, ve společnosti, praktické poznávání místních, regionálních skutečností, s důrazem na dopravní výchovu, postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění
- Lidé kolem nás – upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen, seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě, směřování k výchově budoucího občana demokratického státu
- Lidé a čas – orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů, snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti, organizace – žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Vyučovací předmět Vlastivěda je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, VMEGS, MuV, MeV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k učení
- plánuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci
- umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu učení
- poznává smysl a cíl učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k logickému a kritickému myšlení
- vede žáky k sebeevaluaci
- využívá skupinové práce, vede žáky ke kooperaci
- využívá problémových úloh, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Žák:

- kriticky myslí, užívá logické myšlení
- prakticky ověřuje správnost řešení problémů a převádí do praxe
- volí vhodné způsoby řešení
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky k používání správné terminologie, rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky, poznatky a dojmy, reaguje na myšlenky, názory a podněty jiných
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- jeho projevy jsou výstižné a kultivované
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vede žáky k toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí)
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k dění v místě byliště, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí
- umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- klade důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vede žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč
- vede žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- vede žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chviliek
- motivuje žáky ke vhodnému využívání digitálních map a navigací
- dává žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s účelným využitím digitálních technologií

Žák:

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě
- rozpozná ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat
- formuluje a dodržuje zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozezná nebezpečí v digitálním prostředí a vybere informace, které o sobě může zveřejnit

4. ROČNÍK – DOTACE: I + I, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME

výstupy	učivo
<p>Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu Určuje hlavní světové strany s pomocí kompasu, buzoly a přírodních jevů Zorientuje vlastivědnou mapu, rozumí jejímu obsahu a vysvětlivkám Orientuje se na mapě ČR, popíše polohu místní krajiny Orientuje se v přehledném terénu podle turistické mapy a buzoly, řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě Rozlišuje mezi plány a základními typy map Určí některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o jejich zajímavostech Vysvětlí pojmy vlast, vlastenectví Porovná rozlohu a polohu ČR v Evropě vzhledem k sousedním státům Určí polohu hlavního města Prahy a vybraných měst ČR, vzhledem k místnímu regionu</p>	<p>Okolní krajina – pozorování a popis krajiny v terénu; čtení vlastivědné mapy, světové strany Regiony ČR, kraje ČR – zeměpisná poloha, rozloha, členitost a přírodní poměry v ČR; Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Naše vlast – základy státního zřízení a politický systém ČR; státní správa a samospráva; státní symboly; volby</p>

Rozliší, které orgány státní moci se podílejí na řízení státu, na správě obce, v níž žije, a zná některé jejich zástupce Rozlišuje symboly našeho státu, objasní jejich význam a způsoby jejich používání	
pokrytí průřezových témat: ZPŽ, ŽP, VČP	

LIDÉ KOLEM NÁS

výstupy	učivo
<p>Charakterizuje rozdělení rolí v rodině a pojmenuje základní povinnosti členů rodiny Různými způsoby vyjádří základní mezilidské vztahy v rodině Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v obci (městě) Rozlišuje mezi osobními a neosobními vztahy Uplatňuje základní pravidla slušného chování Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou Vhodně uplatňuje vlastní práva, a přitom nepoškozuje práva jiných žáků Orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy Vlastními slovy vyjádří, co znamená, že je banka správce peněz Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi Sestaví jednoduchý osobní rozpočet</p>	<p>Rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie Chování lidí – vlastnosti lidí; pravidla slušného chování Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte; práva a povinnosti žáků školy; Vlastnictví – úspory a půjčky</p>
pokrytí průřezových témat: SaS, MV, Ko, OSŠ, OOS, POPŽ, PD, ES, OES, JE, KD, EP	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<p>Orientuje se na časové přímce Rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání</p>	<p>Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí; letopočet; časová přímka</p>

<p>Pojmenuje některé prameny, kde se může o historii země (regionu) dovědět a využívat je</p> <p>Získá informace o některých českých osobnostech a jejich činnostech, kterými obohatili naši kulturu</p> <p>Uvede některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země</p>	<p>Současnost a minulost v našem životě – nejstarší dějiny naší země (do konce 18. století); státní svátky a významné dny</p> <p>Báje, mýty, pověsti – pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa; historické prameny a způsoby poznávání minulosti</p>
pokrytí průřezových témat: OOSS	

5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

MÍSTO, KDE ŽIJEME	
výstupy	učivo
<p>Orientuje se v základech zeměpisu světa (světadily, oceány, evropské státy)</p> <p>Vyhledá na mapě střední Evropy sousední státy ČR a jejich hlavní města, určí podle světových stran jejich geografickou polohu vůči Česku</p> <p>Určí některá významná místa a města v regionu, informuje ostatní o některých jejich zajímavostech</p> <p>Rozlišuje státní symboly, objasní jejich účel a způsoby používání</p> <p>Porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích</p>	<p>Regiony ČR, kraje ČR</p> <p>Evropa a svět – základní orientace na mapě Evropy a světa; kontinenty; evropské státy; EU; cestování; velké cesty a objevy</p> <p>Podnebí, povrch a vodstvo Evropy</p> <p>rozmanitost rostlinstva a živočišstva v závislosti na podnebí</p> <p>Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky</p>
pokrytí průřezových témat: ES, OES, JE, ŽP, FVM	

LIDÉ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<p>Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou</p> <p>Vhodně uplatňuje vlastní práva a přitom nepoškozuje práva jiných žáků</p> <p>Orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích</p> <p>Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží; výdaje a příjmy domácnosti; objasní rizika půjček</p> <p>Porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi</p> <p>Sestaví jednoduchý osobní rozpočet</p>	<p>Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace; principy demokracie</p> <p>Chování lidí – pravidla slušného chování</p> <p>Právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte; práva a povinnosti žáků školy</p> <p>Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; peníze</p> <p>Nárok na reklamaci</p> <p>Rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti</p> <p>Úspory a půjčky</p>

<p>Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje Objasní, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje Na příkladech objasní rizika půjčování peněz Uvede příklady základních příjmů a výdajů domácnosti Na příkladu vysvětlí, jak reklamovat zboží</p>	
pokrytí průřezových témat: OSŠ, OOSS, POPŽ, PD, ES, OES, JE, KD, EP	

LIDÉ A ČAS

výstupy	učivo
<p>Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy Orientuje se na časové přímce Pojmenuje některé prameny, kde se může dozvědět o historii země (regionu) a využívá je Rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání Uvede některé české osobnosti a jejich činnosti, kterými obohatily naši nebo evropskou kulturu Uvede některé báje a pověsti, vztahující se k historii země</p>	<p>Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí; letopočet; časová přímka Současnost a minulost v našem životě – novější české dějiny (od konce 18. století) o současnost; státní svátky a významné dny Regionální památky – péče o památky; lidé a obory zkoumající minulost; historické prameny a způsoby poznávání minulosti Báje, mýty, pověsti – pověsti a báje jako prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa</p>
pokrytí průřezových témat: OSŠ, OOSS, POPŽ, PD	

5.5. Člověk a společnost

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležetosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovední část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeneho o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru

- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1. Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6 až 8. ročníku 2 h týdně, v 9. ročníku 1 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Dějepis:

- osvětluje význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách, historické prameny, historický čas a prostor
- vede ke konkrétním příkladům důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- směřuje k uvádění zdrojů informací o minulosti, pojmenování institucí, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- učí žáky orientovat se na časové ose a v historické mapě, řadit hlavní historické epochy v chronologickém sledu

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím obrazů, historických map, grafů, přehledů, časových přímek, modelů – např. husitské zbraně, odborné literatury), pracovní sešity
- samostatná práce žáků – vyhledávání informací v různých zdrojích
- zpracovávání krátkodobých projektů

Předmět dějepis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti:

- zeměpis: světové strana a světadíly, zeměpisné oblasti, orientace na mapě
- výtvarná výchova: pravěké malby, řecké umění (stavitelství, sochařství, malířství), římské umění, byzantské a arabské umění, románský sloh, gotické umění, pozdní gotika, umění 1. poloviny 20. století, renesance (stavitelství, sochařství, malířství), baroko, klasicismus, romantismus

- český jazyk: literatura – římské báje, sloh – mluvní cvičení, řečnictví, první písemné památky, české pověsti, kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, Hus, rozvoj vzdělání, literatura 1. poloviny 20. století, druhá polovina 20. století, humanismus, osvícenství, klasicismus, národní obrození, romantismus, přelom 19. a 20. století
- občanská výchova: národ, vlast, čeští církevní patroni, náš region – historie, typy států, složky státní moci, problémy lidské nesnášenlivosti, mezinárodní vztahy a organizace
- hudební výchova: gotická hudba, husitské písně, renesance, baroko, klasicismus, romantismus, umění 2. poloviny 20. století.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, VDO, MuV, VMEGS, MeV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody práce, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení a propojení
- vede žáky k samostatné práci
- vede žáky k užívání odborné terminologie

Žák:

- vyhledává a třídí informace o daném tématu
- informace využívá v procesu učení
- uvádí historické dění do souvislosti
- propojuje získané poznatky s vědomostmi z různých vzdělávacích oblastí
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
- vede žáky k rozpoznání a pochopení problémů
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vede žáky k uvážlivému rozhodnutí, k uvědomování si zodpovědnosti za svá rozhodnutí

Žák:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- vyhledává a využívá informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, je schopen svá rozhodnutí obhájit
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formování jejich myšlenek
- naslouchá žákům, snaží se jim porozumět, vhodně reaguje
- snaží se žáky účinně zapojit do diskuse

Žák:

- formuluje a logicky vyjadřuje své myšlenky, vyjadřuje se výstižně, souvisle v písemném i ústním projevu
- zapojuje se účinně do diskuse
- správně užívá odborné historické terminologie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

- vede žáky k posílení sebedůvěry a k pocitu zodpovědnosti
- snaží se, aby žáci respektovali názory jiných

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- přispívá k diskusi ve skupině i celé třídy, spolupracuje při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí
- hodnotí výkon svůj i spolužáků
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel:

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace, podle svých možností poskytuje účinnou pomoc, chová se zodpovědně v krizových situacích
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pravidel bezpečnosti při práci
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, je schopen vcítit se do situace ostatních lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- dodržuje pravidla slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- efektivně organizuje svoji práci
- vede žáky k jejich dalšímu rozvoji

Žák:

- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
- využívá získané poznatky v běžném životě
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a účinnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učí je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

Žák:

- používá aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady
- pracuje s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

výstupy	učivo
Pracuje s časovou přímkou Rozpozná vývojová stadia člověka Pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství Pochopí podmínky vzniku řemesel a obchodu Chápe kulturní rozmanitost světa	Pravěk – doba kamenná Doba kovů Naše země v období pravěku
pokrytí průřezových témat: RSP, K, PL, MV, Ko, ZPŽ, ŽP, VČP	

NEJSTARŠÍ STAROVĚKÉ STÁTY

výstupy	učivo
Chápe souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem starých států Pochopí podstatu společenského uspořádání Seznámí se s projevy náboženských představ	Starověk Oblasti starověkého východu, vývoj společnosti, náboženské představy, počátky písma a kultury, přínos starověkých civilizací
pokrytí průřezových témat: ZPŽ, ŽP, VČP	

STAROVĚKÉ ŘECKO A ŘÍM

výstupy	učivo
Pochopí podstatu antické demokracie Chápe přínos řecké civilizace Uvědomí si prolínání kulturních vlivů Učí se chápat formy státní moci Získá představu o životě a jednání osobností Uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy	Řecko – archaické a klasické období, Makedonie Řím – království, republika, císařství Počátky křesťanství Římská kultura Naše země v době římské
pokrytí průřezových témat: OSŠ, OOSS, POPŽ, PD, OES, JE, KD, LV, EP, PM, PSSS	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

RANÝ STŘEDOVĚK (5. – 12. STOL.)

výstupy	učivo
Osvojí si periodizaci středověku Učí se chápat úlohu křesťanství a víry Seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií Uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí	Nový etnický obraz Evropy Byzantská, arabská a franská říše První státní útvary na našem území Český stát v době knížecí První státní celky v Evropě Románská kultura a styl raného středověku

Učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního	
pokrytí průřezových témat: KD, LV, EP, PM, PSSS, ZPŽ, ŽP, VČP	

VRCHOLNÝ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
Chápe změny politické, hospodářské a kulturní Zná rozmach českého státu a charakterizuje dobový životní styl Zná problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci	Rozvoj řemesel a obchodu Vznik měst – význam Vláda posledních Přemyslovců Lucemburkové a Karel IV. Gotická kultura Konflikt mezi Anglií a Francií Husitství
pokrytí průřezových témat: OSS, OOSS, POPŽ, PD, KD, LV, EP, PM, PSSS, ŽP, VČP	

POZDNÍ STŘEDOVĚK

výstupy	učivo
Uvědomuje si okolnosti vzniku středoevropského soustátí	Doba poděbradská Doba jagellonská
pokrytí průřezových témat: JE	

RANÝ NOVOVĚK

výstupy	učivo
Ovládá pojmy humanismus a renesance Zná důvody a význam objevných plaveb Chápe podstatu pojmů reformace, absolutismus Učí se chápat postavení českých zemí v habsb. Monarchii Chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti	Humanismus Objevné plavby a jejich důsledky Náboženská reformace Český stát v předbělohorských poměrech Třicetiletá válka Občanská válka v Anglii
pokrytí průřezových témat: OES, KD, LV, EP, PM, PSSS	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

OBDOBÍ OD 2. POLOVINY 17. STOLETÍ DO KONCE 18. STOLETÍ

výstupy	učivo
Chápe význam osvícenství, které ovlivnilo vývoj v Evropě Ujasní si pojem osvícenský absolutismus Chápe pojem kolonie	Osvícenství – rozvoj vzdělanosti Vláda Marie Terezie a Josefa II. Vývoj Ruska, Pruska, Francie

pokrytí průřezových témat: OSŠ, OOSS, POPŽ, ES, OES, ŽP, VČP

NOVOVĚK OD KONCE 18. STOL. DO 70. LET 19. STOLETÍ

výstupy	učivo
Uvědomí si důsledky rozbití středověkých struktur Chápe změny ve vývoji společnosti Chápe národní obrození jako jev celoevropský Uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností Chápe úsilí o vytvoření národních celků	Velká francouzská revoluce Napoleonské války Národní obrození Průběh a výsledky revoluce 1848 Bachův absolutismus Sjednocení Itálie a Německa

pokrytí průřezových témat: OOSS, POPŽ, KD, LV, EP, PM, ZPŽ, ŽP, VČP

OD KONCE 19. DO POČÁTKU 20. STOLETÍ

výstupy	učivo
Chápe problematiku složitých mezinárodních vztahů počátku 20. století Chápe historický rozměr pojmu rasismus Uvědomuje si okolnosti vzniku samostatného Československa	Česká politika koncem 19. a počátkem 20. století Mezinárodní vztahy Vznik bloků – Trojspolek, Trojdohoda 1. světová válka Vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy

pokrytí průřezových témat: OOSS, POPŽ, PD, ES, OES, JE

9. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

MEZINÁRODNĚ POLITICKÁ SITUACE EVROPY VE 20. LETECH

výstupy	učivo
Uvědomí si změnu mezinárodních politických vztahů, rozměr pojmů nacionalismus, agrese Je seznámen s vnitřní i zahraniční politikou Československa	Počátky fašistického hnutí Světová hospodářská krize – její důsledky Vznik válečných ohnisek Cesta k Mnichovu Protectorát Čechy a Morava

pokrytí průřezových témat: OOSS, POPŽ, PD, ES, OES, JE, KD, LV, EP, PSSS, ŽP, VČP

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA – ÚNOROVÝ PŘEVRAZ

výstupy	učivo
Učí se úctě k odkazu účastníků odboje Chápe poválečný vývoj Československa	Druhá světová válka Domácí a zahraniční odboj

Chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	Mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa Poválečné Československo 1945–48 Únorový převrat 1948
pokrytí průřezových témat: PL, MV, HPPE, OOSS, PD, OES, JE	

DĚJINY OD POLOVINY 20. STOLETÍ DO SOUČASNOSTI

výstupy	učivo
Seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět Chápe postupný rozpad východního bloku Seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky, ustavení demokratického režimu Ujasní si začlenění České republiky do EU	Postavení a vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, začleňování Československa do sféry vlivu SSSR Studená válka Rozdělení světa Rozpad koloniálního systému Západní země Obnova demokracie ve východní Evropě Rozpad Československa, vznik České republiky Technika, věda a kultura ve 2. polovině 20. století Globalizace
pokrytí průřezových témat: OSŠ, OOSS, POPŽ, PD, ES, OES, JE, ZPŽ, ŽP, VČP, IVMSR, FVM	

5.5.2. Výchova k občanství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační uspořádání

Vyučovací předmět Výchova k občanství se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 1 h týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně informatiky.

Cílem výuky je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jejich aktivní zapojení do života demokratické společnosti, orientovat je v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, utvářet u nich pozitivní občanské postoje, podporovat přijetí hodnot, na nichž je budována současná Evropa. Výuka směřuje k rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům. Důležitou součástí je prevence rasistických, xenofobií a extremistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí a k ochraně uměleckých a kulturních hodnot.

Vzdělávání je zaměřeno na vytváření schopnosti využívat různé zdroje informací a uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dějepisem, zeměpisem, informatikou, českým jazykem.

Zahrnuje v sobě všechna průřezová témata- především výchovu demokratického občana, výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, environmentální výchovu, multikulturní výchovu, ale i osobnostní a sociální výchovu a mediální výchovu.

Při výuce preferujeme aktivizující metody a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování...).

V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa. Spolupracujeme např. s Oddělením komunikace a vzdělávání Kanceláře Poslanecké sněmovny, s IPS Úřadu práce Kolín. Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, VDO, MuV, VMEGS, MeV
Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit informace
- zadává úlohy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie
- vede žáky k aplikaci naučených pravidel
- vede žáky k využití osvojených vědomostí i v jiných oblastech
- připravuje žáky na celoživotní učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- zná textové zdroje (učebnice, encyklopedie, knihy, časopisy) učení
- využívá prostředků výpočetní techniky
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využívá problémové úlohy
- spolu se žáky řeší situace, které vznikají při vyučování i mimo něj

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, plánuje způsob jejich řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k osvojování jazyka jako prostředku k vyjádření názoru

Žák:

- využívá vhodných prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhajuje své názory
- naslouchá promluvám druhých lidí, bere v úvahu jejich názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci s okolním světem

- uplatňuje vhodné chování a komunikaci při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky i dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke skupinové práci a k respektování ostatních členů skupiny
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dodává žákům sebedůvěru, zajímá se o jejich názory
- toleruje individuální odlišnosti, respektuje osobnost žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- využívá metod dramatické výchovy k sociálnímu učení
- učí žáky přijímat rozličné role ve skupině

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- při práci ve skupině se dělí o pomůcky a materiály
- oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci
- věcně argumentuje
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel
- pěstuje u žáků úctu ke státním svátkům, k národním tradicím
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- reflektuje ve výuce společenské dění
- vede žáky k aktivnímu podílení se na třídní samosprávě, organizaci společenských akcí v rámci třídy, školy, obce

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá hrubé zacházení, fyzické i psychické násilí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- aktivně se zapojuje do kolektivních aktivit ve škole i mimo ni
- přijímá odpovědnost v rámci třídní samosprávy a podílení se na organizaci společenských aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- systematicky vede žáky k řádnému plnění všech povinností
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vede žáky k profesní orientaci

Žák:

- dodržují hygienu práce

- udržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu i riziko podnikání

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vede žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporuje utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Žák:

- zapojuje se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
- posuzuje vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti
- přistupuje zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy
- v digitálním prostředí přiměřeně uplatňuje svá práva a dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují
- rozpoznává protiprávní jednání v digitálním prostředí

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
Zná práva a povinnosti žáků, školní řád Uvědomuje si důležitost vzdělání pro život Zná historii i přítomnost obce, regionu Rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu Objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání Ví, do kterých společenských skupin patří a jaké role v nich hraje Zná základní pravidla společenského chování Uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích Zná rozdíl mezi kulturou hmotnou a duchovní Kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Naše škola: život ve škole společná pravidla a normy vklad vzdělání pro život Naše obec, region, kraj: důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice, kulturní památky Naše vlast: pojem vlasti a vlastenectví zajímavá a památná místa co nás proslavilo významné osobnosti státní symboly, státní svátky, významné dny Vztahy mezi lidmi: osobní a neosobní vztahy pravidla společenského chování mezilidská komunikace Kulturní život: kulturní instituce masová kultura, prostředky komunikace rozmanitost kultur

pokrytí průřezových témat: MV, Ko, KaK, HPPE, OSŠ, OOSS, POPŽ, KD, VČP, IVMSR, FVM

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
<p>Rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního a způsoby jejich ochrany, uvede příklady Sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti Uvede hlavní příjmy a výdaje Vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji Rozliší zbytné a nezbytné výdaje v konkrétní situaci Na příkladech vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem Navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy větší než výdaje Navrhne, jak řešit situaci, kdy jsou příjmy menší než výdaje Vysvětlí rozpočet domácnosti Vysvětlí, jakou peníze plní funkci a jak se vyvíjela jejich podoba</p>	<p>Majetek, vlastnictví: formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jeho ochrana hospodaření s penězi a majetkem různé formy vlastnictví Peníze: formy placení Hospodaření: rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing</p>

7. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<p>Zná mravní hodnoty vycházející ze světových náboženství Objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí Zaujímá tolerantní postoje k menšinám Vysvětlí přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Zásady lidského soužití: morálka a mravnost svoboda svědomí Lidská setkání: přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi Vztahy mezi lidmi: problémy lidské nesnášenlivosti</p>
<p>pokrytí průřezových témat: SRaSO, HPPE, LV, EP, PSSS</p>	

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<p>Pojmenuje základní lidská práva Zná základní dokumenty týkající se lidských práv Přiměřeně uplatňuje svá práva, respektuje práva druhých Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod Vymezí práva i povinnosti dítěte – doma, ve škole, ve společnosti Rozpozná netolerantní projevy v chování lidí Rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti</p>	<p>Lidská práva: základní lidská práva práva dítěte úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech poškození lidských práv, diskriminace</p>
pokrytí průřezových témat: OSV, MV, OOSS	

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí Vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet Uvede příklady různých způsobů hotovostního placení Uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení Posoudí výhody a rizika hotovostního a bezhotovostního placení v konkrétní situaci Na příkladech objasní přednosti a rizika používání platebních karet Na příkladech objasní rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou, vysvětlí jejich omezení</p>	<p>Banky a jejich služby: aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků</p>

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
<p>Uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky Objasní souvislosti globálních a lokálních problémů</p>	<p>Významné globální problémy</p>

pokrytí průřezových témat: ŽP, VČP

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
Pracuje s pojmy osobnost, temperament Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Podobnost a odlišnost lidí: osobnost člověka projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti sebepoznání charakter

pokrytí průřezových témat: RSP, SaS

8. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
Zná základní hodnoty člověka Sestaví svůj žebříček hodnot, porovná ho se spolužáky	Vnitřní svět člověka: vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí systém osobních hodnot stereotypy v posuzování druhých lidí

pokrytí průřezových témat: SRaSO, MV

ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

výstupy	učivo
Vyloží podstatu fungování trhu Na příkladu vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým Na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky Porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků Hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů Uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků Porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků Uvede možnosti různých typů pojištění	Principy tržního hospodářství: nabídka, poptávka, trh tvorba ceny, inflace podstata fungování trhu Hospodaření: rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti význam daní sociální politika státu Banky a jejich služby: úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a získávání prostředků

<p>Na příkladu vysvětlí podstatu fungování trhu</p> <p>Na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu</p> <p>Na příkladu vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena</p> <p>Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH</p> <p>Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz</p> <p>Vyjmenuje základní formy podnikání</p> <p>Popíše způsob tvorby státního rozpočtu.</p> <p>Rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje</p> <p>Vysvětlí jednotlivé druhy daní</p> <p>Uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu</p>	
---	--

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<p>Uvede hlavní znaky státu. Dá příklady různých typů a forem státu</p> <p>Zná obsah Ústavy ČR</p> <p>Objasní hlavní úkoly složek státní moci, jejich orgánů a institucí</p> <p>Vyjmenuje výhody demokratického řízení státu v každodenním životě občanů</p> <p>Vysvětlí smysl voleb do zastupitelstev</p> <p>Vysvětlí funkci a význam právního řádu</p> <p>Vysvětlí základní úkoly orgánů právní ochrany občanů</p> <p>Dodržuje právní řád a respektuje normy, které se ho týkají (předpisy silničního provozu apod.)</p> <p>Rozpozná protiprávní jednání – vydírání, šikanu, krádež, ohrožení bezpečnosti sebe i druhého člověka</p> <p>Uvede příklady korupčního jednání</p> <p>Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích</p> <p>Uvede příklady trestní postížitelnosti</p>	<p>Právní základy státu: znaky státu typy a formy státu Ústava ČR složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu orgány a instituce státní správy a samosprávy principy demokracie politický pluralismus význam a formy voleb do zastupitelstev právní řád ČR orgány právní ochrany občanů soustava soudů právní norma, předpis druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost role chodce a cyklisty v silničním provozu, přestupky chodců a cyklistů, ukázka legislativy</p>
pokrytí průřezových témat: OOSS, POPŽ, PD	

MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Popíše průběh a vývoj integračních procesů v Evropě Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů</p>	<p>Evropská integrace – podstata, význam, výhody Evropská unie a ČR Globalizace – projevy, významné globální problémy</p>
<p>pokrytí průřezových témat: ES, JE</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

výstupy	učivo
<p>Objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství Posoudí význam zákona o rodině Uvědomí si práva a povinnosti dítěte v rodině Vysvětlí možnosti náhradní rodičovské péče Vyhledá v Zákoníku práce předpisy týkající se pracovního poměru. Orientuje se v základních vztazích vyplývajících z pracovního poměru. Sestaví návrh textu pracovní smlouvy Pochopí souvislost mezi požadavky na výkon vybraného povolání, svými reálnými osobními předpoklady a konkrétními možnostmi výběru vhodného povolání Uvede příklady korupčního jednání Diskutuje o příčinách, důsledcích a řešení korupčního jednání v konkrétních situacích Získá přehled o nabídkách vzdělávání, profesní přípravy a zaměstnání Učí se vyhledávat, třídit a správně využívat potřebné informace Zná způsoby nabývání občanství, uvede základní práva a povinnosti občanů ČR Uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci Priměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele, na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</p>	<p>Právo v každodenním životě: manželství náhradní rodičovská péče pracovní poměr Zákoník práce – pracovní smlouva Informace důležité pro volbu povolání – systém SŠ, znaky povolání, osobní i další předpoklady pro výkon některých povolání Exkurze na ÚP Kolín – IPS Přehled o nabídkách Profesní přípravy, vzdělávání Místní možnosti a příležitosti Člověk jako občan Státní občanství Vlastnictví Základní práva spotřebitele Občanskoprávní smlouvy Styk s úřady</p>

<p>Popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby Porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků Hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů Uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků Porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků Uvede možnosti různých typů pojištění Na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH Vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz V úředním styku kultivovaně vystupuje, projevuje žádoucí sociální dovednosti a dbá na vhodnou úpravu svého zevnějšku Dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování</p>	
pokrytí průřezových témat: K, OOSS	

ČLOVĚK JAKO JEDINEC

výstupy	učivo
<p>Posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Uvede příklady pozitivních hodnot a smyslu života Objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života</p>	<p>Osobní rozvoj: životní cíle a plány, životní perspektiva adaptace na životní změny, životní zkušenost význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji Vnitřní svět člověka: systém osobních hodnot sebehodnocení</p>
pokrytí průřezových témat: SaS, SRaSO, ŘPRD, HPPE	

5.6. Člověk a příroda

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich

zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovední charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti. Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi. Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí

- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1. Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku: v 6. až 8. ročníku 2 h týdně a v 9. ročníku 1 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Fyzika:

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: jaderná reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch)
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vede žáky k samostatnosti
- vede žáky k používání odborné terminologie

Žák:

- samostatně vyhledává informace o daném tématu (literatura, média)
- nalézá souvislosti mezi získanými daty
- samostatně pozoruje a experimentuje, vyvozuje závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace, vede žáky k nalézání problému, jeho formulaci, a k hledání postupu řešení
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vede žáky k ověřování svých závěrů v praxi

- vede žáky k nalézání příkladů fyzikálních dějů a jevů v běžné praxi, k vysvětlování jejich podstaty

Žák:

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení, výsledek porovnává s praxí
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá je
- uvádí příklady fyzikálních dějů a jevů v běžné praxi, vysvětluje jejich podstatu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k smysluplné diskuzi a argumentaci
- vede žáky k formování svých myšlenek
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žák:

- naslouchá a respektuje názory jiných
- vysloví, vysvětlí a obhájí svůj názor za použití vhodných argumentů a správné terminologie
- správně používá fyzikální značky a symboly

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při jejichž řešení mohou žáci spolupracovat
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebevědomí žáka a k pocitu zodpovědnosti
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině při řešení problémů a úkolů
- hodnotí výkon svůj i spolužáků
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování a pravidel bezpečnosti při práci
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí (podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů energie)

Žák:

- dodržuje pravidla slušného chování a pravidla bezpečnosti při práci
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vede žáky k jejich dalšímu rozvoji

Žák:

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality a účinnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví a životního prostředí
- využívá získané poznatky v běžném životě
- pracuje bezpečně s materiály, nástroji a vybavením
- efektivně organizuje svoji práci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k využívání digitálních technologií při pozorování fyzikálních jevů

- podporuje využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat
- vede žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učí žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů
- vede žáky k tomu, aby při týmové práci, při řešení problémů a při diskuzi o výsledcích úloh používali efektivně digitální komunikační prostředky, volili k tomu vhodné nástroje
- vede žáky k tomu, aby své vytvořené nebo získané výukové materiály a záznamy o použitých zdrojích ukládali do svého elektronického portfolia k dalšímu využití při vzdělávání

Žák:

- používá efektivně při experimentech digitální měřidla a měřicí přístroje
- používá efektivně k záznamu naměřených dat a jejich zpracování výpočetní techniku
- modeluje fyzikální děje pomocí počítačového softwaru
- využívá videozáznamy vlastních pokusů
- zkoumá fyzikální jevy pomocí počítačových simulací
- vyhledává v otevřených zdrojích data k řešení zadaného problému, třídí je a kriticky vyhodnocuje
- sestavuje počítačové prezentace výsledků svých řešení a hledá ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů
- vyhledává v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice
- při řešení problémů a při práci v týmu využívá ke komunikaci efektivně digitální zařízení
- požaduje od zadavatelů úloh k měření digitální měřicí přístroje a měřidla
- požaduje od zadavatelů úloh k řešení vhodnou digitální techniku a počítačový software
- vytváří při dalším vzdělávání využívá vlastní digitální portfolio

6. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

LÁTKA A TĚLESO

výstupy	učivo
Rozlišuje látku a těleso, uvede příklady látek a těles Správně používá pojem atom, molekula, iont a ví, z čeho se skládá atom Uvede konkrétní příklady jevů, které dokazují, že částice látek se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastností, kterými se od sebe liší	Látka a těleso Částicové složení látek Složení atomu Difúze Rozdělení látek na pevné, kapalně a plynné
pokrytí průřezových témat: RSP	

FYZIKÁLNÍ VELIČINY

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Ovládá značky a jednotky fyzikálních veličin Změří délku tělesa, vyjádří ji v různých jednotkách Změří hmotnost pevných a kapalných těles, vyjádří ji ve vhodných jednotkách Změří objem kapalného a pevného tělesa, zapíše výsledek Využívá vztah mezi hustotou, objemem a hmotností tělesa Změří teplotu, určí rozdíl z naměřených hodnot Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při změně teploty Změří čas, zná jednotky času</p>	<p>Fyzikální veličiny Délka Hmotnost Objem Hustota Teplota Teplotní roztažnost těles Čas</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, K	

SÍLA

výstupy	učivo
<p>Rozpozná, zda na dané těleso působí síla Určí druhy sil působících na těleso, určí jejich směr, velikost, působiště a výslednici Rozumí pojmu třecí síla, chápe její význam v praxi Ovládá pojem gravitační síla a gravitační pole, s porozuměním používá vztah mezi gravitační silou a hmotností Pokusně zjistí polohu těžiště tělesa, pochopí, že jeho poloha závisí na rozložení látky</p>	<p>Síla působící na těleso Třecí síla Gravitační síla Těžiště tělesa</p>
pokrytí průřezových témat: RSP	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

POHYB TĚLES

výstupy	učivo
<p>Rozhodne, zda je dané těleso v klidu či pohybu vzhledem k jinému tělesu Rozhodne, jaký druh pohybu těleso vykonává Změří dráhu uraženou tělesem a odpovídající čas, využívá vztah pro rychlost tělesa při řešení úloh</p>	<p>Klid a pohyb tělesa Relativnost pohybu Druhy pohybů Okamžitá a průměrná rychlost</p>

pokrytí průřezových témat: RSP, K

SVĚTELNÉ JEVY

výstupy	učivo
Rozpozná ve svém okolí různé zdroje světla Využívá poznatky o přímočarém šíření světla, objasní vznik stínu, zatmění Slunce a Měsíce Vyhledá v tabulkách hodnotu rychlosti světla ve vakuu a pro další optická prostředí Ví o existenci různých druhů zrcadel, chápe princip odrazu světla na jednotlivých zrcadlech Rozhodne, kdy se světlo láme ke kolmici a kdy od kolmice Využívá poznatků o lomu světla při průchodu čočkami Pokusně ověří rozklad světla a vysvětlí vznik duhy v přírodě Popíše činnost základních optických přístrojů Porozumí pojům krátkozrakost a dalekozrakost a nápravě těchto očních vad brýlemi	Světlo Zdroje světla Přímocaré šíření světla Rychlost světla Odraz světla Zrcadla Lom světla Čočky Rozklad světla Optické přístroje Oko Brýle

pokrytí průřezových témat: RSP

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

výstupy	učivo
V jednoduchých případech určí velikost a směr působící tlakové síly Užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy, na kterou tlaková síla působí Užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulického zařízení Chápe vznik hydrostatického tlaku, s porozuměním využívá vztah pro jeho výpočet Chápe souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Objasní vznik vztlakové síly a určí její velikost a směr v konkrétní situaci	Tlaková síla Tlak Pascalův zákon Hydrostatický tlak Atmosférický tlak Archimédův zákon

pokrytí průřezových témat: RSP

8. ROČNÍK - DOTACE: 2, POVINNÝ

PRÁCE A ENERGIE

výstupy	učivo
Rozumí pojmu mechanická práce a výkon, dokáže určit, kdy ve fyzice těleso koná práci, s porozuměním používá vztah $W=F \cdot s$ a $P=W/t$ při řešení problémů a úloh	Mechanická práce Výkon Pohybová energie Polohová energie
pokrytí průřezových témat: RSP, K	

ELEKTROMAGNETICKÉ DĚJE

výstupy	učivo
Správně sestaví jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod, pokusně ověří, za jakých podmínek prochází obvodem elektrický proud Odliší zapojení spotřebičů za sebou a vedle sebe Změří elektrický proud ampérmetrem a elektrické napětí voltmetrem Objasní účinky elektrického proudu (tepelné, světelné, pohybové) Pochopí, na čem závisí elektrický odpor vodiče Rozliší vodič, izolant a polovodič Uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech z běžného života a přírody Rozliší stejnosměrný proud od střídavého Využívá poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní Popíše funkci transformátoru Popíše způsob výroby a přenosu elektrické energie Dodržuje pravidla bezpečné práce při zacházení s elektrickými zařízeními Objasní nebezpečí vzniku zkratu a popíše možnost ochrany před ním	Elektrické napětí Elektrický proud Elektrický obvod Elektrický odpor Elektrický odpor vodiče Vodivost látek Elektromagnetická indukce Střídavý proud Polovodičová dioda Transformátor Výroba a přenos elektrické energie Pravidla bezpečné práce s elektrickými zařízeními Zkrat Pojistka Jistič
pokrytí průřezových témat: RSP, K	

JADERNÁ ENERGIE

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Vysvětlí pojem radioaktivita Vysvětlí, jak se štěpí atomové jádro, pojem řetězová reakce a popíše, na jakém principu pracuje jaderný reaktor Porozumí, jak se zajišťuje bezpečný provoz jaderné elektrárny Vysvětlí nebezpečí zneužití jaderné energie Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Radioaktivita Řetězová reakce Jaderná energetika Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, ZPŽ, ŽP, VČP	

9. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VNITŘNÍ ENERGIE, TEPLA, SKUPENSTVÍ

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí pojem vnitřní energie tělesa Rozpozná jednotlivé skupenské přeměny a bude schopen uvést praktické příklady</p>	<p>Vnitřní energie Teplota Změny skupenství</p>
pokrytí průřezových témat: RSP	

ZVUKOVÉ DĚJE

výstupy	učivo
<p>Určí, co je v okolí zdrojem zvuku, pochopí, že k šíření zvuku je nezbytnou podmínkou látkové prostředí S porozuměním využívá poznatek, že rychlost zvuku závisí na prostředí, kterým se šíří Chápe odraz zvuku a dokáže objasnit vznik ozvěny Chápe, co je tón a na čem závisí jeho výška Rozumí pojmu hlasitost zvuku a má představu, jak hlasité jsou různé zdroje zvuku v jeho okolí Chápe nutnost omezit nežádoucí a nebezpečný vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka</p>	<p>Zdroje zvuku Šíření zvuku Rychlost zvuku Odrážení zvuku Tón a jeho výška Hlasitost zvuku</p>
pokrytí průřezových témat: RSP	

VESMÍR

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Popíše Sluneční soustavu a má představu o pohybu vesmírných těles Má představu, jaké děje se odehrávají na Slunci Objasní střídání dne a noci, ročních období a vznik jednotlivých měsíčních fází</p>	<p>Sluneční soustava Slunce, Země, Měsíc</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, K</p>	

5.6.2. Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Chemie je vyučován jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2 h týdně. Výuka chemie směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů, řešení problémů a zdůvodňování správného jednání v praktických situacích. Žáci si vytvářejí potřeby objevovat a vysvětlovat chemické jevy, zdůvodňovat vyvozené závěry a získané poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů, získávají a upevňují si dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s vybranými nebezpečnými látkami.

Chemie zahrnuje část tematických okruhů průřezových témat, a to především enviromentální výchovy, mediální výchovy a výchovy demokratického občana. Využívá metod a forem práce založených na praktickém předvedení jednoduchých chemických dějů, řešení problémových úloh (divergentních, konvergentních, hodnotících myšlení...) zejména ve skupinách, na samostatné prezentaci informací získaných z různých zdrojů a projektů. Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu; přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví; fyzika – vlastnosti a stavba látek; matematika – chemické výpočty). Při hodnocení žáka se klade důraz na jeho schopnost aplikovat získané vědomosti a dovednosti, hledat souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je nebo je ovlivňovat, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názor, pracovat ve skupině. Hodnocení vychází z výsledků písemných testů, samostatné prezentace a praktických dovedností.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením školy pomůckami. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, VDO, VMEGS, MeV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických
- vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich

- popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Žák:

- propojuje získané informace k určení vlastností látek, jejich vzorců a použití
- využívá výukové programy k upevnění získaných dovedností
- samostatně vyhledá informace o daném tématu na internetu nebo v literatuře

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Žák:

- uvádí příklady chemických jevů a reakcí v běžném životě a vysvětlí jejich chemickou podstatu
- samostatně řeší problémy, volí vhodné postupy řešení chemických rovnic a výpočtů
- vyhledá informace a navrhne řešení situace při chemických a ekologických problémech

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Žák:

- správně užívá chemických symbolů a značek
- rozumí užívaným chemickým symbolům a značkám v běžném životě
- obhájí a vysvětlí svůj názor na používání chemických prostředků
- zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Žák:

- spolupracuje ve skupině při získávání výsledků laboratorních prací
- ohodnotí svůj i cizí výkon při samostatném vystoupení

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a enviromentální problémy a respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí

Žák:

- dodržuje pravidla slušného chování
- chápe vliv chemie na životní prostředí
- vyhledá ekologické čisticí a prací prostředky
- zhodnotí využívání prvotních druhotných surovin z hlediska rozvoje na Zemi
- aplikuje znalosti o principech hašení požárů na modelových situacích

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel a povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí

Žák:

- využívá získané poznatky v běžném životě
- efektivně organizuje svoji práci při praktických činnostech
- pracuje bezpečně s vybranými dostupnými běžně používanými látkami

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vede je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

Žák:

- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů
- na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotí informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ÚVOD DO CHEMIE, VLASTNOSTI LÁTEK

výstupy	učivo
Rozpozná změny skupenství látek (včetně sublimace) Popíše společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek Navrhne a provede jednoduché pokusy a zaznamená jejich výsledek Vyhledá v tabulkách (u vybraných látek) hodnoty hustoty, teploty tání, teploty varu a orientuje se v jejich hodnotách	Vlastnosti látek (barva, skupenství, vzhled, zápach, rozpustnost ve vodě a lihu, tavitelnost, hořlavost)
pokrytí průřezových témat: VČP	

BEZPEČNOST PRÁCE

výstupy	učivo
<p>Uvede zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři), poskytne a přivolá první pomoc při úrazech</p> <p>Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>Zásady bezpečné práce ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě</p> <p>Bezpečnost při experimentální činnosti</p> <p>Příklady nebezpečných látek a přípravků (podle zákonů a vyhlášek) – H-věty, S-věty, piktogramy a jejich význam</p>
pokrytí průřezových témat: SRaSO, MV, HPPE	

SMĚSI

výstupy	učivo
<p>Rozlišuje různé druhy směsí</p> <p>Používá (v souvislostech) pojmy rozpustnost, koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok</p> <p>Určí hmotnostní koncentraci roztoků</p> <p>Určí roztok kyselý, neutrální a zásaditý</p> <p>Vyjmenuje příklady roztoků podle skupenství</p> <p>Provede filtraci a destilaci ve školních podmínkách</p> <p>Navrhne postup oddělování složek směsí (o známém složení) a uvede příklady oddělování složek směsí v běžném životě</p> <p>Rozliší vodu destilovanou, pitnou (včetně stolní), užitkovou, odpadní, uvede příklady jejich výskytu a použití</p> <p>Prokáže znalost o složení vzduchu (i kvantitativně)</p> <p>Popíše, co je teplotní inverze a smog a uvede příklady zdrojů informací o čistotě ovzduší</p> <p>Uvede příklady znečištění vody a vzduchu</p> <p>Uvědomuje si nutnost ochrany životního prostředí</p>	<p>Směsi (různorodé a stejnorodé směsi = roztoky)</p> <p>Složení roztoků</p> <p>Ředění roztoků</p> <p>Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace, chromatografie)</p> <p>Voda a vzduch</p>
pokrytí průřezových témat: KaK, JE, ZPŽ, ŽP, VČP	

SLOŽENÍ LÁTEK, CHEMICKÉ VAZBA A CHEMICKÉ PRVKY

výstupy	učivo
<p>Používá pojmy atom, molekula, prvek a sloučenina ve správných souvislostech</p>	<p>Složení látek, chemické vazba (molekuly, atomy, protony, neutrony, atomové jádro,</p>

<p>Orientuje se v periodické soustavě prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy, usuzuje jejich vlastnosti Určí typ vazby podle polarit (nepolární, polární nebo iontová)</p>	<p>elektrony, elektronový obal, valenční elektrony, ionty) Vazby mezi atomy Prvky – názvy a značky vybraných prvků, jejich vlastnosti a použití Periodická soustava prvků – skupiny a periody, protonové číslo</p>
pokrytí průřezových témat: KaK, JE, ŽP, VČP	

CHEMICKÉ REAKCE

výstupy	učivo
<p>Rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a v konkrétních příkladech je správně určí Uvede zákon zachování hmotnosti pro chemické reakce a využívá ho při řešení úloh, vyčíslí chemické rovnice</p>	<p>Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti Chemické rovnice Jednoduché reakce – hoření, reakce kovů s vodou Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce</p>
pokrytí průřezových témat: KaK, ZPŽ, ŽP, VČP	

ANORGANICKÉ SLOUČENINY

výstupy	učivo
<p>Podle koncovek kationů určí oxidační číslo a naopak Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech Popíše vlastnosti vybraných oxidů Rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH, orientuje se na stupnici pH a změní pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem Zapíše vzorce a popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin a hydroxidů Rozliší kyseliny kyslíkaté a bezkyslíkaté Vysvětlí použití vybraných kyselin a hydroxidů Zapíše vzorce solí Popíše vlastnosti a použití vybraných solí</p>	<p>Oxidační číslo, oxidy Kyseliny a hydroxidy Soli Halogenidy a sulfidy</p>
pokrytí průřezových témat: SRaSO, Ko, KaK, JE, ZPŽ, ŽP, VČP	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

CHEMICKÉ VÝPOČTY

výstupy	učivo
---------	-------

Určí látkové množství, molární hmotnost Rychlost chemických reakcí	Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí Katalyzátory, biokatalyzátory
pokrytí průřezových témat: MV, Ko, ŽP, VČP	

ORGANICKÁ CHEMIE

výstupy	učivo
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití, zdroje Uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy a zemního plynu Uvede příklady fosilních a průmyslově vyráběných paliv a popíše jejich vlastnosti a použití Uvede možnosti výroby benzínu Zařadí uhlovodíky do skupin podle vazeb a řetězců Rozliší a zapíše vzorce vybraných derivátů uhlovodíků a uvede jejich vlastnosti a použití Rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka a hodnotí různé potraviny	Uhlovodíky (methan, ethan, propan, butan, ethylen, propylen, acetylen, benzen, naftalen, toluen a jejich zdroje) Přírodní zdroje uhlovodíků (paliva, výhřevnost) Deriváty uhlovodíků (halogenderiváty, alkoholy, fenoly, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, estery) Přírodní látky (sacharidy, tuky, bílkoviny, biokatalyzátory)
pokrytí průřezových témat: KaK, JE, ZPŽ, VČP, KČPPMS	

CHEMIE A SPOLEČNOST

výstupy	učivo
Doloží na příkladech význam chemických výrob pro naše hospodářství a pro člověka Uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby Vysvětlí princip hašení požáru a uvede příklady jejich způsobu hašení Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše následky, kterým se vystavuje jejich konzument Na konkrétních příkladech doloží, jak dochází ke znečištění životního prostředí a jak tomu předcházet	Plasty a syntetická vlákna, léčiva, hasicí přístroje, návykové látky, průmyslová hnojiva, detergenty, pesticidy, hořlaviny Chemický průmysl v ČR Stavební materiály
pokrytí průřezových témat: Ko, KaK, HPPE, PD, JE, ZPŽ, ŽP, VČP, KČPPMS, IVMSR, FVM	

5.6.3. Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6 až 9. ročníku 2 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím přírodnin, pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: ochrana životního prostředí – chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy
- fyzika: fotosyntéza, světelná energie, sluch, zrak
- zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, biotopy, CHKO, Národní parky

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, MeV, VMEGS, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

(Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí.)

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné činnosti
- zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají, třídí a propojují informace
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k sebehodnocení
- vede žáky ke správnému používání odborné terminologie

Žák

- poznává smysl a cíl učení
- vyhledává a třídí informace
- propojuje získané poznatky do širších celků
- porovnává získané výsledky
- používá odbornou terminologii

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který nabízí vhodná řešení
- umožňuje volný přístup k informačním zdrojům

Žák

- je schopen pochopit problém
- využívá získané vědomosti k aplikaci na různých variantách řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k souvislému a výstižnému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vede žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích, ve skupinách
- vede žáky k vyjadřování vlastního názoru, sebeovládání a asertivní komunikaci

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- rozumí různým typům textu, záznamů, obrazovým materiálům a zvukům a reagují na ně

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení společných úkolů
- vede žáky k tomu aby, hodnotily své činnosti
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- je schopen sebekontroly
- přispívá k diskusi v malé skupině i v celé třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

Žák:

- dodržuje pravidla slušného chování
- respektuje názory ostatních
- umí se zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodními
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

Žák:

- je schopen efektivně organizovat svou práci
- dodržovat vymezená pravidla
- využívá znalosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjí dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

Žák:

- aktivně využívá digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody
- na základě osvojených poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotí informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

6. ROČNÍK – DOTACE: 1 + 1, POVINNÝ

ZEMĚ – ŽIVÁ PLANETA

výstupy	učivo
Zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a vývoj života Objasní dvě varianty vzniku člověka – stvoření podle bible a Darwinova vývojová teorie	Vznik Země Vývoj Země Organické a anorganické látky Původ a vývoj člověka
pokrytí průřezových témat: RSP, K, Ko, ŘPRD, ES, ZPŽ, IVMSR	

JEDNOBUNĚČNÉ A MNOHOBUNĚČNÉ ORGANISMY

výstupy	učivo
Posoudí význam virů a bakterií v přírodě a pro člověka Poznává a zařazuje běžné druhy řas Rozpozná naše neznámější jedlé a jedovaté houby a porovná je podle charakteristických znaků Vysvětlí první pomoc při otravě houbami	Viry, bakterie Sinice Řasy Prvoci Houbové organismy Lišejníky
pokrytí průřezových témat: RSP, Ko, K, ŘPRD	

MNOHOBUNĚČNÍ ŽIVOČICHOVÉ

výstupy	učivo
Rozpozná, porovná a objasní funkce základních orgánů, orgánových soustav živočichů Rozlišuje a porovná skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování Rozpozná přenašeče nakažlivých chorob	Žahavci Ploštěnci Kroužkovci Měkkýši Členovci: korýši, pavoukovci Třídění organismů Hmyz: bezkřídlý hmyz, křídlatý hmyz s proměnou dokonalou a nedokonalou Hmyz s proměnou dokonalou a nedokonalou Hmyz v ekosystémech Hospodářský význam hmyzu Ochrana proti škodlivému hmyzu
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD	

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

VYŠŠÍ ŽIVOČICHOVÉ SE STRUNOU HŘBETNÍ

výstupy	učivo
Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu Objasní na základě pozorování projevy živočichů v přírodě	Strunatci Pláštěnci Bezlebeční
pokrytí průřezových témat: OSV, RSP, ŘPRD	

OBRATLOVCI

výstupy	učivo
Rozlišuje a porovnává vnější a vnitřní stavbu těla Objasní na základě pozorování projevy živočichů v přírodě Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy Určuje vybrané skupiny ptáků. Zařazuje do ekosystémů. Rozlišuje hospodářsky a epidemiologicky významné druhy Rozlišuje a porovnává stavbu těla savců Objasní na základě pozorování projevy savců v přírodě Uvede příklady chovu domestikovaných savců Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla obratlovců Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci – ocasatí, bezocasí Plazi – želvy, krokodýli, šupinatí Ptáci – stavba těla, skupiny Vybrané skupiny ptáků Savci Vývoj savců Zjednodušený přehled třídění savců – řády Savci našich ekosystémů Biomy a jejich savci
pokrytí průřezových témat: RSP, K, Ko, ŘPRD, E, KČPPMS, IVMSR	

ZELEŇ NA ZEMI

výstupy	učivo
Odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům Poznává a zařazuje běžné druhy mechorostů a kaprad'orostů	Výtrusné rostliny – výskyt, význam Mechorosty Plavuně Přesličky Kapradiny
pokrytí průřezových témat: RSP, Ko, ŘPRD, E, ZPŽ	

ČÁSTI ROSTLINNÉHO TĚLA

výstupy	učivo
---------	-------

Odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva k orgánům Vysvětlí fyziologické procesy rostlin (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování)	Soustavy pletiv rostlinných těl Rostlinné orgány – význam pro rostlinu a člověka Kořen Stonek List Květ Květenství Opylení a oplození Semena a plody Rozmnožování rostlin
pokrytí průřezových témat: RSP, Ko, ŘPRD	

SEMENNÉ ROSTLINY

výstupy	učivo
Poznává a zařazuje naše jehličnany Dodržuje zásady chování v lesním ekosystému Určuje a rozlišuje skupiny rostlin pomocí atlasu	Nahosemenné rostliny Jehličnany Les Krytosemenné rostliny Třídění krytosemenných rostlin: dvouděložné jednoděložné Tvorba herbáře Příroda a její ohrožení Ochrana přírody
pokrytí průřezových témat: RSP, ŘPRD, E	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

BIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
Vyjmenuje ve správném pořadí vývojové stupně člověka. Rozliší biologické znaky. Objasní stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla Vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla Objasní vznik a vývin jedince od početí až do stáří Posoudí význam péče o jednotlivé orgánové soustavy	Původ a vývoj člověka Soustava opěrná a pohybová Soustava trávicí Soustava dýchací Soustava vylučovací Soustava pohlavní Soustava kožní Soustava smyslová a nervová Soustava žláz s vnitřním vyměšováním
pokrytí průřezových témat: RSP, EP	

GENETIKA

výstupy	učivo
Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě Uvede příklady vlivu prostředí na utváření organismu	Základy genetiky
pokrytí průřezových témat: RSP, EP	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Konkretizuje obecné zásady první pomoci Rozlišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami, uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Rozlišuje specifické potřeby výživy člověka podle věku, zdravotního stavu, fyzické a duševní činnosti Uvede zdravotní rizika spojená s poruchami příjmu potravy a odpovědně se rozhoduje ve prospěch zdravých stravovacích návyků Prokáže základní znalosti v problematice lidské reprodukce a v potřebách dítěte po narození Vyjmenuje nemoci přenosné pohlavním stykem Konkretizuje možnosti antikoncepce	Obecné zásady: Zástava dýchání při funkčním krevním oběhu Krvácení Zlomeniny a polohování Mdloba Podchlazení Bodnutí hmyzem Uštknutí hadem Zasažení elektrickým proudem Otravy a poleptání Výchova ke zdraví Infekční a civilizační nemoci, preventivní lékařská péče, epidemie Výživa a zdraví Základní složky potravy Obezita, bulimie, anorexie Škodlivé látky v potravním řetězci Antikoncepční metody Pohlavní nemoci Životospráva těhotné ženy Návykové látky a zdraví Drogy Zdravotní rizika
pokrytí průřezových témat: RSP, PH, MV, LV, EP, VČP	

9. ROČNÍK – DOTACE: I + I, POVINNÝ

NEŽIVÁ PŘÍRODA

výstupy	učivo
Vysvětlí teorii vzniku Země Rozliší prvky souměrnosti krystalu Orientuje se ve stupnici tvrdosti	Člověk a životní prostředí Země, vznik, stavba Mineralogie - nerost, hornina, krystal

<p>Podle charakteristických vlastností rozpozná vybrané nerosty Zná význam některých důležitých nerostů (rudy) Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku Zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice) Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů Uvede konkrétní příklad vnitřních a vnějších geologických dějů Popíše druhy zvětrávání Popíše vlivy erozí ve svém okolí (skalní města) Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<p>Třídění nerostů Petrologie - horniny Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější Pedologie Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka Mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, MV, Ko, ZPŽ	

HISTORIE ZEMĚ

výstupy	učivo
<p>Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi Popíše vývoj člověka</p>	<p>Vznik a vývoj života na Zemi Éry vývoje Země Vývoj člověka</p>
pokrytí průřezových témat: RSP	

ZÁKLADY EKOLOGIE

výstupy	učivo
<p>Orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) Rozlišuje živé a neživé složky životního prostředí Uvede konkrétní příklad potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení jednoho článku řetězce Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní příklady parazitismu a symbiózy Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí Sleduje aktuální stav životního prostředí</p>	<p>Ekologie: Organismy a prostředí (vzájemné vztahy, ekosystémy, potravní řetězce, populace, společenstva) Ochrana přírody a životního prostředí (globální problémy, chráněná území)</p>

Chápe principy trvale udržitelného rozvoje Orientuje se v globálních problémech biosféry Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD, HPPE, E, ŽP, VČP, KČPPMS	

PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

výstupy	Učivo
Aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD, HPPE, E, ŽP, VČP, KČPPMS	

5.6.4. Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6 až 9. ročníku: v 6., 7. a 9. ročníku 2 h týdně, v 8. ročníku 1 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projekty

Předmět zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry, ...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír, ...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky, ...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...

- ICT: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států, ...

Předmětem prolínají průřezová témata: VDO, OSV, EV, MeV, VMEGS, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáka k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Žák:

- žáci vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- žáci získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- žáci poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Žák:

- žáci formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- žáci se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáka k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Žák:

- žáci jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- žáci se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka k využívání skupinového a inkluzivního vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Žák:

- žáci spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáka k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Žák:

- žáci respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- žáci se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- žáci chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednájí v zájmu trvale udržitelného rozvoje

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k dodržování pravidel bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Žák:

- žáci jsou seznámeni s pravidly bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňují v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech
- žáci jsou vedeni k efektivní práci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy
- seznamuje žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi
- klade důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

Žák:

- používá geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě
- využívá výhody tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině
- používá mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu, k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a sběru geografických dat a informací

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

PLANETA ZEMĚ

výstupy	učivo
Používá s porozuměním základní geografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické informace z dostupných informačních zdrojů	Země jako vesmírné těleso, tvar a rozměry planety Země, pohyby Země Měsíc – přirozená družice Země Slunce a sluneční soustava

<p>Používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti planety Země Orientuje se v přírodě podle Slunce Hodnotí důsledky otáčení Země kolem vlastní osy a oběhu Země kolem Slunce pro praktický život na Zemi, pro střídání dne a noci a střídání ročních období Charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce a jednotlivé fáze Měsíce Objasní postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém a tělesa sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci Orientuje se na hvězdné obloze a rozumí pojmům: planeta, hvězda, planetky, měsíce, meteorická tělesa, komety, Galaxie, cizí galaxie Charakterizuje na elementární úrovni vesmír, vznik a vývoj poznávání vesmíru</p>	<p>Vesmír, vznik vesmíru, vývoj poznávání vesmíru Informativní seznámení se školním globusem a s kosmickým snímkem Země a Měsíce</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS</p>	

GLÓBUS A MAPA

výstupy	učivo
<p>Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické informace z dostupných kartografických produktů a elaborátů Používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země k demonstraci rozmístění oceánů, kontinentů a základních tvarů zemského povrchu Rozumí pojmům glóbus a měřítko glóbu Používá různé druhy plánů a map, orientuje je, přepočítává vzdálenosti podle různých měřítek Rozumí pojmům: poledník, místní poledník, hlavní poledník, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, nadhlavník, obratníky, polární kruh Používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na glóbu i mapě zeměpisnou polohu jednotlivých lokalit na Zemi</p>	<p>Glóbus a měřítko glóbu Mapy, podstata a měřítko map, druhy map, plány a jejich měřítko Poledníky a rovnoběžky, zeměpisná síť Určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice, zeměpisná délka a šířka Časová pásma na Zemi Práce se školním atlasem Obsah map, znázornění výškopisu a polohopisu na mapách Práce s mapou místní krajiny Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích</p>

<p>Vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku Porozumí pojmu datová mez Určí čas na Zemi s pomocí školního atlasu světa Seznámí se, jak se znázorní výškopis a polohopis na mapách Prokáže aktivní znalost smluvených značek, vrstevnic, výškových kót a nadmořské výšky Vyhledá potřebné informace v mapových atlasech, orientuje se v jejich obsahu a rejstřících Aplikuje na konkrétních příkladech praktické činnosti s mapami: určování světových stran na mapách, orientace mapy, měření na mapách Ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu Aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KČPPMS</p>	

PŘÍRODNÍ SLOŽKY A OBLASTI ZEMĚ

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí s porozuměním pojem krajinná sféra Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost Orientuje se v objektech, jevech a procesech v litosféře Objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa, dna oceánů, proces zemětřesení a sopečné činnosti, vznik pohoří Objasní s porozuměním proces zvětrávání, činnost větru a působení povrchově tekoucí vody, ledovců a ledu na utváření zemského povrchu</p>	<p>Krajinná sféra Země a její složky Litosféra Atmosféra Hydrosféra Pedosféra Biosféra Přírodní oblasti Země</p>

Posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností
Rozezná, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu
Orientuje se v objektech, jevech a procesech v atmosféře a rozmístění prvků atmosféry
S porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře, tlak vzduchu, proudění vzduchu, vítr, pasáty, monzuny
Pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště (tabulky)
Vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období
Vysvětlí podstatu polárního dne a noci
Využije znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu v praxi
Vymezí a vyhledá na mapách různé podnebné pásy (tropický, subtropické, mírné a polární) a porovná je
Orientuje se v objektech, jevech a procesech a rozložení prvků v hydrosféře
Seznámí se s rozložením vody na Zemi
Porozumí pojům: oceán, moře, pohyby mořské vody, voda na pevnině, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, prameny, bezodtoké oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže
Vyhledá na mapách: světové oceány, nejvýznamnější světová moře, řeky a jezera, nejrozsáhlejší pevninské ledovce a bezodtoké oblasti
Orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků v pedosféře
Popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojům mateční hornina, humus, eroze půdy
Vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě
Orientuje se v objektech, jevech a procesech a v rozložení prvků biosféry
Objasní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce v jednotlivých přírodních oblastech Země

<p>Určí, vymezí a s porozuměním charakterizuje výškové stupně rostlinstva v krajině Seznámí se s vlivy člověka na přírodní prostředí</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E, ZPŽ, ŽP, VČP, IVMSR</p>	

ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ

výstupy	učivo
<p>Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí Určí geografickou polohu oceánů a světadílů podle zeměpisných souřadnic i z hlediska polohy na zemských polokoulích a v podnebných pásech Porovná rozlohu jednotlivých oceánů a světadílů (statistická data) Charakterizuje význam a hospodářské využití oceánů Seznamuje se s ekologickou problematikou moří a oceánů Popíše a srovnává členitost pobřeží a přírodní poměry (povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo a přírodní zdroje) jednotlivých světadílů Vysvětlí, jak byly objevovány jednotlivé světadíly Vysvětlí pojmy otrokářství, rasismus a kolonialismus Charakterizuje obyvatelstvo a hospodářské aktivity v jednotlivých světadílech Provede regionalizaci v jednotlivých světadílech, vytyčí společné znaky daného regionu a provede porovnání jednotlivých regionů Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat, a co je příčinou zásadních změn v nich Vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města Vyhledá a provede stručnou charakteristiku jednotlivých oblastí Afriky a nejvýznamnějších států Uvede a vyhledá na mapě nejvýznamnější hlavní a ostatní velká africká města</p>	<p>Přehled světadílů a oceánů Afrika: fyzickogeografická sféra socioekonomická sféra regionalizace charakteristika států Austrálie a Oceánie: fyzickogeografická sféra socioekonomická sféra regionalizace charakteristika států Polární oblasti, Antarktida Orientace na atlasových a nástěnných mapách, čtení map</p>

<p>S pomocí mapy přečte jednotlivá teritoria Australského svazu, uveďte a vyhledejte hlavní a největší město Australského svazu</p> <p>Uveďte a vyhledejte na mapě hlavní město Nového Zélandu</p> <p>Určete a vyhledejte na mapách hlavní oblasti a nejvýznamnější státy Oceánie</p> <p>Určete geografickou polohu a vyhledejte na mapách polární oblasti</p> <p>Uveďte význam Arktidy a Antarktidy</p> <p>Seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí</p> <p>Posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, PD, KD, LV, EP, E, ZPŽ, ŽP, VČP, KČPPMS, IVMSR</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: I + I, POVINNÝ

<p>ZEMĚPIS SVĚTADÍLŮ A OCEÁNŮ</p>	
<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Používá s porozuměním základní geografickou terminologii</p> <p>Přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných produktů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Vytváří a využívá osobní schémata pro orientaci v konkrétních regionech</p> <p>Dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, s kterými se seznámí</p> <p>Lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení</p> <p>Porovnává a přiměřeně hodnotí přírodní poměry světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p> <p>Hodnotí kulturní, politické, společenské a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti světadílů, vybraných makroregionů světa a vybraných států</p> <p>Zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich</p>	<p>Amerika: fyzickogeografická sféra socioekonomická sféra regionalizace charakteristika států</p> <p>Asie: fyzickogeografická sféra socioekonomická sféra regionalizace charakteristika států</p> <p>Evropa: fyzickogeografická sféra socioekonomická sféra regionalizace charakteristika států</p>

Vysvětlí, jak byly objevovány jednotlivé světadíly
Vysvětlí pojmy otrokářství, rasismus a kolonialismus
Charakterizuje obyvatelstvo v jednotlivých světadílech
Vyhledá na mapách hlavní soustředění osídlení a hospodářských činností ve světadílech, v regionech a modelových státech
Popíše a porovná jejich sektorovou, odvětvovou a územní strukturu a zvažuje souvislost s přírodními poměry
Vyhledá a pojmenuje vybrané modelové státy, hlavní a významná města
Seznámí se s mezinárodními organizacemi
Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v jednotlivých světadílech
Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje jednotlivé kulturní a zeměpisné oblasti Ameriky
Určí, vyhledá na mapách a charakterizuje státy Severní Ameriky
Uvede a vyhledá na mapách významné oblasti koncentrace obyvatelstva, zemědělské a průmyslové oblasti, hlavní a největší města Kanady a USA
Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje nejvýznamnější státy Latinské Ameriky
Určí, vyhledá na mapách a charakterizuje kulturní a zeměpisné oblasti Asie, jejich nejvýznamnější státy, hlavní koncentrace obyvatelstva, hospodářské oblasti, hlavní a nejvýznamnější města
Zdůvodní mimořádné postavení Japonska v asijském regionu
Charakterizuje hospodářský rozvoj nově industrializovaných zemí Jižní a Jihovýchodní Asie
Posoudí aktuální demografickou, politickou a hospodářskou pozici Číny v Asii a ve světě
Určí, vyhledá na mapách a charakterizuje zeměpisné oblasti Ruska: evropskou a asijskou část
Objasní aktuální politické a hospodářské postavení Ruska ve světě

<p>Vyhledá na mapách a charakterizuje významné oblasti koncentrace obyvatelstva a hospodářských aktivit Ruska</p> <p>Určí a vyhledá hlavní město a další významná ruská města</p> <p>Objasní aktuální politické a hospodářské rozdělení Evropy</p> <p>Určí a vyhledá na mapách jednotlivé zeměpisné a kulturní oblasti Evropy, hlavní soustředění obyvatelstva a hospodářství</p> <p>Vyjmenuje, vyhledá na mapách a charakterizuje hospodářsky a politicky nejvýznamnější státy jednotlivých oblastí Evropy, jejich hlavní a největší města</p> <p>Rozliší více zeměpisných podrobností o státech střední Evropy a sousedech ČR</p> <p>Zhodnotí přehledně aktuální stav životního prostředí v jednotlivých oblastech Evropy</p> <p>Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti rekreace a cestovního ruchu v Evropě</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, PD, ES, OES, JE, KD, LV, EP, E, ZPŽ, ŽP, VČP, KČPPMS, IVMSR</p>	

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

SPOLEČENSKÉ, SÍDELNÍ A HOSPODÁŘSKÉ POMĚRY SOUČASNÉHO SVĚTA

výstupy	učivo
<p>Používá s porozuměním základní geografickou terminologii</p> <p>Přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných produktů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Na mapě lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí</p> <p>Orientuje se v počtu a rozmístění lidí na Zemi</p> <p>Posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel</p> <p>Zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství</p>	<p>Lidé na Zemi</p> <p>Světové hospodářství</p> <p>Světové zemědělství, rybolov, lov, lesní a vodní hospodářství</p> <p>Světový průmysl</p> <p>Rozmístění dopravy a spojů</p> <p>Služby obyvatelstvu</p> <p>Cestovní ruch</p> <p>Světový trh a mezinárodní obchod</p> <p>Orientace na atlasových a nástěnných mapách obyvatelstva a hospodářství světa</p>

<p>Porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit</p> <p>Lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje</p> <p>Určí, vyhledá, porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství</p> <p>Vymezi kritéria hodnocení vyspělosti států</p> <p>Uvede, vyhledá a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje</p> <p>Zhodnotí hlavní charakteristickou funkci a rozmístění světového zemědělství, rybolovu, lesního a vodního hospodářství</p> <p>Konkretizuje význam, charakter a rozmístění světové průmyslové výroby podle odvětví</p> <p>Lokalizuje nejvýznamnější průmyslové oblasti světa</p> <p>Charakterizuje význam a postavení dopravy ve světě</p> <p>Určí hlavní světové dopravní cesty, dopravní uzly, druhy dopravy a činitele ovlivňující rozvoj dopravy a spojů</p> <p>Posoudí význam sektoru služeb v dnešním světě</p> <p>Určí činitele ovlivňující rozmístění rekreace a cestovního ruchu ve světě</p> <p>Vyhledá na mapách nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu a rekreace v Evropě a mimo Evropu</p> <p>Zhodnotí význam a hlavní směry světového trhu a mezinárodního obchodu pro další rozvoj světového hospodářství</p> <p>Pracuje aktivně s mapami obsahujícími informace o obyvatelstvu, sídlech a hospodářských činnostech v celosvětovém měřítku</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, KD, LV, EP, PSSS, KČPPMS, IVMSR</p>	

POLITICKÁ MAPA DNEŠNÍHO SVĚTA

výstupy	učivo
<p>Používá s porozuměním základní geografickou terminologii</p> <p>Přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných produktů,</p>	<p>Společné a odlišné znaky států</p> <p>Státy světa podle svrchovanosti</p> <p>Státy světa podle polohy a územní rozlohy</p> <p>Státy světa podle počtu a původu obyvatel</p>

<p>grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů</p> <p>Na mapě lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí</p> <p>Porovnává státy světa a jejich seskupení, orientuje se na politické mapě světa</p> <p>Uvede aktuální počet států současného světa</p> <p>Uvede příklady kritérií vzájemné odlišnosti a podobnosti současných států světa</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle hlediska svrchovanosti (nezávislé, závislá území)</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy (přímořské, ostrovní a souostrovní, vnitrozemské)</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle územní rozlohy (orientačně největší a nejmenší státy)</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle počtu a původu obyvatel (uvést orientačně nejlidnatější a málo zalidněné státy světa)</p> <p>Na mapách určí rozmístění hlavních rasových skupin na Zemi</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic (přírodní hranice, umělé hranice, přímočaré - geometrické umělé hranice)</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle správního členění (jednotné -unitární státy, federativní – složené - spolkové státy)</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle státního zřízení a formy vlády (republiky, monarchie)</p> <p>Pracuje s porozuměním s pojmy: ústava, monarcha, absolutistická monarchie, ústavní konstituční monarchie a uvádí konkrétní územní příklady</p> <p>Rozlišuje a porovnává státy světa podle politického systému (demokracie, diktatury), jmenuje konkrétní příklady států</p> <p>Uvede příklady nejvýznamnějších politických, vojenských a hospodářských seskupení a sdružení států světa</p> <p>Charakterizuje v elementární podobě cíle, zásady a činnost Organizace spojených</p>	<p>Státy světa podle průběhu a tvaru státních hranic</p> <p>Státy světa podle správního členění</p> <p>Státy světa podle státního zřízení a formy vlády</p> <p>Státy světa podle politického systému a politické moci</p> <p>Politická a hospodářská seskupení států světa, mezinárodní organizace, OSN</p> <p>Státy světa podle stupně rozvoje</p> <p>Současná ohniska politických, národnostních a náboženských konfliktů</p> <p>Nové státy na mapě světa</p> <p>Orientace na fyzickogeografických, politických a hospodářských mapách světa</p>
--	--

<p>národů (OSN), Evropské unie (EU) a Severoatlantické aliance (NATO) Uvede, vyhledá na mapách a charakterizuje příklady států podle stupně rozvoje (nejvyspělejší státy světa, středně rozvinuté státy, málo rozvinuté - rozvojové státy) Lokalizuje na politické mapě světa aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě Vymezí globální problémy, hledá jejich příčiny, diskutuje o možných důsledcích a hledá řešení Objasní pojem neutrální (neustranná) státní politika, uvede územní příklady neutrálních států Určí a vyhledá na politické mapě světa nově vzniklé státy Určí a vyhledá státy a oblasti, o kterých se aktuálně hovoří v souvislostech s politickými, hospodářskými, kulturními a jinými významnými událostmi ve světě</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OOSS, POPŽ, PD, ES, OES, JE, KD, LV, EP, PM, PSSS, KČPPMS, IVMSR, SMS</p>	

KRAJINA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

výstupy	učivo
<p>Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře Přiměřeně hodnotí jejich pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, vzájemnou souvislost a podmíněnost Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata pro prostorové vnímání a hodnocení jevů a procesů, pro vytváření postojů k okolnímu světu Používá s porozuměním pojmy geografická (krajinná) a přírodní (fyzickogeografická) sféra, krajina, přírodní a kulturní krajina, přírodní a životní prostředí Určí a pojmenuje jednotlivé složky životního prostředí: neživé (biotické) a živé (biotické) složky Používá s porozuměním a uvede konkrétní příklady pojmů: populace, společenstvo, ekotop, ekosystém</p>	<p>Krajina, základní složky, základní pojmy Krajina a činnost lidské společnosti Světové (globální) ekologické problémy Konkretizace složek krajiny a pojmů z krajinné ekologie: ekologie, krajina, životní prostředí Zeměpisné pozorování: pozorování a zjišťování vlivu společenských a hospodářských aktivit na krajinu a životní prostředí na příkladě místní krajiny, zjišťování převažující funkce a typu místní krajiny a oblasti</p>

Slovně vyjádří, že ekosystém je základní stavební a funkční jednotka přírody
Pojmenuje krajinotvorné činitele a hlavní krajinotvorné procesy
Rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin, uvede konkrétní příklady
Posuzuje působení přírodních krajinotvorných procesů na krajinu a na životní prostředí a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností
Zhodnotí jak společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti působí dlouhodobě v prostoru a v čase na krajinu a životní prostředí
Uvede kladné a záporné příklady na základě vlastních zkušeností a zpráv ze sdělovacích prostředků, zejména v místní krajině a oblasti
Objasní důsledky těžby nerostných surovin
Určí a charakterizuje působení průmyslových aktivit
Zhodnotí vlivy a dopady zemědělské výroby a lesnictví
Objasní vlivy a dopady urbanizace, dopravy, cestovního ruchu a rekreačních aktivit
Uvede konkrétní příklady poškozování ovzduší, vod a půd
Pojmenuje a objasní hlavní současná civilizační rizika a světové ekologické problémy
Naznačí hlavní ekologické přístupy k řešení problematiky životního prostředí
Vyjádří svými slovy hlavní zásady ochrany přírody a životního prostředí
Zhodnotí dodržování zásad ochrany přírody a životního prostředí na lokální i globální úrovni
Navrhne možná řešení problematiky životního prostředí
Zná chráněná území ochrany přírody v místní krajině a v místní oblasti
Zná nejvýznamnější velkoplošná chráněná území přírody v České republice (národní parky a příklady chráněných krajinných oblastí)
Zná některé příklady nejvýznamnějších přírodních národních parků ve světě

<p>Porozumí pojůmům ekologie, trvale udržitelný rozvoj Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, E, ZPŽ, ŽP, VČP, KČPPMS, IVMSR, SMS</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ZEMĚPIS ČESKÉ REPUBLIKY

<i>VÝSTUPY</i>	<i>UČIVO</i>
<p>Používá s porozuměním základní geografickou terminologii Přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných produktů, grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů Vytváří a využívá osobní schémata pro orientaci v konkrétních regionech Na mapě lokalizuje významné geografické pojmy, se kterými se seznámí Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu Určí absolutní zeměpisnou polohu České republiky Vyhodnotí relativní zeměpisnou polohu České republiky podle různých kritérií Určí sousední státy ČR Porovná rozlohu České republiky s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států Popíše s pomocí obecně zeměpisných a tématických map vznik a vývoj reliéfu Popíše povrch a jeho členění, určí a vyhledá na mapách horopisné celky Charakterizuje podnebí, rozmístění vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva Zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost</p>	<p>Česká republika na mapě Evropy Vývoj státního území Přírodní poměry ČR Obyvatelstvo a sídla ČR Hospodářství ČR Regiony (oblasti) ČR – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech Orientace na atlasových a nástěnných mapách ČR</p>

Vyhledá, popíše a zdůvodňuje na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v České republice
Vysvětlí pojmy přirozený pohyb a územní pohyb obyvatelstva, národnostní skladba, náboženská skladba a urbanizace
Podle tabulek a map zjistí, jaké je národnostní a náboženské složení obyvatelstva
Srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva České republiky se sousedními státy
Vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla v České republice a určí jejich lokalizační faktory
Rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v České republice
Hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod
Lokalizuje na mapách jednotlivé regiony a kraje České republiky
Charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost
Určí a vyhledá na mapách nejvýznamnější sídelní střediska jednotlivých oblastí České republiky
Charakterizuje hlavní přírodní a kulturní předpoklady oblastí České republiky pro domácí a zahraniční cestovní ruch a rekreaci
Vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
Zhodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
Popíše a posoudí regionální zvláštnosti, osídlení a ekologické poměry místního regionu
Zjistí historii a statistické údaje vztahující se k obci
Zhodnotí postavení své obce v rámci hospodářství celé republiky

<p>Vyhledá aktuální demografické údaje týkající se své obce, zpracovává je, vyhodnocuje Pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu Uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, OOSS, POPŽ, PD, ES, OES, JE, KD, LV, EP, PM, PSSS, E, ZPŽ, ŽP, VČP, KČPPMS, IVMSR, SMS</p>	

5.7. Umění a kultura

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součástí každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova.

Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního

vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukcí i produkci.

Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddelitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých
- skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1. Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu na 1. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. až 5. ročníku 1 h týdně.

- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí
 - vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
 - instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
 - hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
 - poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob
- organizace - žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek.

Vyučovací předmět Hudební výchova je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: VMEGS, MuV, MeV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žák:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žák:

- na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žák:

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák:

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žák:

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivuje žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebe prezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů

- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Žák:

- využívá snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací

Charakteristika vyučovacího předmětu na 2. stupni

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. až 9. ročníku 1 h týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- skupinové vyučování
- samostatná práce
- kolektivní práce
- krátkodobé projekty

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k:

- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- rozvoji žákovy celkové hudebnosti

Vyučovací předmět Hudební výchova je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, MuV, VMEGS, MeV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Žák:

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Žák:

- na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje, hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem

- samostatně a kriticky přemýšlí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Žák:

- při práci ve skupině dokáže vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Žák:

- efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Žák:

- respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- aktivně se zapojuje do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

Žák:

- při samostatné práci je veden ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- vytváří si pozitivní vztah k hudebním činnostem

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dává příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Žák:

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenává za pomoci dostupných digitálních technologií

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, i za pomoci dostupného hudebního softwaru vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební experimenty
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které mu dávají multimédia a digitální prostředí

1. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Zpívá v jednohlase Seznamuje se základními dechovými a pěveckými návyky a dovednostmi Dokáže opakovat jednoduchou melodii Zvládne intonaci v rozsahu pěti tónů Napodobuje tleskáním jednoduchý rytmický celek Využívá vlastních schopností při nácvičování vystoupení Rytmizuje a melodizuje Používá Orffovy nástroje Účinně spolupracuje	Zvuk - tón, dechová cvičení, zpěv jednoduchých písní v rozsahu c-a Rytmizace textů lidové slovesnosti Klesavá a stoupavá melodie Zpěv jednoduchých písní v návaznosti na MŠ
pokrytí průřezových témat: ES, KD	

HUDEBNĚ POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Vnímá umění jako bohatství své země Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní akce Soustředěně poslouchá krátkou hudební ukázkou a hodnotí ji Ovládá jednoduché taneční kroky Účinně spolupracuje	Poslechové vnímání hudby Mazurka Krok poskočný Hra na tělo
pokrytí průřezových témat: ES, KD, EP	

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Zpívá v jednohlase Prohlubuje hlasové, intonační a pěvecké návyky a dovednosti Dbá na hlasovou hygienu	Opakování písní z 1. ročníku Předehra, mezihra, dohra Koledy, písně se zimní tematikou Orffovy nástroje

Rozpozná jednotlivé části písně Dokáže samostatně zazpívat jednoduchou píseň s doprovodem Využívá k doprovodné hře Orffovy nástroje Rozšiřuje si svůj hlasový rozsah Zná základní hudební pojmy	Písně v rozsahu c1-c2 Rytmus (2/4, 3/4, 4/4), dynamika, melodie, metrum, takt, barva Kánon Hudební hry
--	---

HUDEBNĚ POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Vnímá umění jako bohatství své země Zná základní hudební pojmy Podle sluchu poznává hudební nástroje Rozpozná hudební žánry Pohybem reaguje na změnu hudby Dokáže se správně chovat při návštěvě kulturní společenské akce	Rytmus, dynamika, melodie, metrum, takt, barva Klavír, housle, flétna, kontrabas, klarinet Taneční, pochodová a slavnostní hudba, hymna Návštěva koncertu, divadelního představení
pokrytí průřezových témat: VAMS, FVM	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Využívá správné pěvecké návyky a dovednosti Intonuje jednoduchou píseň Vnímá dvojhlasý zpěv Ve skupině zpívá dvojhlasně Orientuje se v notovém zápisu c1 – g1 Pozná druhy not Uplatňuje kreativitu - sám umí vytvořit jednoduchý rytmický doprovod k písni Rozvíjí poslechové dovednosti a na základě svých hudebních schopností reprodukuje krátké motivy Prohlubuje svou hudební paměť Dokáže vytvořit jednoduchý rytmický doprovod Diriguje 2/4 a 3/4 takt	Zpěv lidových i umělých písní Sólový zpěv Jednoduché kánony, držený tón Stupnice C - dur Využívání nástrojů Orffovy školy, vlastní improvizace Vánoční písně a koledy Nástroje Orffovy školy Taktování základních schémat Písně k táboráku Zpěv tramských a folkových písní

HUDEBNĚ POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Uplatňuje kreativitu - sám umí vytvořit jednoduchý rytmický doprovod k písni	Pohybové ztvárnění melodie Barva tónů, hudební nástroje

<p>Pohybem vyjádří různé hudební žánry Rozvíjí poslechové dovednosti a na základě svých hudebních schopností reprodukuje krátké motivy Prohlubuje svou hudební paměť Zvládá základní pravidla společenského chování při kulturních akcích Seznamuje se s malou písňovou formou a rozpozná jednotlivé části Rozliší vzestupnou a sestupnou řadu Seznamuje se s populární hudbou Jmenuje významné osobnosti umělecky tvořící v regionu a dokáže si o nich vyhledat bližší informace</p>	<p>Valčík, polka, pochod Lidové písně Ukázka práce žáků ZUŠ Pěvecké soutěže Třídní koncert Malá písňová forma</p>
pokrytí průřezových témat: ES, FVM	

4. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ A INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<p>Rozšiřuje hlasový rozsah do dvoučárkované oktávy a vědomě používá hlavový tón Dodržuje hlasovou hygienu Orientuje se v notovém grafickém záznamu Intonuje v tónině C-dur a orientuje se v notovém zápisu Seznamuje se s posuvkami u not Rytmicky i melodicky dotvoří krátký hudební úryvek Vytleská rytmus podle notového zápisu Prohlubuje dovednost dvojhlasého zpěvu v terciích Používá jednoduchý doprovod Zpívá písně v mollové i durové tónině Diriguje 2/4, 3/4 takt a celý takt</p>	<p>Tóny c1-e2 Poznávání jednoduchých písní Ukončená a neukončená melodie Metrum, rytmus, synkopa Lidový dvojhlas Zpěv a poslech durových a mollových skladeb Lidové a umělé písně ve 2/4 a 3/4 taktu Zpěv folkových a trampských písní</p>
pokrytí průřezových témat: ES, KD	

POHYBOVÉ A POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<p>Rozlišuje základní výrazové prostředky Zná české hudební skladatele Zná hudební formy, pojmy a žánry Podle zvuku rozezná hudební nástroje</p>	<p>Tempo, dynamika, harmonie a barva A. Dvořák, B. Smetana, L. Janáček Variace, slavnostní hudba</p>

Rozdělí hudební nástroje podle jejich druhu Pohybem reaguje na změny tempa a rytmu Ztvárňuje hudbu pohybem pomocí tanečních kroků Aktivně vnímá vážnou hudbu a interpretuje své pocity Používá jednoduchý doprovod Při poslechu rozpozná durovou a mollovou tóninu Seznamuje se pasivně i aktivně se současnou populární tvorbou	Orchestr, hudební skladatel, sólista, dirigent, sborový a sólový zpěv Housle, dudy, klarinet, kontrabas, buben, činely, varhany Druhy hudebních nástrojů Poslech dětských, smíšených, ženských a mužských sborů Soprán, alt, tenor, bas Polka, valčík a menuet Komorní hudba – W. A. Mozart Hudební formy – variace a rondo Populární písně a zpěváci
pokrytí průřezových témat: ES, KD, FVM	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozšiřuje hlasový rozsah do dvoučárkované oktávy a vědomě používá hlavový tón Dodržuje hlasovou hygienu Zpívá dvojhlasně jednoduchou melodii Rozšiřuje svou hudební paměť Dokáže dirigovat 4/4, 3/4 a 2/4 takt	Opakování lidových a umělých písní Lidový dvojhlas, kánon, držený tón Zápis not do notové osnovy podle sluchu Vánoční písně a koledy Zpěv lidových i umělých písní 2/4, 3/4, 4/4 takt
pokrytí průřezových témat: ES, EP, PM	

INSTRUMENTÁLNÍ A HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rytmicky i melodicky dotvoří krátký hudební úryvek Vytleská rytmus podle notového zápisu Pokouší se o vlastní instrumentaci písní Dokáže realizovat taneční kroky - různých stylových období Vyjádří různé druhy hudby pohybem, pantomima	Pohybové vyjádření hudby - pantomima, rytmizace, hra na tělo Orfovy nástroje Rytmické doprovody k písním

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozlišuje základní výrazové prostředky	Poslech

Aktivně vnímá vážnou hudbu a vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění Chápe hudební žánr v souvislosti s dobou vzniku Vnímá užité výrazové prostředky Zná základní harmonické funkce Z poslechu pozná hudební formu rondo a dokáže ji využít při vlastní interpretaci Rozšiřuje svou hudební paměť Zná hudební pojmy Dokáže rozlišit hudební žánry	Baroko – doba vzniku, životy a dílo skladatelů Vivaldi, Bach, Händel Klasicismus Haydn, Mozart, Beethoven Tónika, dominanta, subdominanta J. J. Ryba – Česká mše vánoční Mysliveček - rondo Romantismus - Smetana, Dvořák, Čajkovskij, Schubert (dílo, život) Komorní a symfonická hudba, symfonický orchestr Opera, opereta, menuet, polka, valčík, velká písňová forma Soudobá taneční hudba Hudba 20. století – Orff, Ježek, Janáček, Martinů
pokrytí průřezových témat: ES, EP, PM, KČPPMS, FVM	

6. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Orientuje se v notovém grafickém záznamu Orientuje se v proudu znějící hudby - vnímá formální strukturu díla Vědomě využívá správné pěvecké návyky Orientuje se v písních homofonního a polyfonního typu	Základní hudební pojmy: notová osnova, nota, tón, stupnice, tónina Stupnice dur a moll melodická a její předznamenání Folklor - lidové písně a jejich druhy Umělá píseň - státní hymna Vícehlas – kánon - zpěv písní Lidové kapely Píseň a její hudební forma Vánoce Lidový dvojhlas
pokrytí průřezových témat: ES, KD, LV, EP	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Využívá individuálně hru na hudební nástroj Uplatňuje kreativitu a originalitu Využívá hudebně - pohybové dovednosti	Zpěv a hra na hudební nástroj Hudba a tanec Hudební seskupení - sólo, duo, ... Hudební nástroje - skupiny

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
---------	-------

Všimá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění Rozeznává některé žánry populární hudby	Hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, tempo, harmonie) Hudební divadlo - opera, opereta, muzikál Česká národní opera - Smetana, Dvořák Hudba a slovo
pokrytí průřezových témat: ES, KD, LV, EP, PM, IVMSR, SMS, VAMS	

7. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
Vědomě využívá správné pěvecké návyky Orientuje se v grafickém záznamu skladeb Uplatňuje pravidla hlasové hygieny Diriguje dvoučtvrťový, tříčtvrťový a celý takt Orientuje se v písních homofonního a polyfonního typu	Folklor - lidové písně - jejich druhy Lidový dvojhlas Lidský hlas - hlasová hygiena Lidský hlas v hudbě Rozdělení hlasů Polyfonie a homofonie Kánon - zpěv písní Lidový dvojhlas Vokální polyfonie – Lasso, Palestrina
pokrytí průřezových témat: LV, PM	

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI A HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
Využívá individuálně hru na hudební nástroj Uplatňuje kreativitu a originalitu Využívá individuální hudebně - pohybové dovednosti Využívá individuální hudebně - pohybové dovednosti Vyjadřuje pohybem znějící hudbu	Instrumentální polyfonie - fuga (J. S. Bach) Vánoce - vokální a instrumentální hudba Hudba a tanec Lidové tance Společenské tance (polka, valčík) Hudba a tanec (pantomima, balet, výrazový tanec)

POSLECHOVÉ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
Orientuje se v proudu znějící hudby Vnímá formální strukturu díla Všimá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění Rámcově se orientuje ve vokálním projevu nonartifciální hudby	Hudební formy - koncert (Bach, Vivaldi) Hudební formy - sonáta, sonátová forma (L. van Bethoven) Hudební formy - symfonie (Hayden, Mozart) Symfonická báseň (B. Smetana) Hudební divadlo - opereta, muzikál Populární hudba Žánry

pokrytí průřezových témat: ES, LV, EP, PM, IVMSR, VAMS, FVM

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Správně využívá pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu melodie	Hlasová hygiena, mutace Lidový dvojhlas Intonace v dur a mol tónině Noty Hudební značky Intervaly Metrum Rytmus Tempo
pokrytí průřezových témat: K, ES, KD, LV	

INSTRUMENTÁLNÍ A HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Využívá individuálně hru na hudební nástroje Uplatňuje kreativitu a originalitu Osvojuje si hudebně - pohybové dovednosti	Rock'n'roll Country, western

DĚJINY HUDBY A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Zná původ hudby od počátku Dovede rozlišit historická hudební období s návazností na moderní hudbu Rozpozná hudební žánry a dovede jmenovat interprety Předvede vlastní píseň na oblíbený styl	Artificiální a nonartificiální hudba Původ hudby - pravěk, starověk Středověká hudba- chorály, rytířský zpěv Hudba jedno/ více-hlasá, dvojhlasý zpěv Hudební renesance Hudba duchovní a světská Hudební baroko - Bach, Händel, Vivaldi Klasicismus - Haydn, Mozart, Beethoven Romantismus – hlavní představitelé (Schubert, Chopin, Verdi, Bizet) Původ moderní populární hudby Klasický jazz - dixieland L. Amstrong Swing - 30. a 40. léta (Elington, Goodman, Miller) Rock'n'roll Country, western

	Populární hudba 60. léta (Beatles) Populární hudba 70. - 80. léta (hard rock, disco, punk, regge, heavy metal, rap)
pokrytí průřezových témat: ES, KD, LV, PM, IVMSR, VAMS, FVM	

9. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Využívá své individuální schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách Využívá správné pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny Orientuje se v notovém (grafickém) záznamu melodie Vnímá užité hudební výrazové prostředky Rámcově se orientuje ve vokálním projevu písní různých žánrů hudby nonartificiální Reprodukuje písně různých žánrů na základě svých individuálních schopností a dovedností	Správné nasazení tónů, hlasová hygiena, mutace Lidový dvojhlas Intonace v durové a molové tónině Noty Hudební značky, atd. Tramprská píseň
pokrytí průřezových témat: KD, LV, PM	

INSTRUMENTÁLNÍ A HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Rozpoznává některé z tanců Využívá individuálně hru na hudební nástroje Uplatňuje kreativitu a originalitu	Počátky české populární hudby – polka, valčík

DĚJINY ČESKÉ HUDBY A POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Dokáže charakterizovat znějící hudbu nonartificiální/artificiální Vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými uměleckými druhy Zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období Orientuje se v proudu znějící hudby	Počátky hudby v Čechách Středověká hudba Česká hudební renesance (K. Harant, J. C. Vodňanský) Hudba duchovní a světská (trojhlasý zpěv) České hudební baroko (A. V. Michna, P. J. Vejvanovský, J. D. Zelenka, B. Černošský) Český hudební klasicismus (J. V. Stamic, J. S. Dusík, P. Vranický) Český hudební romantismus (Smetana, Dvořák, Fibich)

	<p>Česká vážná hudba – 20. století (L. Janáček, B. Martinů, V. Novák) Počátky české populární hudby – polka, valčík Česká populární hudba, 20. léta Jazz a swing v české hudbě (Ježek, Voskovec, Werich) Tramprská píseň Divadla malých forem Semafor (Suchý, Šlitr) Populární hudba - 60. léta - big beat Populární hudba, 70. a 80. léta</p>
pokrytí průřezových témat: K, KaK, KČPPMS, IVMSR, VAMS, FVM	

5.7.2. Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. až 3. ročníku 1 h, ve 4. a 5. ročníku 2 h.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova:

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, citění, poznávání

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, MeV, EV, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů
- vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- aktivně se podílí na procesu učení, využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech
- poznává smysl a cíl učení, zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů
- vede žáky samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření

Žák:

- vnímá různorodost interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímá k nim svůj postoj

- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě
- volí vhodné způsoby řešení výtvarných úkolů
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky ke kultivovanému a výstižnému projevu
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi žáky
- vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory
- pojmenovává vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje tvořivou práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení tvořivých problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupinách
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů
- respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření, možnost alternativního přístupu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k chápání a respektování estetických požadavků na životní prostředí
- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- vytváří pozitivní postoj žáků k uměleckým dílům a kultuře

Žák:

- respektuje jeden druhého
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a kultuře a zapojuje se do kulturního dění školy

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k samostatnému užívání vizuálně obrazné techniky
- k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel
- k využívání návyků a znalostí v další praxi

Žák:

- užívá samostatně vizuálně obrazné techniky
- dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla
- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky

Kompetence digitální

Učitel:

- motivuje žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- poskytuje žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Žák:

- vnímá objekty a situace různými smysly a pro jejich vizuální vyjádření nalézá různé prostředky a podle svých schopností s nimi pracovat
- vnímá a podle svých schopností interpretuje vizuálně obrazná vyjádření (vlastní i svých spolužáků) i vybraná umělecká díla
- komunikuje přímo i zprostředkovaně pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání i vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje různorodé prostředky včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; postupně si vytváří digitální portfolio vlastní tvorby a digitální databanku různých inspiračních zdrojů

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. a 7. ročníku 2 h, v 8. a 9. ročníku 1 h týdně.

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

- rozvíjí prvky vizuálně obrazného vyjádření v ploše, objemu a prostoru
- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- užívá různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií
- rozvíjí především průřezové téma Osobnostní a sociální výchovy (týká se společného zaměření na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického) a Výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech (prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře)

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy, v učebně výpočetní techniky nebo mimo budovu školy (práce v plenéru).

Vyučovacím předmětem prolínají průřezová témata: OSV, EV, MeV, MuV

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání – skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- při teoreticky zaměřených hodinách si žáci vytváří takové učební materiály, aby je mohli dále využívat pro své vlastní učení

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost, seznamuje žáky s tradičními a netradičními výtvarnými postupy, uplatňuje osobitý přístup a vede žáky ke kritickému zhodnocení výsledků své práce a diskuse o ní

Žák:

- při své tvorbě poznává vlastní pokroky a při konečném výstupu si dokáže zpětně uvědomit problémy související s realizací
- při teoreticky zaměřených hodinách získává nové poznatky, dále je využívá pro své vlastní učení (mezipředmětové vztahy)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování, zadává žákům úkoly k rozpoznání výtvarných problémů a umožňuje jim volbu různých postupů, vede žáky k vnímání a řešení problémových situací a jejich pochopení, vede žáky k vytvoření vlastního úsudku

Žák:

- při zadání úkolů žák rozpozná výtvarný problém a hledá nejvhodnější způsob řešení, samostatně řeší problémy, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k naslouchání výkladu a k zapojení se do diskuse, učí je formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory kultivovaně v písemném i ústním projevu, vede žáky k soužití a spolupráci s ostatními lidmi, dohlíží na dodržování etiky komunikace a respektování

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory, dokáže vyjádřit svůj názor a vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých, využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k vzájemné ohleduplnosti a toleranci, k upevnění mezilidských vztahů, dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, umožňuje každému žákovi zažít úspěch a zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Žák:

- na základě poznání účinně spolupracuje jednotlivě i ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, využívá našich kulturních a historických tradic, podporuje občanské cítění žáků

Žák:

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům a smysl pro kulturu a tvořivost, respektuje a chrání naše kulturní a historické dědictví, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí (environmentální problémy) prezentuje výsledky své práce, účastní se výtvarných soutěží

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje účinně a bezpečně používat výtvarné materiály, vede žáky ke správným způsobům jejich užití

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získané při výtvarných činnostech, vytváří si pozitivní vztah k manuálním činnostem, dodržuje hygienická pravidla při práci s výtvarným materiálem

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vede žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vede žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

Žák:

- zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

I. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama
pokrytí průřezových témat: RSP, K, MV, E, VČP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY	
výstupy	učivo
<p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, K, PL, MV, E, VČP, FVM	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ	
výstupy	učivo
<p>Vnímání události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, Ko, OSS, LV	

2. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI	
výstupy	učivo
<p>V tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary,</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy</p>

<p>objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>(podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, K, MV, E, VČP</p>	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
<p>Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, K, PL, MV, E, VČP, FVM</p>	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
<p>Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p>

	<p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu);</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, Ko, OSS, LV	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
<p>V tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru</p> <p>Uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření</p> <p>Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly</p> <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, K, MV, E, VČP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
<p>Rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>Na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby</p> <p>Typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění - hračky, objekty,</p>

	<p>ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, K, PL, MV, E, VČP, FVM	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
<p>Vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje</p> <p>Interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <p>Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu)</p> <p>Proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, Ko, OSS, LV	

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p>	<p>Linie, tvary, objemy, světlost a barevnost, kontrast:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tekoucí řeka, pohyb - frotáž, vlna + textil - barevná krajina, louka - koláž - můj kamarád - zátiší (kontrast s pozadím, akvarel, tempera) <p>Textury (podobnost, kontrast, rytmus):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kresba morfologických znaků z přírody, strom, list, květina (tužka, uhl, pastel) - vitráž

	<p>Textura - jednoduchý vztah na základě podobnosti, kontrastu, rytmu, kombinace a proměna v ploše, objemu a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proškrabávaná technika - tisk z výšky - modelování (mod. Hmota, keram. Hlína) - papírová loutka, využití textilu - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových: - ilustrace textů - volná malba (akvarel, tempera) - comics - uplatnění mozaiky a koláže
pokrytí průřezových témat: RSP, K, MV, E, ZPŽ, VČP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<p>Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ, osobních zkušeností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - manipulace s objekty - pohyb těla s umístěním v prostoru - akční tvar malby, tuše, kresby - animovaný film (rozložení pohybu) - rozvíjení subjektivního prožívání <p>Představivosti</p> <p>Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko vnímavosti (vizuální, haptické, statické, dynamické):</p> <ul style="list-style-type: none"> - hry s tvary, barvou, textilem - experimentování s barvou, tiskátky - vitráže - volba vhodného řešení
pokrytí průřezových témat: RSP, K, PL, MV, E, VČP, FVM	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Osobnostní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; nacházení shodných, podobných a odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje;</p>

	jejich porovnávání s vlastní interpretací, osobní kreativitou a alternativním přístupem Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); besedy k výtvarnému umění, návštěvy výstav, exkurze
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, Ko, OSS, LV	

5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

výstupy	učivo
<p>Při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)</p> <p>Při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních zkušeností</p>	<p>Prvky vizuálně obrazného vyjádření, textury, kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postava, portrét - hry s barvou a linií, tuš - řez rajčetem, studie větvičky - zátiší, proporční vztahy - tematická kresba (tužka, uhel, pastel, jehla) a malba (akvarel, tempera) - vitráž <p>Uspořádání objektů do celků na základě výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proškrabávaná technika - modelování, keram. Práce, skulptura - papírový objekt - různé techniky tisku - práce s textilem <p>Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - využití fotografie, tiskovin, televize - uplatnění mozaiky, koláže, asambláže
pokrytí průřezových témat: RSP, K, MV, E, ZPŽ, VČP	

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

výstupy	učivo
<p>Nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě</p>	<p>Typy vizuálně obrazných vyjádření:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ztvárnění hračky či objektu

<p>vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě Osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ilustrace textů - volná malba - skulptura - plastika - comics - rozvíjení subjektivního prožívání představivosti Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko motivační (fantazie založená na smyslovém vnímání): - fantazijní hry s využitím různých výtvarných technik - experimentování s barvou, tuší, provázkem - vitráže - volba vhodného řešení
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, K, PL, MV, E, VČP, FVM, TMS</p>	

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

výstupy	učivo
<p>Porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace Nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>Osobnostní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování, nacházení shodných, podobných a odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje, jejich porovnávání s vlastní interpretací, osobní kreativitou a alternativním přístupem Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření: v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); besedy k výtvarnému umění, návštěvy výstav, exkurze za poznáním, ochrana kulturních hodnot); proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, K, PL, Ko, OSS, LV</p>	

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

TEORIE BAREV

výstupy	učivo
<p>Používá běžné pojmy z nauky o barvě</p>	<p>Základní dělení barev Míchání barev, funkce barev</p>

Orientuje se v prostorových a barevných vztazích	Oswaldův kruh - barevné spektrum Zapouštění barev
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD	

PÍSMO

výstupy	učivo
Rozeznává základní tvary lineárního, kresleného písma, popř. Řadí jej do nápisů, využívá hotového písma, jeho vzniku	Vznik a vývoj písma, iluminované rukopisy Odlišnosti různých druhů písma, písmo lineární Písmo psané, kreslené, hotové - jeho využití v koláži Řazení písma do textur, využití v pozvánce, plakátu
pokrytí průřezových témat: RSP, K, KD, PM, TMS, PRT	

ZOBRAZENÍ

výstupy	učivo
Seznamuje se s možnostmi zobrazení věcí okolo nás Uplatňuje vlastní výtvarné činnosti pro realizaci tematických prací Seznamuje se s proporcemi lidského těla, hlavy	Zobrazení živé přírody Zobrazení techniky - reálné, z fantazie Zobrazení věcí denní potřeby Ilustrace k textu Vyjádření zvuku, pocitu, činnosti - dynamická Využití lidových tradic k zobrazení pohybu Základní pojmy pro zobrazení hlavy, obličeje, vlasů Zásady pro zobrazení proporcí lidského těla
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, E, VČP	

DEKOR

výstupy	učivo
Orientuje se v řazení prvků a kompozici (symetrická a asymetrická řazení) Rozlišuje běžné výtvarné nástroje, umí je použít	Symetrie a asymetrie v ploše Řazení prvků - do kruhu, závěs
pokrytí průřezových témat: K	

ARCHITEKTURA

výstupy	učivo
Seznamuje se se základními prvky městské a vesnické architektury	Prvky městské architektury – zobrazení objektů z regionu (zmenšování) Prvky vesnické architektury - volná malba

	Stavební styl Egypta, Řecka
pokrytí průřezových témat: RSP, KD, PM	

UŽITÉ UMĚNÍ

výstupy	učivo
Uplatňuje výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linií Rozeznává zákl. Tvary lineárního, kresleného písma, popř. Řadí jej do nápisů, využívá hotového písma, jeho vzniku Poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zejména ilustrátorů dětských knih	Návrhy na přebal Pozvánka
pokrytí průřezových témat: K, TMS	

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
Poznává různé způsoby obrazových vyjádření skutečnosti - v malbě (figura, portrét, zátiší, krajina), v sochařství (socha, busta, reliéf), v architektuře (městská, vesnická, sakrální) Uplatňuje vlastní výtvarné činnosti pro realizaci tematických prací Poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zejména ilustrátorů dětských knih	Kresba - tuší, tužkou, perokresba, pastel Malba - mastné křídly, tempery, akvarel, tečkování Vitráž - její znaky, využití v papíru Koláž - papírová, textilní, dokreslovaná Kombinované techniky, založené na vlastní tvůrčí činnosti a výběru materiálu Vyškrabávání (vosk)
pokrytí průřezových témat: K	

VÝTVARNÁ KULTURA

výstupy	učivo
Poznává základní rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů, zejména ilustrátorů dětských knih Uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa	Dětské ilustrátory - rozlišení na základě vlastní zkušenosti, využití námětů k vlastnímu zpracování Vybraní zástupci českých, světových výtvarných umělců - pokus o vlastní reprodukci Výběr, třídění, porovnání výsledků vlastní tvůrčí činnosti, vysvětlení vlastního tvůrčího záměru Návštěva výstav, regionálních památek, povědomost o uměleckých aktivitách v obci

pokrytí průřezových témat: RSP, VAMS

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

KRESBA

výstupy	učivo
Uplatňuje představivost, fantazii a kreativně dotváří vlastní výtvarné projevy Uplatňuje výrazové vlastnosti linie	Výrazové prostředky a materiály v kresbě
pokrytí průřezových témat: SaS, K, ES, E	

MALBA

výstupy	učivo
Uplatňuje ve vlastním výtvarném vyjádření teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky Uplatňuje znalosti o proporcích (subjekt zvířecí, lidský) Uplatňuje představivost, fantazii a kreativně dotváří vlastní výtvarné projevy	Výrazové prostředky a materiály v malbě
pokrytí průřezových témat: SaS, K, ES, E, ZPŽ	

BARVA

výstupy	učivo
Orientuje se v řazení prvků, tvarové a barevné kompozici Používá běžných pojmů z nauky o barvě	Uplatnění emocionální funkce barvy, poznávání jejího psychologického působení v tvarové a barevné nadsázce
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD	

ZOBRAZENÍ

výstupy	učivo
Uplatňuje ve vlastním výtvarném vyjádření teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky Používá běžné i některé netradiční materiály pro výtvarné vyjádření, pojmenovává je Ověřuje pomocí porovnání vhodnost volby výtvarného materiálu, obhazuje jej	Výtvarná schematizace (vlastní pojetí) Volný výtvarný přepis, popř. Nadsázka Statické a dynamické zobrazení – dopravní prostředek Proporce lidské postavy, obličeje - pokus o portrét - anfas Části živé a neživé přírody - struktura Výtvarné vyjádření dějových a prostorových vztahů s použitím náčrtu

pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, E, VČP

DEKOR

výstupy	učivo
Orientuje se v řazení prvků, tvarové a barevné kompozici Řeší úlohy dekorativního řazení prvků v ploše	Vazba dekoru na tvar Textilní dekor
pokrytí průřezových témat: K	

PÍSMO

výstupy	učivo
Rozeznává odlišnosti plošného a lineárního písma, využívá je při vlastním výtvarném projevu	Plošné písmo kreslené, konstruované Využití písma k dekorativním pracem Řazení písma do textur, jeho kombinace a vlastní kreativní zpracování - graffiti Jednoduché výtvarné návrhy ve spojení kompozic motivu a písma v ploše
pokrytí průřezových témat: RSP, K, KD, PM, TMS	

ARCHITEKTURA

výstupy	učivo
Poznává regionální památky a jejich umístění, funkci Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě, sochařství, volné grafice, užití grafice	Proměny architektury v souvislosti s historickým vývojem lidské společnosti - islám, románský styl, gotika Regionální zvláštnosti v architektuře
pokrytí průřezových témat: RSP, KD, PM	

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
Uplatňuje ve vlastním výtvarném vyjádření teoretické i praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky	Vitráž - historie, zástupci, využití Dokreslovaná textilní koláž Vytrhávaná a dokreslovaná technika Vyklápění Vyškrabávání Prostorové práce - hlína, sádra
pokrytí průřezových témat: K	

VÝTVARNÁ KULTURA

výstupy	učivo
---------	-------

Poznává regionální památky a jejich umístění, funkci Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě, sochařství, volné grafice, užité grafice Poznává vybraná umělecká díla našich a světových představitelů	Seznámení a následná vlastní reprodukce částí vybraných děl našich a zahraničních výtvarných umělců - malířů Návštěvy výstav, galerií a kulturních akcí regionu, vlastní interpretace jednotlivých událostí či uměleckých záměrů Účast na prezentaci vlastních vybraných pracích
pokrytí průřezových témat: RSP, VAMS	

8. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

BARVA

výstupy	učivo
Uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše, popř. Prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností	Expresivita, sytost a světlost barevných odstínů Tónování Kvaš a akvarel
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD	

ZOBRAZENÍ

výstupy	učivo
Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích Užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Detaily lidského těla Portrét, autoportrét, karikatura Menší krajinný prvek, perspektiva – iluze hloubky Ptačí perspektiva Předměty - duté nádoby (stínování šrafem) Technika - stroje, vynálezy Živá příroda - její zvláštnosti Fantastická krajina Comiks Ilustrace k textu
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, E, VČP	

DEKOR

výstupy	učivo
Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše, popř. Prostoru podle vlastního tvůrčího záměru,	Ornament v historickém vývoji člověka Lidový ornament

porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností	
pokrytí průřezových témat: K	

PÍSMO

výstupy	učivo
Uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše, popř. Prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností	Prostorové písmo v ploše, jeho konstrukce Využití písma v reklamě Piktogramy Popisky
pokrytí průřezových témat: RSP, K, KD, PM, TMS	

VOLNÁ GRAFIKA

výstupy	učivo
Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti Zajímá se o nové kulturně-výtvarné projekty, třídí tyto poznatky, reprodukuje je při motivačním rozhovoru	Druhy volné grafiky Návrhy na známku, kartu Grafický list - pokus o vlastní zpracování
pokrytí průřezových témat: K, Ko	

ARCHITEKTURA

výstupy	učivo
Rozlišuje materiální, technickou a estetickou stránku předmětu při jejich zobrazování Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti	Charakteristické znaky a stavební styly - byzanc, baroko, neoklasicismus Skicování budov, vybarvení skic Perspektiva v architektuře (úběžnice)
pokrytí průřezových témat: RSP, KD, PM	

VÝTVARNÁ KULTURA

výstupy	učivo
Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru Zajímá se o nové kulturně-výtvarné projekty, třídí tyto poznatky, reprodukuje je při motivačním rozhovoru	Vlastní vyhledávání a zpracování informací o vybraných českých a světových umělcích - sochařích Aktuality ze světa výtvarných zajímavostí Návštěvy výstav v obci popř. regionu Účast a prezentace vlastních výtvarných prací Kultura odívání, vlastní kreativní přístup a úprava zevnějšku
pokrytí průřezových témat: RSP, VAMS	

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
<p>Uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</p> <p>Uplatňuje linie, barvy, tvary v ploše, popř. Prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, porovnává je a hodnotí s již existujícími podle vlastních zkušeností</p>	<p>Malba - tempera, křída, gioconda</p> <p>Kresba - uhl, rudka, tužka, pero</p> <p>Koláž</p> <p>Tečkování barvou</p> <p>Lavírování</p>
pokrytí průřezových témat: K	

9. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ**BARVA**

výstupy	učivo
<p>Osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě</p> <p>Při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, zkušeností i fantazie a volí vhodný prostředek k jejich realizaci</p> <p>Citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost</p>	<p>Kompozice, ohnisko světla, ohnisko pozornosti</p> <p>Barevný kontrast</p> <p>Barvy doplňkové (využití v reklamě)</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, K, ŘPRD	

ZOBRAZENÍ

výstupy	učivo
<p>Osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě</p> <p>Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti</p> <p>Porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjadřuje své pocity, výsledky pozorování</p>	<p>Výtvarné zpracování struktury látky</p> <p>Dotvoření neobvyklých přírodních a technických objektů</p> <p>Zobrazení známých prostorových útvarů v různém materiálu (sádra, hlína)</p> <p>Tematické zobrazení - člověk a válka</p> <p>Člověk a zvíře</p> <p>Výraz obličeje v různých situacích, stáří, dětství</p> <p>Výtvarné zpracování velkých krajinných útvarů - česká a světová krajinomalba (vzdušná perspektiva)</p> <p>Zpracování silných citových zážitků (strach, bolest, přátelství...)</p> <p>Miniatura a její užití</p>
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, E, VČP	

ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
Chápe nezastupitelnost umění v životě člověka a společnosti Osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě Poznává vybraná umělecká díla, interpretuje je i vlastní postřehy o nich	Perspektiva Výtvarné vyjádření velkých prostorových útvarů na základě pozorování a vlastních znalostí Novogotika Modernismus
pokrytí průřezových témat: RSP, KD, PM	

PÍSMO	
výstupy	učivo
Uplatňuje poznané postupy pro vlastní budoucí realizaci a prezentaci	Využití písma k vyjádření pocitu (zlost, něha...) Logo (tvorba a využití) Využití písma a kresebné zkratky k tvorbě plánu obce, jednoduché mapky Využití písma k návrhu na plaketu nebo medaili
pokrytí průřezových témat: RSP, K, KD, PM, TMS	

UŽITÁ GRAFIKA	
výstupy	učivo
Citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost Projevuje estetický vztah ke svému okolí, podílí se na jeho vytváření a ochraně, nalézá vhodnou formu pro jeho prezentaci	Návrh na bankovku Pokus o vlastní řešení obytné plochy, zařízení pokoje (hotel, kancelář...)
pokrytí průřezových témat: K, Ko, IVMSR	

VÝTVARNÁ KULTURA	
výstupy	učivo
Chápe nezastupitelnost umění v životě člověka a společnosti Osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě Poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti Poznává vybraná umělecká díla, interpretuje je i vlastní postřehy o nich Citlivě vnímá okolní uměleckou i mimouměleckou skutečnost	Vybrané výtvarné styly a jejich představitelé v malbě (secese, kubismus) - pokus o vlastní zpracování Vyhledání a vlastní zpracování informací o vybraných českých i světových architektech Průmyslový design Estetická úroveň reklamy

Projevuje estetický vztah ke svému okolí, podílí se na jeho vytváření a ochraně, nalézá vhodnou formu pro jeho prezentaci	
pokrytí průřezových témat: RSP, VAMS	

VÝTVARNÉ TECHNIKY

výstupy	učivo
Osvojuje si základy vkusu a realizuje je v praktickém životě Uplatňuje poznané postupy pro Vlastní budoucí realizaci a Prezentaci	Malba (akvarel, tempera, mastná křída) Využití jiných kreslicích materiálů (houbička, retardéry, urychlovače, optické splývání) Kresba - tuš, pero, tužka, rudka, uhel
pokrytí průřezových témat: K	

5.8. Člověk a zdraví

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým

vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot

- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1. Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační uspořádání

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 6. až 9. ročníku 1 h týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a v učebně informatiky.

Cílem výuky je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými pro běžný život. Předmět v sobě zahrnuje po obsahové stránce témata komplexně rozvíjející osobnost dítěte, jako jsou sebepoznání a pochopení postavení žáka v různých typech kolektivu, setkání s druhými a respektování jejich odlišností, hodnota rodiny, přátelství, lásky. Každý žák je veden k úctě k životu a odpovědnosti za své zdraví, s čímž souvisí i znalost rizik a nebezpečí, která nás obklopují. Získává základní orientaci v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje.

Snažíme se o rozvoj samostatně uvažujícího jedince, který se dokáže orientovat ve svém životě a poradit si i ve složitých situacích, do kterých se může v budoucnu dostat.

Vyučovací předmět je úzce spjat s tělesnou výchovou, informatikou, občanskou výchovou.

Zahrnuje v sobě průřezová témata: OSV, EV, MeV, MuV

Při výuce preferujeme aktivizující metody a formy práce podporující rozvoj sociálních dovedností žáků (skupinová práce, projektové vyučování...).

V rámci výuky navštěvujeme tematicky laděné vzdělávací a kulturní akce (přednášky, besedy, představení, exkurze), jež napomáhají hlubšímu chápání souvislostí a umožňují lepší orientaci v problematice dnešního světa. Spolupracujeme např. s K-centrem Kolín a občanským sdružením Prostor, Českou společností AIDS pomoc.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a třídit informace
- zadává úlohy, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- vede žáky k užívání správné terminologie

- vede žáky k aplikaci naučených pravidel
- vede žáky k využití osvojených vědomostí i v jiných oblastech
- připravuje žáky na celoživotní učení

Žák:

- vyhledává a třídí informace a propojuje je do širších významových celků
- zná textové zdroje (učebnice, encyklopedie, knihy, časopisy) učení
- využívá prostředků výpočetní techniky
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- využívá problémové úlohy
- spolu se žáky řeší situace, které vznikají při vyučování i mimo něj

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, plánuje způsob jejich řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhoduje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k výstižné argumentaci
- vede žáky k osvojování jazyka jako prostředku k vyjádření názoru

Žák:

- využívá vhodných prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, názorů, pocitů
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřuje ústně i písemně
- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace
- rozpozná jednoduché případy manipulativní komunikace, zejména reklamy
- účinně se zapojuje do diskuse a vhodně obhájí své názory
- naslouchá promluvám druhých lidí, bere v úvahu jejich názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívá informačních a komunikačních prostředků pro komunikaci s okolním světem
- uplatňuje vhodné chování a komunikaci při řešení konfliktních situací mezi vrstevníky i dospělými

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke skupinové práci a k respektování ostatních členů skupiny
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- dodává žákům sebedůvěru, zajímá se o jejich názory
- oleruje individuální odlišnosti, respektuje osobnost žáků
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- využívá metod dramatické výchovy k sociálnímu učení
- učí žáky přijímat rozličné role ve skupině

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- při práci ve skupině se dělí o pomůcky a materiály
- oceňuje své spolužáky ve skupině za dobrou práci
- věcně argumentuje
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém
- posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování dohodnutých pravidel
- pěstuje u žáků úctu ke státním svátkům, k národním tradicím
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- reflektuje ve výuce společenské dění
- vede žáky k aktivnímu podílení se na třídní samosprávě, organizaci společenských akcí v rámci třídy, školy, obce

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá hrubé zacházení, fyzické i psychické násilí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
- aktivně se zapojuje do kolektivních aktivit ve škole i mimo ni
- přijímá odpovědnost v rámci třídní samosprávy a podílení se na organizaci společenských aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- systematicky vede žáky k řádnému plnění všech povinností
- vyžaduje dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňuje žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vede žáky k profesní orientaci

Žák:

- dodržují hygienu práce
- dodržuje vymezená pravidla
- plní povinnosti a závazky
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- rozhoduje se o dalším vzdělávání a profesním zaměření
- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu i riziko podnikání

Kompetence digitální

Učitel:

- podporuje rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vede žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování

dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

- vede žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

Žák:

- při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím zdraví a bezpečí
- dlouhodobě sleduje s využitím digitálních technologií problematiku zdraví a bezpečí jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu a usiluje o zlepšení zjištěného stavu
- s využitím digitálních technologií vyhledá, zpracuje, vyhodnotí a prezentuje relevantní informace týkající se aktivní podpory zdraví a ochrany bezpečí

6. ROČNÍK – DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI

výstupy	učivo
<p>Respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě</p> <p>Vysvětlí role členů rodiny a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>Vysvětlí, co znamená slovo domov a uvede příklady, jak přispívá k pohodě domova</p> <p>Zamyslí se nad bydlením z hlediska estetického cítění rodiny i prospěšnosti zdraví</p>	<p>Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity:</p> <p>rodina (širší i užší pojetí)</p> <p>vliv rodiny na individuální vývoj dítěte</p> <p>rodina a domov</p> <p>bydlení</p>
pokrytí průřezových témat: K, MV	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí souvislost mezi tělesnými a duševními změnami v období dospívání</p> <p>Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>Puberta, dospívání:</p> <p>tělesné a duševní změny</p>
pokrytí průřezových témat: SaS	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>V rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p>	<p>Výživa a zdraví:</p> <p>zásady zdravého stravování, pitný režim</p>

<p>Uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy Vysvětlí, které hygienické postupy a preventivní činnosti podporují reprodukční zdraví Zařazuje do svého denního režimu aktivní pohyb, otužování a relaxaci</p>	<p>vliv způsobu stravování na zdraví Tělesná a duševní hygiena: zásady osobní, intimní a duševní hygieny zdraví reprodukční soustavy otužování význam pohybu pro zdraví – pohybový režim Denní režim – vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit</p>
pokrytí průřezových témat: SRaSO	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
<p>Vysvětlí pojem droga Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Obhájí příklady pozitivních životních cílů a hodnot jako protiargument zneužívání návykových látek Uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni V případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí Zvládne poskytnout adekvátní první pomoc, ošetří drobná i závažná poranění Zná a využívá z hlediska osobního bezpečí pravidla silničního provozu Rozlišuje další dopravní značky V konkrétních situacích silniční a železniční dopravy (vycházky, výlety, akce školy) uplatňuje bezpečné chování, které neohrožuje jeho osobu ani jiné účastníky Cíleně používá bezpečnostní a ochranné prvky – jako chodec, cyklista, dodržuje povinnosti spolujezdce v autě Aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizik a nehodovosti a podporujících bezpečné chování v dopravě Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv</p>	<p>Auto-destruktivní závislosti: psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému rizikové chování – alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet, násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, doping ve sportu, trestná činnost nácvič odmítání návykových látek Bezpečné chování: komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi těžké životní situace a jejich zvládání služby odborné pomoci Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví: Bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě Možné krizové situace, první pomoc rizika silniční a železniční dopravy odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky, přecházení křižovatky, dopravní značky postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Manipulativní reklama a informace: reklamní vlivy, působení sekt</p>

médií, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci	
pokrytí průřezových témat: RSP, Ko, HPPE, FVM	

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Zvládne poskytnout základní péči nemocnému člověku Uplatňuje základní zásady pro užívání a ukládání léků Uvede příklady různých handicapů. Ví, jak se k postiženým lidem má chovat, jak jim může pomoci.	Pojetí člověka ve zdraví a nemoci: péče o nemocné a zdravotně handicapované
pokrytí průřezových témat: PL, MV	

7. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI

výstupy	učivo
Vysvětlí roli muže a ženy v rodině Uvede hodnoty důležité pro rodinné vztahy Jmenuje nejčastější příčiny konfliktů v rodině z pohledu dítěte Uvede, na čem je založeno kamarádství, přátelství Vysvětlí rozdíl mezi zamilovaností a láskou Ví, že pro manželství a rodičovství by měl člověk být zralý nejen tělesně, ale i duševně a sociálně Respektuje přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy v rodině: postavení muže a ženy v rodině mezigenerační konflikty Vztahy ve dvojici: kamarádství, přátelství, láska partnerské vztahy manželství a rodičovství
pokrytí průřezových témat: PH, PL, MV, ŘPRD	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
Orientuje se v hlavních etapách životního cyklu Uvede změny, ke kterým dochází v dětství, období puberty, adolescence, dospělosti a stáří	Tělesné, duševní a společenské změny v hlavních etapách života člověka

Utváří si pozitivní postoj k sobě samému i k druhým	
pokrytí průřezových témat: SaS, MV	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu Sestaví jídelníček vyhovující zásadám zdravé výživy Vymyslí recept, který bude respektovat zásady zdravé výživy, a dle něj jídlo připraví Orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchování potravin v domácnosti Dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí	Výživa a zdraví: specifika stravování dětí a dospělých zásady sestavování jídelníčku vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota vliv způsobu stravování na zdraví podpora zdravého životního stylu pitný režim
pokrytí průřezových témat: VČP	

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím Uvede, jak může prostředí negativně ovlivňovat zdraví člověka Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví Vyjádří vlastní názor na problematiku zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci: složky zdraví a jejich interakce Podpora zdraví a její formy: vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví odpovědnost jedince za zdraví
pokrytí průřezových témat: PH, VČP	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
Uvede zdravotní rizika spojená s kouřením a alkoholem, argumentuje ve prospěch zdraví Vysvětlí souvislosti mezi zneužíváním alkoholu a bezpečností silničního provozu	Auto-destruktivní závislosti: reklamní vlivy Skryté formy a stupně individuálního násilí: šikana a jiné projevy násilí – násilné chování, kriminalita mládeže

<p>Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv reklamy Vysvětlí různé typy šikany a její důsledky pro oběť Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti agresi Vytvoří zásady bezpečnosti v různých prostředích Zná a využívá z hlediska osobního bezpečí pravidla silničního provozu Rozlišuje další dopravní značky Ví, jak se chovat v nebezpečných situacích Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky Uvědomí si, kdy při sportování riskuje své zdraví Vymyslí zásady bezpečného sportování</p>	<p>Bezpečné chování a bezpečný pohyb v rizikovém prostředí komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a situacích ohrožení Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví: ochrana zdraví při sportování odpovědnost cyklisty a vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity pravidla bezpečnosti při cestování dopravními prostředky, přecházení křižovatky, dopravní značky Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota</p>
pokrytí průřezových témat: ŘPRD, FVM	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

výstupy	učivo
<p>Respektuje sebe i druhé, přijímá názor druhého Projevuje empatii ve vztahu k ostatním lidem Efektivně a asertivně komunikuje a kooperuje v různých situacích Zvládá učební problémy Zaujímá hodnotové postoje Získá dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhá druhým</p>	<p>Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace: chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace zaujímání hodnotových postojů, rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích pomáhající a prosociální chování dopad vlastního jednání a chování</p>
pokrytí průřezových témat: MV, Ko	

8. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI, FORMY SOUŽITÍ

výstupy	učivo
Projevuje odpovědné chování při řešení problémů v životě rodiny	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: rodina – praktické otázky rodinného života
pokrytí průřezových témat: SaS, ŘPRD	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

výstupy	učivo
Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování Vysvětlí, proč zákon stanovuje věkovou hranici pro beztrestný pohlavní styk Charakterizuje odpovědné sexuální chování Uvede argumenty pro odložení pohlavního života do doby plné zralosti a vysvětlí, proč organismus dospívající dívky není biologicky zralý pro těhotenství a porod Spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím Vymezi a vysvětlí rizika předčasného a nechráněného pohlavního styku Pojmenuje způsoby ochrany proti nechtěnému těhotenství a orientuje se v možnostech i ve vhodnosti jejich použití Orientuje se v rozdílech sexuálního chování jednotlivců (homosexuální, bisexuální, ...)	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví: zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost předčasná sexuální zkušenost promiskuita etická stránka sexuality sexualita a zákon způsoby vyjadřování lásky problémy těhotenství a rodičovství mladistvých antikoncepce poruchy pohlavní identity sexuální orientace
pokrytí průřezových témat: MV, HPPE	

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu Zná rozdíl mezi výživovou hodnotou potravy a energetickou hodnotou Vypočítá si svůj BMI Zhodnotí jídelníček ve školní jídelně i doma z hlediska zásad zdravé výživy	Výživa a zdraví: zásady zdravého stravování výživová hodnota potravy energetická hodnota potravy zásady sestavování jídelníčku spotřební koš potravin alternativní výživové směry pitný režim

<p>Porovná alternativní směry výživy, posoudí jejich klady a zápory Ví, jak pečovat o svou pleť, připraví si pleťovou masku Posoudí způsob odívání z hlediska estetického i hygienického Vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování Diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací Rozlišuje mezi závažnými a méně závažnými poraněními Samostatně zvládá základní postupy první pomoci, včetně základů obvazové techniky Poskytne nezbytnou první pomoc při vážnějších poraněních a při život ohrožujících stavech</p>	<p>Tělesná hygiena: osobní hygiena péče o pleť odívání odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě, rizika silniční i železniční dopravy vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) základy první pomoci, obvazová technika první pomoc v improvizovaných podmínkách přivolání lékaře</p>
pokrytí průřezových témat: SaS, SRaSO, ŘPRD	

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
<p>Zná negativní účinky návykových látek Uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka Uplatňuje účelné modely chování v případě šikanování, týrání a zneužívání dítěte Kriticky se vyjadřuje k projevům násilí Samostatně vyhledá v případě potřeby službu specializované pomoci Samostatně řeší modelové krizové situace Diskutuje s ostatními o tom, jak si nenechat ublížit</p>	<p>Auto-destruktivní závislosti: dopink ve sportu Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita: šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií – nebezpečný internet kriminalita mládeže přivolání pomoci v případě osobního nebo cizího ohrožení komunikace se službami odborné pomoci, linky důvěry, krizová centra Bezpečné chování a komunikace: komunikace s neznámými lidmi pohyb v rizikovém prostředí vzájemná pomoc v rizikových situacích</p>
pokrytí průřezových témat: K, Ko, ŘPRD, HPPE, FVM	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

výstupy	Učivo
Respektuje sebe i druhé, přijímá názor druhého	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace:

Projevuje empatii ve vztahu k ostatním lidem Efektivně a asertivně komunikuje a kooperuje v různých situacích Zvládá učební problémy Zaujímá hodnotové postoje Získá dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhá druhým	chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog hodnotové postoje, rozhodovací dovednosti pomáhající a prosociální chování sebepoznání a sebepojetí, vztah k sobě samému a ostatním lidem, utváření vlastní identity
pokrytí průřezových témat: MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

9. ROČNÍK – DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

VZTAHY MEZI LIDMI	
výstupy	Učivo
Zvládá pravidla komunikace Ví, jak se slušně chovat, uvede příklady vhodného a nevhodného chování	Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity: komunikace Pravidla společenského chování
pokrytí průřezových témat: MV	

ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE	
výstupy	učivo
Osvojí si pojmy z oblasti sexuality Zdůvodní nevhodnost veřejně mluvit o svých intimních záležitostech Ví, jak dochází k početí, jak probíhá těhotenství a porod Spojuje význam sexuality/pohlavnosti především s perspektivním vztahem, manželstvím, založením rodiny, plánovaným rodičovstvím Uvědomuje si zdravotní a etický problém umělého přerušení těhotenství Charakterizuje zásady odpovědného chování v oblasti sexuality na elektronických médiích; uvede postup v konkrétních modelových případech Vyjádří svůj názor k pořadům v médiích, které ukazují lásku a rodičovství ve zkreslené podobě Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli Chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví: početí, těhotenství, porod, předčasné ukončení těhotenství, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Reálné a nereálné informace o sexualitě v médiích

pokrytí průřezových témat: HPPE

ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>Vyhledá informace o sledování cizorodých látek v různých ekosystémech s vazbou na potravní řetězec Uvádí příklady, jaký vliv na naše stravovací návyky mají rodina, sdělovací prostředky, povolání, vzdělanost Srovnává stravovací návyky některých národů Zná základní pravidla hygieny pohlavního styku Vysvětlí rizika nechráněného pohlavního styku a střídání partnerů Vysvětlí cesty přenosu HIV Ví, kde a kdy vyhledat odbornou pomoc</p>	<p>Výživa a zdraví: cizorodé látky v potravním řetězci, poruchy příjmu potravy, zajímavosti z cizích kuchyní Ochrana před přenosnými chorobami: cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, přenosné bodnutím hmyzem a stykem se zvířaty, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebná péče základy první pomoci</p>

pokrytí průřezových témat: ŘPRD, KD

RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

výstupy	učivo
<p>Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s civilizačními chorobami Uvědomuje si souvislost mezi civilizačními chorobami a nesprávnými stravovacími návyky Ví, co je závislost, jmenuje její druhy Uvede faktory chránící před závislostmi Charakterizuje mimořádné situace Charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i z mimořádných událostí, uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany V modelových situacích volí vhodné způsoby jednání, které směřují k adekvátní ochraně Spolupracuje na přípravě a hodnocení modelových situací ohrožení pro mladší spolužáky Zná potenciální nebezpečí</p>	<p>Stres a jeho vztah ke zdraví: co je stres, příčiny, projevy, kompenzace stresu, psychická onemocnění, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy Posilování duševní odolnosti Auto-destruktivní závislosti: psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání, trestná činnost Ochrana člověka za mimořádných událostí: klasifikace mimořádných událostí, terorismus, tísňová volání, potenciální nebezpečí, varovný signál a jiné způsoby varování, evakuace, improvizovaná ochrana Činnost po mimořádné události Prevence vzniku mimořádných událostí Zbraně, nebezpečné látky a předměty Základní úkoly ochrany obyvatelstva Sebeobrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení Nebezpečné látky a předměty</p>

<p>Rozumí integrovanému záchrannému systému, zná zásady ochrany člověka za mimořádných situací Aktivně se zapojuje do činností podporujících snižování rizik a nehodovosti Zná zásady chování po vyhlášení mimořádné situace Zná zásady chování po vyhlášení evakuace Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech V případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí</p>	<p>Spolupráce s odborníky, příp. návštěva centra záchranářů</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, ŘPRD</p>	

HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví</p>	<p>Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci: složky zdraví a jejich interakce Podpora zdraví v komunitě: programy podpory zdraví</p>
<p>pokrytí průřezových témat: SaS</p>	

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Uvědomuje si klady a nedostatky své osobnosti Má pozitivní vztah k vlastnímu tělu Poznává, jak ho vnímají ostatní. Uvede příčiny nízkého sebevědomí. Formou psychoher cvičí sebeovládání Ví, že sebevýchovou může změnit některé své záporné vlastnosti. Posiluje své dobré stránky. Zamýšlí se nad svou budoucností. Naplánuje si kroky k uskutečnění svých cílů. Má pozitivně naladěnou mysl</p>	<p>Sebepoznání a sebepojetí: vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity Seberegulace a sebeorganizace činností a chování: cvičení sebereflexe, sebekontroly a sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování</p>

<p>Zvládá stresové situace Respektuje sebe i druhé, přijímá názor druhého Projevuje empatii ve vztahu k ostatním lidem Efektivně a asertivně komunikuje a kooperuje v různých situacích Zvládá učební problémy Zaujímá hodnotové postoje Získá dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhá druhým</p>	<p>Psychohygienu: hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace: chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, dopad vlastního jednání a chování</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

5.8.2. Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 1. až 5. ročníku 2 h týdně.

Vzdělávání v předmětu Tělesná výchova

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy:

- činnosti ovlivňující zdraví - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- činnosti podporující pohybové učení - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace – žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tématické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, EV, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení problémů
- vede žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- vede žáky k orientování se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

- aktivně se podílí na procesu pohybového učení, pohybových dovedností, využívají poznatky v dalších činnostech
- poznává smysl a cíl pohybového učení, zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k vlastním výkonům

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí
- využívá skupinové práce, vede žáky ke kooperaci

Žák:

- volí vhodné způsoby řešení situací
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi žáky

Žák:

- reaguje na základní povely a pokyny a sám je i vydává, zorganizuje jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách a týmech
- vede žáky k jednání v duchu fair - play - dodržování pravidel
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany

Žák:

- respektuje jeden druhého
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- je si vědo svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k pohybu a k tělesnému zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí
- vede k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky
- používá jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivuje žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivuje žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klade důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Žák:

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu, uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, sleduje změny i s využitím digitálních technologií
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získává potřebné informace i v digitálním prostředí

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících: v 6. až 9. ročníku 2 h týdně. Žáci mohou být rozděleni na skupiny.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností také jejich předcházení a řešení
- seznámení se základními pohybovými návyky

Předmětem prolínají průřezová témata: OSV, VMEGS, MuV, EV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků
- zajišťuje bezpečnost žáků

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- různým způsobem zpracovává informace o pohybových aktivitách ve škole
- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů (všechny způsoby)
- vede žáky k nejjednodušším způsobům řešení problému

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze
- užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnutých kvalit a postupů
- dohlíží na kooperaci mezi jednotlivými skupinami žáků

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- snaží se vylepšit své postavení ve skupině
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky (respekt k opačnému pohlaví, čestné soupeření, ...)

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Žák:

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- aktivně se zapojuje do sportovních aktivit
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák...)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- zpracovává výsledky žáků
- vede žáky ke zdokonalení svých dovedností
- vede žáky k pravidlům fair play

Žák:

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizuje svůj pohybový režim
- využívá znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti

Kompetence digitální

Učitel:

- umožňuje využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vede žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vede žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Žák:

- sleduje dlouhodobě s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti a snažit se o jejich cílené ovlivnění
- posoudí i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných
- sleduje určené prvky pohybových činností (jednotlivců, týmu) a s pomocí digitálních technologií je eviduje, ukládá a prezentuje
- zpracovává, ukládá a prezentuje různé informace a naměřená data v digitální formě

1. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky	Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu Tělocvičné pojmy - komunikace v tv Bezpečnost při sportování Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play

<p>Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní Dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě Jedná v duchu fair-play Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Učí se respektovat zdravotní handicap Zná význam sportování pro zdraví</p>	
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, OSŠ, VČP</p>	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích Jedná v duchu fair-play Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč Zná a dodržuje základní pravidla her Je schopen soutěžit v družstvu Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo Zná techniku hodu kriketovým míčkem Zná nízký start Zná princip štafetového běhu Nacvičí skok do dálky Účastní se atletických závodů Zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. Zvládne jednoduchá cvičení na žebřinách Skáče přes švihadlo Dokáže podbíhat dlouhé lano Provádí cvičení na lavičkách Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti</p>	<p>Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Průprava pro kotoul vzad Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Jedná v duchu fair-play Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Učí se respektovat zdravotní handicap Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě</p>	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy Estetického pohybu Tělocvičné pojmy - komunikace v tv Bezpečnost při sportování</p>
pokrytí průřezových témat: SRaSO, PH, MV, KaK, HPPE, OSŠ, LV, VČP	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní Zvládne přihrávku jednoruč, obouruč Zná a dodržuje základní pravidla her Je schopen soutěžit v družstvu Zná techniku hodů kriketovým míčkem Zná nízký start Zná princip štafetového běhu Nacvičí skok do dálky Účastní se atletických závodů</p>	<p>Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p>

<p>Zvládne kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách apod. Provádí jednoduchá cvičení na žebřinách Skáče přes švihadlo Podbíhá dlouhé lano Provádí cvičení na lavičkách Provádí přetahy a přetlaky Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>
--	--

3. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění Spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Uplatňuje zásady pohybové hygieny Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Jedná v duchu fair-play Respektuje zdravotní handicap Zná význam sportování pro zdraví</p>	<p>Bezpečnost při sportování Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>

Seznámí se s kondičním cvičením s hudbou	
pokrytí průřezových témat: SRaSO, MV, Ko, KaK, HPPE, OSŠ, VČP	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<p>Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti Jedná v duchu fair-play Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích Provádí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling Rozliší míč na basketbal a volejbal Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem Nacvičuje střelbu na koš Nacvičuje přehazovanou Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti Je schopen soutěžit v družstvu Zvládne se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje Zná techniku hodů kriketovým míčkem Zná princip štafetového běhu Uběhne 60 m Zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami Skáče do dálky Nacvičí správnou techniku skoku z místa Účastní se atletických závodů Šplhá do výše bezpečné záchrany Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. Provádí přitahování do výše čela na hrazdě Naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti</p>	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play Základy sportovních her – míčové hry a pohybové hry Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)</p>

<p>Zvládne základní kroky některých lidových tanců Seznámí se s dětským aerobikem Adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti Zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	
---	--

4. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<p>Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Uplatňuje zásady pohybové hygieny Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Jedná v duchu fair-play Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti Respektuje zdravotní handicap Zná význam sportování pro zdraví</p>	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu Tělocvičné pojmy - komunikace v tv Bezpečnost při sportování Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<p>Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní</p> <p>Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží</p> <p>Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje</p> <p>Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě</p> <p>Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti</p> <p>Jedná v duchu fair-play</p> <p>Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>Provádí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling</p> <p>Rozliší míč na basketbal a volejbal</p> <p>Nacvičuje střelbu na koš</p> <p>Nacvičuje přehazovanou</p> <p>Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi</p> <p>Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti</p> <p>Zvládne se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji</p> <p>Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo</p> <p>Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>Zná techniku hodů kriketovým míčkem</p> <p>Zná princip štafetového běhu</p> <p>Uběhne 300 m</p> <p>Zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami</p> <p>Skáče do dálky</p> <p>Nacvičí správnou techniku skoku z místa</p>	<p>Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p> <p>Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování</p> <p>Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>Základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly</p> <p>Výchova cyklisty – dopravní hřiště</p> <p>Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)</p>

<p>Účastní se atletických závodů Šplhá Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. Provádí přitahování do výše čela na hrazdě Správnou techniku se odráží z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu Provádí cvičení na švédské bedně Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Respektuje zdravotní handicap Získá informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště Objektivně zhodnotí svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky</p>	
---	--

5. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
výstupy	učivo
<p>Zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou Zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu Zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením Dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti Dbá na správné dýchání Zná kompenzační a relaxační cviky Uplatňuje zásady pohybové hygieny Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu Tělocvičné pojmy - komunikace v tv Bezpečnost při sportování Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play</p>

<p>Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Jedná v duchu fair-play Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví Respektuje zdravotní handicap Zná význam sportování pro zdraví Získá informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště</p>	
pokrytí průřezových témat: SRaSO, PH, K, Ko, KaK, HPPE, OSŠ, VČP	

ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou Zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní Zná pojmy z pravidel sportů a soutěží Rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje Cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení Dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě Zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti Používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv Jedná v duchu fair-play Respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví Spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her Provádí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling Rozliší míč na basketbal a volejbal Učí se ovládat hru s basketbalovým míčem Nacvičuje střelbu na koš Nacvičuje přehazovanou Zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi</p>	<p>Rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při tv, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností Základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu Základy gymnastiky – cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly činností – her a soutěží, zásady jednání a chování Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)</p>

<p>Zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti Je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe a družstvo Pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje Zná techniku hodů kriketovým míčkem Zná princip štafetového běhu Uběhne 400 m a 800 m Zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami Skáče do dálky Nacvičí správnou techniku skoku z místa Účastní se atletických závodů Šplhá Zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. Správnou technikou provádí odraz z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu Zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí – kruhy, žebřiny, lavičky apod. Provádí kondiční cvičení s plnými míči Projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti Objektivně zhodnotí svůj výkon, porovná ho s předchozími výsledky</p>	
---	--

6. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<p>Rozumí pojůmům z dané oblasti, zvládá záchranu a pomoc při jednoduchých cvicích Kotoul, kotoul letmo, stoj na lopatkách, skoky Zná průpravná cvičení Zná pojmy z dané oblasti Nácvik komihání, průpravné cvičení – výmyk, výdrž ve shybu Ovládá chůzi bez dopomoci, ovládá chůzi s doprovodnými pohyby paží</p>	<p>Akrobacie Hrazda Kladina Přeskok Kruhy</p>

Zná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku Přeskočí díly bedny odrazem z trampolínky Provádí roznožku přes kozu našir odrazem z můstku, trampolínky Nácvik skrčky přes bednu našir odrazem z můstku, trampolínky Zná komihání ve svisu, houpání v předhupu a záhupu	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV	

LEHKÁ ATLETIKA

výstupy	učivo
Zná základní pravidla atletických soutěží Zvládá běh v terénu, speciální běžecká cvičení (běžecká abeceda) Nacvičuje vytrvalostní běh, zvládá průpravná cvičení pro rychlý běh Zná stupňovaný rozběh, odraz z optimálního rozběhu Zvládá odraz z místa, techniku rozběhu a odrazu, ovládá základní techniku (flop) Zvládá základní postoj při hodu, uvědomuje si základní práci ruky při hodu, koordinuje skřížný krok s hodem a provádí vlastní hod	Běh Skok daleký Skok vysoký (střížný, flop) Hod (kriketovým míčkem)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KD, LV, ŽP	

ÚPOLY

výstupy	učivo
Rozumí významu úpolových sportů, dbá bezpečnosti při úpolových činnostech Chápe právní aspekty a zneužití úpolových činností Zná průpravné cviky k úpolům, pádovou techniku, zvládá základní postoje, střehy a pohyby v postojích	Úpoly
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV	

TURISTIKA

výstupy	učivo
---------	-------

Zná pojmy z dané oblasti Pohybuje v terénu (i se zátěží), zvládá základní práci a orientaci s mapou	Turistika a pobyt v přírodě Turistický kurz (dle možností)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, LV, ŽP	

CYKLISTIKA

výstupy	učivo
Zná pojmy z dané oblasti Ovládá pravidla bezpečného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích Používá správnou výbavu kola Rozlišuje dopravní značky	Technika jízdy na silnici a její pravidla mimo silnici Cyklista na křižovatce Výbava jízdního kola a cyklisty Dopravní značky Vyjíždka do okolí (dle možností)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, LV, ŽP	

CVIČENÍ S HUDBOU

výstupy	učivo
Zvládá základní cvičení s náčiním při hudebním či rytmickém doprovodu, ovládá změny poloh	Rytmická gymnastika
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV	

SPORTOVNÍ (MÍČOVÉ) HRY

výstupy	učivo
Zná základní pravidla Ovládá aspekty a specifika bezpečnosti a hygieny Ovládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka na krátkou vzdálenost, zpracování míče, vedení míče, základní technika kopu, střelba...) Zná herní role a funkce, nacvičuje organizaci a řízení utkání, zná základní herní kombinace Zná základní herní prvky Ovládá základní herní činnosti jednotlivce (nahrávka, chytání, sbírání, pohyb bez míče, základní postoj brankáře ...) Nacvičuje organizaci a řízení utkání Zná základní postoj, ovládá základní herní činnosti jednotlivce (dribling levou i pravou rukou, přihrávka trčením, přihrávka obouruč nad hlavou, přihrávka	Kopaná (fotbal) Házená Basketbal Odbíjená (volejbal)

<p>jednoruč trčením, chytání míče v klidu i v pohybu, nácvik dvojtaktu ...) Ovládá základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka na krátkou vzdálenost, zpracování míče, vedení míče, základní technika kopu, střelba ...) Zná herní role a funkce, nacvičuje organizaci a řízení utkání, zná základní herní kombinace Ovládá základní herní činnosti jednotlivce (nahrávka, chytání, sbírání, pohyb bez míče, základní postoj brankáře ...) Zná základní postoj, ovládá základní herní činnosti jednotlivce (dribling levou i pravou rukou, přihrávka trčením, přihrávka obouruč nad hlavou, přihrávka jednoruč trčením, chytání míče v klidu i v pohybu, nácvik dvojtaktu ...) Zná základní postoj a správné držení těla a rukou, ovládá základní herní činnosti jednotlivce (odbití vrchem, odbití spodem, ovládá přehazovanou i s pravidly) Zná základní herní kombinace</p>	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, ŽP	

NETRADIČNÍ POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
<p>Manipuluje s florbalovou holí a míčkem Háže a chytá, zná průpravné hry Háže, chytá, nacvičuje podání Chápe škodlivost drog i jiných škodlivých podpůrných prostředků Uplatňuje bezpečné chování na sportovištích i v méně známém terénu Chápe smysl kvalitního rozcvičení a protažení (strečinku) před i po hlavní činnosti</p>	<p>Florbal Softbal Ringo Teorie (činnost ovlivňující zdraví)</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KD, LV	

BRUSLENÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpokady pohyb na bruslích</p>	<p>Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)</p>

pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV

7. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

LEHKÁ ATLETIKA

výstupy	učivo
Zvládá běžecou abecedu, ví, co je šlapavý a švihový způsob běhu (60 - 100m) Startuje z bloků, zvládá polovysoký start a učí se koordinaci pohybu, zvládá vytrvalostní běh Zdokonaluje optimální rozběh, pracuje na zkvalitnění odrazové fáze Pracuje na zkvalitnění rozběhu a odrazu, zdokonaluje se ve skoku vysokém - flop Kontroluje „luk“ při fázi hodů, zlepšuje svou techniku hodů	Běh Skok daleký Skok vysoký (střížný, flop) Hod (kriketovým míčkem)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV, ŽP	

ÚPOLY

výstupy	učivo
Zvládá přímý úder, kop vpřed, používá obranu proti objetí zepředu Zná základní pojmy z této oblasti Zlepšuje pádovou techniku	Úpoly
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV	

CVIČENÍ S HUDBOU

výstupy	učivo
Zná základy techniky pohybů i pohybů s náčiním Zvládá základy aerobiku Zvládá základní taneční kroky a držení těla	Rytmická gymnastika, cvičení s náčiním, tanec
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV	

SPORTOVNÍ (MÍČOVÉ) HRY

výstupy	učivo
Zlepšuje základní herní činnosti jednotlivce (přihrávka, střelba na branku...)	Kopaná (fotbal) Házená Basketbal

<p>Vedení míče pravou i levou nohou, slalom s míčem, vedení míče zakončené střelbou</p> <p>Zlepšuje základní herní činnosti jednotlivce (pohyb bez míče i s míčem, uvolnění, výskok, střelba jednoruč z vrchu i z naskoku a ze země (2-3 kroky))</p> <p>Zlepšuje základní herní činnosti jednotlivce (střelba z místa, střelba v pohybu, zvládá dvojtakt, ovládá uvolňování bez míče, realizuje obranný postoj...)</p> <p>Zlepšuje základní herní činnosti jednotlivce (podání spodem, zlepšuje hru v poli - obrana, zlepšuje se v základním postavení hráčů ...)</p>	Odbíjená (volejbal)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV, ŽP	

NETRADIČNÍ POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
<p>Správně střílí a přihrává</p> <p>Užívá základní pravidla hry</p> <p>Je schopen přípravy a organizace utkání</p> <p>Správně odpálí</p> <p>Ovládá základní pravidla, hra</p> <p>Nacvičuje delší podání, hra</p>	<p>Florbal</p> <p>Softbal</p> <p>Ringo</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KD, LV	

SJEZDOVÉ LYŽOVÁNÍ

výstupy	učivo
<p>Zachází se sjezdovou výzbrojí a výstrojí, maže a udržuje lyže</p> <p>Základní prvky: Zvládá chůzi, výstupy, obraty; ovládá přenášení váhy</p> <p>Všeobecná lyžařská příprava: Zná základní lyžařský postoj; provádí oblouk ke svahu; sesouvání; ovládá odšlapování ke svahu; zvládá bruslení</p> <p>Základní technika sjíždění, základní lyžařské oblouky: klouzavý pluh; oblouk v pluhu; oblouk z pluhu; provádí oblouk z přívratu vyšší lyží; provádí oblouk z přívratu nižší lyží; zná oblouk z rozšířené stopy</p> <p>Brzdění: zabrzdí přívratem a obloukem v přívratu; hokejovým zastavením</p>	<p>Sjezdové lyžování</p> <p>Základní prvky</p> <p>Základní technika sjíždění</p> <p>Brzdění</p> <p>Pokročilá technika sjíždění</p>

Pokročilá technika sjíždění: Zvládá oblouk v paralelním postavení lyží; odskakovaný oblouk; přejezd terénních nerovností; carvingový oblouk	
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV	

BĚH NA LYŽÍCH

výstupy	učivo
Zachází s běžeckou výzbrojí a výstrojí, maže a udržuje lyží Zná pravidla pohybu v zimní krajině Zvládá nošení lyží, dokáže si připnout lyže, zná správný úchyt holí Obrací se na místě, zvládá výstupy Ví, co je základní postoj, přenášení váhy, skluzu na jedné lyži Dokáže odšlapovat, zastaví smykem, zvládá sjíždění, sjezdový postoj, provádí běh střídavý, provádí běh soupažný jednodobý a dvoudobý, zvládne běh ve stopě 2000 – 4000 m Nacvičuje běh bez holí, zvládá přenášení váhy, odrazí se z vnitřní hrany lyže Přenáší váhu těla, zdokonaluje nácvik volné techniky do mírného protisvahu, po rovině, z mírného svahu, je schopen jízdy ve středně náročném terénu do 25 km	Běh na lyžích Základní prvky Nácvik klasické techniky Nácvik volné techniky
pokrytí průřezových témat: OSV, RSP, SRaSO, PH, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV, ŽP	

TURISTIKA

výstupy	učivo
Zúčastní se orientačního běhu	Turistika a pobyt v přírodě – základy orientačního běhu (dle možností)
pokrytí průřezových témat: RSP, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, LV, ŽP	

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Zlepšuje výkonnost při průpravných cvičeních Dokáže kotoul do zášvihu, zvládá stoj na ruce, zná průpravná cvičení pro přemet stranou, základní průprava pro skoky Zvládá výmyk – odrazem jednož, zlepšuje komihání	Akrobacie Hrazda Kladina Přeskok Kruhy

Provádí chůzi po kladině s obraty, dokáže rovnovážné polohy Zvládá skoky z trampolínky – prosté, pohyby nohou Provádí roznožku, skrčku přes kozu naššíř i s oddáleným odrazem, nacvičuje záchranu a pomoc Zná pojmy z dané oblasti Provádí houpání, nacvičuje záhup a v záhupu seskok	
pokrytí průřezových témat: OSV, RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV	

BRUSLENÍ

výstupy	učivo
Zvládá v souladu s individuálními předpokady pohyb na bruslích	Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV	

8. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
Zvládá přemet stranou Provádí skoky na místě i z místa Dokáže provádět rovnovážné polohy Řídí a samostatně hodnotí kvalitu výkonu Zlepšuje se v dosud naučených prvcích, nácvik sestavy Dokáže přešvihy únožmo ve vzporu Nacvičuje záchranu a pomoc, zapojí žáky do řízení a samostatného hodnocení kvality Dokáže výmyk tahem, komíhání, sešin, zvládá náskok do vzporu, zákmihem seskok, nácvik podmetu Zvládá náskoky, seskoky, poskoky Provádí roznožku přes kozu i bednu podél Zvládá skrčku přes kozu naššíř i podél Skáče odrazem z trampolínky – s obraty Nacvičuje houpání s obraty Zvládá svis vznesmo, střemhlav Ovládá záhup, u záhupu seskok	Akrobacie Hrazda Kladina Přeskok Kruhy
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV	

LEHKÁ ATLETIKA

výstupy	učivo
Rozliší tempo při vytrvalostním běhu na dráze 1500 – 3000 m Předvede předávku při štafetovém běhu Ovládá měření tepu v závislosti na výkonu Zná atletické názvosloví Propojí rozběh a odraz, pracuje na zkvalitnění letové fáze skoku s důrazem na práci rukou Kvalitně provádí odrazová cvičení, zvládá dobře techniku rozběhu a odrazu, zvládá vlastní skok Nacvičujekoulařskou gymnastiku, zvládá nácvik rovnováhy, zvládá nácvik sunu, zdokonaluje techniku vrhu	Běh Skok daleký Skok vysoký (střížný, flop) Vrh koulí
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV, ŽP	

ÚPOLY

výstupy	učivo
Rozumí základní filozofii bojových a sebeobraných činností, dovede vysvětlit právní aspekty využití a zneužití úpolových činností, ovládá držení a pohyby v postojích při držení soupeře	Úpoly
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV	

CYKLISTIKA

výstupy	učivo
Zná pojmy z dané oblasti Ovládá pravidla bezpečného chování cyklisty v silničním provozu a uplatňuje je v praktických situacích Používá správnou výbavu kola Rozlišuje dopravní značky	Technika jízdy na silnici a její pravidla mimo silnici Cyklista na křižovatce Výbava jízdního kola a cyklisty Dopravní značky Cyklistický kurz (dle možností)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, LV, ŽP	

CVIČENÍ S HUDBOU

výstupy	učivo
Vymyslí jednoduché pohybové etudy, posilování na hudbu (kondiční kulturistika)	Rytmická gymnastika Kondiční formy cvičení pro daný věk žáků

pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV

SPORTOVNÍ (MÍČOVÉ) HRY

výstupy	učivo
<p>Zvládá návaznost – zpracování míče na krátkou vzdálenost, slalom s míčem, zakončení střelbou na branku Nacvičuje přihrávky „na jeden dotek“, přihrává na dlouhou vzdálenost, uvolní se s míčem i bez míče Nacvičuje jednoduché kombinační varianty (útočné i obrané), zpracovává míč na větší vzdálenost Zvládá základní herní kombinace (útočné založené na přebíhání a útočné založené na nahrávání a uvolňování), umí obrannou činnost, samostatně brání Ovládá uvolňování s míčem, používá clonění, nacvičuje herní situace, zná základní pravidla Podává spodem, vrchem, nacvičuje bloky a smeče, nacvičuje hru na zmenšeném hřišti</p>	<p>Kopaná (fotbal) Házená Basketbal Odbíjená (volejbal)</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV, ŽP</p>	

NETRADIČNÍ POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
<p>Zná herní kombinace, zdokonaluje se v herních činnostech jednotlivce Zdokonaluje herní činnosti jednotlivce, ovládá hru (utkání), samostatně vyhodnocuje jednotlivé situace Zdokonaluje se v herních činnostech jednotlivce, samostatně řídí utkání</p>	<p>Florbal Softbal Ringo</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KD, LV</p>	

BRUSLENÍ

výstupy	učivo
<p>Zvládá v souladu s individuálními předpokady pohyb na bruslích</p>	<p>Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV</p>	

9. ROČNÍK – DOTACE: 2, POVINNÝ

GYMNASTIKA

výstupy	učivo
<p>Umí rondat, kotoul do zášvihu, předvede akrobatické řady Zdokonaluje se v dosud naučených dovednostech Zvládne podmet, umí toč jízdmo, nácvik sklopky Vymyslí jednoduché vazby a sestavy Skáče odrazem z trampolínky (skoky převratové), nacvičuje odbočku přes bednu našír</p>	<p>Akrobacie Hrazda Kladina Přeskok Kruhy</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV	

LEHKÁ ATLETIKA

výstupy	učivo
<p>Zná techniku přeběhu překážek, ovládá štafetový běh, umí speciální běžecká cvičení, zná způsob běhu v dráze, v zatáčce Zkvalitňuje nácvik přechodu přes laťku Zkvalitňuje vrh zádivou technikou, zvládá vlastní vrh koulí, snaží se o samostatné hodnocení kvality výkonu</p>	<p>Běh Skok daleký Skok vysoký Vrh koulí</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV	

ÚPOLY

výstupy	učivo
<p>Zvládá úpolové odpory, umí držení soupeře na zemi, zvládá únik z držení na zemi, zná psychologii řešení sebeobraných situací</p>	<p>Úpoly</p>
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV	

TURISTIKA

výstupy	učivo
<p>Připraví jednoduché turistické akce s pohybovým a poznávacím obsahem</p>	<p>Turistika a pobyt v přírodě - – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se</p>

	zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla (dle možností)
pokrytí průřezových témat: RSP, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, LV	

CVIČENÍ S HUDBOU

výstupy	učivo
Vymyslí vlastní pohybovou improvizaci na hudební doprovod Umí různé modifikace aerobiku	Základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV	

SPORTOVNÍ (MÍČOVÉ) HRY

výstupy	učivo
Zdokonaluje se v dosud naučených dovednostech Zvládá složitější kombinační varianty, standardní situace (obránné i útočné), rohový kop, přímý kop, situace při nepřímém kopu Zvládne zorganizovat soutěž a odpískat zápas Ovládá útočné a obranné kombinace, je schopen vysunuté obrany a zapojení se jako brankář do rychlého protiútoků Zvládá nácvik herních situací, obranných podle vývoje hry, zapojí se do řízení a samostatného hodnocení kvality (organizace a příprava utkání) Kryje útočníka bez míče, s míčem, při střelbě, používá doskakování, nacvičuje herní situace a vymýšlí taktiku Zapojí se do řízení a organizace utkání Umí hru na síti – nahrávka po přihrávce – útok (odbití míče po nahrávce – vrchem, lobem), zvládá nahrávku na střed a specializované posty – útok, bloky Zvládá herní kombinace Zvládne odpískat zápas	Kopaná (fotbal) Házená Basketbal Odbíjená (volejbal)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, JE, KD, LV, ŽP	

NETRADIČNÍ POHYBOVÉ HRY

výstupy	učivo
Zdokonaluje se v dosud naučených dovednostech Dokáže samostatně řídit a organizovat utkání	Florbal Softbal Ringo
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE, KD, LV	

BRUSLENÍ

výstupy	učivo
Zvládá v souladu s individuálními předpokady pohyb na bruslích	Bruslení – hry na ledě, základní techniky pohybu na bruslích (dle podmínek)
pokrytí průřezových témat: RSP, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, KD, LV	

5.9. Člověk a svět práce

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce a Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Svět práce, Práce s laboratorní technikou a Využití digitálních technologií. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný a z ostatních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů, minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu. Naše škola realizuje povinný tematický okruh Svět práce (v 8. a 9. ročníku) a dále okruhy Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti a Příprava pokrmů.

Vzdělávací obsah je realizován v průběhu celého základního vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1. Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje ve všech ročnících: v 1. až 5. ročníku 1 h týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Vzdělávání v předmětu Pracovní činnosti:

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- Práce s drobným materiálem – vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů, jednoduché pracovní postupy a organizace práce, lidové zvyky, tradice a řemesla
 - Konstrukční činnosti – práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů, práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
 - Pěstitelské práce – základní podmínky pro pěstování rostlin, péče o nenáročnou rostlinu, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování
 - Příprava pokrmů – pravidla správného stolování, příprava tabule pro jednoduché stolování
- Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Vyučovací předmět Pracovní činnosti je propojen s ostatními vyučovacími předměty.

V předmětu se realizují tematické okruhy průřezových témat: OSV, VDO, MuV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení pracovních problémů
- vede žáky k osvojování základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- vede žáky k aktivnímu přístupu k práci

Žák:

- má pozitivní vztah k učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

- aktivně se podílí na procesu učení, využívají poznatky v dalších pracovních činnostech
 - poznává smysl a cíl učení, zaujímá a vyjadřuje svůj postoj k práci a pracovním činnostem
- Kompetence k řešení problémů*

Učitel:

- vede žáky k tvořivému přístupu při řešení pracovních úkolů
- vede žáky samostatnému kombinování vizuálně obrazných elementů k dosažení obrazných vyjádření
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Žák:

- volí a promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- vzájemně si radí a pomáhají

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů
- vede žáky k výstižnému projevu, rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek
- motivuje žáky k relevantní komunikaci mezi žáky

Žák:

- vyjadřuje své myšlenky a názory
- pojmenovává pracovní nástroje, náradí a pomůcky, popisuje postup práce
- účinně se zapojuje do diskuse

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- podporuje pocit sebedůvěry u žáků
- organizuje práci ve skupinách
- vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

Žák:

- účinná spolupráce žáků při řešení problémů v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině
- přispívá k diskusi celé třídy
- pomáhá slabším spolužákům
- utváří si pozitivní představu o sobě samém
- respektuje pokyny pedagogů

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- podporuje žáky k vzájemné toleranci
- potlačuje jakékoliv projevy rasismu, násilí a šikany
- vytváří pozitivní vztah k práci

Žák:

- respektuje jeden druhého
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- projevuje pozitivní postoj k výrobkům druhých

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k využívání zkušeností a dovedností z různých vzdělávacích oblastí

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků

Žák:

- využívá znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých oblastech
- dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky
- správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Kompetence digitální

Učitel:

- seznamuje žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporuje žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vede žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivuje žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

Žák:

- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu
- provádí pozorování přírody, zaznamená je i s využitím digitálních technologií a zhodnotí jejich výsledky
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotí je

Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako předmět, který je rozdělen do několika okruhů, které se učí v různých ročnících (6. až 9. ročník). A to vždy v časové dotaci 1 h týdně. Žáci mohou být děleni na skupiny.

Vzdělávání je zaměřeno na:

- získávání základních uživatelských dovedností a vědomostí v různých oblastech lidské činnosti
- seznamování žáků s různými pracovními činnostmi a technologiemi
- tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků
- osvojení si základních pracovních a hygienických návyků
- plánování, učení, organizování a hodnocení pracovní činnosti vlastní i v týmu

Průřezová témata: OSV, MuV, EV, MeV, VMEGS

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok a zlepšení
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru a motivuje je
- sleduje pokrok všech žáků
- zajišťuje bezpečnost žáků

Žák:

- poznává smysl a cíl svých aktivit
- plánuje a řídí vlastní činnost
- zpracovává informace o pracovních aktivitách ve škole
- podílí se na realizaci pracovních činností

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů (všechny způsoby)
- vede žáky k nejjednodušším způsobům řešení problému

Žák:

- vnímá nejrůznější problémové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Žák:

- komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojí si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnutých kvalit a postupů
- dohlíží na kooperaci mezi jednotlivými skupinami žáků

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- snaží se vylepšit své postavení ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Žák:

- respektuje názory ostatních
- formuje si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- aktivně se zapojuje do veřejných aktivit (práce v obci)
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- zpracovává výsledky žáků

- vede žáky ke zdokonalení svých dovedností

Žák:

- je veden k efektivitě při organizování vlastní práce
- chápe práci a pracovní činnosti jako příležitost k rozvíjení podnikatelského myšlení
- využívá znalosti a dovednosti v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

Kompetence digitální

Učitel:

- vede žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamuje žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

Žák:

- využívá digitální zdroje k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy
- sestaví své kariérové portfolio v digitální podobě a prokáže v modelových situacích schopnost sebe prezentace při vstupu na trh práce
- vybere a využije vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů a projektů, ke komunikaci, k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením, běžné technické problémy vyřeší sám nebo si najde návod na jejich řešení
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a umí poskytnout první pomoc při úrazu

1. ROČNÍK— DOTACE: 1, POVINNÝ

MANUÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru Navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Stříhá textil a nalepí textilií Vyrobí jednoduchou dekoraci v souvislosti s lidovými zvyky, tradicemi Sestavuje stavebnicové prvky Montuje a demontuje stavebnici Zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání	Práce s drobným materiálem - papír Práce s drobným materiálem - přírodniny Práce s drobným materiálem - textil Konstrukční činnosti Pěstitelské činnosti Příprava pokrmů

Zná základy správného stolování a společenského chování	
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

2. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

MANUÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru Navléká, aranžuje, třídí při sběru přírodní materiál Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy Stříhá textil Slepí textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek Vyrobí jednoduchou dekoraci v souvislosti s lidovými zvyky, tradicemi Sestavuje stavebnicové prvky Montuje a demontuje stavebnici Zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření Zaseje semena Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování Chová se vhodně při stolování Připraví tabuli pro jednoduché stolování	Práce s drobným materiálem - papír, karton Práce s drobným materiálem - přírodniny Práce s drobným materiálem - textil Konstrukční činnosti Pěstitelské práce Příprava pokrmů
pokrytí průřezových témat: RSP, SaS, SRaSO, PH, K, PL, MV, Ko, KaK, ŘPRD, HPPE	

3. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

MANUÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
Mačká, trhá, lepí, polepuje, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír Vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru Navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál Pracuje podle slovního návodu nebo předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků Papír a karton Přírodniny Textil Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi

<p>Navléknet jehlu, udělá uzel, stříhá textil Naučí se zadní steh Přišije knoflíky Slepí textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek Sestavuje stavebnicové prvky Montuje a demontuje stavebnici Zná základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření Zaseje semena Provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování Chová se vhodně při stolování Připraví tabuli pro jednoduché stolování</p>	<p>Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>
pokrytí průřezových témat: K, KaK, HPPE	

4. ROČNÍK – DOTACE: I, POVINNÝ

MANUÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<p>Vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje Seznámí se s základy aranžování a využití samorostů Seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic Udržuje pořádek na pracovním místě Zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný Udržuje pořádek na svém pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Montuje a demontuje stavebnici Sestavuje složitější stavebnicové prvky - pracuje podle slovního návodu, předlohy Zná základy péče o pokojové květiny Zná rozdíl mezi setím a sázením Zvolí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí Ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové a jiné rostliny Orientuje se v základním vybavení kuchyně Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně Zná pravidla správného stolování a společenského chování</p>	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků Papír a karton Přírodnin Textil Konstrukční činnosti Práce se stavebnicemi plošnými, konstrukčními, prostorovými Práce s návodem Pěstitelské činnosti - základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>

Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	
pokrytí průřezových témat: K, KaK, HPPE, KD	

5. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

MANUÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<p>Vyřezává, děruje, polepuje, tapetuje Seznámí se se základy aranžování a využití samorostů Seznámí se při činnosti s různým materiálem s prvky lidových tradic Zvládne různé druhy stehu - přední, zadní, ozdobný Seznámí se s látáním a tkaním Zná rozdíl mezi osnovou a útkem Udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu Montuje a demontuje stavebnici Sestavuje složitější stavebnicové prvky Pracuje podle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu Zná základy péče o pokojové květiny Zná rozdíl mezi setím a sázením Seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogy, alergiemi Vede pěstitelské pokusy a pozorování Zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí Orientuje se v základním vybavení kuchyně Seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně Zná pravidla správného stolování a společenského chování Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch</p>	<p>Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků Práce s papírem a kartonem Práce s přírodninami Práce s textilem Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí (plošnými, konstrukčními, prostorovými) Práce s návodem Práce s předlohou a s jednoduchým náčrtem Pěstitelské činnosti Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování pokojových rostlin, pěstování rostlin ze semen v místnosti Příprava pokrmů – základní vybavení kuchyně, výběr a nákup potravin, jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování</p>
pokrytí průřezových témat: K, KaK, OSŠ, KD	

6. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
---------	-------

<p>Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče Provádí základní úklid pracovních ploch a nádobí, bezpečně zachází se základními čisticími prostředky Naučí se poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni Udržuje pořádek v kuchyni, v kuchyni se bezpečně pohybuje Rozlišuje základní druhy potravin, zná jejich základní využití Připraví jednoduché pokrmy studené kuchyně Dodržuje hygienické zásady při přípravě pokrmů Pochopí význam pitného režimu</p>	<p>Kuchyně: organizace, bezpečnost a hygiena provozu základní vybavení kuchyně udržování pořádku a čistoty Potraviny: skupiny potravin Příprava pokrmů: zelenina, ovoce, mléčné výrobky... úprava pokrmů za studena základní postupy při přípravě pokrmů nápoje – rozdělení</p>
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, ZPŽ, VČP	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
<p>Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Zvládá obsluhu běžných domácích spotřebičů a dodržuje bezpečnost při práci s nimi Provádí drobnou domácí údržbu Zachází s pomůckami, nástroji a nářadím, které jsou spojeny s údržbou Dodržuje hygienu a bezpečnost práce Chápe význam hygieny a bezpečnosti při práci s oděvy Zná jednotlivé prací a čisticí prostředky a symboly Ovládá úschovu prádla a oděvů Chápe význam elektrických spotřebičů, elektroniky</p>	<p>Provoz domácnosti Údržba a úklid domácnosti Údržba oděvů Elektrotechnika v domácnosti</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

výstupy	učivo
<p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Základní podmínky pro pěstování: Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Okrasné rostliny: Základy ošetřování pokojových rostlin Pěstování okrasných dřevin a květin Květiny v interiéru a exteriéru Řez rostlin</p>

<p>Poskytne první pomoc při úrazu a při styku s jedovatými rostlinami Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty</p>	<p>Jednoduchá vazba, úprava květin Léčivé rostliny, koření: Pěstování vybrané rostliny Rostliny a zdraví člověka Léčivé účinky rostlin Rostliny jedovaté Rostliny jako drogy a jejich zneužívání Alergie Chovatelství: Chov drobných zvířat v domácnosti Zázemí pro chov zvířat, nároky na chov zvířat, životní podmínky různých druhů chovaných zvířat Zdravotní rizika chovu zvířat v domácnosti – alergie Finanční náročnost chovu zvířat Zásady hygieny a bezpečnosti práce se zvířaty chovanými v domácím prostředí Kontakt se známými a neznámými zvířaty.</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP , SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV, E, ZPŽ, ŽP, VČP, TMS</p>	

7. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
<p>Používá další kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje další spotřebiče Provádí úklid pracovních ploch a nádobí Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni Udržuje pořádek v kuchyni, v kuchyni se bezpečně pohybuje Odhaduje množství potravin pro spotřebu Orientuje se v základních zásadách ukládání, skladování a konzervace potravin Sestaví základní jídelníček Připraví jednoduché pokrmy teplé kuchyně Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy Dodržuje hygienické zásady při přípravě pokrmů Ovládá základní způsoby tepelné úpravy pokrmů Při stolování se kulturně a společensky chová</p>	<p>Kuchyně: organizace, bezpečnost a hygiena provozu vybavení kuchyně udržování pořádku a čistoty Potraviny: výběr, nákup a skladování potravin sestavování jídelníčku Příprava pokrmů: základní postupy při přípravě pokrmů základní způsoby tepelné úpravy vaření, dušení, pečení, smažení, grilování... Úprava stolu a stolování: jednoduché prostírání obsluha a chování u stolu</p>

Při stolování uplatňuje estetické cítění	
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, ZPŽ, VČP	

PROVOZ A ÚDRŽBA DOMÁCNOSTI

výstupy	učivo
<p>Provádí jednoduché platební operace spojené s domácím účetnictvím Orientuje se v základní ekonomice domácnosti Chápe význam domácího rozpočtu Chápe funkčnost základních složek domácnosti – voda, světlo, teplo Dodržuje hygienu a bezpečnost práce Chápe význam odpadu a jeho ekologické likvidace Ví, co je to sdělovací technika, ekonomický provoz spotřebičů, a umí je ovládat Dodržuje zásady bezpečnosti při jejich obsluze a kontaktu s nimi Zná funkce a ovládání spotřebičů Dodržuje základní pravidla při nebezpečí úrazu elektrickým proudem</p>	<p>Finance a ekonomika domácnosti Provoz domácnosti Elektrotechnika v domácnosti Ekologie – třídění odpadu, základní pojmy</p>

PĚSTITELSKÉ PRÁCE A CHOVATELSTVÍ

výstupy	učivo
<p>Volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty Rozezná druhy ovocných rostlin, zná způsob pěstování ovocných rostlin Ovládá způsob uskladnění ovocných rostlin, zná základní zpracování ovocných rostlin Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty Zná podmínky chovu větších domácích zvířat (psů, koček, králíků ...) Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce</p>	<p>Bezpečnost a hygiena práce Základní podmínky pro pěstování: Půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy Zelenina: Osivo, sadba, výpěstky Podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny Výživový význam zeleniny Ovocné rostliny: Druhy ovocných rostlin Způsob pěstování, uskladnění, zpracování ovoce Výživový význam ovoce Chovatelství: Materiální, finanční, hygienické a časové nároky chovu větších zvířat v domácím prostředí Rozdíly chovu zvířat v městském a vesnickém prostředí</p>

	Kontakt se známými a neznámými zvířaty.
pokrytí průřezových témat: RSP , SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV, E, ZPŽ, ŽP, VČP, TMS	

8. ROČNÍK – DOTACE: 0 + 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE

výstupy	učivo
<p>Orientuje se na trhu práce Objasní vztahy mezi vzděláním, povoláním, zaměstnáním Popíše své představy o cestě k povolání Porovná práci lidí v minulosti a v současné době Vysvětlí, proč je v současné době nutné celoživotní vzdělávání Uvědomuje si nové pracovní možnosti, význam znalosti cizích jazyků, počítačové gramotnosti Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, popíše jejich pracovní prostředí, pracovní prostředky a předměty Ví, jaké vzdělání, zdravotní stav a osobnostní vlastnosti jsou nutné pro jednotlivá povolání Uvede příklady znevýhodnění občanů na trhu práce Zjistí s pomocí internetu, které organizace se těmito problémy zabývají Jmenuje ryze mužské či ženské dispozice pro výkon určitého povolání Ví, co znamená zkratka ZPS Vyhodnotí výhody a nevýhody plynoucí z podnikání Má nejzákladnější představu o podmínkách a možnostech podnikání Zná pojmy: živnostenský zákon, obchodní zákoník, občanský zákoník, zákoník práce Zná nejčastější formy podnikání, uvede příklady z nejbližšího okolí (obce, regionu) Orientuje se v základních pojmech podnikání (podnikatelský záměr, management, daně, pojištění, úvěr) Vypracuje svůj podnikatelský záměr, představí ho ostatním, zdůvodní své návrhy, plány</p>	<p>Trh práce: povolání lidí volba povolání – potřeba celoživotního vzdělávání volba povolání z hlediska začlenění ČR do EU druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů charakter a druhy pracovních činností kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky rovnost příležitostí na trhu práce Podnikání: možnosti drobného podnikání předpisy týkající se drobného podnikání nejčastější formy podnikání - živnostenské, obchodní společnosti podnikatelský záměr management účetnictví daně, pojištění úvěr využití počítačů v řízení firmy Zaměstnání: způsoby hledání zaměstnání problémy nezaměstnanosti – informace o pracovních místech úřady práce rekvalifikace</p>

<p>Má představu o konkrétním využití počítačů v řízení firmy Získává přehled o nejčastějších způsobech hledání zaměstnání, uvede způsob, který by upřednostnil Ví, jakým problémem je nezaměstnanost, jaká je péče státu o nezaměstnané Vyhledá na internetu stránky úřadu práce Zjistí, kde sídlí, k čemu slouží, v jakých situacích se na něj můžeme obrátit, jak postupuje člověk, který se jde evidovat jako nezaměstnaný Vysvětlí, co je rekvalifikace Zjistí, jakou rekvalifikaci nabízí náš úřad práce V modelových situacích prokáže schopnost komunikovat s úřady</p>	
pokrytí průřezových témat: K, Ko, HPPE, JE, EP	

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

výstupy	učivo
<p>Vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů Zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl Vyhledá v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci Dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci Poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři</p>	<p>Základní laboratorní postupy a metody Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky</p>
pokrytí průřezových témat: K, Ko, HPPE, JE, EP	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

výstupy	učivo
<p>Používá kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče Dokáže se orientovat v návodu k obsluze běžných spotřebičů používaných v kuchyni</p>	<p>Kuchyně: organizace, bezpečnost a hygiena provozu vybavení kuchyně udržování pořádku a čistoty Potraviny:</p>

<p>Provádí úklid pracovních ploch a nádobí Udržuje pořádek v kuchyni, v kuchyni se bezpečně pohybuje Odhaduje množství potravin pro spotřebu Orientuje se v zásadách ukládání, skladování a konzervace potravin Naučí se porozumět údajům na obalech potravin Připraví další pokrmy studené a teplé kuchyně Dodržuje hygienické zásady při přípravě pokrmů Připraví jednoduché nápoje Při stolování se kulturně a společensky chová Při stolování uplatňuje estetické cítění</p>	<p>výběr, nákup a skladování potravin Příprava pokrmů a nápojů Úprava stolu a stolování: slavnostní stolování v rodině zdobné prvky a květiny na stole</p>
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, ZPŽ, VČP	

9. ROČNÍK – DOTACE: 1, POVINNÝ

SVĚT PRÁCE

výstupy	učivo
<p>Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy Zná své přednosti a schopnosti, svůj zdravotní stav Zvažuje, zda má předpoklady pro zvolené povolání. Přinese inzeráty s požadavky zaměstnavatelů a porovná je se svými předpoklady. Naučí se stanovovat si realistické cíle a hledat strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek Vysvětlí význam slov přeceňování a podceňování Vysvětlí, co ovlivňuje člověka při volbě povolání Uvědomuje si význam rozhovorů s rodiči, učiteli, poradenskými pracovníky pro poučené rozhodování Vyhledává, třídí a správně využívá informace k volbě povolání Ví, čím se zabývá IPS a kde ho najde Ví, že může využívat poradenské služby výchovného poradce, úřadu práce, PPP Orientuje se v možnosti dalšího vzdělávání na SŠ</p>	<p>Volba profesní orientace: sebezpoznávání, osobní zájmy a životní cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti sebehodnocení vlivy na volbu profesní orientace Zdroje informací pro volbu povolání (rodiče, základní škola, PPP, úřad práce) Práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb Možnosti vzdělávání: střední vzdělání (U, praktická škola, OU, SOU, G, SOŠ, lyceum, konzervatoř) nástavbové studium VOŠ VŠ (bakalářské, magisterské studium) náplň učebních a studijních oborů podmínky přijetí ke vzdělávání na střední škole alternativní volba SŠ jako prevence psychického selhání z možného neúspěchu Zaměstnání: pracovní příležitosti v obci, regionu psaní životopisu pohovor u zaměstnavatele</p>

<p>Má přehled o nabídkách SŠ v okolí svého bydliště Má základní představu o náplni učebních a studijních oborů Seznámí se s informacemi o přijímacím řízení Zvládne vyplnit přihlášku na SŠ Ví, jak bude postupovat v případě nepřijetí na zvolenou školu Získává přehled o pracovních příležitostech v obci, regionu Zjistí, která povolání jsou v našem regionu nejžádanější Uvědomí si, zdali je ochoten za prací cestovat, přestěhovat se. Uvede, které problémy by s tím mohly být spojeny. Zná způsoby prezentace své osoby při vstupu na trh práce Ví, co musí obsahovat životopis, napíše ho Zjistí, kde získá výpis z trestního rejstříku Předvede v modelových situacích průběh přijímacího pohovoru Orientuje se v právech a povinnostech zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>	<p>práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p>
<p>pokrytí průřezových témat: K, Ko, ŘPRD</p>	

VYUŽITÍ DIGITÁLNÍCH TECHNOLOGIÍ

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
<p>Ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu</p>	<p>Digitální technika – počítač a periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, CD a DVD přehrávače, e-kniha, mobilní telefony Digitální technologie – bezdrátové technologie (USB, Bluetooth, wi-fi, GPRS, GMS, norma IEEE 802.11b), navigační technologie, konvergence technologií, multiplexování Počítačové programy pro zpracovávání hlasových a grafických informací – úpravy, archivace, střih; operační systémy, vzájemná komunikace zařízení Mobilní služby – operátoři, tarify</p>
<p>pokrytí průřezových témat: RSP , SRaSO, K, Ko, KaK, ŘPRD, LV, E, ZPŽ, ŽP, VČP, TMS</p>	

PŘÍPRAVA POKRMŮ

<p>výstupy</p>	<p>učivo</p>
----------------	--------------

<p>Používá kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje spotřebiče Provádí úklid pracovních ploch a nádobí Udržuje pořádek v kuchyni, v kuchyni se bezpečně pohybuje Orientuje se v zásadách ukládání, skladování a konzervace potravin Připraví další pokrmy studené a teplé kuchyně Dodržuje hygienické zásady při přípravě pokrmů Připraví jednoduché nápoje Při stolování uplatňuje estetické cítění</p>	<p>Kuchyně: organizace, bezpečnost a hygiena provozu udržování pořádku a čistoty Příprava pokrmů a nápojů pro zvláštní příležitosti Úprava stolu a stolování: slavnostní stolování při zvláštních příležitostech</p>
pokrytí průřezových témat: K, ŘPRD, ZPŽ, VČP	

6. Hodnocení výsledku vzdělávání žáků

6.1. Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnocení žáků je nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy. Naše škola používá hodnocení klasifikací, v odůvodněných případech je možné slovní hodnocení.

Zásady hodnocení a klasifikace žáků

1. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
2. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
3. Hodnocení a klasifikace postihuje i schopnost žáka používat osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v konkrétních situacích.
4. Žáci se klasifikují ve všech předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku.
5. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
6. Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
7. Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce žáka objektivně, nesmí podlehnout žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
8. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které mohou ovlivnit jeho výkon.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Učitelé vytvářejí dostatečný prostor pro sebehodnocení žáků. Děje se tak zejména prostřednictvím sebehodnocení

- při ústním zkoušení
- vybraných písemných prací
- aktivity a znalostí ve vyučovacích hodinách
- dalších výstupů (referáty, vystoupení, atd.)
- výkonů ve větších časových celcích (čtvrtletí, pololetí...)

Sebehodnocení žáků je výraznou součástí výchovy. Přispívá k utváření samostatného objektivně smýšlejícího moderního mladého člověka.

Stupně hodnocení prospěchu a chování

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se na vysvědčení hodnotí stupni
 - 1 - velmi dobré
 - 2 - uspokojivé
 - 3 - neuspokojivé
2. Výsledky vzdělávání se v průběhu i na konci klasifikačního období hodnotí stupni prospěchu
 - 1 - výborný
 - 2 - chvalitebný
 - 3 - dobrý
 - 4 - dostatečný
 - 5 - nedostatečný
3. Charakteristika stupňů klasifikace
 - a) stupně chování
 - 1 - velmi dobré

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle.

2 - uspokojivé

Žák se dopustil závažnějšího přestupku proti pravidlům chování a ustanovení školního řádu nebo se opakovaně dopouští méně závažnějších přestupků, přičemž udělená opatření k posílení kázně byla neúčinná

3 - neuspokojivé

Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům chování a ustanovení školního řádu, zpravidla se po důtce ředitele školy dopouští dalších přestupků.

b) stupně prospěchu

1 - výborný

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti (dále jen „učivo“) uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Dokáže samostatně a tvořivě uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Myslí logicky správně, projevuje tvořivost a samostatnost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky žáka jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. V předmětech s převahou výchovného zaměření (dále jen „výchovy“) má výrazně aktivní vztah k umění, jeho projev je estetický.

2 - chvalitebný

Žák ovládá učivo v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení úkolů. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky, grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Ve výchovách je jeho projev estetický, vykazuje jen menší nedostatky.

3 - dobrý

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti učiva mezery. Při vykonávání požadovaných činností projevuje nedostatky. Podstatnější chyby a nedostatky dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky. Ve výchovách je žák málo aktivní, tvořivý a samostatný. Jeho vědomosti a dovednosti mají mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele.

4 - dostatečný

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti učiva závažné mezery. Při provádění požadovaných činností má větší nedostatky. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby. Ústní a písemný projev má vážné nedostatky. Tyto chyby a nedostatky dovede žák s pomocí učitele opravit. Ve výchovách je málo aktivní a tvořivý, projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti.

5 - nedostatečný

Žák si požadované učivo neosvojil, má v něm závažné a značné mezery. Při provádění požadovaných činností má velmi podstatné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedokáže opravit ani s pomocí učitele. Ve výchovách je pasivní a neprojevuje zájem o činnosti.

Způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Získávání podkladů

Základními metodami a formami získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci jsou

- soustavné diagnostické pozorování žáka
- soustavné sledování výkonů žáka a jeho připravenost na vyučování
- různé druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, pohybové)
- kontrolní písemné práce
- konzultace s dalšími učiteli

2. Četnost známek

Z důvodu objektivit hodnocení a klasifikace musí mít učitel dostatečné množství podkladů a známek za klasifikační období. Minimum pro klasifikaci za pololetí jsou tři známky. Na druhém stupni musí být alespoň jedna z nich z ústního zkoušení (platí pro naukové předměty).

3. Obecná pravidla pro klasifikaci

- učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace a poukazuje na klady a zápory hodnocených projevů. Při ústním zkoušení oznamuje výsledek hodnocení okamžitě, při písemné zkoušce nejpozději do 14 dnů
- učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka
- učitel je povinen informovat o klasifikaci žáka jeho zákonného zástupce prostřednictvím žákovské knížky

Zásady pro používání slovního hodnocení

1. Pro hodnocení žáků může škola použít v odůvodněných případech slovní hodnocení. O jeho použití rozhoduje ředitelka školy, a to u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami na základě žádosti zákonného zástupce žáka, v ostatních případech dle skutečné potřeby tohoto způsobu hodnocení.

2. V případě přestupu žáka, který je hodnocen slovně, převede škola slovní hodnocení do klasifikace, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Převod do klasifikace zajistí třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů. Převod slovního hodnocení do klasifikace proběhne také pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

3. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

1. Komisionální přezkoušení

Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2 školského zákona. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

2. Opravná zkouška

Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Opravné zkoušky se konají v termínu stanoveném ředitelem školy.

Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu vykonání nedostaví, neprospěl.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá jeho omezení negativní vliv.

Žák s vývojovou poruchou učení je klasifikován stupni prospěchu, přičemž platí tyto hlavní zásady:

- vývojová porucha se neprojevuje pouze v jednom předmětu, ale v určité míře postihuje všechny předměty. Například dítě trpící dyslexií má potíže nejen v českém jazyce, ale i v dalších předmětech, kde je výkon závislý na rychlosti a kvalitě čtení
- u žáků s vývojovou poruchou bude kladen důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklad podávat lepší výkon
- při klasifikaci se nebude vycházet z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl
- při hodnocení písemného projevu (zejména český jazyk) je třeba v klasifikaci zohlednit počet chyb a kvalitu grafického projevu
- je třeba hodnotit jen výkon, který žák v daném časovém limitu zvládl

Celkově platí, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vzdělávání, jehož obsah, forma a metody odpovídají jejich vzdělávacím potřebám. Při hodnocení těchto žáků se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění.

Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek

1. Pochvaly a jiná ocenění

- ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci
- třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci

2. Ukládání důtek a napominání

Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit

- napomenutí třídního učitele
- důtku třídního učitele
- důtku ředitele školy

Uložení výchovného opatření podle charakteristiky porušení povinností stanovených školním řádem:

- napomenutí třídního učitele bude uloženo žákovi, který opakovaně neplní své školní povinnosti či porušuje školní řád méně závažným způsobem nebo se závažnějšího prohřešku dopustí ojediněle. Uložení tohoto opatření je plně v kompetenci třídního učitele
- důtka třídního učitele bude uložena žákovi, který opakovaně neplní své školní povinnosti (zpravidla předchází napomenutí třídního učitele) či porušuje školní řád závažnějším způsobem. Uložení tohoto opatření je v kompetenci třídního učitele, jehož povinností je udělení důtky třídního učitele oznámit neprodleně řediteli školy

- důtka ředitele školy bude uložena žákovi, který opakovaně až soustavně neplní své školní povinnosti (zpravidla předchází důtka třídního učitele) či poruší školní řád závažným způsobem. Uložení tohoto opatření je v kompetenci ředitele školy a je podmíněno projednáním v pedagogické radě.

Příloha č. 1 – Seznam zkratk průřezových témat

Název	Zkratka
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	OSV
Rozvoj schopností poznávání	RSP
Sebepoznání a sebepojetí	SaS
Seberegulace a sebeorganizace	SRaSO
Psychohygiena	PH
Kreativita	K
Poznávání lidí	PL
Mezilidské vztahy	MV
Komunikace	Ko
Kooperace a kompetice	KaK
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	ŘPRD
Hodnoty, postoje, praktická etika	HPPE
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	VDO
Občanská společnost a škola	OSŠ
Občan, občanská společnost a stát	OOSS
Formy participace občanů v politickém životě	POPŽ
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	PD
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	VMEGS
Evropa a svět nás zajímá	ES
Objevujeme Evropu a svět	OES
Jsme Evropané	JE
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	MuV
Kulturní diference	KD
Lidské vztahy	LV
Etnický původ	EP
Multikulturalita	PM
Princip sociálního smíru a solidarity	PSSS
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	EV
Ekosystémy	E
Základní podmínky života	ZPŽ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ŽP
Vztah člověka k prostředí	VČP
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	MeV
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	KČPPMS
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	IVMSR
Stavba mediálních sdělení	SMS
Vnímání autora mediálních sdělení	VAMS
Fungování a vliv médií ve společnosti	FVM
Tvorba mediálního sdělení	TMS
Práce v realizačním týmu	PRT

Příloha č. 2 – Předmět speciálně pedagogické péče

Charakteristika předmětu a jeho odborné zajištění

Toto podpůrné opatření je poskytováno žákům, kteří z důvodu svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předmět speciálně pedagogické péče může zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Je zaměřen na nápravy v oblasti logopedických obtíží, řečové výchovy, specifických poruch učení, rozvoj grafomotorických dovedností, nácvik sociální komunikace, reedukace narušené komunikační schopnosti.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Žáci jsou do předmětu SPP zařazováni na základě doporučení ŠPZ s využitím disponibilních hodin. Obsah, počet hodin a forma zajištění budou vytvářeny aktuálně v součinnosti s doporučením ŠPZ. Výuka bude zajišťována pedagogickými pracovníky s rozšířenou kompetencí pro oblast speciálně pedagogické péče.

Obsah předmětu:

- rozvoj sluchového vnímání, analýzy a syntézy
- čtení s porozuměním
- rozvoj komunikačních dovedností
- nácvik sociální komunikace
- rozvoj sociálních dovedností
- řečová výchova
- logopedická péče
- rozvoj řečových dovedností
- rozvoj grafomotorických dovedností
- nápravu specifických poruch učení